

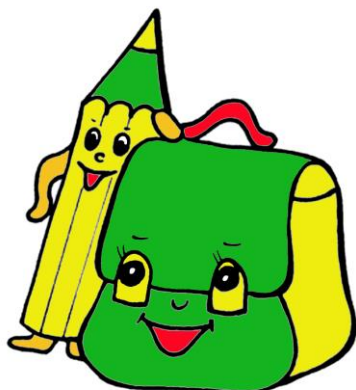

Školský vzdelávací program pre primárne vzdelávanie – ISCED 1

„S angličtinou objavujeme svet“

Prerokovaný pedagogickou radou
Prerokovaný radou školy

26. augusta 2011
3. októbra 2011

Vzdelávací program pre primárne vzdelávanie

Stupeň vzdelania	ISCED 1- primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4-ročná
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	súkromná

Predkladateľ	Mgr. Zuzana Oleárová, riaditeľka školy
Názov školy	Súkromná základná škola
Adresa	Oravská cesta 11, 010 01 Žilina
IČO	37906542
Riaditeľka školy	Mgr. Zuzana Oleárová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Martin Isteník
Kontakty	+421/41568 3006
E-mail	oravskaszs@gmail.com
web	www.sukrzsza.sk

Zriaďovateľka:	Mgr. Zuzana Oleárová
Adresa	Na Malý diel 32/8042 010 01 Žilina
Kontakt	0903 558 335

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2011

Podpis riaditeľky

ISCED 1 - REVIDOVANIE

Platnosť ŠkVP Revidovanie ŠkVP ISCED 2	Dátum platnosti	Prerokovanie a schválenie pedagogickou radou	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy,...
ŠkVP	od 01.09. 2011	26.08.2011	
Revidovanie ŠkVP	od 01.09. 2012	30.08.2012	Aktualizácia údajov v časti veľkosť školy, charakteristika žiakov a zamestnancov, projekty školy Úprava UO: <ul style="list-style-type: none"> ▪ SJL, ANJ
Revidovanie ŠkVP	od 01.09. 2013	28.08.2013	Revidovanie časti Všeobecná charakteristika Úprava UO <ul style="list-style-type: none"> ▪ v predmete VLA – 2.- 4. roč. ▪ v predmete PDA – 2. – 4. Roč. - Doplnenie prierezovej témy – finančná gramotnosť - Aktualizácia školských projektov
Revidovanie ŠkVP	od 01.09. 2014	28.08.2014	Úprava učebného plánu ISCED 1 <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. ročník zmena v počte hodín MAT zo 4 na 5 vyučov. hodín ▪ 1.ročník zmena v počte hodín ANJ zo 4 na 3 vyučov.hodiny ▪ 2. ročník zmena v počte hodín PDA z 1 na 2 vyučov. hodiny ▪ 2. ročník zmena v počte hodín – vypustila sa 1 vyuč.hodina VLA Úprava UO <ul style="list-style-type: none"> ▪ v predmete MAT, ANJ – 1.roč. ▪ v predmete PDA – 2. roč. ▪ rozširujúceho učiva v predmetoch so zvýšenou časovou dotáciou - Úprava hodnotiacej stupnice v predmetoch aplikujúcich metódu CLIL - Aktualizácia prierezovej témy – finančná gramotnosť do časti „Začlenenie prierezových tém“ - Aktualizácia školských projektov

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Súkromná základná škola Oravská cesta 11, 010 01 Žilina (ďalej len ako SZŠ) je plnoorganizovanou základnou školou s 1.- 9. ročníkom.

Počet tried vo všetkých ročníkoch je 17 (primárne vzdelávanie – 8 tried, nižšie sekundárne vzdelávanie ZŠ – 9 tried). V každom ročníku sú spravidla 2 triedy okrem 9.ročníka s jednou triedou. Menší počet žiakov v 6. a 9. ročníku je spôsobený úspešnými prijímacími pohovormi a následne prijatím žiakov 5.ročníka na osemročné gymnáziá a 8. ročníka na bilingválne gymnáziá.

SZŠ sa nachádza v okrajovej časti mesta Žilina (pri sídlisku Solinky). Školský areál nesusedí priamo s hlavnou cestnou komunikáciou, a preto výchovno-vzdelávacia činnosť školy nie je rušená.

2. Charakteristika žiakov

Základnú školu navštevujú žiaci od 6 do 15 rokov. Počet chlapcov a dievčat je približne rovnaký. Maximálny počet žiakov v triedach je 18. Väčšina žiakov je slovenskej národnosti. Školu ako jedinú svojho druhu v žilinskom regióne navštevuje aj veľká skupina detí cudzincov (priemerne 40 žiakov každý školský rok) najmä z Kórejskej republiky, USA, Čínskej ľudovej republiky, Sýrie, Českej republiky, Mexika, Belgicka, Kambodže, Brazílie, Chorvátska.

Záujem o štúdium na škole zo strany rodičov a ich detí je dobrý, spádová oblasť školy je pomerne široká. Školu navštevujú žiaci z okresov Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto a Čadca.

Pre žiakov dochádzajúcich verejnou dopravou škola zabezpečuje školský autobus z autobusovej stanice cez sídlisko Vlčince do sídla školy.

Vzhľadom k špecifickému zameraniu vzdelávania má škola vypracované individuálne tematické výchovno – vzdelávacie plány, učebné osnovy, metódy a formy práce. Školu navštevujú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením (s vývinovými poruchami učenia, narušenou komunikačnou schopnosťou) i žiaci so všeobecným intelektovým nadaním. Títo žiaci majú upravené formy a metódy práce. Vykazujú dobré výchovno – vzdelávacie výsledky. Škola úzko spolupracuje s CPPP a P v Žiline pri riešení vzdelávacích potrieb týchto žiakov.

3. Charakteristika pedagogických zamestnancov

Pedagogický zbor školy má špecifickú charakteristiku. Tá vychádza priamo zo zamerania vzdelávacej činnosti školy. Požadovaným kritériom pre každého pedagóga popri aprobácii odborných predmetov je znalosť anglického jazyka. Pre neustále skvalitňovanie úrovne vyučovania škola využíva aj služby zahraničných lektorov (z Veľkej Británie, Írska, USA), ktorí participujú v procese dvojazyčného vyučovania.

V oblasti ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov popri niektorých študijných zameraniach naďalej ostáva do budúcnosti hlavná úloha školy štúdiom a zdokonaľovaním sa v anglickom jazyku a v praktickom využití metodiky CLIL. Takisto nemalou mierou vedenie školy pomáha pedagogickým zamestnancom vytvárať podmienky pre ich osobnostný a odborný rast.

Poradnými orgánmi riaditeľa sú pedagogická rada, metodické združenia a predmetové komisie. Členmi pedagogickej rady sú všetci pedagogickí zamestnanci školy, ktorí organizujú výchovno – vzdelávací proces, plánujú ho a takisto ho vyhodnocujú. Tiež riadia svoj osobnostný a vzdelávací sebarozvoj, najmä mladší učitelia sa vzdelávajú a spolupracujú so staršími. Tým všetci pedagogickí zamestnanci spoluutvárajú kooperatívne pracovné prostredie. Dôležité je, že operatívne riešia pracovné problémy, poskytujú odbornú pomoc žiakom a rodičom. Vytvárajú predpoklady pre kvalitne fungujúce a motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole.

Významnou je aj práca výchovného poradcu na našej škole, ktorého úlohou je sprostredkovať žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické, sociálne, psychoterapeutické a iné služby, ktoré výchovný poradca koordinuje s triednymi učiteľmi. Spolupracuje s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Na škole veľmi dobre pracujú koordinátori pre environmentálnu výchovu a koordinátor primárnej prevencie. K špecializovaným funkciám učiteľov patria vedúci MZ pre PV (1.- 4.ročník), vedúci MZ SŠKD, vedúci predmetových komisií spoločenskovedných predmetov, cudzích jazykov a prírodovedných predmetov.

4. Organizácia prijímacieho konania

SZŠ vo svojom výchovno – vzdelávacom procese využíva moderné inovatívne formy vyučovania, najmä metodiku CLIL, ktorá je zameraná na výučbu časti vybraných predmetov cez anglický jazyk, s cieľom zefektívnenia a podpory výučby cudzích jazykov. Metodika CLIL poskytuje žiakom všeobecné vzdelanie nielen v materinskom jazyku, ale i v anglickom, čím sa docielia zlepšenie celkových komunikačných kompetencií žiakov v cudzom jazyku už v rámci absolvovania vyučovania v 1. -9. ročníku.

Tomuto cieľu sú podriadené aj vytvorené podmienky pre prijímanie žiakov do 5. ročníka. Prijímacie konanie do 5. ročníka SZŠ sa koná s cieľom preveriť schopnosti žiakov, ktorí sa uchádzajú o typ štúdia, ktorý naša škola overuje. Prijímacie pokračovanie sa skladá z neformálneho rozhovoru so žiakmi, testovania - overovania jazykových schopností a zručností žiaka z anglického jazyka. Do ostatných ročníkov našej základnej školy počas

celého roka prijíma riaditeľka školy žiakov po osobnom pohovore a na základe žiadosti rodičov.

5. Dlhodobé projekty školy

Neoddeliteľnou súčasťou práce školy je zapojenie a účasť v dlhodobých projektoch zameraných na všetky oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu.

Projekty školy v školskom roku 2014/2015

1. Projekt experimentálneho overovania **Metodika CLIL v nižšom sekundárnom vzdelávaní**, projekt realizovaný v spolupráci s ŠPÚ Bratislava.
2. **Európske jazykové portfólio pre žiakov vo veku 7 – 10 rokov** projekt realizovaný v spolupráci s ŠPÚ Bratislava od 2013 do 2015
3. **eTwinning - názov: eTwinning in the daily educational activities** (od 2013 do 2015). Projekt realizovaný s talianskymi, franúzskymi, britskými a španielskymi školami s témou spoznávania žiakov medzi sebou (voľný čas, škola, krajina, v ktorej žijeme, sviatky, zvyky a tradície (Vianoce, Veľká noc, Valentín, ...), mesto, jedlá, moja letná dovolenka. Projekt sa realizuje výmenou krátkych esejí, projektov, fotografií a písaním prostredníctvom aplikácie TwinSpace.
4. **eTwinning – názov: EYE-conns** (od septembra 2014) – projekt s francúzskou školou zameraný na rozvoj komunikačných zručností v anglickom jazyku prostredníctvom vytvárania digitálnych spojení cez video, audio, podcasty, videocasty, TV reportáže.
5. **eTwinning – názov: Domesticated animals** projekt zameraný na kultúrnu výmenu znalostí o chove miestnych zvierat.
6. **Krížom – krážom celým svetom** – prezentačný projekt žiakov nižšieho sekundárneho vzdelávania, zameraný na históriu, geografiu, etnografiu a rôzne aspekty života ľudí vo svete.
7. **Fit Life – Bud' fit!** – prezentačný projekt žiakov primárneho vzdelávania.
8. **Chodím, jazdím bezpečne** projekt je zameraný na dopravnú výchovu žiakov 1. – 5. ročníka a obnovu detského dopravného ihriska v spolupráci s nadáciou Pontis.
9. **Deň materinského jazyka** – projekt zameraný na prezentáciu mnohých kultúr pod strechou jednej školy.
10. **Revitalizácia školského arboréta** – učebňa botaniky v prírode.
11. **Spelling Bee** – okresné kolo súťaže v hláskovaní a spellovaní anglických slov organizované našou školou.
12. **Týždeň zdravej výživy** – projekt zameraný na podporu zdravého životného štýlu

13. **Záložka do knihy spája slovenské školy** – projekt podporuje nadväzovanie kontaktov medzi slovenskými základnými školami.
14. **Modré z neba** – projekt zameraný na zisťovanie znečistenia ovzdušia.
15. **Živá voda** - projekt zameraný na určovanie kvality čistoty miestnych vodných tokov.
16. **Čítam, čítaš, čítame** – projekt zameraný na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti.
17. **Dajme veciam druhú šancu** – tvorivé aktivity podporujúce environmentálne cítenie žiakov.
18. **Farebné Vianoce** – projekt zameraný na kreatívne a netradičné poňatie vianočnej výzdoby v škole.
19. **Chemická show** – žiacka prezentácia efektných chemických pokusov.

Ďalšie projekty, do ktorých sa škola zapojila:

- **Projekt experimentálneho overovania bilingválneho slovensko-anglického vyučovania na 2. stupni ZŠ a alternatívneho vyučovania anglického jazyka - jazykový variant na 1. stupni ZŠ schválený MŠVVaŠ SR**
- Inovácia metódy a formy vyučovania žiakov 1. stupňa ZŠ prostredníctvom metodiky CLIL. Projekt organizovaný a spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom.
- Projekt experimentálneho overovania na 1.stupni ZŠ - Didaktická efektívnosť metódy CLIL na prvom stupni základnej školy vo vyučovaní cudzích jazykov od 1. 9. 2008, organizovaný ŠPÚ Bratislava.
- „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“, výzva č. OPV/K/RKZ/NP2008-3 (Vzdelávanie učiteľov), organizovaný Ústavom informácií a prognóz školstva, Európskym sociálnym fondom a Operačným programom Vzdelávanie
- *e-Twinning* Projekt partnerstva európskych škôl, v rámci ktorého škola elektronicky korešpondovala s partnerskou školou C.S.G WILEM VAN ORANJE z Holandska a YAMANIGELI PRIMARY SCHOOL z Turecka, téma "How to grow seeds."
- *ePals* - názov: *E.V.E. Project - English Video Exchange* (šk. rok 2013/2014). Projekt realizovaný s japonskou školou v Tokiu, Seitoku. Témou je výmena mailovej komunikácie medzi žiakmi našej školy s rovesníkmi z Japonska na rôzne témy. Hlavnou náplňou je tvorba videí o rodnom meste, Slovensku, škole, voľnom čase a všetkého zo života mladého človeka.
- *ePals* - názov: *Culture Box*. Projekt realizovaný so organizáciou UNESCO Global Peace Village v Južnej Kórei. Zameraný na výmenu informácií o živote v jednotlivých krajinách, typických zvykoch, sviatkoch, ale i na výmenu predmetov typických pre kultúru danej krajiny. Realizuje sa mailovou výmenou, videokonferenciami a tvorbou materiálov na určitú tému.

- *Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách* -projekt organizovaný Štátnym pedagogickým ústavom
- *Projekt Európsky vzdelávací program COMENIUS* - ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov a školské medzinárodné partnerstvá
- *Správaj sa normálne*“, projekt zameraný na protidrogovú a dopravnú výchovu žiakov 1. stupňa ZŠ.
- Projekt „*Každý iný - všetci rovní*“ - projekt zameraný na spoznávanie kultúry iných národov, zvykov, tradícií, geografie, života detí i dospelých
- *Región našimi očami* - projekt zameraný na históriu, geografiu, etnografiu a rôzne aspekty života ľudí v našom regióne.

Rozvojové projekty

1. Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc
2. Jazykové laboratórium
3. Elektronizácia a revitalizácia zariadení školského stravovania
4. Otvorená škola - Oblasť športu
5. Detské dopravné ihrisko – pojazdné

Národné projekty:

- Červené stužky
- Mliečny program
- Detský čin roka
- Komparo
- Dni nádeje
- Európa v škole

6. Spolupráca s rodičmi

Spolupráca školy a rodiny je založená na vzájomnom rešpektovaní a dôvere. Tento princíp je výsledkom viacročného snaženia a je pre obe strany prínosom. Škola plne využíva celý svoj pedagogický potenciál na komplexné zabezpečenie čo najlepšej úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu. Rodičia sú s takýmto prístupom školy spokojní.

Dôkazom dobrej spolupráce medzi školou a rodičmi je vytvorenie rady školy, ktorá je iniciatívnym a poradným samosprávnym orgánom, ktorý vyjadruje a presadzuje záujmy rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov školy a žiakov v oblasti výchovy a vzdelávania. Rada školy rieši závažné skutočnosti, ktoré sa vzťahujú k práci školy. Rodič môže kedykoľvek dostať v škole potrebné informácie o práci svojho dieťaťa. V prípade potreby škola poskytne rodičovi odborné konzultácie bezodkladne.

Z klasických foriem spolupráce sa plne využívajú konzultácie rodičov s vyučujúcim, triednym učiteľom, výchovným poradcom, vychovávateľkou SŠKD, vedúcimi záujmových

útvarov ako aj s členmi vedenia školy. Schôdze ZRS sa organizujú spravidla 3 – 4-krát v jednom školskom roku, resp. ďalšie zasadnutia sa konajú operatívne podľa potreby. Na zvolanie dávajú podnet rodičia alebo triedny učiteľ. Rodičia prostredníctvom triedneho učiteľa alebo výchovného poradcu majú dostupnú poradenskú a diagnostickú službu v CPPP a P v Žiline.

Už tradične sa rodičia v rámci spolupráce so školou podieľajú na organizácii a zúčastňujú sa akcií, ako sú: poznávacie exkurzie, dni otvorených dverí, Halloween párty, celoškolský zber papiera, Mikulášska párty, vianočné besiedky, vianočná burza hračiek a výrobkov detí (charitatívny zámer), besiedky ku Dňu matiek, škola v prírode, oslava MDD, školské výlety.

Spoluprácu školy a rodiny možno hodnotiť z pohľadu uplynulého obdobia ako veľmi dobrú.

Do budúca je možné naďalej spoločne skvalitňovať prácu v oblasti propagácie školy na verejnosti, účasti žiakov na netradičných projektoch, športových súťažiach ako aj v oblasti získavania rodičov pre aktivity v záujmovej činnosti žiakov.

7. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Škola od svojho vzniku – od 01. 09. 2004 sídli v školských priestoroch na Oravskej 11, 010 01 Žilina a od začiatku školského roka 2005/2006 sídli v prenajatých priestoroch HLAVA, s.r.o. na Oravskej ceste 11 v Žiline. V priestoroch je 17 multifunkčných učební (v každej sa nachádza dataprojektor, PC s prístupom na internet, keramická tabuľa), Infocentrum so školskou knižnicou (s prístupom na internet), 2 počítačové učebne (v oboch interaktívna tabuľa), projekčná miestnosť Cinema (interaktívna tabuľa, PC s prístupom na internet), jazykové laboratórium, 2 odborné učebne (matematiky a fyziky, biológie a chémie s interaktívnou tabuľou), 5 prednáškových miestností (5 dataprojektorov, PC s prístupom na internet, 5 interaktívnych tabúl), 3 telocvične, posilňovňa, umelá lezecká stena, Súkromný školský klub detí (dataprojektor, PC s prístupom na internet, keramická tabuľa, interaktívna tabuľa), detské dopravné ihrisko, detské ihrisko s preliezačkami, multifunkčné športové ihrisko, mini arborétum – učebňa botaniky v prírode. V areáli školy sa nachádzajú oddychové zóny, altánok s možnosťou vyučovania vo vonkajších priestoroch, umelá lezecká stena, administratívne priestory, školská jedáleň, zubná ambulancia.

Každý rok sa materiálne – technické vybavenie školy zlepšuje. Dochádza k modernizácii, k stredným a generálnym opravám niektorých priestorov. Budova a hlavne priestory v nej nadobúdajú nový vzhľad, čo pozitívne ovplyvňuje estetické cítenie žiakov, ale hlavne priestory sa stávajú dokonalejšie pre konkrétny výchovno-vzdelávací proces.

8. Škola ako životný priestor

Popri strategických zámeroch školy je v plnej pozornosti aj skutočnosť, že škola nie je len výchovno – vzdelávacia inštitúcia, ale je to miesto, kde žiak žije a trávi v nej väčšiu časť dňa. Mnohokrát ide o 80% až 90% dennej časovej dotácie. Je pochopiteľné, že škola sa snaží vytvárať optimálne podmienky pre pobyt žiaka v škole, aby sa cítil čo najlepšie. Chceme na

najnižšie možnú mieru zúžiť rozdiel medzi prostredím doma a v škole. V rámci tejto stratégie všetci žiaci našej školy majú nové školské stoly a stoličky. Na chodbách je nová podlahová krytina a na chodbách boli vytvorené oddychové kútiky s bohatou zeleňou. Všetky učebne a chodby sú ozdobené nástenkami, ktoré majú charakter estetickéj výzdoby, vzdelávacích informácií, oznamovacích aktualít ako aj výstav prác žiakov. Prevažnú časť týchto násteniek aktualizujú žiaci.

Veľkým prínosom k správnej výchove prispieva aj školská jedáleň, ktorá ponúka zdravé a kvalitné stravovanie v príjemnom moderne zariadenom prostredí s možnosťou výberu z 2 druhov jedál a on-line objednávkou obedov.

Snahou školy je budovanie pozitívnej klímy a priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom i medzi žiakmi a pedagógmi výchovným pôsobením jednak vo výchovnom a vyučovacom procese, počas dozorov cez prestávky, na triednických hodinách ako aj na rôznych akciách školy.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a učiteľov

Škola vytvára a zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky pre vyučovanie vo všetkých priestoroch. Pri opravách v jednotlivých častiach budovy sa uplatňujú najmodernejšie materiály, ktoré spĺňajú najprísnejšie kritériá bezpečnosti (elektroizolačné materiály, protišmykové podlahy, svetelne dokonalé nátery, moderný bezpečný nábytok, protiúrazové zábrany, dokonalé osvetlenie a ďalšie). Predpísané revízie sú vykonávané v súlade s platnými zákonmi a nariadeniami (bleskozvody, hasiace prístroje, cvičebné náradie).

Veľká pozornosť sa venuje bezpečnosti žiakov. Každá časť objektu SZŠ je zabezpečená dozorom. Pred uskutočnením každej hromadnej akcie sú žiaci poučení o BOZ. Začiatkom šk. roka absolvujú poučenie o BOZ a PO všetci žiaci. V súlade s platnou legislatívou všetci zamestnanci školy absolvovali školenie BOZ a PO. Tieto školenia organizuje škola pravidelne. V stanovených časových termínoch ja vykonávaná pravidelná kontrola bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku ako aj odstraňovanie zistených nedostatkov. Činnosť BOZ vychádza z požiadaviek na obsah výchovy a vzdelávania zákona č.356/2007Z.z. MPSVaR, ktoré vyplývajú zo zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ako aj Zákonníka práce.

Možno konštatovať, že škola v posledných rokoch nezaznamenala na svojom pracovisku žiaden vážnejší úraz svojho zamestnanca alebo žiaka.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Stupeň školského vzdelávania

Primárne vzdelávanie ISCED 1 (prvý stupeň základnej školy)

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho.

Ciele primárneho vzdelávania

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vsupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

2. Stratégia školy, jej zameranie a vymedzenie jej poslania

Naša škola vo výchovno – vzdelávacom procese aktívne využíva metodiku CLIL, ktorá je zameraná na výučbu časti vybraných predmetov cez anglický jazyk, s cieľom zefektívnenia a podpory výučby cudzích jazykov. Metodika CLIL poskytuje žiakom všeobecné vzdelanie nielen v materinskom jazyku, ale i v anglickom, čím sa docieli zlepšenie celkových komunikačných kompetencií žiakov v cudzom jazyku.

K tomu, aby škola cieľavedome plnila svoje poslanie, nás vedú viaceré teoretické východiská vyplývajúce z napredovania školstva i celej našej spoločnosti, ktoré možno zhrnúť:

- po vstupe Slovenska do EÚ – príchod zahraničných investorov (napr. v Žiline KIA-motors) – neustále rastúci záujem rodičovskej a žiackej verejnosti o základné dvojjazyčné (slovensko-anglické) štúdium, aj súkromné. Preto považujeme za nevyhnutné zvyšovať kvalitu vyučovacieho procesu, držať krok s vyspelými krajinami, zavádzať také alternatívne programy, ktoré boli overené v praxi v iných

krajinách EÚ. K takýmto alternatívnym koncepciám patrí aj aplikovanie metodiky CLIL do pedagogického procesu,

- naša forma štúdia poskytuje žiakom možnosť naučiť sa cudzí jazyk nielen na komunikačnej úrovni, teda dorozumievať sa v každodenných situáciách, ale spoznať realie, dejiny, kultúru, životný štýl jeho nositeľov a využiť ho aj ako prostriedok ďalšieho poznávania,
- Žilina je rušné obchodné centrum s množstvom rôznych typov škôl, podnikov, inštitúcií, kde sú veľmi vhodné kultúrno - spoločenské, geografické, ekonomické a iné podmienky pre rozvoj ZŠ s naším vzdelávacím programom,
- poskytnúť dvojjazyčné úplné základné vzdelanie žiakom najmä zo Žilinského kraja.

Prostredníctvom týchto teoretických východísk sa škola usiluje svojim žiakom:

- poskytnúť všeobecné základné vzdelanie v 1. – 9. ročníku nielen v slovenskom, ale aj v anglickom jazyku, ktorý je súčasťou vyučovania,
- vzbudiť záujem o anglický jazyk ako vyučovací jazyk, ako aj o iné cudzie jazyky, čo je prínosom ku celkovému vývinu osobnosti žiaka,
- viesť žiakov k poznávaniu ich vlastnej i cudzej kultúry, učiť žiakov tolerovať odlišnosti,
- využívať slovenský a anglický jazyk ako dva rovnocenné vyučovacie jazyky, pričom učiť aj ďalšie cudzie jazyky,
- sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku,
- pripraviť žiakov SZŠ na štúdium pre všetky druhy stredných škôl s úplným stredoškolským vzdelaním, resp. i na zahraničné stredoškolské štúdium,
- plne rozvíjať základné digitálne zručnosti,
- budovať spoluprácu so zahraničnými vzdelávacími inštitúciami, najmä v zabezpečovaní zahraničných lektorov,
- zapájať žiakov do domácich a medzinárodných aktivít súťaží a projektov, využívať ich tvorivý potenciál,
- využívať pozitívne medzinárodné pedagogické skúsenosti vo vzdelávacom procese a v riadiacej práci,
- umožňovať žiakom aj pedagógom odborný rast aj v mimoškolskom čase,
- viesť žiakov a učiteľov k vzájomnej tolerancii a rešpektovaniu sa s pochopením národnostných otázok,
- v priebehu štúdia na SZŠ klásť dôraz na individuálny a diferencovaný prístup k žiakom (nízky počet detí v triedach – max. do 17 žiakov),
- preferovať tvorivý rozvoj talentu a osobnosti žiakov,
- rozvíjať zásady zdravého spôsobu života – zabezpečenie pitného režimu, relaxácie počas vyučovania, psychohygieny výchovno - vzdelávacieho procesu,
- viesť mladých ľudí k získavaniu čo najširšieho spektra všeobecných vedomostí a poznatkov prostredníctvom aktívneho používania anglického a slovenského jazyka ako hlavných nástrojov komunikácie v procese vzdelávania a ich využitie.

Prostredníctvom uvedených východísk a cieľov škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých predmetoch.

Každý žiak na našej škole má možnosť a šancu, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností, záujmov, ktoré perspektívne v budúcnosti budú preňho prospešné pri voľbe na ďalšie štúdium mimo našej školy. Škola zabezpečí všetky podmienky k tomu, aby každý žiak mohol dosiahnuť úspech a zažiť pocit ocenenia. Celá výchovno-vzdelávacia činnosť bude smerovať nielen k osvojeniu si vedomostí, ale aj k príprave žiakov na konkrétny život.

Škola si uvedomuje, že tento zámer vo výchovno-vzdelávacom procese je veľmi dôležitý, a preto chceme, aby naši žiaci boli kritickí sami voči sebe, aby dokázali tvorivo myslieť, primerane rýchlo a účinne riešiť problémy. Cieľavedome budeme pracovať, aby náš žiak bol rozhladený mladý človek schopný pracovať individuálne, ale aj v kolektíve a aby celoživotné vzdelávanie bolo preňho samozrejmosťou.

Nadalej budeme zabezpečovať kvalitnú prípravu žiakov v oblasti IKT, v štúdiu cudzích jazykov so zreteľom na komunikatívnosť a uplatnenie rečových schopností v praxi. Súčasťou bude i formovanie každého žiaka v oblasti tvorby životného štýlu, prirodzenej inteligencie ako aj hodnotovej orientácie. Budeme nadalej skvalitňovať a klásť dôraz na vytváranie dobrého kolektívu v triede, ktorý bude schopný riešiť drobné i zložitejšie problémy, problémové úlohy. Budeme viesť žiakov k tomu, aby v čo najväčšej miere bola z kolektívov vytlačená anonymita a aby každý žiak mal pocit, že kolektív triedy má svoju vážnosť, že ho dokáže podporiť a naopak, že žiak sa môže kedykoľvek o kolektívne konanie kolektívu oprieť.

V úzkej spolupráci s rodičmi žiakov bude škola vytvárať všetky podmienky k výchove, k pracovitosti, zodpovednosti, morálnej vyspelosti každého žiaka, pritom v žiadnom prípade nevypustíme potrebu, aby žiak mal pocit, že je v škole slobodný.

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania bude mať základné komunikačné zručnosti predovšetkým v slovenskom jazyku, t.zn. že sa bude vyjadrovať zreteľne, jazykovo správne, bude vedieť reagovať na otázky, odpovedať zmysluplne vo vetách, opisovať javy a rozprávať o nich, naučí sa rešpektovať pravidlá rozhovoru, bude poskytovať informácie nielen o sebe, ale aj základné informácie o regióne, o jeho okolí, o prírodných a zemepisných zvláštnostiach, bude poznať základné historické skutočnosti, kultúrne prvky z bezprostredného okolia. Absolvent primárneho vzdelávania sa bude v anglickom jazyku vedieť jednoducho vyjadrovať prostredníctvom zaužívaných výrazov a fráz, bude vedieť použiť slová na zostavovanie jednoduchých informačných textov o sebe a bezprostrednom okolí domu a školy, o ľuďoch okolia, prírodných častiach a pod. Získané informácie bude žiak vedieť spracovávať aj do jednoduchých textových výstupov na počítači, s ktorým vie pracovať na úrovni základných manipulačných zručností – vytvorenie textu, jeho prezentácia, kreslenie v grafickom prostredí, prezentácia farieb a obrázkov, plnenie pokynov učiteľa pri riešení edukačných programov rôznych predmetov, vedieť plniť čiastkové úlohy, napríklad pri blokovom a projektovom vyučovaní s regionálnou tematikou.

Absolvent primárneho stupňa vzdelávania na SZŠ by mal plnohodnotne reprezentovať školu. Mal by mať osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti. Mal by nadobudnúť základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a základy pre rozvíjanie spôsobilostí, využívať svoj tvorivý potenciál.

Mal by byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami.

V cudzích jazykoch, konkrétne v anglickom jazyku, by bol schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií, vedieť sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku.

Mal by sa bez väčších problémov zapájať do domácich a medzinárodných aktivít, súťaží a projektov a využívať ich tvorivý potenciál. Mal by vedieť používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, dokázať primerane veku komunikovať

pomocou elektronických médií a aktívne vyhľadávať informácie na internete i v tlačených periodikách.

Mal by získať predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Aby sa vedel správať kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, s osvojením základov pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr, mal by získať schopnosť vnímať umenie a byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie.

4. Pedagogické stratégie (metódy a formy)

Za výber vyučovacích metód a foriem práce vo vyučovaní svojich predmetov bude zodpovedať pedagogický zamestnanec. Vyberať ich bude v závislosti od charakteru vyučovacieho predmetu, danej témy na vyučovacej hodine, od aktuálneho zoskupenia žiakov, od cieľa, ktorý chce dosiahnuť atď. Na dosiahnutie kľúčových spôsobilostí žiakov vyplývajúcich zo školského vzdelávacieho programu a súčasne v súlade so zámermi školy, pedagógovia budú využívať nielen klasické formy vyučovania v triede, ale aj v počítačovej učebni, exkurzie v obci, návštevy, exkurzie, diskusie a stretnutia s okolím, športové aktivity a súťaže, výchovné aktivity, príprava a prezentácia výstupov súvisiace so vzdelávaním slovenského a cudzieho jazyka a ostatných odborných predmetov, tvorbu projektov a ich prezentáciu. Metódy práce ako postupy práce učiteľa s obsahom smerom ku žiakom odporúčame používať a podporujeme: výučbu pomocou dostupnej didaktickej techniky s využitím edukačných programov, samostatnú organizovanú prácu žiakov, prácu s materiálmi, spracovanie informácií, spájanie teoretických vedomostí s praktickým životom, prácu s názornými pomôckami, uplatňovanie medzipredmetových a medzizložkových vzťahov.

Metódy a formy práce sú prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a pri učení v priebehu celoročnej školskej práce variujú a sú podmienené cieľom daného vyučovacieho predmetu, vyučovacími zásadami a v neposlednom rade výberom pedagóga alebo pedagogického kolektívu v spolupráci so žiakmi.

Využitiu rôznych metód a foriem na vyučovaní napomáha menší počet žiakov v triedach a výber najlepších žiakov pri zápise do 1.ročníka na základe prijímacieho konania. Naším cieľom je preto rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie.

K tomu výrazne napomohlo plnenie projektu „Didaktická efektívnosť metódy CLIL na 1.stupni ZŠ vo vyučovaní cudzích jazykov“ organizovanom Štátnym pedagogickým ústavom v Bratislave, ktorý bol charakterizovaný experimentálnym overovaním dvojjazyčného slovensko-anglického vyučovania vo všetkých predmetoch okrem slovenského jazyka a literatúry už od 1.ročníka ZŠ. Na úrovni primárneho vzdelávania sa projekt uzavrel a naďalej pokračuje v experimentálnom overovaní na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania. K tomu sa neustále využíva moderná metóda s názvom Content Learning Integrated Language (CLIL), ktorá efektívne rieši otázku výučby aj prostredníctvom anglického jazyka.

V čo najširšej miere sa na vyučovaní využíva partnerské vyučovanie slovenských učiteľov s anglicky hovoriacimi lektormi (Partnership education) už od 1.ročníka ZŠ.

Sme multikultúrna škola, ktorá vo výchovno-vzdelávacom procese vyučuje slovensko-anglicky metodikou CLIL aj deti cudzincov. Od školského roka 2012/2013 realizujeme pre nich kurzy slovenského jazyka vzhľadom k tomu, že veľké percento detí cudzincov má problémy s adaptáciou – kultúrna, náboženská a predovšetkým jazyková bariéra. Učiteľ pristupuje k žiakovi individuálne, pre lepšiu názornosť žiakovi (ak sa dá) sa preberaný jav

vizualizuje s využitím dostupnej PC techniky a rozmanitých didaktických pomôcok, aby porozumel zadaniu.

Základný jazykový kurz je určený pre žiakov, ktorí vôbec nekomunikujú v slovenskom jazyku alebo ho ovládajú iba na elementárnej úrovni, nevedia písať a čítať. Rozširujúci jazykový kurz je určený pre žiakov, ktorí majú zvládnutú základnú slovnú zásobu a jazykové zručnosti, majú osvojené základné zručnosti písania, t.j. vedieť písať latinkou.

Podľa úrovne komunikácie v slovenskom jazyku sú rozdelení do niekoľkých vybraných skupín. Cieľom jazykových kurzov je deťom cudzincov zabezpečiť primerané osvojenie slovenského jazyka, uľahčiť im adaptáciu v novom prostredí, pomôcť im úspešne získať základné vzdelanie v Slovenskej republike.

Realizované jazykové kurzy na škole podľa doterajšej praxe preukazujú svoju opodstatnenosť, pedagogickí zamestnanci školy vnímajú pozitívne možnosť realizácie jazykových kurzov, bez nich by deti cudzincov nemohli napredovať vo vzdelávaní a osobnom raste.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Škola vzdeláva v bežných triedach aj žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami (ŠVVP) a snaží sa vytvárať pre nich optimálne podmienky. Je otvorená pre všetkých žiakov s rozličnými vzdelávacími potrebami i rozličnými predpokladmi na učenie.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením

Na primárnom stupni vykazujeme žiakov, ktorí majú tieto formy zdravotného znevýhodnenia:

- poruchy pozornosti s hyperaktivitou a poruchy učenia,
- vývinové poruchy učenia (VPU),

Integrovanie žiaka predchádza príprava a vytvorenie podmienok pre jeho ďalšie vzdelávanie i celkový rozvoj osobnosti – príprava vyučujúcich v spolupráci so školským psychológom, príprava triedy a umiestnenie žiaka, príprava kolektívu žiakov, zabezpečenie potrebných učebníc, špeciálnych pomôcok, učebného materiálu, vypracovanie dokumentácie žiaka, individuálneho výchovno – vzdelávacieho programu, podľa potreby aj úprava učebného plánu.

Žiaci s nadaním

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je snaha vytvárať žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti.

- individuálny prístup vyučujúcich,
- sú začlenení v bežnej triede,
- spolupráca školy s CPPPaP.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

- monitoring triednych učiteľov v spolupráci s výchovnou poradkyňou: sledovanie podmienok v rodine, spolupráca s rodičmi,
- prepojenie školy s Úradom práce, rodiny a sociálnych vecí, Mestským úradom, Policajným zborom a detským lekárom,

- možnosť popoludňajšej prípravy na vyučovanie v školských priestoroch,
- mimoškolské aktivity - krúžková činnosť, využívanie počítačov v škole,
- pre rodičov žiakov v hmotnej núdzi škola zabezpečuje nákup školských pomôcok, poplatok za obed.

Odborné personálne zabezpečenie:

- odborné poradenstvo psychológa z CPPPaP, Centrom špeciálno – pedagogického poradenstva a prevencie Žilina, Špeciálno- pedagogickou poradňou Liptovský Jamník, Dialógom, ústavom pre deti s poruchami reči a učenia Žilina,
- spolupráca psychológa s výchovným poradcom i ostatnými vyučujúcimi,
- tímová spolupráca počas celej integrácie každého žiaka (riaditeľ, triedny učiteľ, vyučujúci hlavných predmetov, rodičia, vychovávateľka).

Pri riešení problémov vo vyučovaní budeme riešiť včasnou špeciálnopedagogickou, psychologickou diagnostikou, vyučovanie podľa individuálneho programu, používanie individuálnych foriem a metód práce so žiakmi, špecifický prístup pri hodnotení a klasifikácii, úzka spolupráca s rodičmi. V prípade potreby zabezpečíme priestorové a organizačné podmienky. Škola nemá zabezpečený bezbariérový vchod a presun po škole.

Spolupráca s rodičmi:

- pred integrovaním žiaka sa všetky podmienky prekonzultujú s rodičmi, rešpektujú sa ich návrhy a požiadavky, dohodnú sa pravidlá a spolupráca, podľa potreby majú poskytnutú odbornú pomoc,
- v určitých intervaloch sa výsledky žiaka prehodnocujú a dohodnú sa ďalšie postupy, ak si to zdravotné obmedzenie žiaka vyžaduje, rodič sa môže zúčastniť aj na vyučovaní.

6. Začlenenie prierezových tém a finančnej gramotnosti

Cez vzdelávacie oblasti vstupujú do výchovy a vzdelávania prierezové témy. Prierezové témy zároveň v sebe zahŕňajú všetky kľúčové kompetencie. Sú to dnes a v blízkej budúcnosti aktuálne témy, súvisiace s premenami súčasnej európskej a slovenskej spoločnosti. Prispievajú k osobnostnému a sociálnemu rozvoju každého žiaka, k získaniu základnej úrovne mediálnej gramotnosti a vnímanie dôležitosti environmentálnej problematiky. Škola má tak možnosť formovať určité postoje a hodnotové orientácie žiakov. Zároveň dávajú priestor pre individuálny prejav každého žiaka a kreativitu pedagóga. Navyše, sú to témy, ktoré nie je možné zaradiť do žiadnej zo vzdelávacích oblastí, pretože viac ako iné si vyžadujú pohľady z viacerých uhlov. Tiež pôsobia ako ďalší integrujúci prvok učiva a jednotlivých predmetov.

Prierezové témy (tematiky) je možné realizovať viacerými formami, vhodná je forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) .

Všetky tematické okruhy všetkých prierezových tém sú integrované do učebných osnov jednotlivého vyučovacieho predmetu. Realizované sú vzdelávacími stratégiami, ktoré sú použité pre naplnenie očakávaných výstupov jednotlivých vzdelávacích oblastí, ku ktorým sú priradené. Často je to práve priestor prierezových tém, v ktorom dochádza k prepojeniu obsahu vzdelávacích oblastí integrovaných do jedného vyučovacieho predmetu.

V nasledujúcom výpočte sú uvedené tematické okruhy jednotlivých prierezových tém a ako budú realizované:

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Realizácia učebnej činnosti sa v prvom rade bude uskutočňovať na vlastnom školskom detskom dopravnom ihrisku počas celého školského roka najmä v predmetoch telesná výchova a pracovné vyučovanie, počas vyučovania v poobedňajšom školskom klube, počas organizovaných športových a dopravných akcií i v rámci poobedňajšej záujmovej činnosti. Znovu sa budú realizovať už zabezreté projekty „Na bicykli bezpečne“ a „DDI Camp“ a besedy a otvorené hodiny pre ostatné školy v regióne v spolupráci s Policajným zborom SR. Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

SJL - Do školy

MAT - Určovanie polohy

HUV - Pôjdeme my do lesíka

IFV - Skicár – krivé, rovné čiary

TEV - Pohybové hry

2.ročník

TEV - Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, využitie detského dopravného ihriska

3.ročník

MAT - Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20

PDA - Technika, technické objavy

4.ročník

MAT - Premena jednotiek dĺžky, hmotnosti a času

PVC - Bicykel

PVC - Jazdíme bezpečne

Osobnostný a sociálny rozvoj

Vybrané témy v skratke – sebaopoznanie – sebaupínanie, sebaregulácia – sebaorganizácia, psychohygiéna – uplatnenie umenia pri relaxácii, kreativita, poznávanie ľudí, medziľudské vzťahy, komunikácia, kooperácia, riešenie problémov a rozhodovacie schopnosti, hodnoty, postoje, praktická etika – sa budú objavovať najmä v predmetoch etická a náboženská výchova, slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova. Vo veľkej miere sa táto prierezová téma bude objavovať počas ranných triednych komúní. Školské akcie (školy v prírode, výlety, Noc v škole) rozvíjajú samostatnosť žiakov a utužujú triedne kolektívy.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

SJL - Na nákupe

MAT - Priama čiara, krivá čiara

PDA - Moja rodina

VYV - Moja trieda

HUV - Zlatá brána – nácvik piesne

HUV - Vzájomná úcta pri komunikácii

IFV - Počítač v počítačovej učebni

TEV - Prípravné cvičenia

2.ročník

HUV - Opakovanie piesní z 1. ročníka - Žiaci poznávajú svet zvukov a hudby na báze a princípov hry. Rozospievať triedny kolektív, žiaci sú veselí, aktívni, spolupracujú.

Žiaci realizujú svoje hudobné predstavy s pohybovými činnosťami.

MAT - Zábavné úlohy na logiku. Žiak vie samostatne riešiť logické postupnosti.

3.ročník

TEV - Manipulačné, pohybové a prípravné športy

MAT - Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000
4.ročník
MAT - Násobenie a delenie prirodzených čísel do 10 000
PVC - Vegetatívne rozmnožovanie
PVC - Opravujeme odev
ETV - Pozitívne hodnotenia druhých
ETV - Ľudská dôstojnosť a sebaúcta
ETV - Naša rodina
HUV - Piesne našich krajanov: Sadla muška na konárik, Keď komára ženili
HUV - Hymna Slovenskej republiky
TEV - Základy športovej gymnastiky
TEV - Kondičné cvičenia
SJL – Spisovné a nespisovné slová
VYV – Farba a línia, Rozprávkové a fantastické ľudské bytosti

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa bude prelínať všetkými vzdelávacími oblasťami, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou a výtvarnou výchovou. Významne sa bude prihliadať na významné dni a mesiace (napr. Deň Zeme, Apríl – mesiac lesov), počas ktorých škola usporiada vedomostné semináre a súťaže. Pokračovať bude rozbehnutý projekt separovania odpadu do pripravených kontajnerov, zrealizuje sa týždňový súťažný zber papiera, pokračovať bude zapojenie všetkých žiakov do poznávania a zveľaďovania školského mini – arboréta, akcie a ostatné informácie sa budú prezentovať prostredníctvom environástenky. V rámci SŠKD a uskutoční niekoľko akcií zameraných na ochranu a čistotu prostredia.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

SJL – Sova

MAT - Rozklad čísla na desiatky a jednotky

PDA - Ja a veci okolo nás

VYV - Jeseň na palete

HUV - Húsky biele húsky

TEV - Hry na rozvoj kondície

2.ročník

PDA - Svetový deň vody – Prezentácia dôležitosti vody v živote človeka.

3.ročník

VLA - Objavujeme Slovensko

SJL - Vybrané slová

4.ročník

MAT - Sčítanie a odčítanie do 10 000

PVC - Pestujeme rastliny v črepníkoch

TEV - Pohybové hry

TEV - Základy atletiky

PDA – Podmienky života na Zemi

VLA – Podnebie; Rieky, jazerá a vodné nádrže

VYV – Les, stromy a kríky na jeseň, kvetinový záhon

Mediálna výchova

Nasledujúce okruhy budú začlenené do všetkých vzdelávacích predmetov, ale najmä v rámci etickej a náboženskej výchovy, výtvarnej výchovy a slovenského jazyka a literatúry:

kritické čítanie a vnímanie mediálnych posolstiev, interpretácia vzťahu mediálnych posolstiev a reality, vnímanie autora mediálnych posolstiev, tvorba mediálneho posolstva, fungovanie a vplyv médií v spoločnosti, práca v realizačnom tíme. Naďalej budú realizované návštevy divadelných, filmových a hudobných predstavení, návšteva múzeí a galérií, prebieha činnosť záujmového poobedňajšieho dramatického a multimediálneho záujmového útvaru.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

SJL – Škola

MAT - Usporiadanie čísel

PDA - Zvieratá a človek

VYV - Predmety dennej potreby

HUV - Bude zima, bude mráz

IFV – Baltík – jednoduché programovanie

2.ročník

MAT - Odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10, rôzne stratégie počítania týchto spojov s výberom najvhodnejšej pre žiaka s využitím PC.

3.ročník

HUV-Detské hudobné nástroje

PDA - Technika,technické objavy

4.ročník

MAT - Počtové výkony na kalkulačke

PVC - Textil v ľudovom odevu, hrnčiarstvo

PVC - Telefonujeme, faxujeme, pracujeme s počítačom

HUV - P. Janiček: Mobil

VYV – Ilustrácia rozprávky

IFV –Komunikácia prostredníctvom

IFV - Vyhľadávanie informácií

SJL – Zahrajme si bábkové divadlo

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova bude prirodzene začlenená do humanitných a spoločenskovedných predmetov, najmä však do prírodovedy či slovenského jazyka a literatúry a cudzích jazykov v týchto hlavných okruhoch – kultúrne rozdiely, ľudské vzťahy, etnický pôvod, multikulturalita. Prirodzenosťou začlenenia tejto témy je i fakt, že na škole je nemalo cudzincov, mnohí prichádzajúci z odlišnej kultúrnej civilizácie. Táto forma integrácie je úplne bežnou súčasťou života na škole. Taktiež je naplánovaná medzinárodná spolupráca škôl v rámci projektu eTwinning a organizované besedy s cestovateľmi a žiakmi a rodičmi z iných krajín.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

PDA - Moja rodina

SJL - Rodina

MAT - Písanie znakov, porovnávanie čísiel

VYV - Nádobu

HUV - Mikuláš

HUV - Medziľudské vzťahy

TEV - Rytmická gymnastika a tance

2.ročník

HUV - Spev vianočných piesní a kolied – žiak spoznáva jednotlivé kultúrne rozdiely

3.ročník

PDA - Naklonená rovina-Ako Egypťania stavali pyramídy
4.ročník
MAT - Rímske čísla
ETV - Človek a jeho hodnota
ETV - Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov
HUV - Moravská ľudová: Muzikanti čo děláte
TEV - Základy športových hier
PDA – Životné prostredie človeka
VLA – Slovensko naša vlasť
SJL – Tolerancia medzi národnosťami a rasami

Ochrana života a zdravia

Prierezovú tému naplňa obsah – riešenie mimoriadnych situácií (civilná obrana), zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode. Realizovať sa bude prostredníctvom všetkých vzdelávacích tém a samostatnej organizačnej formy vyučovania – didaktických hier. Bude obsahom najmä telesnej výchovy, prírodovedy, triednických hodín a počas škôl v prírode a školských výletov. Zorganizuje sa niekoľko akcií a besied a zabezpečí sa zapojenie do súťaže „Mladý zdravotník“, pokračovať sa bude vo využívaní publikácie „Nenič svoje múdre telo“, „Filipove dobrodružstvá“ na vyučovaní. Zápoliť sa bude na športovej olympiáde, športových tematických dňoch, či ročníkových turnajoch.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

TEV - Pohybové hry

MAT - Sčítanie do 10

PDA - Môj čas

VYV – Ovocie

HUV – Hodiny

HUV - Úcta k vzájomným požiadavkám

2.ročník

PDA - Deň stromov – Prezentácia dôležitosti stromov pre život na Zemi

3.ročník

TEV - Základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti

SJL -Vybrané slová

4.ročník

MAT – Zaokrúhľovanie

PVC - Poznávame úžitkové rastliny

HUV - I.Szeghyová: ZOO

TEV - Základy športových hier

TEV - Pohybové hry

TEV - Základy atletiky

PDA– Zabezpečenie základných podmienok života človeka; Starostlivosť o zdravie

IFV – Bezpečnosť pri práci

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

Ťažiskom je prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím IKT. V škole realizujeme rôzne druhy projektov z viacerých oblastí – celoškolské na medzinárodnej alebo regionálnej úrovni, ročníkové, dlhodobé, krátkodobé. Táto téma bude začlenená do všetkých vzdelávacích predmetov, žiaci podľa minuloročných skúseností obľubujú túto formu práce.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

PDA - Zdravá výživa

VYV - Kronika školského roka

HUV - Ťuki, ťuki, ťukalo

HUV - Vzájomná pomoc medzi spolužiakmi

IFV - Kreslenie

2.ročník

PDA - Živá a neživá príroda - zakresliť rastlinu a jej časti, pozorovať a zapísať dlhodobý rast rastliny

3.ročník

HUV - Jednokročka-Jednoduchý tanec

MAT - Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000

PDA - Zmeny vlastností látok

4.ročník

MAT – Zaokrúhľovanie

ETV - Ľudská dôstojnosť a sebaúcta

ETV - Naša rodina

HUV - Hymnické piesne

HUV - Čo sme sa naučili

TEV - Základy športovej gymnastiky

TEV - Rytmické cvičenia a tanec

VYV – Model: Moja izba

VLA – Naše pamiatky, hrady a zámky

IFV – Projekt: Plagát

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Hlavným cieľom tejto výchovy je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Nenásilnou formou sa bude začleňovať vo vyučovaní učebných predmetov, prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, exkurzií, návštev kultúrnych a umeleckých predstavení, knižníc a pod.

Vybrané témy zamerané na problematiku v jednotlivých ročníkoch:

1.ročník

PDA - Ja a moje zdravie

VYV - Obrázok – fotografia

2.ročník

HUV - Pieseň: Prišiel k nám Mikuláš. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.

3.ročník

VLA – Spoznávame históriu

SJL - Podstatné mená

VYV - Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície, symetria a asymetria

4.ročník

MAT - Obvod geometrických útvarov

MAT - Nerovnice

PVC - Darček pre blízkeho

PVC - Vianočné tradície

HUV - Slovenská ľudová: Pokapala na salaši slanina

HUV - Vianočné piesne a koledy

HUV - Fašiangy – výber piesní

TEV - Rytmické cvičenia a tanec

V rámci učebných osnov sú implementované témy z Národného štandardu finančnej gramotnosti. Podstatnou úlohou je naučiť žiakov orientovať sa v oblasti finančnej gramotnosti v jednotlivých predmetoch – vlastiveda, matematika, slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, pričom sa bude vychádzať z obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov. Pedagógovia budú postupovať podľa Metodiky pre zapracovanie finančnej gramotnosti vydanéj MŠVVaŠ SR pre školský rok 2014/2015.

Témy z oblasti finančnej gramotnosti v 1.ročníku

a) Človek vo sfére peňazí

Matematika:

Pomenovať základné ľudské hodnoty. (*slovné úlohy*)

Prírodoveda:

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

b) Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Výlety, exkurzie

Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Prírodoveda:

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

c) Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Prírodoveda:

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Opísať príklady základných životných potrieb.

Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.

Matematika:

Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

d) Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Prírodoveda

Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

Náboženská výchova

Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

Slovenský jazyk a literatúra

Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

e) Úver a dlh

Triednická hodina

Opísať situácie, kedy si človek peniaze / predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka.

Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

f) Sporenie a investovanie

Matematika

Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Prírodoveda, slovenský jazyk a literatúra

Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

Exkurzia, výlety

Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať ako poistenie funguje.

Témy z oblasti finančnej gramotnosti v 2.ročníku

a) Človek vo sfére peňazí

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

- kompetencia: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

- kompetencia : Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

- kompetencia : Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

- kompetencia: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

- kompetencia : Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

- kompetencia : Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

- kompetencia : Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Opísať príklady bohatstva a chudoby.

- kompetencia : Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Využitie v predmete: prírodoveda, matematika, vlastiveda, slovenský jazyk a literatúra

b) Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

- kompetencia : Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- kompetencia : Kontrolovať osobné informácie.
- kompetencia : Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.
- kompetencia: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.
- kompetencia : Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom

- kompetencia : Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Očakávania, že žiak je schopný:

Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

- kompetencia : Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Zoradiť osobné želania / potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

- kompetencia : Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Využitie v predmete: Vlastiveda, Matematika, Informatická výchova

Témy z oblasti finančnej gramotnosti v 3.ročníku

a) Človek vo sfére peňazí

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

- kompetencia : Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- kompetencia : Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.
- kompetencia : Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.
- kompetencia : Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.
- kompetencia : Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

b) Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

- kompetencia : Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- kompetencia : Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.
- kompetencia : Kontrolovať osobné informácie.
- kompetencia : Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.
- kompetencia : Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

- kompetencia : Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca
Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.
Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.
- kompetencia : Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- kompetencia : Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.
- kompetencia : Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.
- kompetencia : Identifikovať zdroje osobných príjmov.
- kompetencia : Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.
- kompetencia : Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.
- kompetencia : Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

c) Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

- kompetencia : Vypracovať osobný finančný plán.
- kompetencia : Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.
- kompetencia : Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.
- kompetencia : Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.
- kompetencia : Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.
- kompetencia : Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

d) Úver a dlh

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

- pôžička - vrátenie
- kompetencia : Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.
- kompetencia : Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.
- kompetencia : Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť.
- kompetencia : Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

e) Sporenie a investovanie

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

- kompetencia : Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.
- kompetencia : Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.
- kompetencia : Zhodnotiť investičné alternatívy.
- kompetencia : Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.
- kompetencia : Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.
- kompetencia : Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

f) Riadenie rizika a poistenie

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

- kompetencia : Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík; podomový predaj, značkový tovar, ázijský predajcovia

- kompetencia : Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.
- kompetencia : Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.
- kompetencia : Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Témy z oblasti finančnej gramotnosti v 4.ročníku

Matematika

Uviesť príklady mňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií.

Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.

Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže šoriť.

Prírodoveda

Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám.

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

Vlastiveda

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

Slovenský jazyk a literatúra

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom – *slohová zložka*

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.

Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele.

Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia.

Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.

Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností.

III. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- **1. Hodnotenie žiakov**
- **2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov**
- **3. Hodnotenie školy**

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť a zverejniť žiakovi a jeho rodičom informácie o tom, ako žiak zvláda danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky.

Každý pedagóg bude vychádzať z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

Pri posudzovaní žiaka bude kladený dôraz okrem iného na jeho rečový prejav (odpovede), písomný prejav (písomné práce a písomné skúšky), zručnosti, úroveň práce s knihou, úroveň vedenia písomností, úroveň tvorby a prezentácie projektov, samostatná pracovná aktivita na vyučovacích hodinách, dodržiavanie školského poriadku, plnenie si povinností ako člena triedneho kolektívu. Osobitnú pozornosť bude škola naďalej venovať disciplíne každého žiaka v triede, v budove i mimo školy.

Neoddeliteľnou súčasťou tohto snaženia je sledovanie, ako žiaci používajú učebné pomôcky, ako narábajú s majetkom v triede a v budove. Všetko úsilie školy pri hodnotení žiaka sa bude vykonávať v prepojení vedomostí, zručností, spôsobilostí, vychovanosti a schopnosti čo najúspešnejšie ukončiť školu.

Škola nedopustí, aby prostredníctvom hodnotenia dochádzalo k rozdeľovaniu žiakov na úspešných a menej úspešných, ako aj to, aby hodnotenie vedomostí, zručností a vôbec spôsobilosti žiakov bolo odlišené od hodnotenia správania. V súlade s moderným poňatím výchovy a vzdelávania bude škola viesť svojich pedagógov, aby hodnotenia žiakov boli vždy v súlade s platnou legislatívou, aby boli spravodlivé, nestranné, adresné a aby boli vykonávané s pedagogickým optimizmom.

2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov je neoddeliteľnou súčasťou práce školy. Bez tohto prvku nie je možné jednak úspešné plnenie výchovno-vzdelávacích úloh ako aj celkové napredovanie školy. Východiskom pre stanovenie kritérií hodnotenia pedagogických zamestnancov Súkromnej základnej školy je §52 zákona č. 317/2009 Z. z. (teda Zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch), Pracovný poriadok pre pedagogických zamestnancov Súkromnej základnej školy.

Kľúčové kompetencie učiteľa, a teda aj celkové hodnotenie sa orientujú na tri oblasti:

- na žiaka,
- na edukačný proces,
- profesijný sebarozvoj.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zamerané na hodnotenie všetkých oblastí profilu učiteľa:

a) výsledky pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti

- motivácia žiakov k učeniu,
- vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov, napr. vyššej úrovne poznávania žiakov, logického myslenia, kritického myslenia, analytického myslenia a tvorivosti,
- rozvíjanie personálnych zručností žiakov, napr. samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúcta,
- rozvíjanie sociálnych zručností žiakov, napr. spolupráca, empatia, komunikácia a spravodlivosť,

- prínos pre zamestnávateľa - propagácia a prezentácia zamestnávateľa na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami,
- organizovanie mimoškolských aktivít.

b) kvalitu vykonávania pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti

- rešpektovanie daností a potenciálu žiaka, rozvíjanie silných stránok žiakovej osobnosti,
- individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
- práca v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rezortnými predpismi,
- dodržiavanie a využívanie pracovného času,
- plnenie pracovných povinností súvisiacich s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve,
- dodržiavanie základných povinností zamestnanca stanovených právnymi predpismi,
- správne vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie.

c) náročnosť výkonu pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti

- využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce,
- spolupráca na tvorbe školských vzdelávacích programov a školských výchovných programov,
- zapájanie sa do prípravy a realizácie rozvojových projektov školy alebo školského zaradenia,
- vykonávanie špecializovaných činností,
- vzdelávanie žiakov s vývinovými poruchami učenia,
- iniciovanie a podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zvládanie riešenia konfliktov a záťažových situácií,

d) mieru osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií PZ

- rozpoznanie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov,
- stanovenie edukačných cieľov orientovaných na žiaka vo vzťahu k príslušnému obsahu vzdelávania,
- tvorba učebných materiálov, didaktických testov a učebných pomôcok,
- absolvovanie jednotlivých programov kontinuálneho vzdelávania podľa plánu kontinuálneho vzdelávania školy a školského zariadenia,
- uplatňovanie nových získaných vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti,
- zvyšovanie svojho právneho vedomia.

e) u vedúcich PZ je možné hodnotiť aj

- kvalitu, náročnosť a rozsah riadiacej práce,
- ovládanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v praxi s dôrazom na predpisy platné pre rezort školstva,
- využívanie pridelených finančných prostriedkov a finančných prostriedkov získaných z iných zdrojov,
- dodržiavanie školského vzdelávacieho programu, školského výchovného programu,
- manažérske zručnosti (starostlivosť o budovu, vybavenie školy, vytváranie podmienok pre zamestnancov).

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zabezpečené individuálnymi hodnotiacimi rozhovormi. Okrem hodnotenia pedagogických zamestnancov je na škole pravidelne vykonávaná kontrola kvality vyučovacieho procesu (podpora dosahovania vzdelávacích

cieľov, podpora rozvoja kompetencií k učeniu a kompetencie k riešeniu problému..., uplatňovanie nových foriem práce vo výchovno-vyučovacom procese, tvorivosť na vyučovaní) a vedenia pedagogickej dokumentácie (školskej aj triednej), ako aj kontrola kvality mimoškolskej činnosti a činnosti mimo vyučovania. Je vykonávaná nielen vedením školy, ale i učiteľmi navzájom.

3. Hodnotenie školy

Špecifické zameranie školy znamená nielen zodpovednosť za praktickú realizáciu dvojjazyčnosti vo vyučovaní, ale aj potrebu objektívneho hodnotenia, ako sa darí škole plniť ciele výchovy a vzdelávania, aká je úroveň vedomostí žiakov v jednotlivých ročníkoch, aká je vycvorenosť žiakov a aká je spokojnosť rodičov s prácou školy.

Škola dokáže vykonať analýzu dosahovaných výsledkov, robí tak po skončení každého školského roka, ktorú zverejňuje na svojej webovej stránke.

Škola na základe zistení Štátnej školskej inšpekcie je pozitívne hodnotená v týchto oblastiach:

- zabezpečenie vyučovania cudzích jazykov aj prostredníctvom zahraničných lektorov,
- prijímacie pohovory do 1. ročníka sú realizované v spolupráci s pedagogickým psychológom,
- aktívna spolupráca s materskými školami ako príprava pre záujem nových prvákov,
- množstvo príležitostí pre realizáciu školských i mimoškolských aktivít, voľnočasových aktivít pre ľudí zo širokého okolia školy – možnosť využívať detské dopravné ihrisko, možnosť prepravy školským autobusom, možnosť využívať kvalitné materiálne zabezpečenie IKT učebni a jazykového laboratória, možnosť športového vyžitia na dvoch školských ihriskách a v troch zastrešených telocvičniach vrátane umelej lezeckej steny, detského ihriska s preliezačkami, multifunkčného ihriska, mini arboréta – učebne botaniky v prírode,
- zapojenie sa do viacerých projektov na regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- úzka spolupráca s inštitúciami – ŽU v Žiline, UKF v Nitre, Akadémia vzdelávania, CPPPaP, CVČ, MPC, British Council, Oxford Press, Cambridge University Press, MacMillan, Longman Pearson
- multikultúrne prostredie školy vedúce k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí,
- príjemné estetické prostredie,
- tvorivý prístup k učeniu,
- individuálny a diferencovaný prístup k žiakom aj vzhľadom k nízkemu počtu žiakov v triedach,
- vyučovanie formou moderných výchovno-vyučovacích metód,
- rozvíjanie zásad zdravého spôsobu života – zabezpečenie pitného režimu, relaxácia počas vyučovania, psychohygienu pedagogického procesu.

V niektorých oblastiach výchovno – vzdelávacej práce bude musieť škola vhodnou spoluprácou s rodičmi znížiť vysoký počet vymeškaných hodín žiakov.

IV. Školský učebný plán

pre 1 – 4. ročník (ISCED 1)

<i>Rámcový učebný plán Školský vzdelávací program ISCED 1</i>					
Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	1.	2.	3.	4.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	6 + 2*	6 + 2*	6 + 2*
	anglický jazyk	3*	4*	3 + 1*	3 + 1*
Príroda a spoločnosť	prírodoveda ^{1,2}	1*	1 + 1*	1 + 1*	1 + 1*
	vlastiveda ^{1,2}	-	-	1	2
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika ^{1,2}	4 + 1*	4 + 1*	3 + 2*	3 + 2*
	informatická výchova ¹	1*	1	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie ¹	-	-	1*	1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova ¹	1 + 1*	1	1	1
	hudobná výchova ¹	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná výchova ¹	2	2	2	2
Spolu povinná časť		17	17	20	22
Školský vzdelávací program					
Voliteľné hodiny*		7*	8*	7*	6*
S p o l u : povinná časť + voliteľné hodiny		24	25	27	28

Poznámky k učebnému plánu:

- ❖ Vyučovacia hodina v každom predmete má 45 minút.
- ❖ Náboženská/etická výchova sa vyučuje v skupinách s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.
- ❖ Telesná výchova sa vyučuje v skupinách s najvyšším počtom žiakov 25.
- ❖ Výtvarnú výchovu, pracovné vyučovanie a informatickú výchovu možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
- ❖ Pri uplatňovaní projektového a zážitkového vyučovania je možné využívať aj iné organizačné formy ako je vyučovacia hodina, resp. možno upraviť jej 45-minútový rozsah.
- ❖ Škola môže po vyjadrení rady školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však 161. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín nad 146, tieto sú financované spravidla z vlastných zdrojov.
- ❖ Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 1. a 2. ročníka nesmie byť vyšší ako 25, pre žiakov 3. a 4. ročníka nesmie byť vyšší ako 28.
- ❖ Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci štatutára školy.

¹ Integrácia anglického jazyka do predmetov metódou CLIL.

² Partnerské hodiny – spolupráca slovenského učiteľa a lektora komunikujúceho v anglickom jazyku.

* Označenie pre disponibilné hodiny.

V. Učebné osnovy

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.
2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti, predmetové vychádzajú z kľúčových spôsobilostí.
3. Témy, prostredníctvom, ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
4. Požiadavky na výstup.
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..
7. Hodnotenie predmetu.

Zoznam príloh - školských učebných osnov:

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	1.	2.	3.	4.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	UO-SJL-1	UO-SJL-2	UO-SJL-3	UO-SJL-4
	anglický jazyk	UO-ANJ-1	UO-ANJ-2	UO-ANJ-3	UO-ANJ-4
Človek a príroda	prírodoveda	UO-PDA-1	UO-PDA-2	UO-PDA-3	UO-PDA-4
	vlastiveda			UO-VLA-3	UO-VLA-4
Človek a hodnoty	etická výchova	UO-ETV-1	UO-ETV-2	UO-ETV-3	UO-ETV-4
	náboženská výchova	UO-NBV-1	UO-NBV-2	UO-NBV-3	UO-NBV-4
Matematika a práca s informáciami	matematika	UO-MAT-1	UO-MAT-2	UO-MAT-3	UO-MAT-4
	informatická výchova	UO-IFV-1	UO-IFV-2	UO-IFV-3	UO-IFV-4
Človek a svet práce	svet práce			UO-PVC-3	UO-PVC-4
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	UO-VYV-1	UO-VYV-2	UO-VYV-3	UO-VYV-4
	hudobná výchova	UO-HUV-1	UO-HUV-2	UO-HUV-3	UO-HUV-4
Zdravie a pohyb	telesná výchova	UO-TEV-1	UO-TEV-2	UO-TEV-3	UO-TEV-4

V. Učebné osnovy – 1.ročník

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Predmety – slovenský jazyk a literatúra
– anglický jazyk

Slovenský jazyk a literatúra – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	8 hodín týždenne, spolu 264 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

V jazykovej časti sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikačných schopností žiakov. Jazyk sa chápe ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo sa vo vyučovaní jazyka premietlo do zámerného preferovania rozvoja komunikačných kompetencií, ktoré sú istým teoretickým a praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu

jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Primárnym v literárnej výchove sa stáva rozvoj schopností žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (receptiu) nielen umeleckého textu, ale aj vecného textu a nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré ďaleko presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu využívaním rôznych techník a druhov čítania s porozumením (napr. informatívne čítanie, zážitkové čítanie).

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry.

V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, úcta ako k nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslic (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

Jazyk slovenský v 1. ročníku ZŠ sa člení na dve základné zložky, **čítanie a písanie**. Ostatné zložky slovenského jazyka – **literatúra, jazyková výchova a sloh** sú súčasťou týchto dvoch základných zložiek. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek. Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období:

- **Prípravné obdobie** – prípravné obdobie je koncipované na základe učebnice Šlabikár pre 1. ročník (autorky K. Štefeková a R. Culková) tak, aby po jeho skončení boli deti pripravené na vlastné čítanie. Významnú úlohu tu zohráva práca s klasickými nápodobnými obrázkami. Využívajú sa v prípravnom období pri nácviku sluchového rozlišovania hlások s tým, že žiaci sa pod vedením učiteľa naučia prostredníctvom tohto aparátu hlásky nielen rozlišovať a identifikovať, ale aj samostatne a aktívne vyvodzovať a spájať s písmenami. Túto skúsenosť potom môžu využívať počas celého školského roka. Nápodobné obrázky sú teda permanentne prítomným kľúčom na identifikáciu akéhokoľvek písmena abecedy, či už ho dieťa potrebuje prečítať, alebo napísať. Tým sa celý proces učenia výrazne uľahčuje, odbreňuje žiakov od stresu spojeného s vybavovaním si prebratého učiva, prispieva k jeho upevňovaniu a opakovaniu. Predovšetkým však pripúšťa možnosť používať ho podľa vlastných vedomostí a potrieb žiakov, čo vytvára prakticky neobmedzené podmienky na diferenciaciu a individualizáciu vyučovania. Pomocou šlabikára môžu potom žiaci -v prípade záujmu - čítať prakticky všetko, čo chcú. Ďalším, na pohľad nápadným prvkom je používanie a spočiatku aj predloha písmen veľkej tlačenej abecedy, ktorá, okrem toho, že je jednoduchšia, má opäť viac významov. Jedným z nich je napríklad

to, že mnohé deti tieto tvary písmen už dobre poznajú, takže môžu využiť svoje doterajšie vedomosti, to znamená, že nezačínajú od nuly. A využívajú ich nielen pri čítaní, ale aj písaní, takže sa - aj napriek obmedzeniam vývinu jemnej motoriky či neznalosti písaných písmen - dokážu od začiatku písomne vyjadrovať. Na konci prípravného obdobia by mali deti mať tieto zručnosti:

- Analyzovať vetu na slová.
- Analyzovať slová na slabiky.
- Na základe cvičenia rečovo-sluchového rozlišovania určiť prvú hlásku slova.
- Pracovať s nápovednými obrázkami.
- Poznať a v praktických činnostiach vedieť využívať takmer všetky veľké tlačené písmená.
- Využívať rečovo-sluchoвую syntézu na tvorbu a čítanie prvých jednoduchých slabík.

Obsah písania v prípravnom období je zameraný na získavanie a zdokonaľovanie predpokladov na konkrétne písanie v neskoršom - v nácvičnom období. Spočíva predovšetkým v plnení nasledujúcich cieľov:

1. systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na: zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie.
2. nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie.
3. Rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách.

• **Nácvičné /šlabikárové/ obdobie**

• **Čítankové obdobie**

Ako integrované súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania boli do predmetu zaradené nasledujúce prierezové tematiky:

- *Multikultúrna výchova* (rešpekt k človeku, rešpektu k jeho citovému svetu, túžbam, potrebám, k jeho osobným záujmom, kultúrna výmena ako vzájomné medzikultúrne odovzdávanie si významov, znakov, hodnôt či kultúrnych artefaktov),
- *Mediálna výchova*,
- *Osobnostný a sociálny rozvoj* (dôraz na schopnosť porozumieť sebe a rozumieť iným ľuďom),
- *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*, ako aj prvky voliteľných predmetov *Práca s informáciami a komunikácia* a *Regionálna výchova*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Výučba predmetu sa realizuje v triede alebo v učebni IKT, opäť v závislosti od charakteru poznávacej činnosti. Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa. Vybrané metódy, formy majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Ciele predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni

a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií - časť Slovenský jazyk

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci budú schopní

- samostatne písať jednoduché texty
- prečítať, odpísať alebo podľa diktovania napísať arabské číslice
- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť
- osvojiť si normy výslovnosti
- reprodukovat' umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne a stručne)
- zapamätať si podstatné fakty a definície
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu
- uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatried'ovať
- tvoriť a prezentovať vlastný text
- napísať krátky text
- porozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo
- zdramatizovať text

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií - časť Literatúra

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci budú schopní

- správne plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty,

ktorých obsah je primeraný skúsenostiam žiaka

- výrazne čítať a recitovať úryvky z literatúry
- pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč
- zapamätať si podstatné fakty a definície a demonštrovať ich znalosť
- vysvetliť podstatu a vzťahy medzi osvojenými javmi
- zostaviť osnovu a určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu
- prerozprávať obsah a vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu
- identifikovať v textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy
- používať literárne pojmy pri rozbere literárnych textov
- hodnotiť postavy a určiť ich vzájomný vzťah v literárnom texte
- odlišovať prozaické a básnické texty
- odlišovať umelecké a náučné texty
- zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti
- na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie
- napísať krátky prozaický útvar
- tvoriť jednoduché rýmy
- inscenovať kratší dramatický text

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- neverbálne sa vyjadrovať
- verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- používať jazykové príručky a slovníky
- orientovať sa v školskej a verejnej knižnici
- pracovať v skupine
- preberať zodpovednosť za svoju prácu
- ohodnotiť svoju prácu (sebahodnotenie) i prácu druhých spolužiakov
- uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch

Stratégia vyučovania

V predmete budú uprednostňované formy organizácie vyučovania podľa charakteru poznávacej činnosti. Základnou metódou hlavne v nižších ročníkoch je hra, rolové hry, tvorivé hry, problémové vyučovanie, práca s IKT, tvorivá samostatná práca, projekt, projektové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie,

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Prípravné obdobie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Napodobňovaním zrozumiteľnej a bezchybnej reči učiteľa ○ Riadený rozhovor ○ Detská literatúra, rečňovanky, jazykolamy ○ Voľné rozprávanie o obrázku ○ Hra (šašovinky) a systematické hry s nápovednými obrázkami ○ tvorivé, kolektívne úlohy s obrázkami ○ Hry na postreh a aktívne počúvanie ○ Kooperatívne vyučovanie ○ Tvorivá samostatná práca ○ Rolové hry ○ Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností ○ Veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach ○ Analytické činnosti <ul style="list-style-type: none"> – len analýza slova na slabiky v praktických činnostiach <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovanie a určovanie prvej hlásky slova ○ Cvičenie sluchového a zrkovného rozlišovania ○ Zoznamovanie sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápovedných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova ○ Sluchová syntéza hlások do slabiky ○ Písanie veľkých tlačených písmen – ako podpora pochopenia princípu čítania ○ Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov 	
Nácvičné /šlabikárové/ obdobie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Individuálny prístup pri čítaní textov ○ Obdobie práce s otvorenými slabikami a slovami, ktoré obsahujú otvorené slabiky ○ Sluchové rozlišovanie hlások na konci slova ○ Obdobie čítania slov, ktoré obsahujú zatvorené slabiky ○ Obdobie práce so slovami, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovými skupinami ○ Čítanie slov so zatvorenou slabikou ○ Čítanie slov so spoluhláskovou skupinou 	
Čítankové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> ○ Diferencovaný prístup ○ Spoločná práca s textom ○ Samostatné čítanie ○ Vlastná tvorivosť ○ Didaktické hry 	

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Prípravné obdobie	<p>Štefeková, K., Culková, R.: <i>Šlabikár pre prvý ročník ZŠ (1. časť)</i></p> <p>Štefeková, K., Culková, R.: <i>Pracovný zošit z písania (1. časť)</i></p> <p>Štefeková, K., Culková, R.: <i>Pracovný zošit Učíme sa čítať + Metodické poznámky k elementárnemu čítaniu</i></p> <p>Štefeková, K., Culková, R.: <i>Metodické poznámky k šlabikáru, písankám a čítanke pre 1. ročník základných škôl</i></p> <p>Zuzka + El'konin + ITV</p>	PC, CD prehrávač	<p>Pracovné listy</p> <p>Nápovedné obrázky</p> <p>Nástenná abeceda s obrázkom, s tlačnými písmenami.</p> <p>Súbor písmen na nácvik syntézy hlások do slabiky (skladačka)</p> <p>Súbor slov k didaktickým hrám (príloha v metodických poznámkach)</p> <p>Obrázky k mnohým témam</p> <p>Obrázkové kartičky, vystrihovacia príloha v šlabiári</p>	<p>Marína Mikulajová, Oľga Dujčíková.: Tréning fonemického uvedomovania podľa D. B. El'konina</p> <p>Kráľ Abecedár ponúka alebo Písmenká z klobúka.: Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1992</p> <p>Renáta Sivoková.: Slovenský jazyk 1. ročník</p> <p>Maquita Integrované tematické vyučovanie, Metodické materiály pre prvý ročník ZŠ</p>
Nácvičné /šlabikárové/ obdobie	<p>Štefeková, K., Culková, R.: <i>Šlabikár pre prvý ročník ZŠ (2. časť)</i></p> <p>Štefeková, K., Culková, R.: <i>Pracovný zošit</i></p>	<p>dataprojektor</p> <p>IKT – Počítačové didaktické hry</p> <p>CD</p>	<p>Pracovné listy</p> <p>Nápovedné obrázky</p> <p>Nástenná abeceda s obrázkom, s tlačnými písmenami a písanými</p>	

	z písania (2. časť, 3. časť, 4. časť)		písmenami Súbor slov k didaktickým hrám (príloha v metodickýc h poznámkach) Obrázkové kartičky, vystrihovacia príloha v šlabikári prezentácia	
Čítankové obdobie	Štefeková, K., Culková, R.: <i>Čítanka pre 1. ročník ZŠ</i>	IKT – Počítačové didaktické hry - CD	Pracovné listy - Nástenná abeceda s obrázkom, s tlačnými a písanými písmenami	

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
zo slovenského jazyka pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
ČÍTANIE Prípravné obdobie	Pripraviť deti na proces osvojovania si čítania	Zisťovanie a rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností Práca s vetou a slovom v praktických činnostiach Cvičenie zrkového	Dopravná výchova – cesta do školy Ochrana života a zdravia – čo jeme Osobnostný a sociálny rozvoj – detská izba Multimediálna výchova – hra na robota	Rozlišovať a určovať prvú hlásku slova Analyzovať (iba v praktických činnostiach) slová na slabiky Vyhľadať písmeno podľa nápoedných obrázkov na

		<p>vnímania a rozlišovania</p> <p>Cvičenie sluchového vnímania a rozlišovania</p> <p>Určovanie prvej hlásky v slove (sluchové</p> <p>Rozlišovanie hlások) a práca s nápovednými obrázkami</p> <p>Sluchová syntéza hlások do slabiky</p> <p>Pokusné čítanie prvých otvorených slabík</p>	<p>Enviromentálna výchova – zvieratká v ZOO</p> <p>HUV</p>	<p>okraji každej dvojstrany</p> <p>Vedieť prečítať aspoň niekoľko veľkých tlačených písmen, ktoré si osvojilo systematickou prácou s nápovednými obrázkami</p> <p>Spájať hlásky do slabiky na základe cvičenia sluchovej syntézy hlások do slabiky (len sluchom, bez písmen) čítanie bez písmen</p> <p>Poskladať a prečítať niekoľko slabík z osvojených písmen</p>
<p>Nácvičné (šlabikárové) obdobie</p>	<p>Osvojiť si písmená abecedy – čítať aj písať. Naučiť sa správne a čitateľne písať a zrozumiteľne čítať slabiky a vety. Písať vlastné mená.</p>	<p>Určovanie počtu a poradia slabík v slove a hlások v slabike Automatizácia presného poznávania písmen abecedy a ich pevného spojenia s hláskami,</p>	<p>Dopravná výchova MAT Enviromentálna výchova Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Mediálna výchova</p>	<p>Vedieť rozkladať a skladať slabiky</p> <p>Vedieť skladať slová Vedieť určiť počet a poradie slabík v slove</p> <p>Určiť počet</p>

		<p>ktoré označujú</p> <p>Nácvik plynulého čítania slabík, slov, viet so správnym slovným prízvukom a so správnou výslovnosťou</p> <p>Čítania jednoduchých viet so správnou intonáciou a s porozumením</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>a poradie hlások v slabike</p> <p>Poznať všetky písmená abecedy (malé, veľké, písané a tlačené)</p> <p>Vedieť čítať slová so správnym prízvukom a správnou výslovnosťou (u slabších žiakov možno pripustiť slabikovanie náročnejších slov)</p> <p>Ovládať hlasné čítanie krátkych viet, rozumieť im a správne intonovať</p> <p>Vedieť správne, plynule a s porozumením čítať nahlas jemu primerané texty</p>
Čítankové obdobie	<p>Zdokonaľovať sa v nadobudnutých zručnostiach, prehlbovať vedomosti so zameraním na čítanie s porozumením a správne písať.</p>	<p>Zdokonaľovanie techniky čítania</p> <p>Čítanie s porozumením</p> <p>Cvičenie správnej</p>	<p>Dopravná výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Enviromentálna výchova</p>	<p>Vedieť správne intonovať vety</p> <p>Vedieť reprodukovat' prečítané texty</p> <p>Vedieť</p>

	<p>Príprava na prechod k tichému čítaniu</p> <p>Návšteva školskej knižnice, žilinskej krajskej knižnice</p>	<p>intonácie</p> <p>Voľná reprodukcia prečítaného textu</p> <p>Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom (smutné, zábavné, poučné)</p> <p>vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov</p> <p>Príprava na prechod k tichému čítaniu</p> <p>Spoznávanie pôvodnej literárnej tvorby</p>	<p>VYV</p>	<p>predniesť krátke básne</p> <p>Vedieť neverbálne vyjadriť svoje pocity na základe prečítaného textu</p> <p>Vedieť rozlíšiť pojmy: text, riadok, článok, nadpis</p>
<p>PÍSANIE</p> <p>Prípravne obdobie</p>	<p>Pripraviť deti na proces písania, naučiť sa správne a čitateľne písať, písať vlastné mená.</p> <p>Zdokonaľovať sa v nadobudnutých zručnostiach a vedomostiach.</p>	<p>Správna hygiena písania – správne sedenie a držanie ceruzky</p> <p>Orientácia na ploche</p> <p>Zlepšovanie jemnej motoriky zápästia</p>	<p>Enviromentálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova PDA</p> <p>Ochrana života a zdravia</p>	<p>Zvládnuť nároky písania, ktoré naň písanie kladie</p> <p>Vedieť písať základné prvky písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie</p> <p>Schopnosť postrehnúť</p>

<p>Nácvičné obdobie</p>		<p>a prstov</p> <p>Nácvik písania prípravných cvikov a rozvíjanie analytických schopností</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>TEV</p>	<p>základné čiary a línie v jednoduchých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách</p>
<p>Čítankové obdobie</p>	<p>Tvorba vlastnej knihy</p>	<p>Osvojenie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek</p> <p>Spájanie písmen do slabík a slov</p> <p>Odpis písaných písmen slabík slov a viet</p> <p>Prepis tlačených písmen, slabík, slov a viet</p> <p>Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania</p> <p>Zdokonaľovanie techniky písania</p> <p>Odpis a prepis textu</p> <p>Písanie podľa diktovania</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>MAT</p>	<p>Vedieť napísať správne tvary písmen podľa normy písma</p> <p>Dodržať správny sklon a veľkosť písma</p> <p>Vedieť správne napísať jednoduché slová a vety</p> <p>Vedieť dodržať správnu dĺžku slabiky</p> <p>Vedieť použiť písanie veľkých písmen na začiatku vety a pri písaní vlastných mien</p> <p>Vedieť použiť interpunkčné znamienka na konci oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej</p>

		<p>Precvičovanie pravopisných javov predpísaných pre 1. roč. Vytváranie základov schopnosti samostatne sa písomne vyjadrovať</p>		<p>vety Vedieť správne spájať slová Vedieť správne odpísať slová a krátky primeraný text Dokázať podľa diktovania napísať slová bez vynechávania písmen Vedieť napísať správne tvary veľkých tlačných písmen Vedieť písať a používať arabské číslice napísať slová bez vynechávania písmen Vedieť napísať správne tvary veľkých tlačných písmen Vedieť písať a používať arabské číslice</p>
--	--	--	--	---

Anglický jazyk – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne , spolu 112 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	anglický jazyk

Charakteristika predmetu

Politickými a spoločenskými zmenami, intenzívnym rozvojom médií sa náš svet stále zmenšuje. Sústavne sme konfrontovaní rozmanitosťou osobitostí iných krajín, iných kultúr a jazykov. Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života.

V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúra si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti. Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka je oblasť, ktorá je v našej krajine ešte tak trochu "terra incognita". Skúsenosti, ktoré sa získali počas experimentálneho vyučovania, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- *má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa*
- *otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr*
- *odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie*
- *pomáha vytvárať toleranciu voči všetkému inokultúrnemu*
- *uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.*

Obsah skorého vyučovania anglického jazyka vychádza zo záujmu dieťaťa, z detského sveta a z reálií krajiny (cultural studies).

V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky.

V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u

začiatčovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - *hot dog, desk, pen* atď.).

Pri používaní jazyka sa dieťa oboznámi so štruktúrami jazyka hravou formou. Ich systematizácia vo forme gramatickej progresie ostáva však obsahom neskoršieho vyučovania. Správne zvolenými metódami sa

- má vytvoriť atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu
- má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami
- má dieťa naučiť reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

V skorom vyučovaní anglického jazyka sa

- má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť (predpísanými) známami
- majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa
- má učiteľ viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka sa musí zabezpečiť vyučujúcimi na vysokej odbornej úrovni

- v oblasti výslovnosti (*veľká schopnosť imitácie u detí*)
- v oblasti používania všetkých sociálnych foriem práce (*práca vo dvojici, skupinová práca, a i. - socializácia detí*)
- v oblasti všetkých druhov detskej literatúry (*radosť a ochota detí recitovať a dramatizovať*)
- v oblasti pedagogiky primárneho stupňa, ako aj metodiky skorého vyučovania cudzích jazykov.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

V 1. ročníku žiaci dosahujú úroveň A (*používateľ základov jazyka*), ktorá sa ďalej delí na úroveň A1 (*fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom*) a A2 (*počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov*).

Tematické celky a slovná zásoba:

1. Rodina a spoločnosť -

Pozdravy, Vedieť sa predstaviť: *Ahoj. Dobré ráno.*

Ako sa máš? Mám sa dobre. Ako sa voláš? Volám sa...

Koľko máš rokov? Mámrokov.

Členovia rodiny: *mama, otec, sestra, brat*

2. Domov a bývanie - Môj dom, môj byt, Zariadenie bytu: *pohovka, zrkadlo, obrázok,*

stôl; izba, kúpeľňa, kuchyňa...

3. Zvieratá - *pes, mačka, žirafa, lev, tiger, ...*

4. Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie: *škola, trieda, tabuľa...*

Pokyny v triede: *Otvor/Zatvor knihu, Počúvaj a zopakuj, Čítaj...*

Učebné pomôcky: *pero, kniha, notes, CD prehrávač...*

Farby: *červená, žltá, biela, čierna...*

5. Voľný čas a záľuby - Hračky: *auto, medvedík, bábika, lopta...*

6. Ľudské telo: *hlava, rameno, ruka, noha, nos...*

Integrálnou súčasťou obsahu sú i všetky prierezové tematiky.

Odporúčania sú rozpracované v štandardoch a tematických výchovno-vzdelávacích plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania anglického jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie internetu, multimédií, interaktívnej tabule). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy.

Ciele predmetu

Anglický jazyk na I. stupni

- má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- má sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku
- má umožniť dieťaťu dorozumievať sa v inom jazyku ako vo vlastnom
- má byť prínosom k celkovému vývinu dieťaťa a rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- má umožniť dieťaťu lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,

- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Prehľad komunikačných spôsobilostí (kompetencií), ktoré sa vyskytujú v komunikačnej úrovni A1:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou (*upútať pozornosť, pozdraviť*
odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie)
- Vypočuť si a podať informácie (*informovať sa, potvrdiť (trvať na niečom), začleniť informáciu, odpovedať na žiadosť*)
- Vybrať si z ponúkaných možností (*identifikovať, opísať, potvrdiť/odmietnuť*
(vyjadriť nesúhlas), opraviť (korigovať))
- Vyjadriť svoj názor (*vyjadriť svoj názor, vyjadriť svoj súhlas, vyjadriť svoj nesúhlas, vyjadriť presvedčenie, vyjadriť vzdor, protestovať, vyjadriť stupeň istoty*)
- Vyjadriť svoju vôľu (*vyjadriť svoje želania/túžby, vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)*)
- Vyjadriť svoje schopnosti (*vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia, vyjadriť neznalosť, vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť*)
- Vnímať a prejavovať svoje city (*vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie, vyjadriť smútok, sklúčenosť, vyjadriť sympatie, vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvalu*)
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne (*vyjadriť nádej, vyjadriť sklamanie, vyjadriť strach, znepokojenie, obavu, ubezpečiť, vyjadriť úľavu, vyjadriť spokojnosť, vyjadriť nespokojnosť, postávať si, zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím*)

- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus (vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam, vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád, vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu)
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti (vyjadriť príkaz/zákaz, vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu, získať povolenie, súhlas, dať súhlas, povoliť niečo, odmietnuť, zakázať, vzoprieť sa proti zákazu/spochybníť zákaz, vyhrážať sa, sľúbiť)
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností (obviniť, obviníť sa, priznať sa, ospravedlniť sa, odmietnuť obvinenie, vyčítať)
- Reagovať na príbeh alebo udalosť (vyjadriť záujem o niečo, vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva, vyjadriť prekvapenie, vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo, vyjadriť nezáujem)
- Ponúknuť a reagovať na ponuku (žiadať od niekoho niečo, odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal, navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali, ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného), navrhnúť, že niečo požičiam/darujem, odpovedať na návrh niekoho iného)
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti (varovať pred niekým/niečím, poradiť, dodať odvalu/podporiť, adresovať niekomu svoje želanie)
- Reagovať pri prvom stretnutí (predstaviť niekoho, predstaviť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať, predniesť prípitok)
- Telefonovať (začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor)
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým (začať rozhovor, ujať sa slova v rozhovore, vypýtať si slovo, vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili, zabrániť niekomu v rozhovore)
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené (uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia, uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané, požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy, nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo, hľadať slovo/vetu, opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru)

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty

Písomný prejav

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovoolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na

jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,

- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozumieť známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb
- predstaviť seba

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- v jednoduchých situáciách vyžiadať a poskytnúť pomoc
- spolupracovať v po anglicky hovoriacej skupine na jednoduchej úlohe

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- riešiť jednoduché problémové situácie v cudzojazyčnom prostredí
- nebáť sa hovoriť po anglicky s cudzím človekom
- naučiť sa opísať obsah myšlienky, pokiaľ chýba slovná zásoba

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Jazykové prostriedky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p>	<p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práca s názornými pomôckami a reálnymi predmetmi</p> <p>sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p>organizačné formy vyučovacia hodina, praktické ukážky konkrétnych činností, projekty, vychádzka,</p>
Výslovnosť		
Interkultúrne učenie sa		
Čítanie a písanie		

	<ul style="list-style-type: none"> Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	návšteva obchodu, pexesá, slovné hry, dopĺňovačky, domáca práca, dramatizácia textov, prezentácia pred publikom
--	---	---

Požiadavky na výstup

Žiak: - používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na konkrétne situácie rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, dokáže sa pozdraviť, rozlúčiť, predstaviť sa, poďakovať
- dokáže orientačne pracovať s obrázkovým slovníkom, dokáže odpísať slová, v ktorých sa písaný a počutý tvar neodlišuje, dokáže reagovať na pokyny učiteľa v triede.

Hodnotenie predmetu

Úlohy

V skorom vyučovaní anglického jazyka sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť, slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti, uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa, učiteľ má viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).

Kritéria hodnotenia:

8 tematických minitestov – zvuková podoba (každý mesiac jeden test na kontrolu ovládania slovnej zásoby a jednoduchých gramtických javov)

Overenie komunikačných zručností (hranie rolí, používanie fráz pre danú komunikačnú situáciu) prostredníctvom komunikačných situácií – Zoznámenie sa – napr. Ako sa máš?...

Ústny prejav na tému – Môj dom/byt (Moja izba), Mám rád...

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Jazykové prostriedky	Cristiana Bruni: English Adventure, Starter A, Pupil's	PC, CD prehrávač, magnetofón,	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný	Doplnková literatúra....

	book, 2005 Cristiana Bruni: English Adventure, Starter B, Pupil`s book, 2005	fotoaparát, tlačiareň, skener	program..., reálne predmety, obrázky, didaktické hry, hračky,	
Výslovnosť	Angličtina hrou, Fragment 2007, ISBN 978-80- 8089-077-3	PC, CD prehrávač, magnetofó n,	CD, magnetofónové nahrávky, PC	slovník z počítača
Interkultúrne učenie sa	Mária Matoušková a kol.: BUSY BEE 1: Student`s book, 1998	PC, CD prehrávač, magnetofó n, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety, obrázky, didaktické hry, hračky,	Internet, edukačný program
Čítanie a písanie	WAY AHEAD I, Mary Bowen, Printha Ellis, Oxford 1997	PC, CD prehrávač, magnetofó n,	Učebnica, pracovné listy, kartičky so slovami	

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z anglického jazyka pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Úvod	Naučiť žiakov nadviazať kontakt, viesť jednoduché dialógy pri zoznamovaní	Zoznamovacie aktivity, pozdravy a predstavenie sa. Pieseň: “Hello, Hello...” Ako sa voláš? Neurčitý člen “a”	Etická výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Žiaci vedia: zvládnuť jednoduchý pozdrav, správne použiť neurčitý člen “a”, naučiť sa krátku pesničku a pomenovania daných zvierat, osvojenie si nových fráz.
Pozdrav	Naučiť žiakov základné pozdravy,	Každodenné pozdravy Číslovky 1-10	Matematika Výtvarná výchova	Žiaci vedia vymenovať základné farby a

	čísla, farby	Základné farby Riekanka: "Colours"	Multikultúrna výchova	prakticky používať každodenné pozdravy a označiť počet predmetov číslkami 1-10
Moje telo	Naučiť žiakov pomenovať základné časti ľudského tela, používať spojenie I can, pomenovanie častí oblečenia a osvojenie si piesne	Časti tela Pieseň s pohybovou aktivitou Použitie spojenia I can Názvy oblečenia	Prírodoveda Telesná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Environmentálna výchova	Žiaci vedia rozprávať o pohybe zvierat s použitím spojenia "can a can not" osvoja si názvy oblečenia, upevnia si použitie slovesa "have" a novú pieseň.
Moja trieda	Tvorenie a precvičovanie otázok: <i>Čo je to?/ Je to ...?</i> Inštrukcie v škole, predmety v škole	Nácvik pokynov, ich opakovanie a predvedenie, školské pomôcky	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	Žiaci sú schopní tvoriť otázky a odpovede <i>Čo je to?/Je to ...?</i> , porozumieť inštrukciám učiteľa a ovládajú základné organizačné príkazy. Ovládajú slovnú zásobu-pomôcky v škole
Zvieratá	Naučiť žiakov tvorenie množného čísla, tvorenie jednoduchých spojení, správne odpovedať na otázky.	Pomenovanie zvierat v ZOO Projekt: "Naša ZOO" Farby zvierat Pieseň: "Animals" Otázky: "Koľko"?	Prírodoveda Slovenský jazyk a literatúra Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Environmentálna výchova	Žiaci vedia správne pomenovať zvieratá, odpovedať na otázku: "Akej farby je...?" Zvládnu vo vete skombinovať jednoduché

				spojenie podstatného mena v množnom čísle, číslovky a farby.
More	Nová slovná zásoba - <i>more, ryba, voda...</i>	Slovná zásoba súvisiaca s morom	Prírodoveda	Žiaci vedia veľmi jednoducho povedať pár viet o obrázku (more, ryby...)
Hračky	Naučiť žiakov pomenovať základné hračky, osvojiť si nové frázy a pomenovanie ďalších farby.	Pomenovanie hračiek. Moja najobľúbenejšia hračka	Osobnostný a sociálny rozvoj	Žiaci vedia pomenovať jednotlivé hračky, správne odpovedať na otázku : "Čo je toto? Začínajú tvoriť jednoduché vety.
Obdobie zimy Vianoce	Aktivity súvisiace s Vianočnými sviatkami a tradíciami. Tvorenie množného čísla	Vianoce. Vianočné piesne. Rozprávky. Aktivity (doplnovačky, básničky...)s vianočnou tematikou. Môj vianočný stromček	Slovenský jazyk a literatúra Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Žiaci poznajú vianočnú slovnú zásobu, vedia zaspievať koledy a tvoriť množné číslo s uvedenej slovnej zásoby.
Jedlo	Pomenovanie rôznych jedál a nápojov A frázy: <i>Mám rád.../ Nemám rád...</i>	Pomenovanie rôznych jedál a nápojov. Pieseň.	Prírodoveda Ochrana života a zdravia	Žiak je schopný vyjadriť aké jedlo a nápoj ma/nemá rad. Rozšírenie slovnej zásoby
Moje prázdniny	Pomenovanie voľnočasových aktivít	Nová slovná zásoba – slovesá, ktoré súvisia s voľným časom Príprava a realizácia projektu: <i>Moje prázdniny</i>	Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova	Žiaci vedia veľmi jednoducho povedať pár viet o voľnočasových

				aktivitách...
Obdobie jari Veľká Noc	Aktivity a slovná zásoba súvisiaca s príchodom jari, veľkonočnými sviatkami a tradíciami.	Veľká noc, symboly jari, piesne. Aktivity (doplňovačky, básničky...) s veľkonočnou tematikou.	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Žiaci poznajú veľkonočnú slovnú zásobu
Môj dom / byt	Pomenovanie miestností v dome a nábytku v izbách	Opis domu a vybavenie miestností	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Žiaci dokážu jednoducho opísať v ústnej podobe dom/byt, v ktorom bývajú, pomenovať nábytok
Moje oblečenie	Naučiť žiakov názvy oblečenia a vyjadriť čo majú oblečené	Nová slovná zásoba – oblečenie, vety typu: <i>Ja mám sveter, nohavice...</i>	Ochrana života a zdravia	Žiaci poznajú názvy oblečenia, vedia popísať čo majú oblečené
Oslava	Naučiť žiakov odpovedať na otázku: „ <i>Kolko máš rokov?</i> “ zopakovať použitie členov a, an, zopakovať spojenie <i>Mám rád...</i> a osvojiť si slovnú zásobu z oblasti – ovocie, zelenina	Oslava narodenín Pieseň “Happy birthday” Otázka: „ <i>Kolko máš rokov?</i> “ Čo mám v košíčku? Spojenie <i>Mám rád...</i> Pomenovanie zeleniny a ovocia	Hudobná výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Žiaci vedia pomenovať jednotlivé druhy ovocia a zeleniny, správne použiť spojenie I like, I don't like. Dokážu správne odpovedať na otázku: : „ <i>Kolko máš rokov?</i> “ osvoja si jednoduchú pieseň.

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Predmety – prírodoveda

Prírodoveda – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Prírodoveda ako vyučovací predmet má v sústave predmetov na 1. stupni základnej školy významné postavenie a má dôležitú úlohu v rozvoji osobnosti žiaka. Predmet predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Integruje viaceré prírodovedné oblasti, ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda - prírodoveda tvorí propedeutický stupeň k vyučovaniu prírodovedných a spoločenskovedných predmetov vo vyšších ročníkoch ZŠ. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Súčasťou je aj rozvíjanie základných spoločenských a sociálnych vzťahov na báze vzťahov rodinných. Žiak získava poznatky o spoločenskom živote, učí sa správne pomenúvať, jednoducho opisovať a hovoriť o situáciách, ktoré sám prežíva a stretáva sa s nimi. Hlavný zdroj poznatkov tvoria sústavné a priame pozorovania prírody a spoločenského diania, na vychádzkach, práca v kútiku prírody, činnosti spojené s plnením úloh v kalendári prírody, jednoduché pokusy žiakov a ich osobné zážitky. Učiteľ cieľavedome využíva tieto podnety na utváranie správnych predstáv, vedomostí, skúseností

a zručností. Na dosiahnutie cieľov používa rôzne metódy, formy práce a pracovné postupy, pomocou ktorých žiaci získavajú a utvrdzujú si poznatky.

Prírodoveda je komplexný predmet, ťažisko tvorí učivo o živej prírode, pripájajú sa k nemu jednoduché poznatky o zemepisných a spoločenských javoch z blízkeho okolia, o zariadeniach a inštitúciách, s ktorými sa žiaci môžu dostať do styku. Učivo je usporiadané podľa vzájomných vzťahov a súvislostí, ktoré vyplývajú z prírodných zmien v priebehu roka aj zo všeobecných prírodných zákonitostí a súvislostí medzi prírodou, jednotlivcom, spoločnosťou. Učivo môžeme rozdeliť na prírodovedné a spoločenskovedné.

Prírodovedné učivo:

- poskytuje základné informácie o živej prírode (rastliny, živočíchy, človek)
- poskytuje základné informácie o neživej prírode (horniny, nerasty), obsahuje jednoduché príklady z učiva fyziky (čas, priestor, meranie, váženie)
- obsahuje jednoduché poznatky zo zemepisu (okolie) podieľa sa na výchove kultivovaného vzťahu k prírode
- podieľa sa na ochrane a tvorbe životného prostredia a správania sa v prírode
- vytvára a rozvíja predstavy o prírodných javoch
- umožňuje poznať prírodné javy ako objektívne činitele ovplyvňujúce činnosti ľudí
- a ich život

Spoločenskovedné učivo:

- umožňuje získať základné poznatky o živote spoločnosti
- poskytuje základné poučenia o sebe, rozličných situáciách a vzťahoch
- vytvára a formuje sociálne vzťahy

Vzdelávací obsah pre 1. ročník je v Štátnom vzdelávacom programe rozdelený na niekoľko tematických celkov:

- **Zmeny v prírode**
- **Osobná hygiena a psychohygiena**
- **Plynutie času**
- **Zvieratá**
- **Rodina**
- **Voda**
- **Rastliny a semená**
- **Hmota**

Obsah učiva umožňuje medzipredmetovú integráciu, najmä s výtvarnou výchovou, hudobnou výchovou, slovenským jazykom a literatúrou, regionálnou výchovou, environmentálnou výchovou, informatikou i matematikou. Špecifikom pre tento predmet je tvorba a prezentácia projektov a prelínanie obsahu s témami celoročného plánu 1. ročníka *Cesta do Abecedelandu – krajiny kráľa Abecedára*. Realizuje sa v týchto témach: *Bola raz jedna trieda, V núdzi poznáš priateľa, Zbierame črepinky múdrosti, Kúzelný klobúk Kráľa Abecedára, Udatné skutky kráľovských rytierov*.

Zároveň sú do obsahu prírodovedy začlenené nasledujúce prierezové tematiky *Enviromentálna výchova* (aplikovanie vedomostí a zručností, ktoré umožnia pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť

rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.), *Osobný a sociálny rozvoj* (získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu), *Ochrana života a krajiny* (prierezovú tému naplňa obsah riešenie mimoriadnych situácií civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode), a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu..

Realizácia vyučovania prírodovedy prebieha v triede, v počítačovej učebni (využitie Internetu, multimédií, e beam tabule...). Často sa však výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (múzea, exkurzie, vychádzky).

Ciele predmetu

Cieľom predmetu je:

- viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí
- rozvíjať poznávacie procesy (vnímanie, predstavivosť, fantáziu, pamäť, myslenie)
- utvárať zručnosti, manipulovať s prírodninami, s vecami, so spoločenskými dokumentmi, chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou alebo iným spôsobom
- utvárať pestovateľské zručnosti pri pestovaní vybraných druhov úžitkových a okrasných rastlín
- rozvíjať aktivitu a samostatnosť žiakov
- rozvíjať reč a komunikatívne schopnosti ako prostriedky myšlienkových operácií
- formovať hygienické návyky a kultúrne správanie žiakov
- vychovávať žiakov k dopravnej disciplíne
- vychovávať žiakov k starostlivosti o životné prostredie a k láske k vlasti
- formovať základné osobnostné vlastnosti žiakov
- formovať mravné vlastnosti žiakov z hľadiska primeraných nárokov
- utvárať základy spoločenského správania a vzájomných vzťahov
- utvárať základy pre kooperáciu pri činnosti
- utvárať kladný vzťah k práci, úctu k práci a výsledkom práce ľudí
- získať prvé skúsenosti zo systematickej pracovnej činnosti
- poznávať a chápať užitočnosť správnej organizácie práce
- klásť základy polytechnického vzdelávania (aktívna účasť na meraní, vážení, práca s kalendárom prírody, práca s pracovným náradím, so stavebnicami, modelmi...)
- rozvíjať citovo-estetické prežívanie (poznávanie krás prírody, kultúrno-umeleckých pamiatok, obohacovanie citového života žiakov)

Špecifické ciele sa konkretizujú v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sú vedení vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravné reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačnosť, ...

Pre vytváranie a rozvíjanie **klúčových kompetencií** (komunikačná kompetencia, kompetencia k učeniu, kompetencia k riešeniu problémov) sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť, aby

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Zmeny v prírode	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opi, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, vychádzka, návšteva múzea, domáca práca</p>
Osobná hygiena a psychohygiena		
Plynutie času		
Zvieratá		
Rodina		
Voda		
Rastliny a semená		
Hmota		

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov Tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Zmeny v prírode	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník</i> . Bratislava: SPN, 2008.	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, fotografie, kalendáre, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	encyklopédie, výučbové programy Počasie – predpoveď : http://pocasie.atlas.sk/ www.shmu.sk
Osobná hygiena a psychohygiena	Wiegerová, A. Česlová,	dataprojektor, PC	pracovné listy,	http://www.alinka.sk/naučne-basničky/

	G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník.</i> Bratislava: SPN, 2008	s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	fotografie, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky, hygienické potreby	Garavaglia, E.: <i>Prečo si mám umývať zúbky.</i> Bratislava: Mladé letá, 2001. Časopis Adamko
Plynutie času	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník.</i> Bratislava: SPN, 2008	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, kalendáre, prezentácie, obrázky hodiny	
Zvieratá	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník.</i> Bratislava: SPN, 2008	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, fotografie, kalendáre, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky, nahrávky zvukov zvierat, encyklopédie	Arlon P.: <i>Encyklopédia zvierat</i> , Ikar 2006
Rodina	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník.</i> Bratislava: SPN, 2008	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, fotografie, prezentácie, obrázky, rodinné albumy	<i>Veľká ilustrovaná všeobecná encyklopédia</i> , Bratislava: Ikar 1998 <i>Svet a človek.</i> Bratislava: Kartografia, 1990.
Voda	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník.</i> Bratislava: SPN, 2008	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	Navrátil, J., Lehotská, E.: Pramienok. Bratislava: Mladé letá, 1983.s.2 <i>Veľká kniha pokusů.</i> Svojtka & Co Praha: 2000

				Andersen, H.CH.: <i>Rozprávky – Snehová kráľovná</i> . Bratislava: Junior.
Rastliny a semená	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník</i> . Bratislava: SPN, 2008 Burnie D.: <i>Rastliny</i> . Bratislava: Tatran 1991 Martišová, M. a kol.: <i>Kvety – moja záľuba</i> . Bratislava: Obzor, 1998	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky, encyklopédie,	
Hmota	Wiegerová, A. Česlová, G.: <i>Prírodoveda pre 1. ročník</i> . Bratislava: SPN, 2008	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie, obrázky, rôzne druhy materiálov	<i>Velká kniha pokusů</i> . Svojtka & Co Praha: 2000

Tematický výchovno – vzdelávací plán z prírodovedy pre 1.ročník ZŠ				
Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Zmeny v prírode	<p>Rozvíjanie Pozorovacej a analytickej schopnosti Získavanie zručností pri zobrazovaní prírodnín. Získavanie skúseností a zručností pri práci s kalendárom</p> <p>Kalendár prírody</p>	<p>Cyklus stromu Druhy stromov, listy stromov Na základe listov porovnávanie stromov.</p> <p>Projekt: Prečo padá list zo stromu</p> <p>Kalendár prírody Ročné obdobie, mesiace v roku, charakteristiky počasia Poľné plodiny, ovocie.</p>	<p>ENV TBZ MDV</p> <p>SJL</p>	<p>Porovnať listy jednotlivých stromov Na základe listov poznať druhy stromov. Vedieť si zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno Uviesť ako sa menia ročné obdobia Uviesť ako sa mení počasie v jednotlivých mesiacoch v roku Rozpoznať druhy ovocia a zeleniny</p>
Osobná hygiena a psychohygiena	<p>Dbat' na správny denný režim žiaka, zásady zdravého stravovania. Dbat' na čistotu svojho tela, poznať a dodržiavať hygienické zásady.</p>	<p>Denný poriadok žiaka</p> <p>Projekt Zostavenie jedálneho lístka na týždeň</p> <p>Pravidelné stravovanie, striedanie práce a odpočinku, správne stolovanie. Čistota tela</p>	<p>OZO ENV</p> <p>IFV</p> <p>OZO</p>	<p>Poznať pravidlá pravidelného stravovania Vysvetliť Dôvody striedania práce a odpočinku Uviesť príklady Vedieť správne použiť zubnú kefku Vysvetliť Význam osobnej hygieny. Uviesť</p>

		<p>Hygiena človeka zásady. Zdravá výživa</p> <p>Projekt Potraviny, ktoré človeku škodia Potraviny dôležité pre zdravie</p> <p>Zásady zdravej výživy</p>		<p>priklady potravín, ktoré sú zdravé pre človeka a ktoré nie, porovnať ich.</p>
Plynutie času	Rozvíjanie logického myslenia	<p>Čas a jeho trvanie Projekt príprava presýpacích hodín</p>	MAT	<p>Vysvetliť plynutie času Porovnať objektívny a subjektívny čas Zoradiť obrázky podľa plynutia času (rastlina, človek, zviera)</p>
Zvieratá	<p>Rozvíjanie zručností pri práci s odbornou literatúrou Poznávanie domácich zvierat Rozvíjanie poznatkov o domácich vtákoch Rozvíjanie schopností pri vyhľadávaní charakteristických znakov vtákov</p>	<p>Voľne žijúce zvieratá Domáce zvieratá Domáce vtáky</p>	<p>ENV OZO MDV</p> <p>VYV</p>	<p>Pracovať s encyklopédiou Diskutovať na tému ako sa pohybujú zvieratá Klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov</p>
Voda Deň vody 22.apríl	Rozvíjanie poznatkov o starostlivosti	Voda a rastliny Rastliny	ENV TBZ	Porozprávať ako sa treba starať o rastliny

	i o rastliny Poznávanie potreby vody pre živé organizmy	v zime Voda a človek	VYV TEV	v zime. Vysvetliť prečo Musíme dodržiavať pitný režim Diskutovať, čo Sa stane s vodou, ktorú pijeme?
Rastliny a semená	Pozorovanie klíčivosti semien Rozvíjanie schopností pri vyhodnotení pokusov	Semeno	ENV VYV SJL	Vedieť zasadiť semeno Opísať pri pozorovaní ako klíči semeno
Hmota	Rozvíjanie logického myslenia Získavanie skúseností a zručností pri pozorovaní a určovaní rôznych druhov hmoty	Vlastnosti hmoty	TBZ VYV	Na základe zmyslových vnemov určiť rôzne druhy hmoty

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Predmety – etická výchova
náboženská výchova

Etická výchova – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín ročne
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Poslaním predmetu etická výchova je vychovať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí na život tak aby ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe, a medzi národmi. Zameriava sa na výchovu prosociálnosti. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných,...) ako aj podpora mentálnej hygieny a podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Etická výchova na prvom stupni ZŠ

Mladší školský vek je obdobím, keď dieťa vychádza z rodiny, v ktorej bolo spravidla chránené a milované a vstupuje do reálneho sveta mimo rodiny. Je vhodné, aby škola nadväzovala na to, čo dieťa prežíva doma. V rodine získava primárne skúsenosti prijímania i podriaďovania sa rodinnému spoločenstvu (pocit istoty, starostlivosti, ale aj spravodlivosti, trestu, vytvárania a prijímania pravidiel v rodine...). Rovnako so životom v rodine môže súvisieť i prvá skúsenosť s neprijatím, ponížením, odmietnutím, konfliktom... Skúsenosti

vyplývajúce zo vzťahov k najbližším sú v mladšom školskom veku východiskom pri výchove k prosociálnosti. A naopak – rodina je prvým miestom, kde sa môže testovať prosociálne správanie dieťaťa, v istom zmysle účinnosť etickej výchovy.

Na I. stupni ZŠ je zvlášť dôležité venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie detí na základnej škole.

Ciele etická výchova metodicky realizuje hravými formami a interaktívnymi metódami. Prostredníctvom nich sa s využitím princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárajú pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi, prezentujú sa pozitívne vzory správania v rozprávkach, v umení aj v každodennom živote. Prežitú skúsenosť postupne žiak rozumovo chápe a vytvára si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

Vo vzťahu k iným predmetom je etická výchova otvorená. Podieľa sa na výchove k manželstvu a rodičovstvu, na environmentálnej výchove, výchove k tolerancii, rasovej a náboženskej znášanlivosti. Zároveň etická výchova čerpá z ostatných predmetov a oblastí podnety a v súčinnosti s nimi prispieva k postupnému dozrievaniu osobnosti žiaka, podporuje v ňom sebadôveru a dôveru voči širšiemu sociálnemu prostrediu, samostatnosť, odvahu a iniciatívnosť, dozrievanie etických postojov a sociálnych zručností.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

- *otvorená komunikácia,*
- *sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba,*
- *pozitívne hodnotenie iných,*
- *tvorivosť a iniciatíva,*
- *vyjadrovanie citov,*
- *empatia,*
- *asertivita,*
- *reálne a zobrazené vzory,*
- *prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo,*
- *komplexná prosociálnosť,*
- *etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania,*
- *etika a ekonomické hodnoty,*
- *etika a náboženstvá – tolerancia a úcta,*
- *rodina v ktorej žijem,*
- *výchova k manželstvu a rodičovstvu,*
- *ochrana prírody a životného prostredia.*

V 1. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch** – *vízia spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty – sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa, hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných...), prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie,*

oslovovanie, pozdrav), komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy, pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, doplňať).

- **Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve** – vzájomná úcta pri komunikácii (*pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...*), úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (*prosím, ďakujem*), vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.
- **Ludská dôstojnosť a sebaúcta** – uvedomovanie si vlastnej hodnoty (*rozdiel medzi mnou a ostatným svetom*), poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.
- **Positívne hodnotenie iných** – človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (*Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, očkovi, starkých...*), verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých, prehodnocovanie negatívnych skutočností (*dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...*), postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (*úmyselne, neúmyselne*).
- **Naša rodina** – uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť (*Čo sa mi na našej rodine najviac páči?*) príbuzenské vzťahy (*S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...*), rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (*konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...*), úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (*Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel ako moji blízki...*), význam blízkeho človeka pre život jednotlivca

Integrálnou súčasťou etickej výchovy sú prierezové tematiky, najmä však *Osobnostný a sociálny rozvoj*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, e-beam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (múzeá, exkurzie, vychádzky, školský dvor).

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a zvnútornenými etickými normami vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad

medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaúcty.

- rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../,
- podpora mentálnej hygieny – podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Cieľom etickej výchovy na I. stupni ZŠ je:

- viesť dieťa k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- naučiť hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovať prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spoločenstvo detí.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií, ktoré uvádza M. Zelina v systéme KEMSAK

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy,

E – emocionalizácia – jej cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre čítanie, prežívanie, rozvíjať jeho city,

M – motivácia – cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity,

S – socializácia – jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy,

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť,

K – kreativizácia – cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia porozumieť a naďalej budú rozvíjať:

- sebaúctu a úctu k iným
- sociálne zručností
- interpersonálne vzťahy žiakov
- zvyšovanie odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané

stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky,
- spoluúčasť pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerance,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyhľadávať a kombinovať informácie z rôznych zdrojov (verbálnych, obrazových, grafických; učebníc, slovníkov, kníh, atlasov, novin, webových stránok...),
- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi
- zamýšľať sa nad problémy a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- vyhľadávať a triediť informácie podľa zadaných kritérií a efektívne ich využívať v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, didaktor, kooperatívne vyučovanie</p>	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práce, s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, vychádzka, domáca práca, anketa, hranie rolí, didaktické hry, modelovanie situácií, učenie posilňovaním žiaduceho správania skupinová terapia kreatívne učenie</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	Alexeva, S., Vopel, K. W. : <i>Nechaj ma, chcem sa učiť sám</i> , Bratislava: SPN,1992	fotoaparát, tlačiareň, skener, PC s pripojením na internet	pracovné listy, fotografie, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou, pastelky	

Prvky prosociálneho správania v detskom kolektív	Pinchbecková, L. : <i>Hry trochu jinak</i> , SAMUEL 2007	datapojektorebeam, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, pastelky, prezentácie, obrázky dopravných prostriedkov, rôznych foriem energie, Deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa.	
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Pausewangová, E.: <i>150 her k utváření osobnosti</i> , Praha: Portál, 1999	fotoaparát, tlačiareň, skener, PC s pripojením na internet	pracovné listy, pastelky, prezentácie	
Naša rodina:	Alexeva, S., Vopel, K. W. : <i>Nechaj ma, chcem sa učiť sám</i> , Bratislava: SPN, 1992	fotoaparát, tlačiareň, skener, PC s pripojením na internet	Nožnice, lyko, bavlnky, lepidlo, pastelky	

Literatúra

Ivanová, E. a kol. :*Etická výchova pre 1. ročník met. príručka*, Bratislava: SPN, 2005
 Alexeva, S., Vopel, K. W. :*Nechaj ma, chcem sa učiť sám*, Bratislava: SPN, 1992
 Pausewangová, E.: *150 her k utváření osobnosti*, Praha: Portál, 1999
 Fulopová, E., Zelinová, M. : *Hry v materskej škole*, Bratislava: SPN, 2003

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z etickej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
OTVORENÁ KOMUNIKÁ – CIA 1. Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	Vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov. Vytvoriť vlastné pravidlá spolužitia v triede.	- ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty – sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa, hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných...), - prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav), - komunikácia zameraná na seba prezentáciu a sociálne vzťahy, - pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať).	OSR spoznávanie sa a spolužitie v triednom kolektíve, medziľudské vzťahy, pravidlá správnej komunikácie VYV	- zoznámenie sa navzájom v spoločenstve, triede - uvedomujú si hodnotu svojho mena i ostatných detí v spoločenstve Uvedomujú si hodnotu každého jednotlivca, - žiaci majú osvojené základné spôsobilosti verbálnej i neverbálnej komunikácie, - vedieť používať základné komunikačné spôsobilosti medziľudských vzťahov, - žiaci majú osvojené základy aktívneho počúvania,
OTVORENÁ KOMUNIKÁ – CIA	Vedieť vysvetliť, čo je to úcta k ľuďom,	- vzájomná úcta pri komunikácii (pekne sa oslovovať,	OSR vzťahy v rodine, sebahodnotenie	- majú schopnosť nezištne

<p>2. Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve</p>	<p>vyjadriť vd'ačnosť k spolužia- kom a rodine.</p>	<p>pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...), - úcta k vzájomným požiadavkám, vd'ačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem), - vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.</p>	<p>TBZ tímovosť v skupine OZO zdravie a choroba</p>	<p>pomáhať iným a mať z toho potešenie, - majú osvojené základy kooperatívneho správania, - sú schopné navzájom si nezištne pomáhať, správať sa k sebe i členom rodiny úctivo, s pochopením, - vedieť sa vcítiť do pocitov druhého, - pochopiť význam a zmysel kamarátstva,</p>
<p>3. ĽUDSKÁ DOSTOJ- NOSŤ A SEBAÚCTA</p>	<p>Viesť žiakov k sebaúcte, autonómii cítienia a myslenia</p>	<p>- uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom), - poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, - vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.</p>	<p>OSR sebadôvera, sebaovládanie, sebakontrola, zodpovednosť za vlastné konanie ENV ochrana zvierat</p>	<p>- vedia prejavovať city voči iným a akceptovať citové prežívanie iných, - vedia pomenovať a vyjadriť svoje cit (čo ma teší, čo ma naplňa radosťou...), - uvedomujú si</p>

				vlastnú hodnotu, poznajú svoje vlastnosti,
4. POZITÍVNE HODNOTE-NIE INÝCH	Naučiť sa hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro a zlo.	<ul style="list-style-type: none"> - človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, ockovi, starkých...), - verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých, - prehodnocovanie negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...), - postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympaticí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne). 	<p>OSR využitie rozprávkových textov (dobro a zlo), vzťahy v rodine a kolektíve, rešpektovanie názoru iného človeka</p> <p>ENV vzťah k životnému prostrediu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedia pozitívne prijať a hodnotiť iných v podmienkach bežných i sťažných, - vedia pozitívne vnímať a reálne hodnotiť situácie a udalosti,
5. NAŠA	Osvojovať sociálne zručnosti	- uvedomovanie si hodnoty rodiny pre	OSR úcta k rodičom	- uvedomujú si hodnotu rodiny

<p>RODINA</p>	<p>potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.</p> <p>Projekt Rodostrom</p>	<p>jednotlivca i pre spoločnosť (Čo sa mi na našej rodine najviac páči?)</p> <ul style="list-style-type: none"> - príbuzenské vzťahy (S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...), - rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...), - úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel ako moji blízki...), - význam blízkeho človeka pre život jednotlivca 	<p>a starým rodičom, spolupráca a pomoc v rodine, vzťahy medzi súrodencami</p> <p>OZO ochrana zdravia</p> <p>TBZ projekt o rodine</p> <p>VYV</p>	<p>pre jednotlivca i spoločnosť,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť vyjadriť náklonnosť svojim blízkym,
----------------------	--	---	---	---

Náboženská výchova – 1.ročník

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín ročne
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovaci predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovaci predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- o formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- o konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- o hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- o formovať svedomie
- o prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- o spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom

- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Ciele 1. ročníka:

Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
- voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používať "ja" odkaz
- kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejavovať radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnania
- svojimi slovami reprodukovať biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si
- vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôbovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
- poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny
- brať do úvahy potreby iných
- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je

viditeľné

- objavovať hranice života a smrti v ľudskom živote
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- objavovať svoj duchovný rozmer
- prežívať atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru pre ľudí

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavovať hodnotu rodiny
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo legendy a biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu
- intuitívne vnímať symbolickú reč legendy

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda*

(demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je rozdelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta lásky“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Obsah predmetu náboženská výchova v 1. ročníku

Základné tematické okruhy sú:

1. téma: Som na svete z lásky
2. téma: Rodina – ohnisko lásky
3. téma: Dar lásky

- 4. téma: Moc života a lásky
- 5. téma: Spoločenstvo lásky

1. téma: SOM NA SVETE Z LÁSKY

dotácia hodín: 4 hod.

Kľúčové pojmy: jedinečnosť, schopnosti, rodina, svet, dobro, zlo

Obsahový štandard

Meno a jedinečnosť

Čo dokážem? (ruky, nohy, zrak, sluch, ...)

Patrím do rodiny

Svet v ktorom žijem

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Popísať a zhodnotiť vlastnosti, ktorými sa líši od ostatných. Na základe pozorovania vzťahov v okolí uviesť príklad potreby lásky. Na príklade rozlíšiť využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla.

Afektívny cieľ : Uvedomiť si vlastnú jedinečnosť. Oceniť lásku rodičov k deťom. Uvedomiť si prejav lásky Boha k človeku v jeho stvorenstve.

Psychomotorický cieľ: Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejavy lásky. Identifikovať sa s človekom (vzorom), ktorý koná dobro. Formovať návyk rozlišovania dobra a zla v konkrétnych situáciách. Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu.

Výkonový štandard

Žiak vie

- uvedomovať si vlastnú jedinečnosť
- vyjadriť radosť zo života
- rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania
- sa správne prežehnať
- slovne vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom)
- formulovať spontánnu modlitbu poďakovania
- z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro
- na príklade rozlíšiť dobro od zla
- odpovedať na otázku z príbehu
- vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá)
- formulovať odprosenie
- citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku
- sa starať o prírodu (starat' sa o záhradku, nezhadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.),

2. téma: RODINA – OHNISKO LÁSKY

dotácia hodín: 2 hod.

Kľúčové pojmy: rodina, komunikácia, modlitba, Otče náš

Obsahový štandard

Komunikácia v rodine

Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš.

Afektívny cieľ : Uvedomiť si dôležitosť komunikácie medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom. Vnímať svoje miesto v ľudskej rodine.

Psychomotorický cieľ : Osvojiť si v praxi správny spôsob komunikácie s ľuďmi (pozdraviť pri stretnutí alebo lúčení, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa). S pomocou učiteľa písomne sformulovať ďakovnú modlitbu (za rodičov, za rodinu).

Výkonový štandard

Žiak vie

- jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie
- vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny
- s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš
- definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom
- písomne vyjadriť modlitbu vďaka (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby

3 téma: DAR LÁSKY

dotácia hodín: 3 hod

Kľúčové pojmy: srdce, dar, zvestovanie, narodenie Ježiša

Obsahový štandard

Legenda o kamennom srdci (sv. Mikuláš)

Zvestovanie. Návšteva Alžbety.

Zmysel a hodnota daru. Narodenie Ježiša Krista.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Počúvať s porozumením legendu o sv. Mikulášovi, biblický príbeh zvestovania a narodenia Ježiša a prepojiť texty so svojim životom. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Zdravas Mária.

Afektívny cieľ: Intuitívne vnímať v legende symbol srdca. Rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a dávania. Vnímať atmosféru adventného a vianočného času.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť z daru. Pripraviť darček pre obdarovanie.

Výkonový štandard

Žiak vie

- opísať dobrotu sv. Mikuláša
- intuitívne vnímať v legende symbol srdca ako obraz vnútornej skutočnosti človeka
- s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša
- podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania
- reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária

- opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku
- nakresliť aspoň dva symboly Vianoc
- vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona)
- pripraviť darček pre obdarovanie

4. téma: MOC ŽIVOTA A LÁSKY

dotácia hodín: 4 hod.

Kľúčové pojmy: život, smrť, spánok, prebudenie, vzkriesenie, zmŕtvychvstanie, nedeľa

Obsahový štandard

Metafora spánku a prebudenia v rozprávke (uvádzanie do metaforického spôsobu vyjadrovania)

Vzkriesenie Jairovej dcéry

Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša.

Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Počúvať text rozprávky s porozumením a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom. Opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry a konanie Ježiša ako výzvu k dôvere. Opísať Ježišovo zmŕtvychvstanie ako víťazstvo života nad smrťou.

Afektívny cieľ: Intuitívne vnímať metaforickú reč. Pozorovať zmeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov. Dôverovať Ježišovi, ktorý premohol smrť.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť vzťah a úctu k životu v prírode. Dôstojným prežehnaním prejaviť úctu ku krížu. Rozvíjať postoj empatie k trpiacim.

Výkonový štandard

Žiak vie

- intuitívne vnímať metaforický spôsob vyjadrovania symbolickej reči
- opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry
- vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov
- jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou
- s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly
- nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou
- jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania

5. téma: SPOLOČENSTVO LÁSKY

dotácia hodín: 3 hod.

Kľúčové pojmy: pomoc, dobro, zlo, odvaha, Duch Svätý, Cirkev

Obsahový štandard

Zoslanie Ducha Svätého. Cirkev.

Legenda o sv. Jurajovi.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať udalosť zoslania Ducha Svätého. Jednoduchým spôsobom vysvetliť zmysel cirkvi ako Božej rodiny. Opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi.

Afektívny cieľ: Prostredníctvom biblickej udalosti vnímať pomoc, ktorú Boh posielal ľuďom. Pozorovať prejavy života vo farnosti. Intuitívne vnímať boj dobra a zla v symbolickej reči legendy o sv. Jurajovi. Rozvíjať vo svojom živote postoj prehodnocovania pozitívnych a negatívnych skutočností.

Psychomotorický cieľ: Praktizovať oslavu Trojjediného Boha prostredníctvom modlitby Sláva Otcu. Formovať návyk pozornosti voči druhým ľuďom. Formovať návyk bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).

Výkonový štandard

Žiak vie

- na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosť zoslania Ducha Svätého
- vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny
- reprodukovať modlitbu Sláva Otcu
- opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom
- osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.

Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov

Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve

Ľudská dôstojnosť a sebaúcta

Pozitívne hodnotenie iných

Naša rodina

Slovenský jazyk

Rozprávka

Prírodoveda

Zmeny v prírode

Čas a jeho trvanie

Moja rodina

Členovia rodiny

Rastliny a semená

Ľudia a veci

Hudobná výchova

Stvárňovanie pomocou pohybu, tanca
Pieseň

Výtvarná výchova

Intuitívne vnímanie obrazu a jednoduché vyjadrenie jeho symbolickej reči.

PRIEREZOVÉ TÉMY PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Prierezové tematiky sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania. Prelínajú sa cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) budeme realizovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov alebo formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Spôsob a čas realizácie prierezovej témy sú uvedené pri jednotlivých témach.

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova
Mediálna výchova
Osobnostný a sociálny rozvoj
Environmentálna výchova
Dopravná výchova
Ochrana života a zdravia
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Regionálna výchova a tradičná kultúra

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Environmentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- - poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa "ja" odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovné prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

Ochrana života a zdravia

Žiak

- objavuje hranice dobra a zla
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Regionálna výchova a tradičná kultúra

Žiak

- dokáže opísať svoj pôvod, ľudové zvyky tradície významných cirkevných sviatkov, Veľkej noci

Multikultúrna výchova

Žiak

- porozprávať o tradíciách a zvykoch regiónu, v ktorom žije

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiak

- žiak dokáže nadviazať kontakt s inými, socializovať sa, prezentovať svoj názor v rámci svojho veku

Mediálna výchova

Žiak

- porozumieť práci s rôznymi druhmi médií a ich produktmi

Dopravná výchova

- postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
SOM NA SVETE Z LÁSKY	<p>K: Popísať a zhodnotiť vlastnosti, ktorými sa líšim od ostatných. Na základe pozorovania vzťahov v okolí uviesť príklad potreby lásky. Na príklade rozlíšiť využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla.</p> <p>A: Uvedomiť si vlastnú jedinečnosť. Oceniť lásku rodičov k deťom. Uvedomiť si prejav lásky Boha k človeku v jeho stvorenstve.</p> <p>P: Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejavy lásky.</p> <p>Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu.</p>	<p>Meno a jedinečnosť. Čo dokážem. Patrím do rodiny. Moje dedičstvo. Dar života. Môj rodostrom. Svet, v ktorom žijem. Ochrana sveta. Vidieť srdcom.</p>	<p>TEV- zdravý postoj a pohyb. ETV-rozhovor v skupine. HUV-spev obľúbených piesní. PDA starostlivosť o prírodu. PT-Env.v.- Citlivé vnímanie krásy prírody. PT Multikultúrna v. – Spoznávanie svojej kultúry.</p>	<p>Žiak vie: uvedomovať si vlastnú jedinečnosť -vyjadriť radosť zo života, -rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania -sa správne prežehnať -slovne vyjadriť Poďakovanie formulovať spontánnu modlitbu poďakovania -na príklade vymenovať postavy, ktoré konajú dobro a vedieť rozlíšiť dobro od zla -odpovedať na otázku z príbehu formulovať odprosenie -citlivo Vnímať krásu prírody -staráť sa o prírodu</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tema- tický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
RODINA OHNISKO LÁSKY	<p>K: Jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš.</p> <p>A: Uvedomiť si dôležitosť komunikácie medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom. Vnímať svoje miesto v ľudskej rodine.</p> <p>P: Osvojiť si v praxi správny spôsob komunikácie s ľuďmi ospravedlniť sa a pod.</p>	<p>Komunikáci a v rodine. Prosba a vd'aka. Modlitba v rodine. Modlitba Otče náš.</p>	<p>ETV- verbálna Komunikácia úlohy členov rodiny. PDA - moja úloha v rodine.</p> <p>PT: Env.v.- Úcta k živým a neživým súčasťam prírody.</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie , - vymenovať aspoň 3 vlastnosti rodiny -s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš -definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom <p>Povedať svoju modlitbu</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tema- tický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
<p>DAR LÁSKY</p>	<p>K: Počúvať s porozumením legendu o sv. Mikulášovi, biblický príbeh zvestovania a narodenia Ježiša a prepojiť texty so svojim životom. A: Intuitívne vnímať v legende symbol srdce. Rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a dávania. Vnímať atmosféru adventného a vianočného času. P: Prejaviť radosť a vďačnosť z daru. Pripraviť darček pre obdarovanie.</p>	<p>Legenda o kamennom srdci. Zvestovanie – návšteva Alžbety. Zmysel a hodnota daru narodenie Ježiša Krista. Zem, v ktorej žil Ježiš. Povolanie učeníkov. Ježiš a deti. Svadba v Káne.</p>	<p>ETV-Odvaha vyjadriť sa. Objavovanie hraníc dobra a zla. TEV- Radosť z pohybu. Prírodoveda: Prírodné podmienky iných krajín- Izrael. PT: Osobnostný a sociálny rozvoj- Sebareflexia (rozmyšľať o sebe).</p>	<p>Žiak vie: -opísať dobrotu sv. Mikuláša -intuitívne vnímať v legende Symbol srdce ako obraz Vnútornej skutočnosti človeka -s pomocou učiteľa Reprodukovať bibl. udalosti Zvestovania a narodenia JK -udalosti opísať Podľa obrázkov -opísať národ. JK ako dar Boha človeku -nakresliť aspoň 2 symboly Vianoc -vyjadriť poklonu -pripraviť darček</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
MOC ŽIVOTA A LÁSKY	<p>K: Počúvať s porozumením text rozprávky a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom. Opísať biblický príbeh – vzkriesenie Jairovej dcéry...Opísať Ježišovo zmŕtvychvstanie ako víťazstvo života nad smrťou. A: Intuitívne vnímať metaforickú reč rozprávky. Pozorovať zmeny v prírode. Dôverovať Ježišovi, ktorý premohol smrť. P: Prejaviť vzťah a úctu k životu v prírode. Dôstojným prežehnaním prejaviť úctu ku krížu.</p>	<p>Božia rodina. Kostol. Stavíme kostol. (návšteva kostola) Zoslanie Ducha Svätého, Cirkev. Legenda o s. Jurajovi.</p>	<p>ETV - Pozornosť voči morálnym konfliktom. HUV - regionálne piesne, slávnostné a známe detské piesne. TEV-Lúčne hry. PT: Env.v. Otvorenosť pre diferencované vnímanie sveta.</p>	<p>Žiak vie: -intuitívne vnímať Metaforický spôsob Vyjadrovania symbolickej reči -vnímať metaf. reč rozprávky o Šípkovej Ruženke a pokúsiť sa ju prepojiť s vlastným životom -opísať bibl. príbeh -vnímať premeny v prírode -vysvetliť veľ. sviatky Žiak vie: -intuitívne vnímať Metaforický spôsob vyjadrovania symbolickej reči</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
SPOLOČENSTVO LÁSKY	<p>K: Opísať udalosť zoslania Ducha Svätého. Jednoduchým spôsobom vysvetliť zmysel cirkvi ako Božej rodiny.</p> <p>Opísať víťazstvo dobra nad zlom v leg. O sv. Jurajovi.</p> <p>A: Prostredníctvom legendy vnímať pomoc, ktorú Boh posiela ľuďom. Pozorovať prejavy života vo farnosti. Rozvíjať postoj prehodnocovania poz.a neg. skutočností.</p> <p>P:Praktizovať oslavu Trojjediného Boha</p> <p>Modlitba Sláva Otcu.</p> <p>Formovať návyk pozornosti voči druhým , návyk bezpečného správania.</p>	<p>Obsahové štandardy:</p> <p>Uzatvorenie zmluvy na Sinaji Desatoro ako pravidiá</p>	<p>Medzipredmetové vzťahy:</p> <p>ETV, VYV</p> <p>Prierezové témy:</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj:</p> <p>objavuje hranice dobra a zla</p>	<p>-vnímať metaf. reč rozprávky o Šípkovej Ruženke a pokúsiť sa ju prepojiť s vlastným životom</p> <p>-opísať bibl. príbeh</p> <p>-vnímať Premeny v prírode</p> <p>-vysvetliť veľ. sviatky.</p> <p>-vysvetliť veľkon. symboly</p> <p>-nakresliť Veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou jednoducho</p> <p>vysvetliť zmysel slávenia nedele.</p> <p>Žiak vie:</p> <p>reprodukovať udalosti zoslania DS</p> <p>-vysvetliť Zmysel Cirkvi ako B. rodiny</p> <p>reprodukovať modlitbu Sláva Otcu</p>

Rozšírené vyučovanie v rámci Školského vzdelávacieho programu

SOM NA SVETE Z LÁSKY

- Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu
- môj rodostrom
- starať sa o prírodu

RODINA –OHNISKO LÁSKY

- ospravedlniť sa
- Otče náš
- povedať svoju modlitbu

DAR LÁSKY

- narodenie Ježiša Krista.
- Pripraviť darček pre obdarovanie
- nakresliť aspoň 2 symboly Vianoc

MOC ŽIVOTA A LÁSKY

- Opísať víťazstvo dobra nad zlom v leg. o sv. Jurajovi.
- Reprodukovať modlitbu Sláva Otcu
- Kostol. Stavíme kostol.(návšteva kostola)

SPOLOČENSTVO LÁSKY

- modlitba Sláva Otcu

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Predmety – matematika
informatická výchova

Matematika – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodiny týždenne, spolu 185 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika 1.- 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia

- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

1. Čísla, premenná a početové výkony s číslami,
2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,
3. Geometria a meranie ,
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
5. Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

V 1. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Prirodzené čísla 1 až 20** – prirodzené čísla 0 – 20. Predstavy o prirodzenom čísle. Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ... o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria. Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20. Číselný rad v obore do 20. Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov. Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Tvorenie slovných úloh k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam).
- **Sčítanie a odčítanie** – sčítanie a odčítanie - (najskôr v obore 1 – 5, neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10), Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania. Počítanie spamäti v obore do 20 bez

prechodu cez základ 10. Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu). Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie (určenie súčtu, keď sú dané sčítance, zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

- **Geometria** – kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar. Geometrické tvary a útvary – kreslenie. Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.
- **Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie** – názorný úvod k učivu z logiky Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov. Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel. Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Jednoduché hry na pravdepodobnosť. Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.

Integrálnou súčasťou matematiky sú prierezové tematiky, a to *Osobnostný a sociálny rozvoj* (sebapoznanie a sebaopätanie, sebaorganizácia, psychohygiena, kreativita, kooperácia) a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, ebeam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ, je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

Vzdelávanie teda smeruje k tomu, aby žiaci

- dokázali vekuprímerane presne použiť materinský a odborný jazyk a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku
- dokázali vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy
- dokázali využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- dokázali v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov
- dokázali na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore
- dokázali riešiť úlohy a problémy na postupné budovanie vzťahu medzi

matematikou a realitou.

- dokázali na základe využitia induktívnych metód získavať nové vedomosti, zručnosti a postoje, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie
- dokázali získavať skúsenosti s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým dôjsť k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model
- dokázali dostať sa bližšie k dennej praxi
- dokázali používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií
- dokázali získať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- dokázali prejavovať aktivitu na vyučovaní
- dokázali racionálne a samostatne učiť sa
- dokázali systematicky riešiť úlohy v osobnom aj verejnom kontexte
- poznali spoločné európske hodnoty, kultúrne a iné hodnoty vytvorené európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

Špecifické ciele sa konkretizujú v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

- poznať obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vedieť ju využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie
- vykonávať z pamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využívať komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov
- zaokrúhľovať čísla na desiatky, vykonávať odhady, kontrolovať správnosť výsledkov početových výkonov
- riešiť a tvoriť numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých vie správne aplikovať osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

- vytvárať jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznávať a sám vytvárať stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavovať pravidlo tvorby postupnosti a pokračovať v tvorení ďalších jej prvkov
- usporiadať údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi
- interpretovať, analyzovať a modelovať riešenia úloh a problémov
- rozvíjať svoje schopnosti a kreativitu, kontrolou správnosti riešenia úloh zisťovať účinnosť svojej práce

Geometria a meranie

- rozoznať, pomenovať, vymodelovať a popísať jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádzať v realite ich reprezentáciu
- poznať, popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary
- rozoznať a modelovať jednoduché súmerné útvary v rovine
- poznať meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky a vedieť ich samostatne

používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

- získať skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria prostredníctvom hier a manipulačných činností
- rozlíšiť istý a nemožný jav v jednoduchých prípadoch v realite a v matematike
- zaznamenávať počet určitých udalostí, znázorniť ich a zo získaných a znázornených udalostírobiť jednoduché závery
- prisúdiť v jednoduchých prípadoch výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplniť neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- spoluúčasť pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerance,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi v oblasti matematiky
- využívať poznatky z rôznych predmetov,
- zamýšľať sa nad problémy a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- efektívne využívať poznatky z matematiky v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Prirodzené čísla 1 až 20 Sčítanie a odčítanie Geometria Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, dítor, kooperatívne vyučovanie 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, domáca práca, práca s počítačom</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Prirodzené čísla 1 až 20	Matematická písanka a veršovanka J. Melichar a Melicharová	Dataprojektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener	pracovné listy, kocky, počítadlo, karty s bodkami, reálne predmety/určovanie	Výučbové CD: Alík – veselá matematika, Matematika na divokom západe Matematika pre prvákov www.infovekacik.sk

			počtu/	
Sčítanie a odčítanie	Počítajme hravo E. Dienerová		pracovné listy,	www.infovekacik.sk
Geometria	Kockáčik P. Bero, M. Heiny		pracovné listy, prezentácie	
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie				

Tematický výchovno – vzdelávací plán

z matematiky pre 1.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1. Prirodzené čísla 1 – 20	<p>Rozvíjanie pozorovacích Schopností prostredníctvom manipulatívnej činnosti.</p> <p>Vytváranie pojmu čísla na skúsenostnom základe.</p> <p>Odhalenie elementárnych súvislostí medzi realitou</p>	<p>Prirodzené čísla 0 – 5. Čísla 0, 6, 7, 8, 9, 10.</p> <p>Prirodzené čísla do 20.</p> <p>Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch,</p> <p>Utváranie skupín vecí, ...o danom počte.</p> <p>Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20.</p>	<p>ENV</p> <p>OSR</p> <p>MDV</p> <p>OZO</p> <p>SJL</p>	<p>Utvoriť, vyznačiť, oddeliť skupinu predmetov 1–20.</p> <p>Vedieť vymenovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad.</p> <p>Vedieť porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti.</p>

	<p>a matematikou</p> <p>V obchode – nákup a predaj</p>	<p>Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami</p> <p>Riešenie úloh na porovnanie (viac, menej, rovnako).</p>		<p>Riešiť úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“.</p>
<p>2. Sčítanie a odčítanie</p>	<p>Odhalenie súvislostí medzi číslami podľa názoru aj na základe textu.</p> <p>Chápanie sčítania a odčítania predmetnou činnosťou a na základe textu.</p> <p>Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov.</p> <p>Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť.</p> <p>Práca v dvojici a v tíme: nákup v obchode</p>	<p>Sčítanie a odčítanie etapách v obore do 5, v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Zameniteľnosť sčítancov.</p> <p>Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel.</p> <p>Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu.</p> <p>Vzťah medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku, textu.</p> <p>Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním.</p>	<p>ENV OSR MDV MUV</p> <p>TBZ</p> <p>VYV IFV</p>	<p>Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Zručnosť pri praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov.</p> <p>Objasnenie jednoduchej slovnej úlohy činnosťou, voľbou vhodného modelu.</p> <p>Záznam textovej súvislosti číslami a počtovými výkonmi.</p>

		<p>Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Výber počtového výkonu na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality.</p>		
<p>3. Geometria</p>	<p>Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore.</p> <p>Stavba domu</p> <p>Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom usporiadaním, slovne.</p>	<p>Zoznámenie sa s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými tvarmi a ich triedenie na základe ich vlastností. Stavba telies z kociek, na základe modelu, rovinných útvarov činnosťou. Pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov.</p>	<p>OSR MDV TBZ</p> <p>VYV IFV</p>	<p>Vedieť vybudovať z kociek teleso na základe modelu. Identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých ich pozorovaných vlastností. Určiť polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod pri, medzi, atď.).</p>

	Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami	Orientácia, určovanie polohy; smerov, zmeny smerov. Kreslenie otvorených a uzavretých krivých čiar, rysovanie priamych čiar, triedenie čiar		
4. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie	Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier.	Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov. Získavanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou obrázkových situácií a slovne vyslovenými, napr. matematickými výrokmi. Tvorenie stúpajúcej (klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním. Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.	MDV IFV	Vedieť rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov.

Informatická výchova – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Informatická výchova, podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatickej výchove (v ISCED 2 – informatiky) je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás** (*dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT*)

- **Komunikácia prostredníctvom IKT** (využitie nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií)
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** (základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT)
- **Princípy fungovania IKT**(popis a pochopenie mechanizmov informačných a komunikačných technológií)
- **Informačná spoločnosť** (etické, morálne a spoločenské aspekty informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík)

V 1. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Informácie okolo nás** – textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, dodržiavanie základných zásad písania textu (Notepad, TuxTyping), základy kreslenia v grafickom prostredí (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje), úprava obrázkov (kopírovanie, otáčanie) - obrázok, nástroje pero, čiara, štetec, vyplňanie farbou, paleta (Drawing for Children, Tuxpaint, MS Paint)
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** – bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov), detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** – programovací jazyk Baltík – skladanie podľa návodov, v počítačovom prostredí riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrázkov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov...
- **Princípy fungovania IKT** – základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica, pracovná plocha, ikonky
- **Informačná spoločnosť** – objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety využitie komunikačných možností IKT v škole

Z prierezových tém sa v predmete realizujú najmä *Osobnostný a sociálny rozvoj* (bezpečnosť na internete, zásady správania na internete...), *Ochrana života a zdravia* a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania informatickej výchovy prebieha v špecializovaných učebniach.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania Informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 1. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali zručnosti nevyhnutné pre bezpečné ovládanie IKT
- rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené

médiách

- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebazvedľávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať :

s IKT, pomocou ktorých

- spoznajú presné určenie jednotlivých komponentov
- pochopia základy algoritmickej
- spoznajú ovládanie určitej skupiny programov (grafické, textové)

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj využívania IKT pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- správne interpretovať získané poznatky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- efektívnu prácu s počítačom a Internetom,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
všetky tematické celky	<p>metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčívna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
všetky tematické celky	Navrátil, P.: <i>Informatika a výpočetní technika</i> KOMPEN- DIUM: Computer Media, 2006 Vaniček, J., Řezníček, P.: <i>Informatika pro základní školy 1.</i> Praha: ComputerPress, 2004. Tomusko,M., Lauko, P.: <i>Informatika s Tomíkom.</i> Praha: Computer Press 2008 Chalachánová, M.: <i>V královstve počítačov.</i> Mapa Slovakia 2005 Hlavatá, E.: <i>Informatická výchova pre prváčikov a druháčikov.</i> Bratislava: Asociácia projektu Infovek 2002	Dataprojektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener reproduktory programy Programova- cí jazyk Baltík 3	fotografie, prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk www.tuxtype.sourceforge.net http://www.sgpsys.com

	Pecinovský, R., Vácha, J.: <i>BALTÍK - učebnice programování nejen pro děti.</i> Uherské Hradiště: SGP Systems, 2000. Varga M., Hrušecká A.: <i>1.zošit s internetom.</i> Bratislava: SPN 2006			
--	--	--	--	--

Tematický výchovno – vzdelávací plán z informatickej výchovy pre 1.ročník ZŠ				
Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Princípy fungovania IKT	Pomenovať časti počítača, pohybovať s myšou, ovládať klik a dvojklik.	Základy práce v PC učebni Časti počítačovej zostavy Nácvik práce s myšou.	OSR OZO S JL	Žiak pozná a vie pomenovať časti počítača Ovláda prácu s myšou
	Vedieť zapnúť a bezpečne vypnúť počítač. Vedieť spustiť a ukončiť program.	Zapnutie a vypnutie počítača		Žiak vie vypnúť a zapnúť počítač, spustiť a ukončiť program
Informácie	Vedieť nájsť,	Grafické	MDV	Žiak vie

okolo nás	<p>ukázať pracovné nástroje, pracovať s nimi pri vytváraní obrázkov, vedieť ťahaním vytvoriť geom. tvary, Využiť geom. tvary na vytvorenie obrázka – stavba domu</p>	<p>editory Práca v grafických editoroch / Skicár/</p>	<p>OSR VYV MAT</p>	<p>pracovať s pracovnými nástrojmi; Vie vytvárať obrázky; využíva geometrické tvary</p>
	<p>Zoznamovanie a osvojovanie si používanie klávesnice a myši. Vedieť sa pohybovať v tomto prostredí.</p>	<p>Práca v programe Gcompris</p>	<p>OSR</p>	<p>Žiak vie pracovať s klávesnicou a myšou</p>
	<p>Vedieť využívať prostredie výukových CD. Prostredníctvom CD zdokonaľovať sa v práci s myšou, klávesnicou. Vedieť spustiť CD a pracovať v ňom. Zábavnou formou sa zoznamovať s novými informáciami.</p>	<p>CD- ROM / Alík, cirkus šaša Tomáša a iné/</p>	<p>OSR MDV RLK SJL ANJ MAT</p>	<p>Žiak vie pracovať v prostredí výukových CD; vie spustiť CD a pracovať v ňom</p>

	<p>Pracovať v programe TuxPaint, spoznať nástroje tohto programu, Vedieť uložiť a vytlačiť obrázok.</p> <p>Využiť pečiatky na tvorbu obrázka.</p>	<p>Programy TuxPaint</p> <p>Drawing for Children</p>	<p>OSR MDV TBZ</p> <p>VYV</p>	<p>Žiak vie pracovať v programe TuxPaint</p> <p>Žiak využíva pečiatky na tvorbu obrázka</p>
Komunikácia prostredníctvom IKT	<p>Zoznámenie sa s internetom, základné informácie, vedieť si nájsť stránku našej školy, Nájsť detskú stránku- napr. www.skolahrou.sk a iné.</p> <p>Poznať riziká internetových stránok.</p>	<p>Internet</p> <p>Bezpečne na internete</p>	<p>OSR MDV</p> <p>SJL</p>	<p>Žiak pozná internet, vie si nájsť stránku našej školy</p> <p>Žiak pozná riziká internetových stránok</p>
Informačná spoločnosť	<p>Vedieť pracovať s CD a výučbovými programami, poznať možnosti poškodenia CD.</p>	<p>CD- ROM / Detský kútik, Alík, Veselá matematika, dopravné značky/</p>	<p>OSR MDV</p> <p>MAT SJL PDA</p>	<p>Žiak vie pracovať s CD a pozná možnosti poškodenia CD</p>
	<p>Vedieť dvojklikom otvoriť program Písať písmená, ktoré poznajú.</p>	<p>Word- textový editor Písmenká moji kamaráti</p>	<p>OSR</p> <p>SJL</p>	<p>Žiak vie dvojklikom otvoriť program a písať</p>

				písmená, ktoré pozná
	Oboznámenie sa s novým programom a práca v ňom. Vedieť samostatne vytvoriť obrázok vo vybranom programe	Program RNA Tvorivosť a fantázia.	TBZ VYV	Žiak vie pracovať v programe RNA; vie samostatne vytvoriť obrázok

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmety – výtvarná výchova
hudobná výchova

Výtvarná výchova – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VYV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VYV napĺňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VYV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnu s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VYV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Metodické východiská predmetu

- **zážitky procesov** (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny. Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi ... Preto môže VYV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

- **v témach/námetoch** zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:
 - osobnosti a veku žiaka,
 - edukačných cieľov,
 - kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- *koncepty časopriestoru – čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka,*
- *kultúrne archetypy vyjadrovania prírody – živly, prírodné polarities,*
- *kategórie estetického prežívania – krása, škaredosť, neurčitnosť, drsnosť, jemnosť,*
- *vedomenie si osobnej a kultúrnej identity – ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý, rozdielnosť*
- *afektivita – radosť, bolesť, smútok, nálada,*
- *témy z hľadiska osobnosti a veku, edukačných cieľov, kultúrno-spoločenskej reality*

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VYV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

- **v reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe tvorený sústavou edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov, vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy naplňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ.

V 1. ročníku ide o nasledujúce edukačné témy:

- škvrna a tvar/vyhľadávanie a dopĺňanie
- obrys /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov
- farba /lokálny tón, zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou
- plocha a tvar /vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre
- vytváranie kompozície /z tvarov písmen
- uvedomenie si formátu
- mierka: zmenšovanie a zväčšovanie predmetných tvarov

- akčná maľba /gesto, škvrna
- inšpirácia pravekým umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi /alt.: inšpirácia umením prírodných národov
- pohyblivý obraz /akcia a atrakcia
- dizajn a ľudské telo /telo a jeho doplnky, maska
- poznávanie a porovnávanie rôznych médií
- výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby
- hmat /tvar, povrch, vo vzťahu navzájom a k motívu
- výtvarná reakcia na prostredie školy
- portrét v galérii / výraz tváre

Do obsahu Výtvarnej výchovy sú začlenené nasledujúce prierezové témy:

- *Osobnostný a sociálny rozvoj* (získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu)
- *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti* (tvorba mediálnych produktov)
- *Multikultúrna výchova*

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania výtvarnej výchovy prebieha väčšinou v triedach, ale aj v prírode, galérii a na rôznych kultúrnych podujatiach (výstavy, tvorivé dielne). Často sa využíva internet, fotoaparát, skener, tlačiareň, PC.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry.
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.

- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VYV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,

- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetľovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami,
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na

- obrazu; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.,)
 - zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
 - zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
 - zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
 - zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda **autentické riešenie**,

a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Poznámky

- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s inými predmetmi.
- V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaradiť do vyučovania v poradí a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
všetky témy	<ul style="list-style-type: none"> • Metóda pozorovania a vnímania • Metóda rozhovoru a vysvetľovania • Metóda demonštrácie a napodobňovania • Metóda rozhovoru a konfrontácie • Metóda hry a provokácie iniciatívy • Metóda pochvaly a povzbudení • praktická činnosť – metódy a techniky kresby, maľby, modelovania, koláže, grafické techniky a iné kombinované techniky 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, predvedenie rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT problémové hádanky, výklad, pozorovanie, riadené pozorovanie, komparácia (porovnávanie), navigovanie, praktický nácvik, kresba na tabuľu, výtvarné hry, skupinové cvičenia, experimentovanie, samostatná výtvarná činnosť, zmyslovo – komunikatívna (prepojenie zmyslov)</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, návšteva exteriéru – súsošie, prírodné objekty, filmové predstavenie, múzeum a galérie</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov metodického radu	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
všetky	<p>Čarný, L., Ferliková: <i>Výtvarná výchova pre 1. ročník</i>, Bratislava : Expol pedagogika, 2009</p> <p>Roeselová V.: <i>Řady a projekty ve výtvarné výchově</i>, Sarah 1997</p> <p>Jabloňská A., <i>Kouzelné barvy</i>, Knižní klub 1997</p> <p>Smith S.: <i>Kurz kreslení</i>, Ikar 1995</p> <p>Kentová S.: <i>Kompozícia</i>, Perfekt 1996</p> <p>Weltonová J.: <i>Ako vnímať obrazy</i>, Perfekt 1995</p> <p>Dickinsová R., McCaffery J.: <i>Kreslíme portrét</i>, Svojtka & Co. 2003</p> <p>Weltonová J., Watersová E.,</p>	<p>Dataprojektor PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener</p>	<p>fotografie, obrázky, umelecké diela, výtvarné pomôcky</p>	<p>Turčianska galéria v Martine Ateliér dieťaťa KOCÚR pri Turčianskej galérii www.zsuzhorodska.sk www.etwinning.sk/data/Namet_vytvarnej_vychovy.doc www.lackovaj.unas.cz/vytv.htm www.atelier.malby.sk www.rvp.cz/sekce/172 www.antiskola.eu www.infovek.sk www.mojeskola.net www.alenikoilustracii.estranky.cz www.tridime-vysocina.cz www.specskolytrebic.cz www.vytvarnetechiky.cz www.tvorivadielna.unas.cz www.vytvarnik.net www.vytvarka.cz www.galeriaziakov.szm.sk www.novaumeni.estranky.cz</p>

	<p>Harrisová A.: <i>Velká kniha - Kresba -Mal'ba,</i> Cesty 1996</p> <p>Gibson R.: <i>Co budu dnes dělat?</i> Svojtka&Co.1998</p> <p>Vondrová P.: <i>Výtvarné náměty pro čtvero ročních období,</i> Portál 2005</p>			
--	---	--	--	--

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z výtvarnej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1. základné prvky výtvarného vyjadrovania	Získať základné vedomosti o farbách a ich miešaní. Spoznať vlastnosti a možnosti používania rôznych výtvarných nástrojov.	Oboznamovanie sa s pomôckami VYV : voskový pastel, štetce, ceruza, temperové a vodové farby, nožnice, plastelína pastelky, tuš...,vymenúvame zmysli, ktoré budeme na hodinách potrebovať. Výrazy: kresliť, maľovať, skladať, rozoberať, modelovať, vytvárať..., Maľba obrázku prostredníctvom škvŕn Zapúšťanie do mokrého podkladu. V zhluku náhodných čiar hľadať tvar predmetu, zvierat'a a pod. Tento tvar zvýrazniť, vymaľovať. Vyhľadať a vyjadriť na papieri svetlé a tmavé odtiene farby. Miešanie farieb – zosvetľovanie, stmavovanie.	ENV Pomoc život. prostrediu, kladný vzťah k prírode OSR Hospodárenie s vodou, odpad v domácnosti PDA	Vedieť vymenovať činnosti na hodinách VYV, pomôcky, ktoré potrebujeme k práci. Žiak sa vie hrať s farbou, vie nájsť a zhodnotiť zhluk škvŕn, vie ich dotvoriť do konkrétnej podoby, ktorú pomenuje. Dotvoriť, tvarovať nedokončené. Pomenovať obrys. Dať mu konkrétne pomenovanie. Hrať sa s tvarom. Poznať farby dúhy. Vedieť aké farby vznikajú zmiešaním modrej a žltej, žltej a červenej, červenej a modrej. Vedieť namiešať odtieň.
2. kompozičné	Získať zručnosti a vedomosti	Maľovať rôznymi predmetmi, ktoré	ENV	Žiak prežije radosť z hry

<p>princípy a možnosti kompozície</p>	<p>pri umiestňovaní tvaru na ploche a v priestore. Rozširovať vedomosti o písme, získať zručnosti pri zmenšovaní, zväčšovať a práci s mierkou.</p> <p><i>Veľká noc</i> Tvorba veľkonočných pozdravov</p>	<p>zanechávajú viditeľnú stopu. Odtláčať, fřkať, kvapkať = hrať sa</p> <p>Hrať sa s vystrihnutými písmenkami. Na čo sa podobajú, čo sa dá z nich poskladať.</p>	<p>OSR</p> <p>SJL</p> <p>TBZ</p>	<p>farbou a predmetmi.</p>
		<p>Pojmy: ilustrácia, ilustrátor. Rozprávky a príbehy o zvieratkách. Vymaľovať obrysy - omaľovanky príbehu, zostaviť poradie obrázkov podľa príbehu, rozprávky.</p> <p>Vytvoriť jednoduché leporelo z ilustrácií.</p> <p>Pojmy: väčší, menší, na šírku, na výšku. Žiaci čarujú s predmetmi, hračkami. Zmenšujú ich alebo zväčšujú. Nejde o presné vystihnutie tvaru a proporcií.</p>	<p>SJL</p> <p>MAT</p>	<p>Vytvoriť výtvarnú prácu z písmen rôznych časopisov. Cieľavedome komponovať prvky.</p> <p>Využívať predstavivosť pri práci. Viem priradiť ilustráciu k prečítanému úryvku. Nakresliť, namaľovať ilustráciu k rozprávke. Umiestniť prvky na výkrese. Žiak dokáže využiť svoju predstavivosť. Dokáže sa hrať s veľkosťou prvkov</p>

<p>3. Podnety výtvarného umenia, fotografie, architektúry, dizajnu, tradičných remesiel, hudby, filmu</p>	<p>Podnecovať tvorivosť. Rozvíjanie tvorivosti pri práci s drobným materiálom. Uvedomiť si odlišnosti medzi ľuďmi a ich vkusom. Rozvíjanie logického myslenia a kreativity. Rozvíjanie kreativity a zmyslu pre krásno v rôznych druhoch umenia.</p>	<p>Žiaci stvárnajú jednoduchý, rovnaký motív kreslením, modelovaním, rozdielnymi výtvarnými technikami. Porovnávajú ho s podobným motívom na fotografii, vo filme, v knihách, časopisoch ... Žiaci si vypočujú vybrané krátke ukážky hud. skladieb a výrazne odlišných charakterov. Následne sa ich snažia výtvarne zobrazit', vlastným, spontánnym spôsobom a v rozhovore s učiteľom vyjadriť, ako na nich jednotlivé skladby pôsobia. – dojmy.</p>	<p>RLK</p> <p>IFV</p> <p>MDV</p>	<p>Poznať šírku možností vizuálneho zobrazovania. Vie vytvoriť, vyjadriť odlišnosti. Pomenuje špecifiká jednotl. Médií Žiak dokáže prepísať výraz a rytmus zvukovej podoby do vizuálnej</p> <p>Využiť fantáziu, sny, predstavy.</p>
<p>4. Škola v galérii, galéria v škole</p>	<p>Rozvíjanie pozorovacej schopnosti u žiakov. Rozvíjania výtvarných zručností.</p>	<p>Vytvoriť atmosféru galérie . Žiaci hodnotia práce zmyslami. Môžu doniesť práce z vlastnej tvorby, ktoré namaľovali doma vo voľných chvíľach, v školskom klube. Vytvoria portrét spolužiaka s grimasou, smiech, smútok – vystihnúť pocity cez tvár človeka</p>	<p>OSR</p> <p>TBZ</p>	<p>Žiak pracuje na estetickej úprave školy, triedy. Navrhuje vlastné nápady zmien a úprav.</p> <p>Žiak dokáže spolupracovať na vytváraní výstav detských prác. Hodnotiť svoju i kamarátovu prácu. Rozoznať výraz tváre.</p>

Hudobná výchova – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola, Oravská cesta 11, Žilina
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

(napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu *Umenie a kultúra* je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania ma byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba ma byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch majú prevahu hudobné prejavy:

- vokálno-intonačné
- hudobno-pohybové
- inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami

Hudobne činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Podľa Štátneho vzdelávacieho programu nie je v 1. – 3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo rozdelené do tematických celkov, zameriava sa na nasledujúce oblasti:

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, perцепčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Dôraz je daný na *hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ – a¹, umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Sluchová príprava intonácie 5., 6., stupňa v durovej tónine, rytmizácia slov a riekaniek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho z štvrtých a osminových hodnôt, vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Zvuk, tón, reč, spev.*

Konkretizácia:

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie

rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Ako integrované súčasti vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania boli do hudobnej výchovy 1. ročníka zaradené nasledujúce prierezové tematiky: mediálna výchova, environmentálna výchova, dopravná výchova. Hudobné umenie organicky dopĺňa materiál z iných umeleckých druhov i poznatky a skúsenosti z iných predmetov. Tým sa uplatňuje v hudobnej výchove integratívny princíp.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch

a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania hudobnej výchovy prebieha jednak v kmeňových triedach (skupinové, projektové, diferencované vyučovanie), jednak v počítačových učebniach (využitie elektronických médií, video, film,). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (kultúrne podujatia, hudobné podujatia – koncerty, besedy).

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebaujadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítению a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia

a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Prehľad kompetencií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má mať po absolvovaní **primárneho vzdelania** tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vokálno-intonačné činnosti

- Získať základné spevácke zručnosti a návyky.
- Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas.
- Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.
- Poznať a správne realizovať hodnoty nôt ,
- (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt.
- Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie.
- Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.

Inštrumentálne činnosti

- Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať.
- Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy.
- Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.
- Taktovať v 2/4 a 3/4 takte.
- Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky.
- Pohybom vyjadriť náladu hudby

Percepčné činnosti

- Poznať krátke vekuprimerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom .
- Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod.
- Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby.
- Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského,

historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov.

- Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore.
- Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.
- Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu.
- Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie.
- Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu.
- Hudobná dramatisácia jednoduchej ľudovej rozprávky.
- Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.
- Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.

Postoje

Žiak

- si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov,
- postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Žiak

- spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,
- pochopí morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická funkcia,
- získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **kľúčové kompetencie** (*Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti, Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti, Schopnosť tvorivo riešiť problémy*) tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
všetky	Damboráková, L., Kopinová, V.: <i>Hudobný výchova pre 1. ročník.</i> Bratislava: S N, 2008.	Zvukové prístroje, výpočtová technika	výpočtová technika	Internet, knižnica, odborná literatúra, spevníky, akustické rozhlasové programy, nahrávky na CD, ...

Tematický výchovno – vzdelávací plán z hudobnej výchovy pre 1.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1.Vokálne činnosti	Posilnenie vrodenej a prirodzených predpokladov detí na rozvoj speváckych zručností.	Základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia. Práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov.	OSR DOV TEV	Žiak vie: - správne dýchať - pozná správne držanie tela a využíva ho - vie nasadiť, tvoriť tón, artikulovať.

<p>2. Inštrumentálne činnosti</p>	<p>Poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem.</p>	<p>Hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie. Hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok. Tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam.</p>	<p><i>ENV</i> <i>TBZ</i></p> <p><i>SJL</i> <i>MAT</i></p>	<p>Žiak vie intuitívne vnímať zvuky, zvuky z prírody a okolitého prostredia.</p>
<p>3. Hudobno pohybové činnosti</p>	<p>správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky</p> <p><i>Vianočné pásmo</i></p> <p><i>Deň matiek</i></p> <p><i>Písmom za poznaním</i></p>	<p>Reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta. Pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh).</p>	<p><i>RLK</i> <i>MUV</i> <i>MDV</i></p> <p><i>TEV</i> <i>MAT</i></p> <p><i>TBZ</i></p>	<p>Žiak vie: - pohybom správne reagovať na hudbu.</p>

		<p>Vytváranie jednoduchých sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby). Pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo. Pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.</p>		
<p>4. Percepčné činnosti</p>	<p>Poznať a precítiť interpretácie slovenských ľudových piesní. Prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí.</p>	<p>Aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu. Rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev). Rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa. Pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní.</p>	<p>MUV</p> <p>TEV</p> <p>PDA</p>	<p>Žiak pozná krátke veku primerané hudobné skladby. Vie rozlíšiť zvuk, tón, reč, spev. Žiak vie rozlíšiť vysoký a nízky tón, silný a slabý tón, pomalé a rýchle tempo.</p>

		Piesne iných národov	<i>MDV</i>	
5. Hudobno- dramatické činnosti	Na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy. <i>Projekt podľa vlastného výberu</i>	Využitie všetkých hudobných činností	<i>TBZ</i> <i>RLK</i> <i>OSR</i> <i>PDA</i> <i>SJL</i> <i>TBZ</i>	Žiak vie: - zaspievať, zahrať na sprievodnom detskom nástroji jednoduché piesne.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Predmety – telesná výchova

Telesná výchova – 1.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	ISCED I
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola, Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe rozdelený do týchto tematických okruhov:

Tematický celok (TC)	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Základné lokomócie a nelokomočné pohyb. zručnosti	30%	30%	30%	30%

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	30%	30%	30%	30%
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	15%	15%	15%	15%
Psychomotorické cvičenia a hry	15%	15%	15%	15%
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10%	10%	10	10%

Do obsahu vzdelávania boli zaradené prierezové tematiky *Ochrana života a zdravia* (napr. pozitívne vnímanie základných lokomočných a nelokomočných zručností ako potrebnej a nevyhnutnej súčasti pohybového prejavu človeka a prostredku na upevňovanie si zdravia, správne vnímanie významu poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie) a *Enviromentálna výchova* (pozitívne vnímanie pohybových aktivít v prírode ako potrebnej súčasti pohybu človeka, pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody)

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Vyučovanie prebieha jednak vo vlastnej školskej telocvični, jednak na športových plochách v okolí školy. Zložky predmetu sú však súčasťou aj zimnej a letnej školy v prírode.

Ciele predmetu

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebazpoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je

tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,

- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu
- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastolovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,

- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	Poradové cvičenia Rozvoj základných lokomócií Elementárne zručnosti z akrobacie Manipulačné hry Pohybové hry Jednoduché rytmické cvičenia	hry, cvičenie tleskanie, vydupávanie, motivované pohyby, dramatizácia, improvizácia
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry		
Kreatívne a estetické pohybové činnosti		
Psychomotorické cvičenia a hry	Psychomotorické cvičenia a hry	jóga, dychové cvičenia hry, cvičenie
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Plavecký výcvik Turistika Lyžiarsky výcvik Cross - country	tréning súťaže

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	metodika		žinenka, lavička, lopty, fitlopty, pružný mostík	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	metodika	CD prehrávač, Tv,	lopty, loptičky, stuhy, kruhy	
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	riekanky, básničky, detské piesne	magnetofón, CD prehrávač,	jednoduché hudobné nástroje	
Psychomotorické cvičenia a hry	metodika	Dataprojektor	žinenky, lavičky, fitlopty, ľahké činky	
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	príručky, mapy			

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z telesnej výchovy pre 1.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vytvoriť a upevňovať návyk správneho držania tela. Prostredníctvom jednoduchých a prirodzených cvičení dosiahnuť proporcionálny rozvoj pohybových schopností žiaka	Poradová príprava, Bežecká abeceda, beh, skok do diaľky, skok do diaľky z miesta, hod loptičkou, kotúle, rovnovážne výdrže a obraty. Zásady hygieny a bezpečnosti pri týchto cvičeniach.	OZO MDV OSR PDA	Správne pomenovať základné lokomócie, nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny a uplatniť ich v pohybových činnostiach. Vedieť ich správne predviesť. Poznať atletické disciplíny.
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Aktívne sa zapájať do manipulačných a športových hier. Osvojiť si základné pravidlá a pojmy prípravných športových hier. Zvládnuť základy techniky manipulácie s loptou,	Rôzne možnosti Manipulácie s náčiním. Hry so zameraním na Manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových	OSR ENV HUV	Pomenovať a poznať základné herné činnosti a techniku jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie

	<p>rozvíjať fantáziu a predstavivosť pri pohybových činnostiach. Pri hrách udržiavať dobré vzťahy medzi spoluhráčmi.</p> <p>Turnaj: futbal, vybíjaná</p>	<p>schopností (kondičných, koordinačných)</p> <p>- pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.)</p> <p>- Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú,</p>		<p>s náčiním</p>
<p>3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Dosiahnuť základnú nervovo-svalovú súhru pri vytváraní predstavy o správnom držaní tela v základnom postavení a pri vykonávaní základných lokomočných</p>	<p>Správne držanie tela</p> <p>Rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná</p>	<p>RLK MDV</p> <p>HUV</p>	<p>Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukázať správne technické predvedenie rytmických

	<p>pohybov. Využívaním motivačných zdrojov (hudba, riekanky, rytmus, predstavivosť, improvizácia, ľudové hry a tance) vytvárať u žiaka pozitívny vzťah k pohybovej činnosti</p>	<p>improvizácia, cvičenie</p>		<p>cvičení, tanečných krokov, motívov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.
<p>4. Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p>Osvojené správne državnie a vnímanie tela pri pohybových činnostiach.</p>	<p>Vnímanie a oboznámenie sa s možnosťami svojho tela, koordinačné, relaxačné, strečingové cvičenia a cvičenia na rozvoj flexibility.</p>	<p>OZO OSR</p>	<p>Správne pomenovať základné polohy tela, uplatniť prvky psychomotorických hier. Vnímať prejavy vlastného tela pri pohybe.</p>
<p>5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Osvojené základné zručnosti z turistiky vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.</p> <p>Vychádzka do lesoparku</p>	<p>Hry vo vode – otužovanie, základný plavecký výcvik Turistika a hry v prírode Chôdza, prekonávanie prekážok, základné hry v prírode.</p>	<p>ENV TBZ PDA</p>	<p>Splývať, ponárať sa, dýchať do vody, skákať do vody. Uplatniť správnu techniku chôdze v rôznom teréne, na rôznom povrchu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatniť prvky

	Školský výlet	Poznať zásady bezpečnosti a správnej hygieny pri týchto aktivitách.		sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom
--	---------------	---	--	--

V. Učebné osnovy – 2.ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmety – slovenský jazyk a literatúra
– anglický jazyk

Slovenský jazyk a literatúra – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	8 hodín týždenne; spolu 264 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Štruktúra učebných osnov pre 2. ročník ZŠ vychádza z najnovších poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúrny, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Pri tvorbe učebných osnov sa vychádzalo zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov).

Predmet pozostáva z dvoch základných častí - slovenský jazyk a literatúra. Má komplexný charakter, ktorý sa prejavuje v *úrovni kompetenčnej* – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, v *medzipredmetovej úrovni* – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, v *medzizložkovej úrovni* – integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a *vnútrozložkovej* – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je *komunikačná kompetencia*, ktorá sa vníma ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je *jazyková kompetencia*, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú

používateľovi jazyka odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobější charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie sa považuje za proces celoživotný

Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov komunikačné zručnosti. *Základné komunikačné zručnosti* sú: počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie. Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii počúvania a čítania (*receptívne*), hovorenia a písania (*produktívne*).

Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných.

Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe určený nasledovne:

- **Písanie** – v súlade s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú písomné zručnosti, hygienické a pracovné návyky a snažia sa dodržiavať základné parametre písma (čitateľnosť, úhľadnosť, primeranú rýchlosť).
- **Jazyková komunikácia** (gramatika a pravopis a písanie) obsahuje učivo z fonetiky (zvuková rovina jazyka), lexiky (významová rovina jazyka) a syntaxe (skladba vety) - hláska a písmeno, slabika, slovo a veta, rozdeľovacie (interpunkčné) znamienka, spisovná slovenčina.
- **Čítanie a literárna výchova** – žiak sa učí predložený text čítať s porozumením. Tematicky je učivo zamerané na tematické osnovanie podľa mesiacov a ročných období, žánre ľudovej slovesnosti (rozprávky, pranostiky, riekanky, hádanky, hry...), poéziu a rozprávky slovenských a svetových autorov (nonsens, prírodná lyrika, žánrové obrázky, bájky, texty piesní...), príbehy zo života detí, rozprávky v divadle a vo filme.
- **Komunikácia a sloh** je založená na verbálnej i neverbálnej komunikácii. Oblasť verbálnej komunikácie je zameraná na ústne vyjadrovanie, žiak vie nájsť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Žiak vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke. Vie porozprávať svoj zážitok pred triedou, obecnstvom. Dokáže usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, vie samostatne porozprávať obsah jednoduchého textu, reprodukovat' rozprávku, povesť a pod.

Učivo je jednoznačne vymedzené vo vzdelávacom štandarde

Ako integrované súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania boli do predmetu zaradené nasledujúce priezovné tematiky:

- *Multikultúrna výchova* (rešpekt k človeku, rešpektu k jeho citovému svetu, túžbam, potrebám, k jeho osobným záujmom, kultúrna výmena ako vzájomné medzikultúrne odovzdávanie si významov, znakov, hodnôt či kultúrnych artefaktov),
- *Mediálna výchova*,
- *Osobnostný a sociálny rozvoj* (dôraz na schopnosť porozumieť sebe a rozumieť iným ľuďom),
- *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*, ako aj prvky voliteľných predmetov *Práca s informáciami a komunikácia* a *Regionálna výchova*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Výučba predmetu sa realizuje v triede alebo v učebni IKT, opäť v závislosti od charakteru poznávacej činnosti. Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa. Vybrané metódy, formy majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v riši rozprávok, hier, dramatického

alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). V druhom ročníku žiaci pracujú s rozprávkou o Ferdovi Mravcovi, ku ktorej je vytvorený aj celoročný plán.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií – časť Slovenský jazyk

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci budú schopní

- samostatne písať jednoduché texty
- prečítať, odpísať alebo podľa diktovania napísať arabské číslice
- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť
- osvojiť si normy výslovnosti
- reprodukovat' umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne a stručne)
- zapamätať si podstatné fakty a definície
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu
- uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatrieďovať
- tvoriť a prezentovať vlastný text
- napísať krátky text
- porozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo
- zdramatizovať text

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií – časť Literatúra

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci budú schopní

- správne plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah je primeraný skúsenostiam žiaka
- výrazne čítať a recitovať úryvky z literatúry
- pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč
- zapamätať si podstatné fakty a definície a demonštrovať ich znalosť
- vysvetliť podstatu a vzťahy medzi osvojenými javmi

- zostaviť osnovu a určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu
- prerozprávať obsah a vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu
- identifikovať v textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy
- používať literárne pojmy pri rozbere literárnych textov
- hodnotiť postavy a určiť ich vzájomný vzťah v literárnom texte
- odlišovať prozaické a básnické texty
- odlišovať umelecké a náučné texty
- zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti
- na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie
- napísať krátky prozaický útvar
- tvoriť jednoduché rýmy
- inscenovať kratší dramatický text

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- neverbálne sa vyjadrovať
- verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- používať jazykové príručky a slovníky
- orientovať sa v školskej a verejnej knižnici
- pracovať v skupine
- preberať zodpovednosť za svoju prácu
- ohodnotiť svoju prácu (sebahodnotenie) i prácu druhých spolužiakov
- uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch

Stratégia vyučovania – časť Slovenský jazyk

Základnou je hra, rolové hry, tvorivé hry, problémové vyučovanie, práca s IKT, tvorivá samostatná práca, projekt, projektové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie.

Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne

imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie).

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy prác
Hláska a písmeno	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <p>Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie</p>	<p><i>metodické formy:</i></p> <p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i></p> <p>frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie projekty</p>
Slabika, slovo a veta		
Rozlišovacie (interpunkčné) znamienka		
Spisovná slovenčina		
Písanie		
Sloh		

Stratégia vyučovania – časť Literatúra

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Tematické osnovanie podľa mesiacov a ročných období	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <p>Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie</p>	<p><i>metodické formy:</i></p> <p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i></p> <p>frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie projekty</p>
Žánre ľudovej slovesnosti (rozprávky, pranostiky, riekanky, hádanky, hry...).		
Poézia a rozprávky slovenských a svetových autorov (nonsens, prírodná lyrika, žánrové obrázky, bájky, texty piesní...).		
Príbehy zo života detí		
Rozprávka v divadle a vo filme		

Učebné zdroje – časť Slovenský jazyk

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Hláska a písmeno Slabika, slovo a veta Rozdeľovacie (interpunkčné) znamienka Spisovná slovenčina	Hirschnerová, Z. a kol.: <i>Slovenský jazyk pre 2. ročník</i> ZŠ, Bratislava : Aitec, 2009	CD prehrávač, PC, dataprojektor	pracovné listy	Pružincová, M.: <i>Hravá gramatika</i> , Prievidza: Maquita, 2005 Rýzková, A - Benková, J.: <i>Učíme sa pravopis v 2. roč. ZŠ</i> , Bratislava: SPN, 2006
Písanie	Damboráková, V.: <i>Písanie v 2. ročníku (1. + 2. zošit)</i> , Bratislava: OPI, 2005			rôzne rozprávkové knihy, beseda v knižnici
Sloh	Hirschnerová, Z. a kol.: <i>Slovenský jazyk pre 2. ročník</i> ZŠ, Bratislava : Aitec, 2009		Slohové zošity	

Učebné zdroje – časť Literatúra

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ..)
Všetky tematické celky	Nosáľová, M. a kol.: <i>Čítanka pre 2. ročník ZŠ</i> , Bratislava: Aitec, 2010	CD prehrávač, PC, dataprojektor	<i>Pracovný zošit k Čítanke pre 2. roč. ZŠ</i> , Bratislava: Aitec,	Sliacky, O.: <i>Studnička – čítanka pre 2. roč. ZŠ</i> , Bratislava: SPN, 1996

Hodnotenie

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení pristupuje učiteľ ku každému žiakovi individuálne. Neporovnáva výsledky detí medzi sebou, ale hodnotí každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Cieľom učiteľa je žiaka pozitívne ohodnotiť, čo má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedie k tomu, aby sa vedeli **ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon iných. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5.** Žiaci sú skúšané písomne a ústne, cez projekty. Pri hodnotení žiakov známku zohľadňujeme získané kľúčové kompetencie v súlade s učebnými osnovami a ich schopnosť osvojenia si u žiaka.

Tematický výchovno – vzdelávací plán zo slovenského jazyka pre 2.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Konvencie v ústnej komunikácii, opakovanie z 1.ročníka	<p>Uvedomovať si pravidlá verbálnej komunikácie</p> <p>Rešpektovať názory spolužiakov</p> <p>Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Osvojiť výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov. Samostatne prepísať jednoduchý text.</p>	<p>Opakovanie učiva z 1. ročníka</p> <p>Precvičovanie zrozumiteľnej výslovnosti hlások ako predpoklad efektívnej komunikácie.</p>	<p>Prírodoveda</p> <p>OSR- vzájomné spolužitie v kolektíve triedy , rozvíjať sebareflexiu</p>	<p>Ovládať učivo osvojené v I. ročníku</p> <p>Žiak si má osvojiť základné pravidlá dodržiavané na začiatku a v závere vzájomnej komunikácie .Vie vhodne pozdraviť. podoby.</p>

<i>Písanie: Malé a veľké písané písmená abecedy</i>				Žiak vie správne písať malé a veľké písané písmená.
Písmeno a hláska, tvary písmen	Rozlišovať pojem hláska a písmeno a prakticky ich využívať pri práci. Zopakovať si všetky písmená veľkej a malej abecedy, písané i tlačené tvary. Vedieť bezchybne odpísať písaný text.	Odlišovanie hlásky od písmen. Rozlišovanie pojmov hláska a písmeno.	Matematika Prírodoveda OSR MUV	Žiak vie pomenovať rozdiel medzi hláskou a písmenom. Žiak dokáže rozlišovať a správne vyslovovať, písať krátke a dlhé samohlásky. Uvedomene používať kvantitu na rozlíšenie významu slov <i>Poznať tlačené podoby veľkých a malých písmen.</i>
<i>Písanie: Odpis písaného textu, abeceda, tlačené a písané písmená</i>				
Rozlišovacie znamienka	Správne vyslovovať a písať hlásky s jednotlivými rozlišovacími znamienkami. Spresňovať výslovnosť krátkych a dlhých samohlások (uvedomene používať kvantitu na rozlíšenie významu slov).	Rozpoznávanie rozlišovacích znamienok (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky)	Hudobná výchova Prírodoveda MUV ENV OSR	Žiak pozná rozlišovacie znamienka, vie ich správne prezentovať v písanej i hovorenej podobe. Žiak vie používať rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) Žiak bezchybne odpíše text
<i>Písanie: Písmená s dĺžňom</i>				
Delenie hlások, hláskoslovie	Správne vyslovovať a písať hlásky s jednotlivými rozlišovacími znamienkami.	Delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké)	Matematika Prírodoveda Výtvarná výchova MUV	Vedieť správne rozdeliť a vymenovať hlásky. Vedieť napísať

<p><i>Písanie: Písanie samohlások, diktát</i></p>	<p>Správne písať znamienka, mäkčeň, dĺžeň, vokáň, dve bodky . Vedieť osloviť, predstaviť sa. Rozvíjať verbálnu komunikáciu simulovanými situáciami. Precvičovať písanie tvarovo podobných písmen a ich prípojnosť s písmenom d.</p>	<p>a dvojhĺasky. Delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhĺasky - písanie veľkých písmen v menách osôb, zvierat a v zemepisných názvoch</p>	<p>ENV OSR OČAP</p>	<p>diktovaný text. Žiak vie rozdeliť a vymenovať samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhĺasky - vie písať i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov - vie písať ď, ť, ň, ľ s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred e, i, ia, ie, iu. - vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov</p> <p><i>Podľa diktovania napíše samostatne text dodržiava základné parametre písma</i></p>
<p>Dvojhĺasky</p>	<p>Primerane formulovať výpovede o zadelení hlások do skupín. Správna výslovnosť jednotlivých hlások.</p>	<p>Písanie spoluhlások ď, ť, ň, ľ s mäkčeňom a bez neho pred e, i, ia, ie, iu Písanie veľkých písmen v menách osôb, zvierat a v zemepisných názvoch.</p>	<p>OSR ENV MUV</p> <p>Prírodoveda Výtvarná výchova</p>	<p>Žiak bezchybne rozlišuje dvojhĺasky, správne ich vyslovuje i píše v slovných spojeniach. Žiak vie rozlišovať dvojhĺasky od iných hlások. Rozlišuje spoluhlásky na tvrdé, mäkké a obojaké. Správne</p>

<p><i>Písanie: Slová s dvojhĺáskami</i></p>				<p>píše slová s dvojhĺáskami. Pozná formy neverbálnej komunikácie. Rešpektuje slabších spolužiakov. Vytvára si pozitívny vzťah k hendikepovaným ľuďom.</p>
<p>Slabika, slovo, veta</p> <p><i>Písanie: Nácvik písmen so slučkou e, l, j, f, g, b</i></p>	<p>Rozlišovať a správne písať viacslabičné slová. Odstrániť chyby vyplývajúce z nedodržiavania kvalitatívnych znakov písma. Aktívne tvoriť vlastný text. Uvedomiť si dôležitosť písomnej komunikácie</p>	<p>Spracovanie analýza a syntéza slabík, slov a viet Spájanie samohlások, a dvojhĺások so spoluhláskami do slabiky Jedno a viacslabičné slová Striedanie krátkych a dlhých slabík v slove Rozdeľovanie slov na konci riadka</p>	<p>Matematika</p> <p>MDV OZO MUV</p>	<p>Žiak vie z hlások tvoriť slabiky, zo slabík slová a zo slov vety - vie tvoriť jedno a viacslabičné slová - vie, že po dlhej slabike najčastejšie nasleduje krátka slabika - vie rozdeliť viacslabičné slovo na konci riadku na základe slabičného princípu <i>Žiak vie správne písať písmená so slučkou.</i></p>
<p>Veta</p>	<p>Pri samostatnom formulovaní správne používať jednotlivé druhy viet. Použiť vety podľa obsahu. Aplikovať pravopisnú normu. Tvorí vlastný text.</p>	<p>Spájanie slov do viet . Písanie veľkých písmen na začiatku vety Interpunkčné znamienka na konci vety (bodka, otáznik, výkričník) Druhy viet (oznamovacia, opytovacia,</p>	<p>Prírodoveda Výtvarná výchova</p> <p>DVA OSR OZO</p>	<p>Žiak vie spájať slová do viet. Vie napísať jednoduché vety so správnym slovosledom. Správne píše a intonuje oznamovacie vety, opytovacie vety a rozkazovacie</p>

<p><i>Písanie: písanie jednoduchých viet</i></p>		<p>rozkazovacia) Písanie a nácvik melódie opytovacích, oznamovacích, rozkazovacích, želacích, zvolacích viet</p>		<p>vety, zvolacie a želacie. Ovláda písanie správnych tvarov číslic. Žiak vie spájať slová do viet. Vie napísať jednoduché vety so správnym slovosledom. oznamovacie vety, opytovacie vety a rozkazovacie vety. Žiak vie písať veľké písmená na začiatku vety Pozná interpunkčné znamienka, ktoré sa používajú na konci vety. Vie správne vysloviť, zapísať a rozlíšiť oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie vety Žiak : -vie odpisovať, prepisovať jednoduché vety - vie písať vety podľa diktátu</p>
<p>Opakovanie</p>		<p>Opakovanie tematických celkov.</p>		<p>Žiak si overuje úroveň získaných vedomostí a zručností. Realizuje sebahodnotenie</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z čítania pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Tematické osnovanie podľa mesiacov a ročných období	Správne riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch.	Správne a plynulé čítanie nahlas. Demonštrovanie znalosti predpísaných pojmov v praktických činnostiach. Odlišovanie prozaických a básnických textov na základe jednoduchých identifikačných znakov s použitím doteraz osvojených literárnych pojmov. Bezprostredne primerane reagovanie ústne na prečítaný čítankový text.	Hudobná výchova Prírodoveda ENV OZO VMR	Správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah je primeraný skúsenostiam žiaka. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu. Používať jazykové príručky a slovníky.
Žánre ľudovej slovesnosti (rozprávky, pranostiky, riekanky, hádanky, hry...)	Uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom.	Hľadanie súvislosti obsiahnuté v literárnom texte a porovnávať ich s reálnym životom. Vyhľadávanie a identifikovanie v literárnych textoch jazykové a literárne prostriedky. Dodržiavanie správneho dýchania, artikulácie a spisovnej výslovnosti pri hlasnom čítaní primeraného textu. Orientovanie sa v prečítanom texte a vyhľadávanie informácie podľa zadania. Odlišovanie umeleckých	Vlastiveda Matematika ENV OSR OČaP Regionálna výchova	Zapamätať si podstatné fakty a definície a demonštrovať ich znalosť. Používať literárne pojmy pri rozbere literárnych textov. Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.

		a náučných textov.		
Poézia a rozprávky slovenských a svetových autorov (nonsens, prírodná lyrika, žánrové obrázky, bájky, texty piesní...).	Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici. Preberať zodpovednosť za svoju prácu.	Reagovanie na prečítaný text a primerane ústne vyjadrovanie svojich zážitkov z prečítaného textu. Vyhľadávanie a lokalizovanie v texte explicitne vyjadrených informácie. Výrazne recitovanie básne. Rozširovanie skúsenosti s jazykom o menej frekventované slová.	Prírodoveda Výtvarná výchova DVA OZO	Výrazne čítať a recitovať úryvky z literatúry. Vysvetliť podstatu a vzťahy medzi osvojenými javmi. Odlišovať prozaické a básnické texty. Odlišovať umelecké a náučné texty.
Príbehy zo života detí	Hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému. Preberať zodpovednosť za svoju prácu. Ohodnotiť svoju prácu (sebahodnotenie) i prácu druhých spolužiakov.	Hodnotenie postáv literárneho diela, určovanie ich vzájomného vzťahu. Čítanie textov potichu po príprave. Reprodukovanie deja prečítaného textu. Prírodné intonovanie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích a želacích vety. V praktických činnostiach používanie literárnych pojmov. Výrazne čítanie úryvkov z literatúry pre deti a mládež odzrkadľujúcich citový vzťah k dospelým.	Informatická výchova Výtvarná výchova OSR MDV MUV	Zostaviť osnovu a určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu. Prerozprávať obsah a vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu. identifikovať v textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy. Zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti. Napísať krátky prozaický útvar. Tvoriť jednoduché rýmy. Verejne prezentovať

				a obhájiť vlastný názor.
Rozprávka v divadle a vo filme	Pracovať v skupine.	Reagovať ústne na divadelné predstavenie. Vyhľadávanie postáv, určovanie ich vzájomných vzťahov, hodnotenie postáv na základe ich správania v ukážke.	Informatická výchova Prírodoveda Výtvarná výchova MUV ENV	Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč. Hodnotiť postavy a určiť ich vzájomný vzťah v literárnom texte. Inscenovať kratší dramatický text. Neverbálne sa vyjadrovať

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
zo slohovej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Formy spoločenského kontaktu	Uvedomovať si pravidlá verbálnej komunikácie. Rešpektovať názory spolužiakov. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Adekvátne komunikovať. Rozvoj verbálnej komunikácie. Uskutočňuje jazykovú analýzu.	<ul style="list-style-type: none"> osvojenie základov spoločenského kontaktu (zdvorilosť v každodennej komunikácii) <ul style="list-style-type: none"> pozdrav oslovenie tykanie / vykanie predstavenie sa <ul style="list-style-type: none"> privítanie rozlúčenie prosba / želanie poďakovanie ospravedlnenie <ul style="list-style-type: none"> blahoželanie (ústne a písomne) <ul style="list-style-type: none"> vyjadrenie súhlasu / nesúhlasu 	Hudobná výchova MUV - zvyky a tradície - rozvoj tolerancie, rešpektu voči iným národom, zvláštnosti rôznych kultúr	<ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základy spoločenského styku (učí sa byť zdvorilý) <ul style="list-style-type: none"> vie sa pozdraviť vie osloviť iných vie vhodne použiť tykanie / vykanie vie sa predstaviť vie privítať iných vie sa rozlúčiť <ul style="list-style-type: none"> vie poprosiť, poďakovať vie sa ospravedlniť vie zablahoželať vie vyjadriť svoje stanovisko súhlas / nesúhlas

<p>Formy písomného kontaktu</p>	<p>Samostatne prepísať jednoduchý text.</p> <p>Samostatne písať tlačené písmo vykanie.</p> <p>Samostatne písať tlačené písmo.</p> <p>Správna formulácia viet s požiadavkami na rozvoj slovnej zásoby.</p> <p>Pri písomnom prejave aplikuje pravopisnú normu.</p> <p>Uvedomiť si dôležitosť písomnej komunikácie formou listu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osvojenie si základov písomného kontaktu • adresa, adresa odosielateľa, pohľadnica, súkromný list • moderná komunikácia (SMS, e-mail) 	<p>Informatická výchova</p> <p>OSR</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájomné spolužitie - dramatizácia - cvičenie zmyslového vnímania, vzťahy v rodine - využitie voľného času, vzťahy medzi zdravými a hendikepovanými deťmi - kultúra pri stolovaní 	<ul style="list-style-type: none"> - vie napísať adresu na list, pohľadnicu - vie sformulovať krátky list - vie napísať krátku SMS správu na mobilnom telefóne a e-mailovú správu na internete
<p>Formy rozhovoru</p>	<p>Osvojiť výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.</p> <p>Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, správne zvoliť tykanie, vykanie.</p> <p>Vie tvoriť vlastný text a ústne ho prezentovať.</p> <p>Nácvik rozprávania príbehu, rozprávky, opis obrázka s využitím osnovy.</p> <p>Porozprávať krátky príbeh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba otázok • žiadosť o informáciu • rozhovor • zásady telefonovania (začiatok a koniec telefonického rozhovoru) 	<p>Prírodoveda</p> <p>OZO</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena tela - pohyb a pobyt v prírode ENV - sme súčasťou prírody 	<ul style="list-style-type: none"> - vie správne sformulovať a klásť otázky - vie odpovedať na otázky - vie požiadať o informáciu - vie sa na začiatku telefonického rozhovoru pozdraviť a predstaviť, viesť rozhovor a na záver sa pozdraviť
<p>Práca</p>	<p>Uvedomiť si dôležitosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ústne rozprávanie 	<p>Výtvarná výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie podľa osnovy

<p>s textom (slohovým útvaram)</p>	<p> písomnej komunikácie formou listu.</p> <p>Dokázať samostatne napísať jednoduchý list.</p> <p>Napísanie krátkeho osobného listu obsahujúceho aj jednoduchú informáciu .</p> <p>Napísať samostatne list, ktorý obsahuje okrem formálnej časti aj jednoduchú informáciu.</p>	<p> podľa osnovy</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorenie nadpisu <ul style="list-style-type: none"> • ústny opis predmetu, ilustrácie, obrázka • rozlíšenie nápisu a nadpisu • tvorba nápisov 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - využitie internetu vo vyučovaní ENV - sme súčasťou prírody DVA - bezpečnosť pri cestovaní 	<p>vyrozprávať dej</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie podľa obsahu utvoriť nadpis - vie ústne opísať predmet, ilustráciu, obrázok - vie rozlíšiť nápis a nadpis - vie na určený výrobok, tému vymyslieť nápis
---	---	--	--	---

Anglický jazyk – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmet	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne , spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	anglický jazyk

Charakteristika predmetu

Politickými a spoločenskými zmenami, intenzívnym rozvojom médií sa náš svet stále zmenšuje. Sústavne sme konfrontovaní rozmanitosťou osobností iných krajín, iných kultúr a jazykov. Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života.

V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti. Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka je oblasť, ktorá je v našej krajine ešte tak trochu "terra incognita". Skúsenosti, ktoré sa získali počas experimentálneho vyučovania, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa
- otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr
- odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie
- pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu
- uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.

Obsah skorého vyučovania anglického jazyka vychádza zo záujmu dieťaťa, z detského sveta a z reálií krajiny (cultural studies).

V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky.

V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatokníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - *hot dog, desk, pen* atď.).

Pri používaní jazyka sa dieťa oboznámi so štruktúrami jazyka hravou formou. Ich systematizácia vo forme gramatickej progresie ostáva však obsahom neskoršieho vyučovania. Správne zvolenými metódami sa

- má vytvoriť atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu
- má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami
- má dieťa naučiť reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

V skorom vyučovaní anglického jazyka sa

- má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť (predpísanými) známami
- majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa
- má učiteľ viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka sa musí zabezpečiť vyučujúcimi na vysokej odbornej úrovni

- v oblasti výslovnosti (*veľká schopnosť imitácie u detí*)
- v oblasti používania všetkých sociálnych foriem práce (*práca vo dvojici, skupinová práca, a i. - socializácia detí*)
- v oblasti všetkých druhov detskej literatúry (*radosť a ochota detí recitovať a*

dramatizovať)

- v oblasti pedagogiky primárneho stupňa, ako aj metodiky skorého vyučovania cudzích jazykov.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

V 1. ročníku žiaci dosahujú úroveň A (*používateľ základov jazyka*), ktorá sa ďalej delí na úroveň A1 (*fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom*) a A2 (*počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov*).

Vzdelávací obsah je v druhom ročníku rozdelený do týchto tém:

pozdravy, pokyny v triede, veci v triede, čísla 1 – 12, názvy jedál, farby, hračky a veci dennej potreby, zvieratká, ľudské telo, rodina, oblečenie, miesta a veci, miesta v meste, určovanie času, tvary...

Integrálnou súčasťou obsahu sú i všetky prierezové tematiky.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania anglického jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, e beam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy.

Ciele predmetu

Anglický jazyk na I. stupni

- má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- má sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku
- má umožniť dieťaťu dorozumieť sa v inom jazyku ako vo vlastnom
- má byť prínosom k celkovému vývinu dieťaťa a rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- má umožniť dieťaťu lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učitelia sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,

- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Prehľad komunikačných spôsobilostí (kompetencií), ktoré sa vyskytujú v komunikačnej úrovni A1:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou (*upútať pozornosť, pozdraviť odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie*)
- Vypočuť si a podať informácie (*informovať sa, potvrdiť (trvať na niečom), začleniť informáciu, odpovedať na žiadosť*)
- Vybrať si z ponúkaných možností (*identifikovať, opísať, potvrdiť/odmietnuť (vyjadriť nesúhlas), opraviť (korigovať)*)
- Vyjadriť svoj názor (*vyjadriť svoj názor, vyjadriť svoj súhlas, vyjadriť svoj nesúhlas, vyjadriť presvedčenie, vyjadriť vzdor, protestovať, vyjadriť stupeň istoty*)
- Vyjadriť svoju vôľu (*vyjadriť svoje želania/túžby, vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)*)
- Vyjadriť svoje schopnosti (*vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia, vyjadriť neznalosť, vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť*)
- Vnímať a prejavovať svoje city (*vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie, vyjadriť smútok, sklúčenosť, vyjadriť sympatie, vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvalu*)
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne (*vyjadriť nádej, vyjadriť sklamanie, vyjadriť strach, znepokojenie, obavu, ubezpečiť, vyjadriť úľavu, vyjadriť spokojnosť, vyjadriť nespokojnosť, postávať sa, zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím*)
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus (*vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam, vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád, vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu*)

- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti (*vyjadriť príkaz/zákaz, vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu, získať povolenie, súhlas, dať súhlas, povoliť niečo, omietnuť, zakázať, vzoprieť sa proti zákazu/spochybníť zákaz, vyhrážať sa, sľúbiť*)
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností (*obviniť, obviniť sa, priznať sa, ospravedlniť sa, odmietnuť obvinenie, vyčítať*)
- Reagovať na príbeh alebo udalosť (*vyjadriť záujem o niečo, vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva, vyjadriť prekvapenie, vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo, vyjadriť nezáujem*)
- Ponúknuť a reagovať na ponuku (*žiadať od niekoho niečo, odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal, navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali, ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného), navrhnúť, že niečo požičiam/darujem, odpovedať na návrh niekoho iného*)
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti (*varovať pred niekým/niečím, poradiť, dodať odvahu/podporiť, adresovať niekomu svoje želanie*)
- Reagovať pri prvom stretnutí (*predstaviť niekoho, predstaviť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať, predniesť prípitok*)
- Telefonovať (*zачаť, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor*)
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým (*zачаť rozhovor, ujať sa slova v rozhovore, vypýtať si slovo, vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili, zabrániť niekomu v rozhovore*)
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené (*uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia, uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané, požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy, nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo, hľadať slovo/vetu, opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru*)

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“;
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,

- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty

Písomný prejav

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozumieť známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb
- predstaviť seba

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- v jednoduchých situáciách vyžiadať a poskytnúť pomoc
- spolupracovať v po anglicky hovoriacej skupine na jednoduchej úlohe

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- riešiť jednoduché problémové situácie v cudzojazyčnom prostredí
- nebáť sa hovoriť po anglicky s cudzím človekom
- naučiť sa opísať obsah myšlienky, pokiaľ chýba slovná zásoba

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Jazykové prostriedky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	<p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práca s názornými pomôckami a reálnymi predmetmi</p> <p>sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p>organizačné formy vyučovacia hodina, praktické ukážky konkrétnych činností, projekty, vychádzka, návšteva obchodu, pexesá, slovné hry, dopĺňovačky, domáca práca, dramatizácia textov, prezentácia pred publikom</p>
Výslovnosť		
Interkultúrne učenie sa		
Čítanie a písanie		

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Jazykové prostriedky	-Sarah Phillips Incredible English 1 Class Book, Activity Book Oxford University Press 2006 -Derek Strange, : Chatterbox 1 Oxford University Press 2001	PC, CD prehrávač, magnetofón, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety, obrázky, didaktické hry, hračky,	Doplňková literatúra...
Výslovnosť	-Sarah Phillips Incredible English 1 Class Book, Activity Book Oxford University Press 2006 -Derek Strange, : Chatterbox 1 Oxford University Press 2001	PC, CD prehrávač, magnetofón,	CD,magnetofó- nové nahrávky, PC	slovník z počítača
Interkultúrne učenie sa	-Sarah Phillips Incredible English 1 Class Book, Activity Book Oxford University Press 2006 -Derek Strange, : Chatterbox 1 Oxford University Press 2001	PC, CD prehrávač, magnetofón, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety, obrázky, didaktické hry, hračky,	Internet, edukačný program
Čítanie a písanie	-Sarah Phillips Incredible English 1 Class Book, Activity Book Oxford University Press 2006	PC, CD prehrávač, magnetofón,	Učebnica, pracovné listy, kartičky so slovami	

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z anglického jazyka pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Opakovanie učiva 1.ročníka	Zopakovať slovnú zásobu učiva prvého ročníka, používať slová v jedoduchých oznamovacích vetách	Predstavenie sa , pozdravy a Pieseň: „ <i>Meow, meow, meow...</i> “ Pozdravy a frázy: <i>How are you? I am fine. Thank you. / Ako sa máš? Mám sa dobre. Ďakujem.</i> Určenie ich písanej formy. <i>Hello, Good morning... / Ahoj,</i>	Prírodoveda (pomenovanie jednotlivých zvierat) Vlastiveda (pomenovanie okolitých krajín) Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	Žiaci vedia Používať jednoduché pozdravy Poznať farby Poznať čísla 1-12 Zvládnuť inštrukcie v triede, poznať tvary a veľkosti
Hello! / Ahoj!	Naučiť žiakov základné frázy pri zoznamovaní sa a zoznamovať sa navzájom	<i>Otázky a frázy, rozlíšenie ich písomnej formy:</i> <i>What's your name?</i> <i>My name is...</i> <i>I'm a girl. I'm a boy.</i> <i>/ Ako sa voláš?</i> <i>Volám sa ... Som dievča. Som chlapec.</i>	Prírodoveda Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Žiaci vedia reagovať na predstavenie, samostatne sa predstaviť a vytvoriť otázku <i>What's your name?</i> Vedia identifikovať informácie: a <i>boy, a girl</i>
Animals / Zvieratá	Poznať slová o zvieratách, opýtať sa a odpovedať na otázky o zvieratách, osvojiť si prednes krátkej básne, Pomenovať zvierat v ZOO a	<i>Pomenovanie zvierat a rozlíšenie ich písanej podoby:</i> <i>Cat, dog, mouse, giraffe elephant, crocodile...</i> <i>/ mačka, pes, myš, žirafa, slon, krokodíl....</i>	Prírodoveda <i>Wild / domestic animals</i> (voľne žijúce / domáce zvieratá)	Žiaci vedia rozoznávať zvieratá v príbehu, pozdravy. Žiaci vedia pomenovať jednotlivé zvieratá a správne tvoriť kombinácie prídavných mien

	na farme			s s podstatnými menami.
The Bee family / Rodina	Naučiť žiakov základné frázy a nová slovná zásoba -členovia rodiny a spájanie s prídavným Načúvanie a porozumenie. Čítanie. Spájať slová začínajúce na rovnaký zvuk.	Opakovanie slovnéj zásoby, použitie spojenia: <i>Who is this?</i> <i>This is...</i> <i>Mum, dad, cousin, uncle...</i> <i>/Kto je to? To je...</i> <i>Mama, otec, bratranec, strýko...</i> <i>Sad/happy uncle, fat aunt... / smutný/šťastný strýko, tučná teta</i>	Výtvarná výchova (kresba muža, ženy) Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova	Žiaci si osvoja nové slová a ich správne čítanie, vedia pomenovať jednotlivých členov rodiny. Osvoja si novú pieseň. Žiaci sa vedia pýtať sa a odpovedať na mená a vek - rozprávať o svojej rodine
In The Classroom / V triede	Zvládnuť inštrukcie zadávané v triede Nácvič pokynov, ich opakovanie a predvedenie, školské pomôcky, poznať slovnú zásobu spojenú s triedou	Opakovanie slovnéj zásoby a použitie spojenia: <i>Open your book. /Otvor si knihu.</i> <i>I can read. /Viem čítať.</i> <i>Listen and repeat. /Počúvaj a zopakuj.</i> <i>rubber, ruler, schoolbag... /guma, pravítko, školská taška</i>	Výtvarná výchova: školské pomôcky + výtvarné pomôcky – <i>paintbrush, water colours, crayons, paper...</i> (štetec, vodové farby, farebné ceruzky, papier..)	Žiaci sú schopní tvoriť otázky a odpovede <i>What is this?/Is it a ...? (Čo je to?/ Je to ...?)</i> , porozumieť inštrukciám učiteľa a ovládajú základné organizačné príkazy. Ovládajú slovnú zásobu-pomôcky v škole.
Numbers / Čísla	Poznať a vymenovať základné farby a čísla do 5 v písanej podobe, určiť počet Vedieť počítať do 10, využiť	Osvojovanie slovnéj zásoby, utvrdenie, čísla - rozšírenie slovnéj zásoby <i>One, two...ten</i> <i>/ Jeden, dva,..., desať</i>	Matematika: Čísla – Rad, porovnanie, súčet a rozdiel Veľkosť a porovnanie – <i>Big/small</i> (veľký/malý)	Žiaci poznajú základné číslovky 1-10, vedia ich identifikovať s posluchového cvičenia a prostredníctvom

	osvojené poznatky pri samostatnom riešení úloh, zoznámiť sa s písaním anglických slov		<i>More/less</i> (viac/menej)	hier si osvoja ich ústnu podobu.
Verbs / Slovesá	Používanie sloviac v jednoduchých vetách, vyjadrenie schopnosti vykonávať nejakú činnosť	Vedieť uplatniť získané poznatky a zručnosti s použitím slovnej zásoby: <i>write, read, count, sing, listen</i> / „písať, čítať, počítať, spievať, počúvať“	Telesná výchova: Telovýchovné aktivity a pokyny. <i>Sit, Stand up</i> <i>Jump, Hands up,</i> <i>Hands down, Turn around</i> (Posaď sa, Vztyk, Vyskoč, Vzpaž ruky, Upaž ruky, Otoč sa)	Žiaci vedia vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť tvorením krátkych viet <i>I can...</i> /Môžem...; Viem...
Colours and Clothes / Farby a oblečenie	Rozoznávať slová pre farby, časti oblečenia a ľudí Zvládnuť farebný diktát	Osvojovanie slovnej zásoby, používanie fráz a spájanie nových slov do viet: <i>What colour is the mouse?(Akú má farbu myš?)</i> <i>The dog is brown. (Pes je hnedý.)</i> <i>I have got a jumper/a red skirt... (Mám sveter / červenú sukňu)</i>	Výtvarná výchova: Mixing the colours (miešanie farieb) Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova	Žiaci vedia identifikovať jednotlivé farby a odpovedať na otázku: <i>What colour is...?(Akú má farbu ...?)</i> Vedia vypočítať si a podať informácie prostredníctvom posluchového cvičenia
Food and Drinks / Jedlá a nápoje.	Poznať slovnú zásobu spojenú s jedlom a nápojmi Vedieť používať spojenie „I've got“ Čítať slová o jedle a pití,	Osvojovanie slovnej zásoby, používanie fráz <i>What do you like?(Čo máš rád?)</i> <i>I like bread and butter. (Mám rád chlieb a maslo.)</i> <i>Are you</i>	Prírodoveda: How many spoons of sugar? Three spoons of sugar. (Obsah cukru- Koľko lyžíc cukru? Tri lyžice cukru.) Ochrana života	Žiak vie pomenovať druhy jedál a nápojov a je schopný vyjadriť aké jedlo a nápoj má/nemá rád. Žiak rozozná, ktoré jedlá a nápoje

	<p>spájať slová a ich tvary - rozpoznávať slová o jedle a pití - rozprávať o tom, čo máš - súhlasiť s výmenou niečo s niekým iným</p>	<p><i>hungry?(Si hladný?)</i> <i>Yes, I am./ No. I am not. (Áno, som. / Nie som.)</i> Slovná zásoba: <i>cheese, roll,ham, Sugar, cereal bar, bread roll, carrot, milk</i> (cukor, cereálna tyčinka, chlieb, mrkva)</p>	<p>a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>	<p>obsahujú cukor a vie rozpoznať zdravé a nezdravé jedlá a nápoje.</p>
<p>Christmas / Vianoce</p>	<p>Naučiť sa, ako Briti a Američania slávia Vianoce Vytvoriť zvláštnu pohľadnicu pre rodičov.</p>	<p><i>Rozpoznávať slovnú zásobu: Christmas tree, gingerbreads, presents, Santa Claus... (vianočný stromček, medovníky, darčeky, Santa Claus...)</i></p>	<p>Hudobná výchova: Vianočné koledy Výtvarná výchova: Tvorba vianočnej pohľadnice</p>	<p>Žiaci poznajú vianočnú slovnú zásobu, vedia zaspievať koledy a tvoriť množné číslo s uvedenej slovnej zásoby.</p>
<p>The Toy Cupboard / Skrinka s hračkami</p>	<p>Poznať slovnú zásobu o hračkách Vedieť sa opýtať a odpovedať na to, kde je hračka Poznať, z akých materiálov sú hračky vyrobené</p>	<p>Rozpoznávať slová o hračkách a materiáloch: <i>Car, doll, ball, robot, teddy, train, bike, plane, computer, puppet.</i> <i>/ Auto, bábika, lopta, robot, macík, vlak, bicykel, lietadlo, počítač, bábka.</i> <i>Štruktúry:</i> <i>Where's my...?</i> <i>/Kde je môj...?</i> <i>It's here. / Tu je.</i> <i>It isn't here. /Tu nie je.</i></p>	<p>Prírodoveda: Materiál /látka: <i>Plastic, metal, wooden, fabric</i> (plast, kov, drevo, textil) Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova</p>	<p>Žiaci vedia prečítať príbeh, rozoznať začiatkové písmená slov; vedia písať vybrané slová; dokážu rozpoznať slová v texte; sú schopní zaspievať 2 piesne a povedať, kde predmety sú a z čoho sú vyrobené. Žiaci vedia riešiť problémové puzzle so sčítaním</p>

				a odčítaním
Puppets / Bábky	Naučiť žiakov pomenovať základné časti ľudského tela a tváre, používať ich v jednoduchej oznamovacej vete a osvojiť si prednes piesne	<p>Pomenovanie častí ľudského tela a tváre. Rozlíšenie ich písanej formy.</p> <p><i>Časti tela:</i> <i>hlava, telo, ruky, nohy, dlane, chodidlá, prsty, prsty na nohách</i></p> <p><i>Časti tváre:</i> <i>vlasý, oči, nos, ústa, uši, tvár, svetlé</i></p> <p><i>Štruktúra:</i> <i>sloveso mať</i></p>	<p>Matematika: Jednoduché stĺpcové grafy- (Pýtaj sa a spočítaj, koľko spolužiakov má svetlé vlasý?) Zakresli do grafu podľa ukážky.)</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p>	<p>Žiaci vedia pomenovať časti tela a tváre, napísať ich, rozprávať o jednotlivých častiach tela v jednoduchých oznamovacích vetách a určovať farbu očí a vlasov. Žiaci vedia vytvoriť a prečítať jednoduchý stĺpcový graf.</p>
At the Farm / Na farme	Vedieť uplatniť získané poznatky a zručnosti Pomenovať zvieratá na farme. Poznať slová spájajúce sa s farmou a životom na farme	<p><i>Pomenovanie domácich zvierat: dog, cat, hen, duck, cow, sheep, goat, horse, donkey, rabbit</i> <i>/ pes, mačka, sliepka, kačka, krava, ovca, koza, kôň, osol, králik.</i></p> <p><i>Štruktúry:</i> <i>I like... / Mám rád..</i> <i>I don't like... / Nemám rád..</i></p> <p>Doplňková slovná zásoba: <i>Farm, tractor, fence, pond, gate, field, window</i></p>	<p>Prírodoveda: Mláďatá – <i>Foal, lamb, puppy, kitten, chick</i> (žriebä, jahňa, šteňa, mača, kuriatko)</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Environmentálna výchova</p>	<p>Žiaci vedia pomenovať domáce zvieratá, prečítať slovnú zásobu a krátky príbeh, napísať slová a rozprávať o tom, ktoré zviera má alebo nemá rád/a. Žiaci sa naučia niektoré zvuky zvierat, hovoriť o počte mláďat rôznych zvierat a riešiť puzzle s problémom „Čo chýba?“</p>

		(farma, traktor, rybník, brána, pole, okno)		
At the Park / V parku	Vedieť uplatniť získané poznatky a zručnosti doplniť tajničku Identifikovať aktivity podľa obrázkov	<i>Telovýchovné aktivity: Run, jump, walk, hop, fly, ride a bike, kick a ball, climb a tree, juggle, throw a frisbee / Bežať, skákať, kráčať, skočiť, lietať, bicyklovať, kopať loptu, šplhať na strom, žonglovať, hádzat'</i> <i>Štruktúry: I can... / Dokážem... I can't... /Nedokážem He / she can read and write. (Vie čítať a písať.) How old is he / she? (Koľko má on/ona rokov?)</i>	Prírodoveda: <i>Growing up.</i> (Rast) Telesná výchova: <i>Swim, talk, draw, read, write, walk</i> (plávať, rozprávať, kresliť, čítať, písať, kráčať)	Žiaci vedia pomenovať, čítať a písať určené druhy telovýchovných aktivít, doplniť jednoduchú vetu, hovoriť o tom, čo dokáže alebo nedokáže. Žiaci dokážu identifikovať aktivity z častí obrázkov alebo z naznačenia pohybov. Žiaci si vedomujú dôležitosť cvičenia a pohybu pre zdravie
New clothes / Nové oblečenie	Poznať slovnú zásobu o oblečení, rozoznávať druhy oblečenia a stavy počasia	<i>Oblečenie: dress, T-shirt, shorts, trousers, jumper, skirt, shoes, socks, hat, jacket / šaty, tričko, nohavice, sveter, sukňa, topánky, ponožky, klobúk, bunda</i> <i>Štruktúry:</i>	Prírodoveda, výtvarná výchova: kresba počasia – <i>Hot, cold, raining, windy, cloudy</i> (horúco, zima, dážď, veterno, zamračené)	Žiaci vedia pomenovať, čítať a písať druhy oblečenia a stavy počasia, doplniť jednoduchú vetu, hovoriť o tom, aké má oblečenie a aké je počasia a o tom, aké oblečenie je vhodné do

		<p><i>I'm wearing... / Nosím...</i></p> <p>Doplnková slovná zásoba – <i>Sunny, snowing, foggy, scarf, umbrella, gloves</i></p>		ktorého počasia.
<p>House and Home / Dom a domov.</p>	<p>Poznať slovnú zásobu o častiach domu a dôležité body v meste.</p> <p>Naučiť žiakov používať osobné zámená – on, ona. Inštrukcie.</p> <p>Výrazy: „vpravo, vľavo, rovno...“</p> <p>Identifikovať dôležité body v meste – <i>House, bus stop, shop, school, park, cinema</i> (dom, zastávka, obchod, škola, park, kino)</p>	<p>Časti domu: <i>living room, kitchen, bathroom, bedroom, hall, garage, garden / obývacia izba, kuchyňa, kúpeľňa, spálňa, hala, garáž, záhrada</i></p> <p>Štruktúry: <i>Where's ...? / Kde je..? He's/She's in the ... /On/Ona je v....</i></p>	<p>Vlastiveda: Súradnice – <i>What's in square B3? (Čo je vo štvorci B3?) Where is it in map 1? (Kde je to na mape č.1?)</i></p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Environmentálna výchova</p>	<p>Žiaci vedia pomenovať, čítať a písať časti domu a dôležité body v meste, doplniť jednoduchú vetu.</p> <p>Žiaci vedia rozoznať rozdiel medzi ním a ňou (he / she).</p> <p>Žiaci dokážu označiť, kto je v ktorej časti domu a nájsť bod na jednoduchej mape, poznajú jednoduché značky na mape (napr. A3, C8) pre označenie pozície.</p>

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Predmety – Prírodoveda

Prírodoveda – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 74 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Prírodoveda ako vyučovací predmet má v sústave predmetov na 1. stupni základnej školy významné postavenie a má dôležitú úlohu v rozvoji osobnosti žiaka. Predmet predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Integruje viaceré prírodovedné oblasti, ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda - Prírodoveda tvorí propedeutický stupeň k vyučovaniu prírodovedných a spoločenskovedných predmetov vo vyšších ročníkoch ZŠ. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Súčasťou je aj rozvíjanie základných spoločenských a sociálnych vzťahov na báze vzťahov rodinných. Žiak získava poznatky o spoločenskom živote, učí sa správne pomenúvať, jednoducho opisovať a hovoriť o situáciách, ktoré sám prežíva a stretáva sa s nimi. Hlavný zdroj poznatkov tvoria sústavné a priame pozorovania prírody a spoločenského diania, na vychádzkach, práca v kútiku prírody, činnosti spojené s plnením úloh v kalendári prírody, jednoduché pokusy žiakov a ich osobné zážitky. Učiteľ cieľavedome využíva tieto podnety na utváranie správnych predstáv, vedomostí, skúseností a zručností. Na dosiahnutie cieľov používa rôzne metódy, formy práce a pracovné postupy, pomocou ktorých žiaci získavajú a utvrdzujú si poznatky.

Prírodoveda je komplexný predmet, ťažisko tvorí učivo o živej prírode, pripájajú sa k nemu jednoduché poznatky o zemepisných a spoločenských javoch z blízkeho okolia, o zariadeniach a inštitúciách, s ktorými sa žiaci môžu dostať do styku. Učivo je usporiadané

podľa vzájomných vzťahov a súvislostí, ktoré vyplývajú z prírodných zmien v priebehu roka aj zo všeobecných prírodných zákonitostí a súvislostí medzi prírodou, jednotlivcom, spoločnosťou. Učivo môžeme rozdeliť na prírodovedné a spoločenskovedné.

Prírodovedné učivo:

- poskytuje základné informácie o živej prírode (rastliny, živočíchy, človek)
- poskytuje základné informácie o neživej prírode (horniny, nerasty), obsahuje jednoduché príklady z učiva fyziky (čas, priestor, meranie, váženie)
- obsahuje jednoduché poznatky zo zemepisu (okolie) podieľa sa na výchove kultivovaného vzťahu k prírode
- podieľa sa na ochrane a tvorbe životného prostredia a správania sa v prírode
- vytvára a rozvíja predstavy o prírodných javoch
- umožňuje poznať prírodné javy ako objektívne činitele ovplyvňujúce činnosti ľudí a ich život

Spoločenskovedné učivo:

- umožňuje získať základné poznatky o živote spoločnosti
- poskytuje základné poučenia o sebe, rozličných situáciách a vzťahoch
- vytvára a formuje sociálne vzťahy

Vzdelávací obsah pre 2. ročník je v Štátnom vzdelávacom programe rozdelený na niekoľko tematických celkov:

- **Tikajúci domček**
- **Veterný domček**
- **Mokrý domček**
- **Domček rastlín**
- **Usilovný domček**

Prírodoveda tak aj v tomto ročníku učí žiakov vnímať prírodu, jej krásy, zmeny v priebehu roka. Počas vyučovania žiaci sledujú prírodu, pozorujú javy v prírode, snažia sa vysvetľovať a hľadať odpovede na otázky týkajúce sa ročných období, rastlín a stromov v okolí školy, pozorovania oblohy, ochrany životného prostredia. Súčasťou prírodovedy je aj človek, starostlivosť o zdravie, bezpečnosť a zdravý spôsob života.

Obsah učiva umožňuje medzipredmetovú integráciu, najmä s výtvarnou výchovou, hudobnou výchovou, slovenským jazykom a literatúrou, regionálnou výchovou, environmentálnou výchovou, informatikou i matematikou.

Zároveň sú do obsahu prírodovedy začlenené nasledujúce prierezové tematiky: *Environmentálna výchova* (aplikovanie vedomostí a zručností, ktoré umožnia pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.), *Osobnostný a sociálny rozvoj* (získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu), *Ochrana života a krajiny* (prierezovú tému napĺňa obsah riešenie mimoriadnych situácií ako je civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode), a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prírodovedy prebieha v triede, v počítačovej učebni (využitie

Internetu, multimédií, e beam tabule...). Často sa však výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (múzeá, exkurzie, vychádzky).

Ciele predmetu

Cieľom predmetu je:

- viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí
- rozvíjať poznávacie procesy (vnímanie, predstavivosť, fantáziu, pamäť, myslenie)
- utvárať zručnosti, manipulovať s prírodninami, s vecami, so spoločenskými dokumentmi, chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou alebo iným spôsobom
- utvárať pestovateľské zručnosti pri pestovaní vybraných druhov úžitkových a okrasných rastlín
- rozvíjať aktivitu a samostatnosť žiakov
- rozvíjať reč a komunikatívne schopnosti ako prostriedky myšlienkových operácií
- formovať hygienické návyky a kultúrne správanie žiakov
- vychovávať žiakov k dopravnej disciplíne
- vychovávať žiakov k starostlivosti o životné prostredie a k láske k vlasti
- formovať základné osobnostné vlastnosti žiakov
- formovať mravné vlastnosti žiakov z hľadiska primeraných nárokov
- utvárať základy spoločenského správania a vzájomných vzťahov
- utvárať základy pre kooperáciu pri činnosti
- utvárať kladný vzťah k práci, úctu k práci a výsledkom práce ľudí
- získať prvé skúsenosti zo systematickej pracovnej činnosti
- poznávať a chápať užitočnosť správnej organizácie práce
- klásť základy polytechnického vzdelávania (aktívna účasť na meraní, vážení, práca s kalendárom prírody, práca s pracovným náradím, so stavebnicami, modelmi...)
- rozvíjať citovo-estetické prežívanie (poznávanie krás prírody, kultúrno-umeleckých pamiatok, obohacovanie citového života žiakov)

Cieľom vyučovania prírodovedy v 2. ročníku je:

- podporovať chuť učiť sa,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,
- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny,
- vnímať jedinečnosť prvkov prírody a prírodných výtvorov v okolí,
- rozumieť znakom, ikonám, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie,
- svoje návrhy interpretovať, diskutovať o návrhoch,
- vedieť robiť jednoduché pokusy, sledovať a výsledky sledovania zaznamenávať.

Špecifické ciele sa konkretizujú v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sú vedení vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravné reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť, ...

Pre vytváranie a rozvíjanie **klúčových kompetencií** (*komunikačná kompetencia, kompetencia k učeniu, kompetencia k riešeniu problémov*) sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť, aby

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Tikajúci domček Veterný domček Mokry domček Domček rastlín Usilovný domček	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, vychádzka, návšteva múzea, domáca práca</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Tikajúci domček	Adame, R., Kováčiková, O. : <i>Prírodoveda 2 pre 1.stupeň ZŠ</i> Bratislava: AITEC, 2013	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, fotografie, kalendáre, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	Encyklopédie, výučbové programy

Veterný domček	Adame, R., Kováčiková, O. : <i>Prírodoveda 2 pre 1.stupeň ZŠ</i> Bratislava: AITEC, 2013 Ganeriová A. , Oxlade CH.: <i>Encyklopédia pre školákov.</i> Bratislava: Ikar 2005	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, fotografie, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	<i>Velká kniha pokusů.</i> Svojtka & Co Praha: 2000 Počasie – predpoveď : http://pocasio.atlas.sk/referaty.atlas.sk/prirodn_e_vedy/chemia/20056/ - sk.wikipedia.org/wiki/Vzduch www.profpilot.sk/odb orne.../preco-je- obloha -modra -
Mokrý domček	Adame, R., Kováčiková, O. : <i>Prírodoveda 2 pre 1.stupeň ZŠ</i> Bratislava: AITEC, 2013	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, fotografie, kalendáre, prezentácie s príslušnou tematikou, encyklopédie	
Domček rastlín	Adame, R., Kováčiková, O. : <i>Prírodoveda 2 pre 1.stupeň ZŠ</i> Bratislava: AITEC, 2013 Burnie D.: <i>Rastliny.</i> Bratislava: Tatran 1991 Martišová,M. a kol.: <i>Kvety – moja záľuba.</i> Bratislava: Obzor, 1998	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	pracovné listy, prezentácie, obrázky, herbár	Burnie D.: <i>Rastliny.</i> Bratislava: Tatran 1991 Martišová,M. a kol.: <i>Kvety – moja záľuba.</i> Bratislava: Obzor, 1998
Usilovný	Adame, R.,	dataprojektor,	pracovné	<i>Velká kniha pokusů.</i>

domček	Kováčiková, O. : <i>Prírodoveda 2 pre 1.stupeň ZŠ</i> Bratislava: AITEC, 2013	PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener	listy, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky, náučné CD	Svojtka & Co Praha: 2000 sk.wikipedia.org/wiki/ Voda
--------	---	---	---	--

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z prírodovedy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Tikajúci domček	Vedieť sa orientovať v kalendári Poznať dni a mesiace roku Ovládať pojmy: včera, dnes, zajtra	Kalendár Týždeň Pracovné dni a dni oddychu Rok, mesiace Školský, kalendárny rok	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj MUV – tradície našej kultúry Enviromentálna výchova	Osvojiť si usporiadanie dní, týždňov a mesiacov v roku. Poznať pracovné dni a dni voľna.
Veterný domček	Poznať význam vzduchu v našom živote Viesť deti k ochrane ovzdušia Spolupracovať so spolužiakmi na spoločnom pozorovaní a osvojovaní si	Vzduch ako plynná látka Vzduch – výplň priestoru Požiar – príčina, reakcia v krízovej situácii Vietor ako pohybujúci sa vzduch Vznik pohybu vzduchu	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti OZO – reagovanie v situácii ohrozujúcej život ENV – ochrana rastlín, živočíchov, kladný vzťah k	Uvedomiť si, že hmota v plynnom skupenstve je často neviditeľná, ale môžeme ju vnímať zmyslami. Vedieť uviesť príklad plynnej látky – vodnú paru a vzduch. Zhotoviť jednoduché pokusy objasňujúce pohyb vzduchu

	nových vedomostí prírode		prostrediu	
Mokrý domček	<p>Poznať význam vody v našom živote</p> <p>Viesť deti k ochrane vodných zdrojov v prírode.</p> <p>Spolupracovať so spolužiakmi na spoločnom pozorovaní a osvojovaní si nových vedomostí</p>	<p>Voda</p> <p>Rozpustnosť látok vo vode</p> <p>Ner rozpustnosť látok vo vode</p> <p>Pitná voda</p> <p>Znečistenie vody</p> <p>Filtrácia</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>ENV – ochrana vodných tokov</p> <p>Ochrana života a zdravia</p>	<p>Pripraviť experiment čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí</p> <p>Uviesť návrh ako zabrániť znečisteniu vody</p> <p>Prezentovať dôležitosť vody v živote človeka</p> <p>Osvojiť si pojem filtrácia. Navrhnuť ako vyrobiť jednoduchú čističku vody.</p>
Domček rastlín	<p>Uvedomiť si význam rastlín okolo nás</p> <p>Poznať ich využite pre zdravie človeka (liečivé rastliny)</p> <p>Vedieť rozoznať ihličnaté a listnaté stromy</p>	<p>Semená a plody</p> <p>Rastlinné plody</p> <p>Tvar a funkcia rastlinného plodu</p> <p>Zrelý, nezrelý plod</p> <p>Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch</p> <p>Klíčivosť semien</p> <p>Rastlinná stonka</p> <p>Tvar a funkcia stonky</p> <p>Liečivé rastliny</p> <p>Rastlinné listy</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Enviromentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p>	<p>Poznať proces opelenia.</p> <p>Rozlišovať zrelé a nezrelé plody.</p> <p>Zisťovať vhodné podmienky klíčenia semien</p> <p>Osvojiť si delenie rastlín podľa stonky (byliny, dreviny)</p> <p>Poznať význam liečivých rastlín.</p> <p>Vedieť pracovať s atlasom rastlín.</p> <p>Pozorovať rôzny vzhľad listov.</p>
Usilovný domček	<p>Poznať význam práce v živote</p>	<p>Ako žijú včely a mravce.</p> <p>Včely ako spoločenský hmyz</p> <p>Spôsob života spoločenstva</p> <p>Mravce ako spoločenský hmyz</p> <p>Spôsob života spoločenstva</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Enviromentálna výchova</p>	<p>Vedieť opísať spôsob života včiel a mravcov, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Rozpoznáva matku, trúdu a robotnicu.</p> <p>Vyhľadať informácie v odbornej literatúre alebo na internete.</p>

- OSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MDV** – Mediálna výchova
- MUV** – Multikultúrna výchova
- DVA** – Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- OZO** – Ochrana života a zdravia
- PBZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Vzdelávacia oblasť: **Človek a hodnoty**

Predmety – etická výchova
náboženská výchova

Etická výchova – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou spoznávame svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Prosociálne správanie je také správanie, ktoré prináša prospech druhej osobe alebo skupine osôb, nevyplýva z povinností a nie je sprevádzané očakávaním aktuálnej odmeny.

Etická výchova má štyri základné zložky:

1. Výhovný cieľ.
2. Obsah (výhovný program, ktorý sa premieta do jednotlivých tém v osnovách).
3. Výhovný štýl (vzťah, prístup učiteľa k žiakovi – podrobnejšie sa o ňom hovorí v procesuálnej stránke osnov).
4. Výhovné metódy.

Etická výchova na prvom stupni ZŠ

Mladší školský vek je obdobím, keď dieťa vychádza z rodiny, v ktorej bolo spravidla chránené a milované a vstupuje do reálneho sveta mimo rodiny. Je vhodné, aby škola nadväzovala na to, čo dieťa prežíva doma. V rodine získava primárne skúsenosti prijímania i podriaďovania sa rodinnému spoločenstvu (pocit istoty, starostlivosti, ale aj spravodlivosti, trestu, vytvárania a prijímania pravidiel v rodine...). Rovnako so životom v rodine môže súvisieť i prvá skúsenosť s neprijatím, ponížením, odmietnutím, konfliktom... Skúsenosti vyplývajúce zo vzťahov k najbližším sú v mladšom školskom veku východiskom pri výchove k prosociálnosti. A naopak – rodina je prvým miestom, kde sa môže testovať prosociálne správanie dieťaťa, v istom zmysle účinnosť etickej výchovy.

Na I. stupni ZŠ je zvlášť dôležité venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie detí na základnej škole.

Ciele etická výchova metodicky realizuje hravými formami a interaktívnymi metódami. Prostredníctvom nich sa s využitím princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárajú pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi, prezentujú sa pozitívne vzory správania v rozprávkach, v umení aj v každodennom živote. Prežitú skúsenosť postupne žiak rozumovo chápe a vytvára si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

Obsahovo je etická výchova pre I. stupeň koncipovaná ako program výchovy k prosociálnosti zostavený podľa modelu R.R. Olivara a rozšírený o témy korešpondujúce s vývinovými osobitosťami žiakov.

Vo vzťahu k iným predmetom je etická výchova otvorená. Podieľa sa na výchove k manželstvu a rodičovstvu, na environmentálnej výchove, výchove k tolerancii, rasovej a náboženskej znášanlivosti. Zároveň etická výchova čerpá z ostatných predmetov a oblastí podnety a v súčinnosti s nimi prispieva k postupnému dozrievaniu osobnosti žiaka, podporuje v ňom sebadôveru a dôveru voči širšiemu sociálnemu prostrediu, samostatnosť, odvahu a iniciatívnosť, dozrievanie etických postojov a sociálnych zručností.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

- *otvorená komunikácia,*
- *sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba,*
- *pozitívne hodnotenie iných,*
- *tvorivosť a iniciatíva,*
- *vyjadrovanie citov,*
- *empatia,*
- *asertivita,*

- *reálne a zobrazené vzory,*
- *prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo,*
- *komplexná prosociálnosť,*
- *etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania,*
- *etika a ekonomické hodnoty,*
- *etika a náboženstvá – tolerancia a úcta,*
- *rodina v ktorej žijem,*
- *výchova k manželstvu a rodičovstvu,*
- *ochrana prírody a životného prostredia.*

V 2. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov** – *dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania, kvalita otvorenej komunikácie - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných, asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).*
- **Vcítanie sa do prežívania iných** – *empatia hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných, pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, a členov rodiny...), odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších, záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.*
- **Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti:** *právo na omyl a možnosť nápravy, význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch, rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty, súťaživosť a kooperácia.*
- **Pomoc, darovanie, delenie sa** – *vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat), zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu, príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými*
- **Naša škola** – *poznávanie kvalít a predností školy (Čo by som porozprával o našej škole priateľovi zo zahraničia?), rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole – osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety (Čo sa mi na našej škole najviac páči?), účasť žiakov na živote a úspechoch školy (Podieľam sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole? Ktoré problémy na našej škole ma znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života na našej škole?).*

Integrálnou súčasťou etickej výchovy sú prierezové tematiky, najmä však *Osobnostný a sociálny rozvoj.*

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, ebeam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (múzeá, exkurzie, vychádzky, školský dvor).

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj

- prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
 - jej správanie je určované osobným presvedčením a zvnútornenými etickými normami vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
 - má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
 - charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
 - koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi.
 - rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../,
 - podpora mentálnej hygieny – podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Cieľom etickej výchovy na I. stupni ZŠ je:

- viesť dieťa k sebaúcte, k autonómnej činnosti a mysleniu,
- naučiť hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovať prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spoločenstvo detí.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií, ktoré uvádza M. Zelina v systéme KEMSAK

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy,

E – emocionalizácia – jej cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city,

M – motivácia – cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity,

S – socializácia – jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy,

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť,

K – kreativizácia – cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia porozumieť a naďalej budú rozvíjať:

- sebaúcte a úctu k iným

- sociálne zručností
- interpersonálne vzťahy žiakov
- zvyšovanie odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky,
- spoluúčasť pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerance,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyhľadávať a kombinovať informácie z rôznych zdrojov (verbálnych, obrazových, grafických; učebníc, slovníkov, kníh, atlasov, novín, webových stránok...),
- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi
- zamýšľať sa nad problémy a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- vyhľadávať a triediť informácie podľa zadaných kritérií a efektívne ich využívať v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <p>Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie</p>	<p><i>metodické formy:</i></p> <p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práce, s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i></p> <p>frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i></p> <p>vyučovacia hodina, projekty, vychádzka, domáca práca, anketa, hranie rolí, didaktické hry, modelovanie situácií, učenie posilňovaním žiaduceho správania skupinová terapia kreatívne učenie</p>

Učebné zdroje

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Všetky tematické celky	Ivanová,E., Kopinová,L., Otottová,M.: <i>Etická výchova pre 2. ročník ZŠ</i> , Bratislava, SPN, 2010 Alexeva,S., Vopel,K.W.: <i>Nechaj ma, chcem sa učiť sám</i> , Bratislava: SPN, 1992 Vopel,K.W.: <i>Skupinové hry pro život</i> , Praha,Portál, 2007	CD prehrávač, PC s pripojením na internet, dataprojektor, fotoaparát, skener	pracovné listy, pastelky, lepidlo, nožnice,	Druhá PEPO príručka, Braislava: Erko, 1996 Ideme sa hrať II., Bratislava: Erko, 2002

Literatúra

Ivanová, E. a kol. :Etická výchova pre 1. ročník met. príručka, Bratislava: SPN, 2005

Ivanová, E. a kol. :Etická výchova pre 2. ročník met. príručka, Bratislava: SPN, 2005

Alexeva, S., Vopel, K. W. :Nechaj ma, chcem sa učiť sám, Bratislava: SPN,1992

Pausewangová, E.: 150 her k utvárení osobnosti, Praha: Portál,1999

Fulopová, E., Zelinová, M. : Hry v materskej škole, Bratislava: SPN, 2003

Smith, Ch.A.: Třída plná pohody. Praha: Portál, 1993

Bednařík A, a kol.: Životné zručnosti a ako ich rozvíjať, Nadácia pre deti Slovenska, Bratislava 2004

Hodnotenie

Na hodine etickej výchovy žiakov neklasifikujem známku ani slovným hodnotením. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z etickej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1. Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	Vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov. Vytvoriť vlastné pravidlá spolužitia v triede	ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty – sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa,	Prírodoveda OSR,OZO VYV MDV	Chápe význam komunikácie, komunikácie pre dobré spolužitie v spoločenstve. Uvedomuje si potreby vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti. Pozná pravidlá spolužitia hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných...), · prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav), · komunikácia zameraná na sebareprezentáciu a sociálne vzťahy, · pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať).
2. Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve	· Vedieť vysvetliť, čo je to úcta k ľuďom, vyjadriť vďačnosť k spolužiakom a rodine.	· vzájomná úcta pri komunikácii (pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...), · úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím,ďakujem), · vzájomná pomoc	SJL TBZ RLK	· Vie vhodne použiť pozdrav, prosbu, vyjadriť vďačnosť spolužiakom a rodičom. Chápe potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spolužitia v skupine

		medzi spolužiakmi i členmi rodiny		
3. Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Viesť žiakov k sebaúcte, autonómii čítania a myslenia.	uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom), · poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, · vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.	RLK MUV MDV OSR	Poznáva sám seba, uvedomuje si vlastnú hodnotu. Sebaúcta mu prináša pokoj, cíti potvrdzovania vlastnej hodnoty inými.
4. Pozitívne hodnotenie iných	Naučiť sa hodnotiť, Zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro a zlo.	človek a jeho hodnota – spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, ockovi, starkých...),	INF ENV DVA	Teší sa z dobra, odmieta zlo vo svojom okolí, je schopný oceniť dobro na iných, vie prijať ocenenie.
5. Naša rodina	Osvojovať sociálne Zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.	uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť (Čo sa mi na našej rodine najviac páči?) · príbuzenské vzťahy (S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...),	SJL VYV OSR OZO	Dobro zažité v rodine prenáša do žiackeho kolektívu, rád hovori o pekných veciach v rodine. Vie členom rodiny opätovať dobro v rôznych situáciách

		<ul style="list-style-type: none"> · rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...), · úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel ako moji blízki...), · význam blízkeho človeka pre život jednotlivca. 		
--	--	---	--	--

Náboženská výchova – 2.ročník

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín ročne
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Ročníkový cieľ: Spoznať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
 - voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
 - používať "ja" odkaz

- kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejavíť radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnanja
- svojimi slovami reprodukovat' biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôsobovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
- poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny
- brať do úvahy potreby iných
- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- objavovať hranice života a smrti v ľudskom živote
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- objavovať svoj duchovný rozmer
- prežívať atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru pre ľudí

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavovať hodnotu rodiny
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly

- intuitívne vnímať posolstvo legendy a biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu
- intuitívne vnímať symbolickú reč legendy

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta lásky“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a precovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Kritéria hodnotenia

Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pri humanizácii, vytváraní správnej klímy v škole a spoločnosti.

Na hodine náboženskej výchovy učiteľ **nebude hodnotiť známku, ale využije vhodné slovné hodnotenie** s dôrazom na samostatnosť a správnosť riešenia úloh.

Učiteľ vyhodnotí úroveň verbálnych, písomných, výtvarných, komunikatívnych zručností v súlade s požiadavkami v učebných osnovách priebežne.

So slovným hodnotením a výsledkami práce žiakov budú rodičia oboznamovaní priebežne.

Obsah predmetu

Základné tematické okruhy sú:

1. téma: Boh mi dôveruje
2. téma: Dôverujem Bohu
3. téma: Dôvera v rodine
4. téma: Dôverujeme si navzájom
5. téma: DESATORO – pozvanie k slobode a dôvere
6. téma: Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery

Tematický celok –

1. Boh mi dôveruje. Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody.

Svet – prejav dôvery Boha voči človeku. Obraz rajskej záhrady, Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie.

2. Dôverujem Bohu. Abrahám – povolanie a odpoveď na Božiu výzvu.

Modlitba ako posväcovanie života. Boh a jeho meno.

Oslavujem Boha. Sviatočný deň s TV a bez TV.

3. Dôvera v rodine. Božie pozvanie do ľudskej rodiny.

Pozvanie do Božej rodiny. Človek ako neopakovateľné Božie dielo.

Rodina ako spoločenstvo. Úlohy a role v rodine. Jakub a Ezau.

4. Dôverujeme si navzájom. Schopnosť hovoriť ako Boží dar.

Čisté srdce. Osobný majetok. Boháč a Lazár.

5. Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere.

Uzatvorenie zmluvy na Sinaji. Desatoro ako pravidlá.

6. Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery.

Milosrdný otec/ márnotravný syn. Umenie povedať zlu nie a zmierenie.

Hostina lásky – sviatosť zmierenia.

PRIEREZOVÉ TÉMY PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Prierezové tematiky sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania. Prelínajú sa cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) budeme realizovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov alebo formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Spôsob a čas realizácie prierezovej témy sú uvedené pri jednotlivých témach.

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova

Mediálna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Dopravná výchova

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Regionálna výchova a tradičná kultúra

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Environmentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- - poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa "ja" odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovné prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

Ochrana života a zdravia

Žiak

- objavuje hranice dobra a zla
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Regionálna výchova a tradičná kultúra

Žiak

- dokáže opísať svoj pôvod, ľudové zvyky tradície významných cirkevných sviatkov, Veľkej noci

Multikultúrna výchova

Žiak

- porozprávať o tradíciách a zvykoch regiónu, v ktorom žije

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiak

- žiak dokáže nadviazať kontakt s inými, socializovať sa, prezentovať svoj názor v rámci svojho veku

Mediálna výchova

Žiak

- porozumieť práci s rôznymi druhmi médií a ich produktmi

Dopravná výchova

- postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
BOH MI DÓVERUJE	<p>K: Porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jeho jedinečnosť a zodpovednosť za svet. Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade.</p> <p>A: Vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti. Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom.</p> <p>P: Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela – spev, tanec, kresba...</p>	<p>Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody. Svet – prejav dôvery Boha voči človeku. Obraz rajskej záhrady. Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie. Nakresliť EDEN.</p>	<p>TEV-pohyb, tanec, pohybové hry. HUV – spev PDA – Krásky Slovenska PT – Envv: Vychádzka na šk. pozemok. PT – Osobnos. a soc. rozvoj: Rozvíjanie sebareflexie..</p>	<p>Žiak vie: -porovnať človeka s ďalšími Božími Dielami -uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov -zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet -vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti -prejaviť radosť... reprodukovať bibl. príbeh rozlíšiť dobro a zlo</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
DÓVERUJEM BOHU	<p>K: Opísať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery. Reprodukovať príbeh o Abrahámovi, prepojiť ho so životom. A: Vnímať potrebu človeka Niekomu veriť a o všetkom mu povedať. Pozorovať Životný rytmus Striedania práce a odpočinku. P: Precvičiť Základy sústreďenia a stíšenia. Formulovať modlitbu vlastnými slovami. Rozvíjať návyk slávenia.</p>	<p>Abrahám – povolanie a výzva. Modlitba ako posväcovanie života. Boh a jeho meno. Oslavuje m Boha. Sviatočný deň s TV a bez TV.</p>	<p>PT: osobnostný a soc. rozvoj: Rešpektovanie potrieb a práv ostatných. Rozvíjanie sociálnej spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu · PT : Mediálna výchova: Chápanie pravidiel fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovať. Rozlišovanie medzi fikciou a skutočnosťou.</p>	<p>Žiak vie: -na Konkrétne m príklade opísať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery reprodukovať bibl. príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so životom -vnímať potrebu človeka niekomu veriť pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku formulovať krátku modlitbu vlastnými slovami -sa zapojiť do slávenia nedele, ísť na sv. omšu</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM	<p>K: Vyjadriť Význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov. Na modelovej situácii opísať potrebu čistého srdca. Rozlíšiť osobný majetok od spoločného. Jednoduchým spôsobom prepojiť bibl. príbeh O Lazárovi so svojim životom a správnom vzťahom k majetku.</p> <p>A: Oceniť silu slova pri budovaní vzťahov. Vnímať, čo buduje a čo ničí vzťahy</p> <p>P: Rozvíjať verbálne i neverbálne prejavy pozornosti voči ľuďom.</p> <p>Formovať návyk Čestného postoja k osobnému majetku.</p>	<p>Schopnosť hovoriť ako Boží dar. Čisté srdce. Osobný majetok. Boháč a Lazár.</p> <p>Požičať svoje veci.</p>	<p>ETV: Medziľudské vzťahy.</p> <p>Prírodoveda: Vzťah k veciam okolo seba.</p> <p>PT – ENV: Vzťah k prírode, k osobnému i spoločnému vlastníctvu a pod.</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na Modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov -posolstvo Boháč a Lazár prepojiť so životom -na Modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca -uviesť príklady osobného a spoločného majetku -uviesť Rôzne spôsoby ochrany majetku -vyhotoviť jednoduchý triedny projekt pomoci iným

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
<p>DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A DÔVERE</p>	<p>K: Reprodukovat' b.príbeh oMojžišovi. Spoznávať obsah pojmu zmluva. Opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi Zosumarizovať a aplikovať získané poznatky učiva ročníka a jednoduchým spôsobom ho aplikovať na jednotlivé príkázania. A: Objaviť pravdu Desatora na modelových príbehoch v ročníku. Vnímať a načúvať vnútornému hlasu svedomia. P: Formovať Postoj dôvery k Bohu dodržiavaním Božieho zákona.</p>	<p>Uzatvorenie zmluvy na Sinaji. Desatoro ako pravidlá. Naučiť sa 5 príkázaní.</p>	<p>PT –OSR: Sebareflexia Rešpektovanie potrieb a práv ostatných. Rozvoj a výchova svedomia. Rozvíjanie sociálnej spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov rešpektujúcich práva druhého človeka..</p>	<p>Žiak vie:- reprodukovat' príbeh o Mojžišovi. chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia bibl.textu reprodukovat' Desatoro s pomocou učiteľa sumarizovať, aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé príkázania na konkrétnych modelových situáciách vnímať a načúvať hlas svedomia- Hodnotiť jednoduchým Spôsobom svoje konanie.</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
<p>POZVANIE NA HOSTINU-OBNOVENIE DÔVERY</p>	<p>K: Reprodukovat' biblickú udalosť o milosrdnom otcovi. Na správaní márnokratného syna opísať, čo strácam odchodom z domu dobrého Boha. Vlastnými Slovami vyjadriť ľútosť nad vykonaným zlom.</p> <p>A: Otvoriť sa pre obraz dobrého a milosrdného Boha. V príbehu objaviť možnosť návratu, odpustenia, zmierenia a obnovenia dôvery s milosrdným Bohom. Vnímať sviatosť zmierenia ako hostinu lásky čakajúceho Otca.</p> <p>P: Rozvíjať Postoj nádeje v Božiu dobrotu a milosrdenstvo.</p>	<p>Milosrdný otec/ márnokratný syn. Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi, s Bohom. Hostina lásky – sviatosť zmierenia. Spoznať sv. zmierenia.</p>	<p>PT – Osobnostný a sociálny rozvoj: Rozvíjanie sebareflexie. Rozvoj a výchova svedomia. Rozvíjanie sociálnej spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere.</p>	<p>Žiak vie: -intuitívne Vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči -otvoriť sa Pre dobrého Boha Reprodukovat' bibl.príbeh aktualizovať posolstvo príbehu na svoj osobný život reprodukovať ľútosť,objaviť rozmer ľúlosti a odpustenia -vyjadriť radosť z odpustenia, -vyjadriť verbálne a neverbálne ospravedlnenie formulovať následky konania zla na život človeka -formulovať vlastnými slovami ľútosť.</p>

Rozšírené vyučovanie v rámci Školského vzdelávacieho programu

Boh mi dôveruje

- prejaviť radosť a vďačnosť
- nakresliť Eden
- reprodukovať biblický príbeh

Dôverujem Bohu

- Precvičiť základy sústredenia a stíšenia.
- sviatočný deň s Tv a bez Tv
- ísť na sv. omšu

Dôverujeme si navzájom

- Formovať návyk Čestného postoja k osobnému majetku.
- požičať svoje veci
- vyhotoviť jednoduchý triedny projekt pomoci iným

Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere

- objaviť pravdu
- naučiť sa 5 prikázaní
- Hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie.

Pozvanie na hostinu, obnovenie dôvery

- Vlastnými Slovmi vyjadriť ľútosť nad vykonaným zlom.
- spoznať sv. zmierenia
- formulovať vlastnými slovami ľútosť

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Predmety – matematika
informatická výchova

Matematika – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	druhý

Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika 1.- 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia
- súhrn vekuprimeraného matematického a inforatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

1. Čísla, premenná a počtové výkony s číslami,
2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,
3. Geometria a meranie ,
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
5. Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, počtových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

V 2. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10** – sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel). Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie (určenie súčtu, keď sú dané sčítance, zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom). Zložená slovná úloha: $(a + b + c)$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.
- **Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100** – prirodzené čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100. Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100. Určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte. Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie (aj ako propedeutika nerovnic). Slovné úlohy na porovnávanie.
- **Geometria** – bod, priamka, polpriamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke, polpriamke a na danom geometrickom útvaru. Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.
- **Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100** – sčítanie a odčítanie v obore do 100. Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť). Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.

- **Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie** – názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti. Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.

Integrálnou súčasťou matematiky sú prierezové tematiky, a to *Osobnostný a sociálny rozvoj* (sebapoznanie a sebaopätanie, sebaorganizácia, psychohygiena, kreativita, kooperácia) a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, e-beam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

Vzdelávanie teda smeruje k tomu, aby žiaci

- dokázali vekuprímerane presne použiť materinský a odborný jazyk a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku
- dokázali vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy
- dokázali využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- dokázali v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov
- dokázali na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore
- dokázali riešiť úlohy a problémy na postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou
- dokázali na základe využitia induktívnych metód získavať nové vedomosti, zručnosti a postoje, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie
- dokázali získavať skúsenosti s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým dôjsť k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model
- dokázali dostať sa bližšie k dennej praxi
- dokázali používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií

- dokázali získať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- dokázali prejavovať aktivitu na vyučovaní
- dokázali racionálne a samostatne učiť sa
- dokázali systematicky riešiť úlohy v osobnom aj verejnom kontexte
- poznali spoločné európske hodnoty, kultúrne a iné hodnoty vytvorené európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

Špecifické ciele sa konkretizujú v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

- poznať obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vedieť ju využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie
- vykonávať z pamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využívať komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov
- zaokrúhľovať čísla na desiatky, vykonávať odhady, kontrolovať správnosť výsledkov početových výkonov
- riešiť a tvoriť numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých vie správne aplikovať osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

- vytvárať jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznávať a sám vytvárať stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavovať pravidlo tvorby postupnosti a pokračovať v tvorení ďalších jej prvkov
- usporiadať údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislosti medzi týmito údajmi
- interpretovať, analyzovať a modelovať riešenia úloh a problémov
- rozvíjať svoje schopnosti a kreativitu, kontrolou správnosti riešenia úloh zisťovať účinnosť svojej práce

Geometria a meranie

- rozoznať, pomenovať, vymodelovať a popísať jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádzať v realite ich reprezentáciu
- poznať, popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary
- rozoznať a modelovať jednoduché súmerné útvary v rovine
- poznať meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky a vedieť ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

- získať skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria prostredníctvom hier a manipulačných činností
- rozlíšiť istý a nemožný jav v jednoduchých prípadoch v realite a v matematike
- zaznamenávať počet určitých udalostí, znázorniť ich a zo získaných a znázornených udalostí robiť jednoduché závery
- prisúdiť v jednoduchých prípadoch výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplniť neúplné vety tak, aby

vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- spoluúčast' pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerance,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi v oblasti matematiky
- využívať poznatky z rôznych predmetov,
- zamýšľať sa nad problémy a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- efektívne využívať poznatky z matematiky v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, domáca práca, práca s počítačom</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Sčítanie a odčítanie 1 - 20 s prechodom cez 10	M.Belic, J. Striežovská Kniha s pracovným zosúčením	Dataprojekt or, PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener	pracovné listy, kocky, počítadlo, reálne predmety/učovanie počtu,	Výučbové CD: Alík – veselá matematika, Matematika na divokom západe Matematika pre druhákov www.infovekacik.sk

Prirodzené čísla 20 - 100			pracovné listy, prezentácie	
Sčítanie a odčítanie 0 - 100				
Geometria				
Riešenie aplikačných úloh				

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z matematiky pre 2.ročník ZŠ**

M	T	Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard – téma, učivo	Prierezové témy	Výkonový štandard – očakávané výstupy
IX.	1.	Opakovanie učiva 1. ročníka	Prehliť si vedomosti o zápise čísel do 20.	PZ 1 Určovanie počtu do 20. Prirodzené čísla 0–20. Počítanie po jednom, po dvoch, utváranie skupín predmetov.	OZO – pohyb a pobyt v prírode DOV – bezpečne na ceste do školy	Žiak - pozná čísla do 20 - zisťuje a zapisuje počty, dokresľuje alebo škrta do daného počtu
	2.		Vedieť sa orientovať v operáciách sčítania a odčítania v čís. rade 0-20 bez prechodu cez základ 10.	Porovnávanie a určovanie počtu do 20. Číselný rad a pojmy usporiadania: <i>pred, hneď pred, za, hneď za.</i> Doplňanie do daného počtu.	OSR – starostlivosť o školské pomôcky	Žiak - priraduje spájaním, porovnáva spájaním, škrtaním - určuje počet a porovnáva pomocou znakov - dopĺňa chýbajúce čísla v rôznych číselných radoch - opakuje si rastúce a klesajúce čís. rady

	3.		<p>Zopakovať si princíp riešenia úloh s postupným dosadzovaním. Ozrejmiť si princíp riešenia jednoduchých slovných úloh, využívať logickú sféru myslenia.</p> <p>Vypracovať projekt zameraný na zábavné slovné úlohy v číselnom rade 0-20.</p>	<p>Sčítanie do 20 bez prechodu cez základ.</p> <p>Poradie. Určovanie počtu do 20.</p> <p>Odčítanie do 20 bez prechodu cez základ.</p> <p>Sčítanie a odčítanie do 20 bez prechodu cez základ.</p> <p>Úlohy typu <i>O koľko viac? O koľko menej?</i></p>	<p>ENV – ochrana prírody: les, živočíchy, rastliny</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - si precvičuje počítanie do 20 bez prechodu - si precvičuje radové číslovky - sa pripravuje na rozlíšenie párných a nepárných čísel vo vyšších ročníkoch - tvorí úlohy k obrázkovým situáciám - rozkladá čísla na desiatky a jednotky - porovnáva počty, zväčšuje a znižuje čísla o daný počet - rieši pyramídové príklady a slovné úlohy
	4.			<p>Vzt'ah medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu.</p> <p>Zhrnutie a overenie vedomostí.</p>	<p>OZO – bezpečnosť pri práci</p> <p>OSR – remeslá</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - si opakuje sčítacie a odčítacie rodinky - počíta do 20 bez prechodu cez základ - tvorí k obrázku úlohu a rieši ju
X.	1.	Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10	Operácie sčítania a odčítania do 20 s prechodom cez základ 10	Počítanie do 20 s prechodom cez základ <i>pomocou rozkladu</i> – sčítanie.	ENV – negatívne dôsledky znečisťovania prírody	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - si nacvičuje sčítanie do 20 s prechodom rozkladom druhého sčítanca - si precvičuje rozklady čísel, usporiadanie čísel podľa veľkosti, sčítacie rodinky

2.		Kontrolná práca	<p>Počítanie do 20 s prechodom cez základ <i>pomocou dopočítania – sčítanie.</i></p> <p>Počítanie do 20 s prechodom cez základ <i>pomocou znázornenia – sčítanie.</i></p> <p>Počítanie do 20 – sčítanie s prechodom, odčítanie bez prechodu.</p>	ENV – voda a jej význam, kolobeh vody v prírode	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - si nacvičuje sčítanie do 20 s prechodom dopočítaním - si precvičuje porovnávanie čísel - si nacvičuje sčítanie do 20 s prechodom grafickým znázornením, pri riešení úloh s peniazmi si môže pomáhať modelmi peňazí z prílohy - pracuje s tabuľkou
3.			<p>Počítanie do 20 s prechodom cez základ <i>pomocou rozkladu – odčítanie.</i></p> <p>Počítanie do 20 s prechodom cez základ <i>pomocou dopočítania – odčítanie.</i></p> <p>Počítanie do 20 s prechodom cez základ <i>pomocou znázornenia – odčítanie.</i></p>	MEV – využitie internetových stránok	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - si nacvičuje odčítanie do 20 s prechodom rozkladom menšiteľa - rieši úlohy s peniazmi - si nacvičuje odčítanie do 20 s prechodom dopočítaním - si nacvičuje odčítanie do 20 s prechodom grafickým znázornením, resp. počítaním na počítadle - rieši slovné úlohy na odčítanie - precvičuje si číselné rady do 20

	4.		Počítanie do 20 s prechodom – precvičovanie. PROJEKT: Úlohy od lienky – Využitie počítania do 20 s prechodom v rôznych úlohách.	RLK – bližšie poznať svoj región DOV – spôsob dopravy na rodinný výlet	Žiak - si precvičuje rozklad čísel, počítanie v tabuľke - pozoruje postupnosť a opakuje ju - rieši slovné úlohy, ktoré sú motivované situáciami z reálneho života - porovnáva čísla - rieši kombinatorické úlohy - pracuje s projektovou stranou počas celého týždňa, poradie úloh je ľubovoľné
XI.	1.	Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10	Využitie počítania do 20 s prechodom v rôznych úlohách.	MEV – telefóny, telefonovanie, posielanie SMS správ	Žiak - rieši spamäti jednoduché počtové operácie - rieši slovné úlohy v obore do 20 s prechodom
	2.		Využitie počítania do 20 s prechodom v rôznych úlohách.	ENV – zber jesennej úrody	Žiak - podľa obrázka rozhoduje, či je vhodnejšie zostaviť úlohu na sčítanie alebo odčítanie - rieši slovné úlohy, ktoré sú motivované situáciami z reálneho života - si trénuje odhad, ktorý si následne overí počítaním
	3.		Počítanie do 20 s prechodom – precvičovanie. Diagnostikovanie miery osvojenia poznatkov – <i>testová strana</i> .	OZO – predchádzanie chorobám a úrazom OSR – sebahodnotenie	Žiak - rieši úlohy samostatne - počíta do 20 s prechodom - porovnáva čísla znakmi aj vyfarbovaním - rieši slovné úlohy
	4.		PROJEKT: Lienkine jesenné úlohy.		Žiak - rieši rôzne úlohy do 20 s prechodom

XII.	1.	Čísla do 100	Rozšíriť číselný obor do 100.	Oboznamovanie sa s číslami do 100 – s celými desiatkami.	DOV – dopravné prostriedky	Žiak - pracuje s celými desiatkami v obore 0–100 - správne číta a zapisuje čísla do 100
	2.		Oboznámiť sa s desiatkami. Pričítať a odčítať celé desiatky. Rozšíriť číselný obor do 100. Vedieť rozkladať čísla na desiatky a jednotky v číselnom rade 0-100.	Počítanie do 100 – sčítanie celých desiatok. Počítanie do 100 – odčítanie celých desiatok. PROJEKT: Lienkine vianočné úlohy.	ENV – zmeny v prírode v zime RLK – vianočné zvyky a tradície, vianočné trhy	Žiak - rieši úlohy na sčítanie, odčítanie a porovnávanie v prvej desiatke - precvičuje si rozklad čísel na celé desiatky a číselný rad do 100 - rieši úlohy, v ktorých využíva schopnosť čítať s porozumením
	3.		Vedieť správne zapísať dvojčíferné čísla. Precvičovať sčítanie a odčítanie jednocíferného čísla do 100 bez prechodu cez základ 10.	Oboznamovanie sa s číslami do 100. Zápis dvojčíferných čísel. Rozklad čísel do 100 na desiatky a jednotky. Usporiadanie čísel.	OZO – bezpečnosť pri zimných športoch a hrách	Žiak - sa správne orientuje v číselnom rade do 100 - rozkladá čísla na celé desiatky a jednotky - zapisuje čísla vyjadrené slovom, ale čísla nemusia vedieť zapísať slovom
I.	1.	Čísla do 100		Počítanie do 100 – celé desiatky a jednotky. Zápis a porovnávanie čísel do 100 pomocou radu čísel. Rozklad čísel do 100 na desiatky a jednotky.	OZO – zimné športy, význam športovania a pohybu na čerstvom vzduchu	Žiak - vie rozložiť číslo na desiatky a jednotky - pri porovnávaní čísel do 100 môže využiť číselnú os - si precvičuje klesajúce a rastúce rady čísel - sa oboznamuje s pravidlami porovnávaní čísel

	2.		Oboznámiť sa s pričítaním a odčítaním pomocou rozkladu na desiatky a jednotky.	Rozklad čísel do 100 na desiatky a jednotky. Usporiadanie čísel. Porovnávanie do 100. Počítanie do 100. PROJEKT: Lienkine zimné úlohy.	DOV – osobné dopravné prostriedky (bicykel, auto)	Žiak - vie rozložiť číslo na desiatky a jednotky - sa orientuje v rade čísel 0–100 - si precvičuje pripočítanie jednotiek k celým desiatkam a odčítanie jednotiek alebo celých desiatok od dvojciferného čísla
	3.		Vedieť určiť číslo, ktoré leží medzi dvoma číslami, vedieť sa orientovať na číselnej osi.	Porovnávanie čísel a počítanie do 100 – celé desiatky a jednotky. Číselný rad.	MEV – využitie náučnej literatúry, internetových stránok	Žiak - určuje číslo, ktoré sa nachádza medzi dvoma číslami na číselnej osi
	4.			Počítanie do 100 – celé desiatky a jednotky. Rozvíjanie matematických predstáv. Diagnostikovanie miery osvojenia poznatkov – <i>testová strana.</i>	OSR – orientácia v čase, poznávanie hodín OZO – režim dňa OSR – sebahodnotenie	Žiak - rieši úlohy, ktorých motívy vychádzajú z reálneho života - určuje pravdivosť a nepravdivosť výrokov - rieši samostatne opakovacie úlohy

II.	1.	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	Precvičovať sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ pomocou rozkladu.	PZ 2 Sčítanie čísel do 100 bez prechodu cez základ.	OZO – starostlivosť o zdravie	Žiak - si nacvičuje sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu rozkladom dvojciferného čísla, znázornením
	2.		Precvičovať odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ pomocou rozkladu.	Odčítanie čísel do 100 bez prechodu cez základ.	RLK – fašiangy, zvyky a tradície	Žiak - si nacvičuje odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu rozkladom dvojciferného čísla, znázornením

	3.		Tvorit' jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie do 100 bez prechodu cez základ. Riešiť zábavné a netradičné úlohy.	Sčítanie a odčítanie čísel do 100 bez prechodu cez základ. PROJEKT: <i>Lienkina zábavná strana.</i>	OSR – dodržiavať pravidlá hry	Žiak - si precvičuje počítanie do 100 - porovnáva a usporadúva čísla do 100 - počíta sériu slovných úloh - rieši s kamarátom rôzne úlohy – hra s číslami
III.	1.	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	Oboznámiť sa so spôsobom sčítania celých desiatok a dvojciferných čísel grafickým znázornením.	Sčítanie celých desiatok a dvojciferných čísel.	TBZ – nakupovanie	Žiak - pri počítaní rozkladá dvojciferné číslo - využíva grafické znázornenie
	2.		Oboznámiť s so spôsobom odčítania celých desiatok od dvojciferných čísel grafickým znázornením.	Odčítanie celých desiatok od dvojciferných čísel.	ENV – triedenie odpadu	Žiak - pri počítaní rozkladá dvojciferné číslo - využíva grafické znázornenie
	3.			Sčítanie a odčítanie celých desiatok a dvojciferných čísel.	ENV – zmeny v prírode na jar	Žiak - si upevňuje známe spoje počítania - samostatne rieši slovné úlohy - pri riešení kruhových úloh si precvičuje pozornosť a orientáciu na ploche
	4.			Sčítanie a odčítanie celých desiatok a dvojciferných čísel.	DOV – pravidlá pre chodcov, správanie sa vodičov	Žiak - porovnáva čísla (väčšie, menšie – o koľko) - rieši úlohy s peniazmi - podľa obrázka označuje pravdivosť alebo nepravdivosť tvrdení
IV.	1.	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100		Sčítanie dvojciferných a jednociferných čísel s prechodom cez základ.	MEV – internet ako zdroj informácií, ale aj ako riziko	Žiak - si nacvičuje sčítanie s prechodom rozkladom menšiteľa

	2.			<p>Odčítanie jednociferných čísel od dvojciferných s prechodom cez základ.</p> <p>PROJEKT: <i>Slovné úlohy od lienky.</i></p> <p>Sčítanie a odčítanie jednociferných a dvojciferných čísel s prechodom cez základ.</p>	OSR – dni v týždni	Žiak - si nacvičuje odčítanie s prechodom rozkladom menšiteľa, neskôr rozkladom menšenia, grafickým znázornením - rieši rôzne typy slovných úloh
	3.			<p>PROJEKT: <i>Lienkine jarné úlohy.</i></p> <p>Sčítanie a odčítanie dvoch dvojciferných čísel bez prechodu cez základ.</p> <p>PROJEKT: <i>Lienkine veľkonočné úlohy.</i></p> <p>Diagnostikovanie miery osvojenia poznatkov - <i>testová strana.</i></p>	ENV – jarná téma RLK – Veľká noc OSR – sebahodnotenie	Žiak - si precvičuje sčítanie a odčítanie - rieši rôzne typy úloh a cvičení - pracuje samostatne

V.	1.	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	Vedieť písomne sčítavať a odčítavať písomným spôsobom.	<p>Písomné sčítanie bez prechodu cez základ.</p> <p>Písomné odčítanie bez prechodu cez základ.</p>	ENV – hospodársky dvor, starostlivosť o zvieratá, úžitok z nich	Žiak - si nacvičuje písomné sčítanie a odčítanie - sa oboznámi s pravidlom písania znaku <i>plus</i> a <i>minus</i> - dôsledne dodržiava pravidlá podpisovania rovnakých rádov
	2.		Bezchybne ovládať sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10.	<p>Sčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ.</p> <p>Odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ.</p>	OZO – jarné hry detí OZO – správna životospráva, obmedzenie sladkostí	Žiak - si nacvičuje sčítanie rozkladom druhého sčítanca, postupným sčítaním rovnakých rádov, s využitím grafického znázornenia - si nacvičuje odčítanie postupným odčítaním, grafickým znázornením

	3.			Sčítanie a odčítanie dvojčíferných čísel s prechodom cez základ.	OZO – loptové hry OSR – práca našich rodičov, dôležitosť každého zamestnania	Žiak - dokáže pohotovo rozkladať dvojčíferné čísla - rieši všetky typy úloh na opakovanie - určuje, či je zápis pravdivý alebo nepravdivý
	4.			Písomné sčítanie s prechodom cez základ. Písomné odčítanie s prechodom cez základ.	OZO – letná turistika	Žiak - rieši všetky typy úloh na sčítanie a odčítanie spamäti, náročnejšie písomne
VI.	1.	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	Využívať písomné sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10.	Písomné sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ. Diagnostikovanie miery osvojenia poznatkov <i>- testová strana.</i>	OSR – kalendárny a školský rok (opakovanie) OSR – sebahodnotenie	Žiak - si nacvičuje písomné sčítanie a odčítanie - sa oboznámi s pravidlom písania znaku <i>plus</i> a <i>minus</i> - dôsledne dodržiava pravidlá podpisovania rovnakých rádov
	2.		Precvičovať sčítanie a odčítanie postupným sčítaním rovnakých rádov, postupným odčítaním rovnakých rádov.	PROJEKT: <i>Lienkine letné úlohy.</i> PROJEKT: <i>Pravdivé a nepravdivé vety.</i>	RLK, ENV – chránené rastliny a živočíchy	Žiak - si nacvičuje sčítanie rozkladom druhého sčítanca, postupným sčítaním rovnakých rádov, s využitím grafického znázornenia - si nacvičuje odčítanie postupným odčítaním, grafickým znázornením
	3.		Precvičovať sčítanie a odčítanie, porovnávanie čísel v číselnom rade 0-100. Upevňovať matematické zručnosti.	Opakovanie a precvičovanie učiva. Zábavné cvičenia, dopĺňovačky, tajničkové úlohy.	MUV – životný štýl v iných krajinách	Žiak - dokáže pohotovo rozkladať dvojčíferné čísla - rieši všetky typy úloh na opakovanie - určuje, či je zápis pravdivý alebo nepravdivý

4.			Opakovanie a precvičovanie učiva. Zábavné cvičenia, dopĺňovačky, tajničkové úlohy.	ENV – letná téma, oddych, prázdniny	Žiak - rieši všetky typy úloh na sčítanie a odčítanie spamäti, náročnejšie písomne
----	--	--	--	-------------------------------------	---

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z geometrie pre 2.ročník ZŠ**

GEOMETRIA	Ciele	Obsahový štandard – téma, učivo	Prierezové témy	Výkonový štandard – očakávané výstupy
Opakovanie učiva 1. ročníka	Vedieť rozlíšiť pojmy kreslenie a rysovanie.	PZ 1 Štvorcová sieť, druhy čiar. Kreslenie a dokresľovanie.	OSR – starostlivosť o školské pomôcky OZO – správne hygienické návyky: upratané pracovné miesto, sedenie...	Žiak - sa orientuje na ploche aj v priestore - si precvičuje orientáciu a pozornosť - kreslí čiary v štvorcovej sieti - dodržiava správne návyky pri kreslení a rysovaní
	Vedieť rozlíšiť pojmy uzavretá a otvorená čiara.	Pojmy: hore-dole, vľavo-vpravo, nad-pod... Uzavretá a otvorená čiara. Poloha: na okraji, v strede, bližšie, vpredu...	OSR – spomienky na prázdniny, následná príprava do školy	Žiak - vyznačuje a kreslí obidva typy čiar - spája body čiarami - vyfarbuje – poznáva farby, tvary, rozvíja jemnú motoriku ruky
	Vedieť rozlíšiť pojmy krivá čiara, priama čiara.	Priama čiara a krivá čiara.	ENV – voda, vodné živočíchy	Žiak - používa správne pojmy – priama a krivá čiara (pojem rovná čiara nepoužívame) - vyznačuje a kreslí čiary

	Používať správnu terminológiu pri pomenovávaní geometrických tvarov. Používať správne tvary veľkých tlačených písmen.	Rozlišovanie geometrických tvarov – trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh. Rozvíjajúce a upevňovacie úlohy.	TBZ – práca s modelmi geometrických tvarov	Žiak - používa správnu terminológiu pri pomenovávaní geometrických tvarov - si opakuje vedomosti o geometrických tvaroch, používa pomôcku z prílohy - sa správne orientuje v štvorcovej sieti - si precvičuje veľké tlačené písmená
Bod, priamka, úsečka		Rozlišovanie priamych a krivých čiar. Pojem bod.	OSR – narodeninová oslava, mená detí	Žiak - kreslí krivé čiary, rysuje priame čiary, správne spája body
		Zavedenie pojmu bod, označovanie bodov. Propedeutika úsečky.		Žiak - správne označuje body - spája body podľa pravítka - si precvičuje rysovanie priamych čiar
	Robiť propedeutiku pojmov priamka a úsečka. Prehĺbiť si vedomosti o krivej a priamej čiare.	Priamka, úsečka, priama čiara.	ENV – jesenné práce v sade OZO – zdravé ovocie	Žiak - rysuje priame čiary - presne spája body - rysuje v štvorcovej sieti
		Úsečka, rysovanie úsečky, označovanie bodov.	MEV – Rozprávka o víle s kúzelnou paličkou	Žiak - vie, že úsečka má dva krajné body, vie ich správne označiť - sa zdokonaľuje v rysovaní čiar podľa pravítka
		Úsečky, priamky, body. Bod leží/neleží na úsečke, patrí/nepatrí úsečke. Bod leží/neleží na priamke, patrí/nepatrí priamke.	TBZ – predmety, veci v našej triede, modelovanie situácií s predmetmi	Žiak - rysuje body, úsečky a priamky - vyznačuje body, ktoré ležia/neležia na úsečke, priamke (patrí/nepatrí úsečke, priamke)

Priestorové útvary		Kocka, guľa, valec – práca s priestorovými útvarmi.	TBZ – manipulačné hry so stavebnicou	Žiak - stavia rôzne stavby z kociek - si precvičuje pozornosť a orientáciu
GEOMETRIA		Obsahový štandard – téma, učivo	Prierezové témy	Výkonový štandard – očakávané výstupy
Pravidlá rysovania		PZ 2 <i>Špeciálna dvojstrana:</i> Sedem divov rysovania – venovaná pravidlám rysovania.	OSR – starostlivosť o školské pomôcky OZO – správne hygienické návyky: upratané pracovné miesto, sedenie...	Žiak - rieši všetkých 7 úloh, z nich sa dozvie pravidlá rysovania - pozná pravidlá správneho rysovania a vždy ich dodržiava
Bod, priamka, úsečka	Vedieť definovať prebrané geometrické útvary.	Geometrické útvary, rysovanie v štvorcovej sieti.	TBZ – činnosti detí v zimnom období vo svojej izbe	Žiak - pracuje s geometrickými útvarmi - dbá na správnu terminológiu: tvary a útvary
		Rysovanie úsečiek.	ENV – živočíchy v zime	Žiak - si upevní učivo o úsečkách - dodržiava pravidlá pri rysovaní
		Rysovanie úsečiek. Vzory písmen v štvorcovej sieti.	OSR – naše mená	Žiak - rysuje úsečky, správne pracuje v sieti
Meranie	Vedieť rysovať a merať pomocou pravítka dĺžky úsečiek. Vedieť zapísať dĺžku úsečky v centimetroch.	Dĺžka, meranie. Základná jednotka dĺžky – jeden meter.	TBZ – meranie kedysi a dnes, meranie rôznymi meradlami	Žiak - ovláda postup merania s pravítkom - rysuje a meria rôzne dĺžky - vie správne označiť krajné body úsečky - pozná jednotku dĺžky centimeter - správne zapisuje dĺžku úsečky v cm
		Meranie dĺžky úsečky. Rôzne druhy meradiel dĺžky. Pojem <i>centimeter (cm)</i> .		
		Meranie a odhadovanie dĺžky. Rysovanie úsečky, dĺžka úsečky. Jednotky dĺžky.		

	Poznať rôzne druhy meradiel, jednotku dĺžky meter, decimeter.	Meradlá a ich použitie. Meranie dĺžky. Pojem <i>meter (m)</i> .		Žiak - pozná rôzne druhy meradiel - si precvičuje pozornosť pri rysovaní - pozná jednotku dĺžky meter
		Meranie a rysovanie.		Žiak - rysuje s presnosťou na centimeter
		Porovnávanie dĺžky, meranie dĺžky. Pojem <i>decimeter (dm)</i> .	OSR – moje školské pomôcky TBZ – meranie dĺžky, šírky a výšky pomôcok	Žiak - rysuje, meria, porovnáva a zapisuje dĺžky úsečiek - pozná jednotku dĺžky decimeter
		Meranie dĺžky úsečiek. Rysovanie úsečiek danej dĺžky. Porovnávanie dĺžky úsečiek.		
Priestorové útvary	Poznať priestorové útvary.	Stavby z kociek. Kocka, guľa, valec – práca s priestorovými útvarmi.	TBZ – manipulačné hry so stavebnicou	Žiak - dokáže postaviť jednoduché stavby podľa vzoru - rozumie nákresom (plánom) stavieb
Polpriamka		Rysovanie polpriamok.	OZO – turistické vychádzky	Žiak - správne rysuje a označuje polpriamky
Využitie geometrie pri riešení úloh	Riešiť zábavné a netradičné úlohy.	<i>Špeciálne strany:</i> Štvorcová sieť, sieť z bodov. Bod, úsečka, priama čiara. Úlohy o čase.	TBZ – rozvoj funkčného myslenia a kreativity OSR – poznávanie času	Žiak - využíva vedomosti a zručnosti z hodín geometrie, výtvarnej výchovy, písania, čítania, vlastivedy, prírodovedy - precvičuje si pozornosť a orientáciu - dodržiava pravidlá správneho rysovania

Informatická výchova – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Informatická výchova, podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatickej výchovy (v ISCED 2 – informatiky) je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás** (*dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT*)
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** (*využitie nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií*)
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie** (*základy algoritmickeho myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT*)
- **Princípy fungovania IKT** (*popis a pochopenie mechanizmov informačných a komunikačných technológií*)
- **Informačná spoločnosť** (*etické, morálne a spoločenské aspekty informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík*)

V 2. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Informácie okolo nás** – textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, dodržiavanie základných zásad písania textu (Wordpad, TuxTyping), základy kreslenia v grafickom prostredí – mnohouholník, vystrihovanie, úsečka, obdĺžnik, výplň, tlač obrázku (Drawing for Children, TuxPaint, MS Paint)
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** – bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov), detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch, Infovekáčik
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** – programovací jazyk Baltík – skladanie podľa návodu, v počítačovom prostredí riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrázkov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov...
- **Princípy fungovania IKT** – základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica, pracovná plocha, ikonky, Windows
- **Informačná spoločnosť** – objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety využitie komunikačných možností IKT v škole

Z prierezových tém sa v predmete realizujú najmä *Osobnostný a sociálny rozvoj* (bezpečnosť na internete, zásady správania na internete...), *Ochrana života a zdravia* a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania informatickej výchovy prebieha v špecializovaných učebniach.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania Informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 1. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali zručnosti nevyhnutné pre bezpečné ovládanie IKT
- rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené médiách
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebavzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať :

s IKT, pomocou ktorých

- spoznajú presné určenie jednotlivých komponentov
- pochopia základy algoritmickej
- spoznajú ovládanie určitej skupiny programov (grafické, textové)

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj využívania IKT pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- správne interpretovať získané poznatky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- efektívnu prácu s počítačom a Internetom,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
všetky tematické celky	<p>metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh 	<p>metodické formy: rozprávanie, objasňovanie, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce</p> <p>sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p>organizačné formy vyučovacia hodina</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
všetky tematické celky	Navrátil, P.: <i>Informatika a výpočetní technika</i> KOMPENDIUM: Computer Media, 2006 Vaniček, J., Řezníček, P.: <i>Informatika pro základní školy 1.</i> Praha: ComputerPress, 2004. Tomusko, M., Lauko, P.: <i>Informatika s Tomíkom.</i> Praha: Computer Press 2008 Chalachánová, M.: <i>V královstve počítačov.</i> Mapa Slovakia 2005 Hlavatá, E.: <i>Informatická výchova pre prváčikov a druháčikov.</i> Bratislava: Asociácia projektu Infovek 2002 Pecinovský, R., Vácha, J.: <i>BALTÍK - učebnice programování nejen pro děti.</i> Uherské Hradiště: SGP Systems, 2000. Varga M., Hrušecká	Dataprojektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener reproduktory programy Programovací jazyk Baltie 3	fotografie, ppt prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk www.tuxtype.sourceforge.net http://www.sgpsys.com

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z informatickej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
O počítači	<p>Vedieť povedať základné pravidlá v učebni. Poznať ich význam pre dobrú prácu</p> <p>Vedieť správne zapnúť, vypnúť a pomenovať počítačovú mechaniku</p>	Časti PC, oboznámenie sa s myšou a klávesnicou	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p>	Žiak vie pomenovať základné časti počítača – klávesnicu, myš, monitor, počítačovú skriňu, vie na čo slúžia. Vie, ako má správne sedieť pri PC. Pozná a rešpektuje pravidlá vhodného správania sa pri počítači.
Klikáme myšou	Vymenovať časti PC, nácvik základnej motoriky, ovládanie myši, jednoklik, dvojklik.	Práca s myšou, spustenie a ukončenie programu, jednoduchá práca s textom	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>SJL</p> <p>MAT</p>	Žiak pozná časti počítačovej myši a pojem kurzor myši. Vie riešiť jednoduchú logickú úlohu. Vie myš správne uchopiť a urobiť jednoduchý klik na jej tlačidlách. Vie pohybovať myšou tak, aby sa dostal na určené miesto. Dokáže klikať na určené miesta.

<p>Vyfarbujeme obrázky</p>	<p>Poznať nástroj výplň, vybrať farbu z palety farieb a vyplniť plochy obrázkov podľa vzoru alebo na základe jednoduchého zadania.</p>	<p>Spustenie a ukončenie programu, popis prostredia, nástroje z panelu nástrojov, práca s obrázkom</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>VYV PDA</p>	<p>Žiak pozná nástroj výplň, vie ako vybrať farbu z palety farieb a vyplniť plochy obrázkov podľa vzoru alebo na základe jednoduchého zadania. Žiak vie trpezlivosťou prekonať prvé neúspechy</p>
<p>Pečiatkujeme</p>	<p>Vedieť využívať pozadie a jednoduché pečiatky, vedieť si vybrať z ponuky</p>	<p>Jednoduché formátovanie obrázku, práca v jednoduchom grafickom editore</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>HUV VYV</p>	<p>Žiak vie použiť nástroj Pečiatka, vie si vybrať z ponuky pečiatok. Žiak vie premiestniť a otláčiť pečiatku na určenom mieste.</p>
<p>Kreslíme čiary</p>	<p>Nakresliť jednoduchú čiaru pohybom myši so stlačeným nástrojom po podložke, vie tlačidlo podržať tak, aby nakreslil čiaru, vie kresliť čiaru rôznymi smermi</p>	<p>Jednoduché nástroje na úpravu textov (v grafickom editore) – veľkosť, farba, hrúbka písma</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p> <p>VYV MAT</p>	<p>Žiak pozná nástroj Čiara a vie spájať podľa zadaných kritérií. Vie popísať cestu do školy. Žiak vie nakresliť jednoduchú čiaru pohybom myši so stlačeným nástrojom po podložke, vie tlačidlo podržať tak, aby nakreslil čiaru, vie ju kresliť rôznymi smermi. Chápe súvislosti medzi okolitými javmi.</p>

Kreslíme a vyfarbujeme	<p>Pomocou nástrojov Čiara a Vyplň nakresliť a dokresliť rôzne obrázky. Použitie nástroja Späť. Zmena čiary pomocou palety. Vie použiť rôzne hrúbky čiar.</p>	<p>Základy kreslenia v grafickom prostredí (kreslenie voľnou rukou) Používanie jednoduchých nástrojov (ceruzka, štetec, guma, paleta, výplň, pečiatky a pod.)</p>	<p>Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj VYV</p>	<p>Žiak pozná nástroje Čiara a Vyplň. Vie, že pri neúplnom obryse sa farba nástroja Vyplň vyleje. Pozná funkciu tlačidla Hrubka čiary. Vie použiť nástroj Späť. Vie si zmeniť farbu pomocou palety a použiť rôzne hrúbky.</p>
Kreslíme rovné čiary	<p>Pomocou rovných čiar nakresliť geometrické útvary a jednoduché obrázky. vymaľovanie nástrojom Vyplň. Použitie rôzne hrúbky rovných čiar</p>	<p>Základy kreslenia v grafickom prostredí</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Multikultúrna výchova MAT</p>	<p>Žiak pozná nástroj Úsečka, vie, že ho môže použiť na kreslenie rovných čiar. Vie, že pomocou rovných čiar môže kresliť geometrické útvary. Vie, na čo slúži nástroj Hrubka čiary. Geometrické útvary vie vymaľovať nástrojom Vyplň.</p>
Kružky a obdĺžniky	<p>Pomocou nástrojov kresliť kruhy a ovály, vyplnené kruhy a vyplnené ovály, štvorce a obdĺžniky, vyplnené štvorce a vyplnené obdĺžniky. Kreslenie jednou rukou druhou držať stlačený kláves Shift. Nakresliť kruhy, ovály, štvorce, obdĺžniky na určené miesto.</p>	<p>Základy kreslenia v grafickom prostredí</p>	<p>Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT VYV</p>	<p>Žiak pozná nástroje Ovály, Vyplnené ovály, Obdĺžniky a Vyplnené obdĺžniky. pozná funkciu klávesu Shift pri kreslení kruhov a štvorcov. Pozná pojem ikona.</p>

<p>Presúvame a zoradujeme</p>	<p>Kresliť kruhy a ovály, vyplnené kruhy a vyplnené ovály, štvorce a obdĺžniky, vyplnené štvorce a vyplnené obdĺžniky. Kreslenie jednou rukou druhou držať stlačený kláves Shift.</p>		<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke</p>	<p>Žiak pozná nástroj Chyť. Vie presúvať a usporiadať obrázky na základe predlohy alebo jednoduchého zadania či logickej úlohy. Dokáže udržať stlačené tlačidlo myši počas presúvania.</p>
<p>Riešime podľa pravidiel</p>	<p>Premiestňovať obrázky a, udržať stlačené tlačidlo myši počas presúvania.</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj cvičenie zručnosti pri riešení problému, zodpovednosť za svoje konanie</p> <p>PDA</p>	<p>Žiak vie klasifikovať, triediť alebo zoskupovať objekty podľa určitých vlastností. Žiak rieši problémy podľa zadaných kritérií. Pri riešení využíva programy a ich nástroje.</p>
<p>Pracujeme s klávesnicou</p>	<p>Dokázať pomocou klávesnice napísať malé písmená.</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj, rozvoj schopnosti poznávania</p>	<p>Žiak vie, na čo slúži klávesnica a vie sa na nej orientovať. Vie, kde sa nachádzajú číslice a písmená. Dokáže pomocou klávesnice napísať malé písmená.</p>
<p>Píšeme text</p>	<p>Napísať slová a vety. presúvať textový kurzor klikaním a šípkami na klávesnici. Napísať malé písmená s mäkkčeňom a dĺžňom. Využitie Medzerníka. opraviť text pomocou klávesu Zmaž.</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj bezpečnosť pri používaní elektrospotrebičov</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Žiak pozná pojem textový kurzor a spôsob písania veľkých písmen pomocou klávesu Shift. Pozná na čo slúži Medzerník a kláves Zmaž. Pozná zásady písania slov a viet. Vie napísať malé písmená s mäkkčeňom a dĺžňom</p>

<p>Prezliekame písmená</p>	<p>Označiť písmeno, slovo alebo celú časť textu. Vie v označenom texte a v slovách použiť kláves Zmaž. Meniť farbu, veľkosť a tvar písmen.</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p>	<p>Žiak pozná postup pri označovaní písmen, slov, textu. Vie pracovať s farbou písma a paletou farieb. Vie v označenom slove, alebo v texte použiť klávesu Zmaž. Vie meniť farbu, veľkosť a tvar písmen</p>
<p>Píšeme čísla</p>	<p>Písať čísla na numerickej klávesnici, ale i pomocou klávesu Shift.</p>		<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>MAT</p>	<p>Žiak pozná postup pri označovaní písmen, slov, textu. Vie pracovať s farbou písma a paletou farieb. Vie v označenom slove, alebo v texte použiť klávesu Zmaž. Vie meniť farbu, veľkosť a tvar písmen</p>
<p>Prezeráme web</p>	<p>Napísať webovú adresu, klikáť na linku a pohybovať sa po webe klikaním na tlačidlo Späť.</p>	<p>Poskytnutie prvotných informácií o práci s webom</p>	<p>Mediálna výchova využitie internetu vo vyučovaní negatívne a pozitívne vplyvy médií</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj spolupráca</p>	<p>Žiak pozná pojem internet, webové stránky, webový prehliadač, sieť. Pozná význam slova linka, odkaz. Pozná funkciu tlačidla Späť vo webovom prehliadači. Vie napísať webovú adresu, klikáť na linku a pohybovať sa po webe klikaním na tlačidlo Späť.</p>
<p>Skúmame internet</p>	<p>zapísať v správnom tvare adresu detskej webovej stránky do miesta na adresy vo webovom prehliadači.</p>	<p>Detské webové stránky (omaľovánky, online kry, rozprávky) Školské webové stránky</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj organizácia vlastného času, zodpovednosť za svoje konanie</p> <p>VYV</p>	<p>Žiak pozná význam slova surfovanie – prezeranie webových stránok. Žiak vie, ako sa píše webová adresa. Pozná funkciu</p>

				klávesu Enter. Pozná základné zásady bezpečnosti na internete.
Hráme sa so zvukmi	používať myš pri hrách so zvukmi.	Oboznámenie sa s prehliadačom – pustiť si hru, hudbu nahrávaním a prehrávaním zvukov a videí, prakticky využiť získané zručnosti a vedomosti	Osobnostný a sociálny rozvoj HUV	Žiak pozná niektoré možnosti prehrávania zvukov na počítači. Vie používať myš pri hrách so zvukmi
Riešime problémy počítačom	používať myš pri riešení úloh riešiť problémy počítačom	Vyhľadávanie informácií na internete - pochopiť bezpečnostné riziká pri práci s internetom.	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj : rozvoj schopnosti poznávania	Žiak pozná pojem návod, vie pomenovať rôzne návody z praktického života.. Vie používať myš pri riešení úloh

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmety – výtvarná výchova
hudobná výchova

Výtvarná výchova – 2.ročník

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1

Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadravovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV naplňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermedialnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadravovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Metodické východiská predmetu

- **zážitky procesov** (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu, a tým dopĺňa predmety, v ktorých prevažuje cieľ kognitívny. Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie), ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi ... Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.
- **v témach/námetoch** zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:
 - osobnosti a veku žiaka,
 - edukačných cieľov,
 - kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- *hĺbka, výška, šírka,* *koncepty časopriestoru – čas, priestor, pohyb, mierka,*
- *prírodné polarity,* *kultúrne archetypy vyjadrovania prírody – živly,*
- *neurčitost', drsnosť, jemnosť,* *kategórie estetického prežívania – krása, škaredosť,*
- *cudzinec, priateľ, postihnutý, rozdielnosti* *uvedomenie si osobnej a kultúrnej identity – ja, iný,*
- *afektivita – radosť, bolesť, smútok, nálada,*
- *témy z hľadiska osobnosti a veku, edukačných cieľov,*
kultúrno-spoločenskej reality

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VYV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

- **v reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí, v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe tvorený sústavou edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov, vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preraďovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ.

V 2. ročníku ide o nasledujúce edukačné témy:

- línia /hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom
- farba, výraz farby
- kompozícia – umiestňovanie vo formáte
- rytmus a pohyb /arytmia a nehybnosť
- symetria a asymetria /tvarov, farieb, plôch (objektov)
- land art /výtvarné hry v krajine
- surrealizmus /fantastický portrét /použitie surrealistickej metódy
- inšpirácia archaickými písmami /hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda...
- koláž /montáž z fotografií
- filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo
- architektúra ako skladačka /stavebnica, stavba konštrukcia; zodpovednosť a hra
- hry s písmom a s textom na počítači
- triedenie /zobrazenie predmetov podľa kategórií /porovnávanie
- miešanie (hybridácia) tvarov/zvierat a vecí
- hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite
- podnety prírodovedy: časti tela

Do obsahu Výtvarnej výchovy sú začlenené nasledujúce prierezové témy:

- *Osobnostný a sociálny rozvoj* (získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu)
- *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti* (tvorba mediálnych produktov)

- *Multikultúrna výchova*

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania výtvarnej výchovy prebieha väčšinou v triedach, ale aj v prírode, galérii a na rôznych kultúrnych podujatiach (výstavy, tvorivé dielne). Často sa využíva internet, fotoaparát, skener, tlačiareň, PC.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry.
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VYV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektívitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových

vzťahoch,

- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetľovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsná, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drierko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),

- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkládanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cielavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda **autentické riešenie**, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Poznámky

- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s inými predmetmi.
- V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaradiť do vyučovania v poradí a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
všetky	<ul style="list-style-type: none"> • Metóda pozorovania a vnímania • Metóda rozhovoru a vysvetľovania • Metóda demonštrácie a napodobňovania • Metóda rozhovoru a konfrontácie • Metóda hry a provokácie iniciatívy • Metóda pochvaly a povzbudenia • praktická činnosť – metódy a techniky kresby, maľby, modelovania, koláže, grafické techniky a iné kombinované techniky 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, predvedenie rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p>problémové hádanky, výklad, pozorovanie, riadené pozorovanie, komparácia (porovnávanie), navigovanie, praktický nácvik, kresba na tabuľu, výtvarné hry, skupinové cvičenia, experimentovanie, samostatná výtvarná činnosť, zmyslovo – komunikatívna (prepojenie zmyslov)</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, návšteva exteriéru – súsošie, prírodné objekty, filmové predstavenie, múzeum a galérie</p>

Učebné zdroje

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov metodického radu	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
všetky	<p>Čarný, L., Ferliková: <i>Výtvarná výchova pre 2. ročník</i>, Bratislava : Expol pedagogika, 2010</p> <p>Roeselová V.: <i>Řady a projekty ve výtvarné výchově</i>, Sarah 1997</p> <p>Jabloňská A., <i>Kouzelné barvy</i>, Knižní klub 1997</p> <p>Smith S.: <i>Kurz kreslenia</i>, Ikar 1995</p> <p>Kentová S.: <i>Kompozícia</i>, Perfekt 1996</p> <p>Weltonová J.: <i>Ako vnímať obrazy</i>, Perfekt 1995</p> <p>Dickinsonová R., McCaffery J.: <i>Kreslíme portrét</i>, Svojtka&Co.2003</p> <p>Weltonová J., Watersová E., Harrisová A.: <i>Velká kniha-Kresba -Malba</i>, Cesty 1996</p> <p>Gibson R.: <i>Co budu dnes dělat?</i> Svojtka&Co.1998</p> <p>Vondrová P.: <i>Výtvarné náměty pro čtvero ročních období</i>, Portál 2005</p>	<p>dataprojektor PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener</p>	<p>fotografie, obrázky, umelecké diela, výtvarné pomôcky</p>	<p>Turčianska galéria v Martine Ateliér dieťaťa KOCÚR pri Turčianskej galérii www.zsuzhorodska.sk www.etwinning.sk/data/Namet_vytvarnej_vychovy.doc www.lackovaj.unas.cz/vytv.htm www.atelier.malby.sk www.rvp.cz/sekce/172 www.antiskola.eu www.infovek.sk www.mojeskola.net www.alenikoilustracii.estranky.cz www.tridime-vysocina.cz www.specskolytrebic.cz www.vytvarnetechniky.cz www.tvorivadielna.unas.cz www.vytvarnik.net www.vytvarka.cz www.galeriaziakov.szm.sk www.novaumeni.estranky.cz</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z výtvarnej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
ZÁKLADNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY BOD, LÍNIA, TVAR, ŠKVRNA LÍNIA	a) pochopenie rozmanitých možností vyjadrenia jedného základného prvku b) využitie výrazových možností linky v kresbe b) oboznámenie sa s novými technickými možnosťami / precvičovanie zákl. technických zručností	Pochopiť cvičenia s linkou: využiť čiary rôzneho charakteru rôznymi nástrojmi (široký, úzky, polosuchý, mokrý...); oboznámiť sa s dynamikou gesta (rýchla, pomalá, trasľavá, presvedčivá, podľa pravítka, ťahaná, tlačaná, kreslená pohybom ramena, predlaktia, zápästia, pravou a ľavou rukou...), výraz čiary (bojazlivá, nahnevaná, roztopašná, sklamaná...)	Osobnostný a sociálny rozvoj Protidrogová výchova a sociálna prevencia	Žiaci chápu rozmanité možnosti vyjadrenia jedného základného prvku. Žiaci vedia využiť výrazové možnosti linky v kresbe Žiaci sa oboznámia s novými technickými možnosťami / precvičovanie zákl. technických zručností
Línia, plocha, tvar /materiálová kresba		kresliť špagátmi (niťami, drôtmi...) na ploche a v priestore; kreslenie stopy materiálom; vyplňanie plôch materiálom	Osobnostný a sociálny rozvoj	
VÝTVARNÉ HRY výtvarná činnosť ako diktát	rozvíjanie vizuálnej pamäti a kresliarskej zručnosti	jeden žiak diktuje druhému názvy predmetov (živočíchov, profesií a pod.); vyhráva dvojica, ktorá vymyslí najviac	Protidrogová výchova a sociálna prevencia	Žiaci si rozvíjajú vizuálnu pamäť a kresliarsku zručnosť

		tvarov, ktoré dokážu ostatní spolužiaci identifikovať		
KOMPOZIČNÉ PRINCÍPY kompozícia - umiestňovanie vo formáte	a) uvedomovanie si vzťahov nakresleného voči formátu b) uvedomenie si priestorového rozvrhu a jeho výrazovosti	žiaci si pripravia niekoľko rovnakých formátov papiera (obdĺžnik štvorec), alebo si rozdelia jeden výkres na niekoľko rovnakých formátov; do formátov umiestňujú kresbu (figúrku, predmet) tak, aby bola umiestnená hore, dole, v strede, vpravo, vľavo, aby do výkresu vchádzala, vychádzala, vylietala, vykotúľavala sa z neho a pod.	Mediálna výchova	Žiaci si uvedomujú vzťahy nakresleného voči formátu Žiaci si uvedomujú priestorový rozvrh a jeho výrazovosti
Tvar a priestor /kompozícia plastických tvarov	a) uvedomiť si rozloženie tvarov v priestore z rôznych pohľadov b) uvedomiť si vzťah tvaru, materiálu a statiky objektu	žiaci modelujú tvary (geometrické, predmetné, figurálne); tvary spájajú do priestorovej kompozície (možnosť spolupráce medzi viacerými žiakmi)	Multikultúrna výchova	Žiaci si uvedomujú rozloženie tvarov v priestore z rôznych pohľadov Žiaci si uvedomujú vzťah tvaru, materiálu a statiky objektu
Rytmus, pohyb /arytmia a nehybnosť	zážitok rytmu na ploche	žiaci si vytvoria buď negatívnu šablónu - otvor (postava človeka, zvieratá v pohybe), podľa nej komponujú obrysy v zhutňujúcom-	Mediálna výchova	Žiaci majú zážitok z rytmu na ploche

		zriedajúcom sa rytme, alebo opakovaným kopírovaním obrysu obrázku znižujú tvar – vytvárajú dojem zrýchľovania a spomaľovania pohybu		
Symetrické a asymetrické radenie prvkov	uvedomiť si výrazové možnosti osovej symetrie, stranového otočenia	žiaci využijú pozitívny tvar šablóny z predchádzajúcej úlohy a jeho pomocou vytvárajú symetrické tvary podľa osí, stranovým obrátením; ich kumuláciou môže vzniknúť ornamentálny tvar	Environmentálna výchova	Žiaci si uvedomujú výrazové možnosti osovej symetrie, stranového otočenia
PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA / PROCESY, TECHNIKY a TÉMY land art	a) pochopenie umenia v krajine b) senzitívny prístup k prostrediu c) organizovanie jednoduchých prvkov do estetických alebo význ. celkov	hravá tvorba v prírodnom prostredí; výber prvkov podľa tvarových, farebných, materiálových, významových príbuzností; vytváranie zostáv prvkov, kresieb z prírodných prvkov alebo prírodnými materiálmi, malých zemných úprav (napr. piesku, hliny, štrku)	Environmentálna výchova	Žiaci chápu umenia v krajine Žiaci majú senzitívny prístup k prostrediu Žiaci organizujú jednoduché prvkov do estetických alebo význ. celkov
Asambláž / akumulácia	a) organizovanie jednoduchých prvkov do estetických alebo	priestorová kompozícia zo zbierky prvkov prinesených z	Environmentálna výchova	Žiaci organizujú jednoduché prvky do estetických alebo

	významových celkov c) rozvíjanie manuálnych zručností	vychádzky; usporiadanie prvkov do figurálneho alebo figuratívneho (vecného) tvaru		významových celkov Žiaci si rozvíjajú svoje manuálne zručnosti
Fantastický portrét/ využitie surrealistické metódy rekombinácie	rozvoj fantázie a rekombinačnej predstavivosti	žiaci kreslia (maľujú, modelujú) fantastický portrét, do ktorého zakomponujú predmet (zvíera, krajinu...)	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Žiaci si rozvíjajú fantáziu a rekombinačnú predstavivosť
PODNETY DEJÍN UMENIA staroveké umenie	a) pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby b) alternatívy symbolickej komunikácie, hra na kódovanie	a) egyptské hieroglyfy: vymýšľanie obrázkového písma – zjednodušovanie tvaru na symbol slova, výrazu b) písanie kamarátovi tajným obrázkovým písmom (príp. uzlovým indiánskym písmom a pod.)	Multikultúrna výchova	a) pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby b) alternatívy symbolickej komunikácie, hra na kódovanie
PODNETY FOTOGRAFIE fotokoláž	a) transformácia pôvodných tvarov, kompozície a významov do nového celku b) kombinácia rôznych fotografických textúr	a) žiaci si vyberú z fotografií (staré časopisy), vystrihujú časti kombinujú ich do nových celkov, lepia b) žiaci kolážujú časti fotografie na plastické tvary	Mediálna výchova	a) transformácia pôvodných tvarov, kompozície a významov do nového celku b) kombinácia rôznych fotografických textúr
PODNETY FILMU a VIDEA filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	uvedomenie si, čo vytvára základné charakteristické črty filmovej postavy, ako	žiaci sa zamerajú na vybraného filmového hrdinu/nku; snažia sa postrehnúť a výtvarne	Mediálna výchova	uvedomenie si, čo vytvára základné charakteristické črty filmovej postavy, ako vonkajšok

	vonkajšok ovplyvňuje vnútrajšok...	znázorniť (ne)typické, (ne)sympatické (najmä) vizuálne črty a vlastnosti (ne)hlavných postáv; kreslia, (kolážujú, maľujú, modelujú) jedného hrdinu, alebo polarizované typy filmových postáv		ovplyvňuje vnútrajšok...
PODNETY ARCHITEKTÚRY architektúra ako skladačka, stavebnica zodpovednosť a hra	a) rozvoj obrazotvornosti b) rozvoj abstrahujúcich a kombinačných schopností kľúčové slovo: stavba konštrukcia	a) čo všetko možno postaviť z medovníka, kociek alebo lega: prvok a jeho skladobné možnosti; ako možno prvky spájať medzi sebou, čo z nich možno postaviť: b) domy a budovy, postavy vyskladané z geometrických telies jedného typu alebo rozmanitých telies	Osobnostný a sociálny rozvoj OZO	a) rozvoj obrazotvornosti b) rozvoj abstrahujúcich a kombinačných schopností kľúčové slovo: stavba, konštrukcia
PODNETY DIZAJNU hračka / návrh a realizácia	a) rozvoj predstavivosti b) hľadanie výrazu rôznych materiálov c) uvedomovanie si vzťahu pohybu a výrazu, mechanickej funkcie pohyblivých častí	žiaci vymýšľajú, navrhujú a vytvárajú jednoduchý objekt - hračku (figúrku, oživený predmet, stroj – s možnosťou kinetických častí)	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu	a) rozvoj predstavivosti b) hľadanie výrazu rôznych materiálov c) uvedomovanie si vzťahu pohybu a výrazu, mechanickej funkcie pohyblivých častí
Telový dizajn /dizajn tváre /dokomponovanie časti tela	a) hľadanie vzťahu výtvarného výrazu a charakteru	žiaci si vyberajú charakteristickú (rozprávkovú) postavu, ujasňujú si jej výrazné	Multikultúrna výchova	a) hľadanie vzťahu výtvarného výrazu a charakteru postavy b) humorné

	postavy b) humorné komponovanie	atribúty a podľa nich vytvárajú „tvár“ postavy (návrh a realizácia) – maľovanie na telo (maskérstvo, líčenie) spolužiaka; možnosť performancie		komponovanie
PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL klobučníctvo /vytváranie objektu	a) objavovať nové technické možnosti b) získať záujem o tradície ľudového remesla	žiaci navrhujú netradičné klobúky (napr. pre prsty na ruke, pre psa...) menších rozmerov; pre klobúk si vymodelujú z vytvrdiviteľnej modelovacej hmoty (modelit a pod.) kopyto, na ktoré robia klobúk omotávaním špagátom alebo kašírovaním z papieru a pod.	Multikultúrna výchova	a) objavovať nové technické možnosti b) získať záujem o tradície ľudového remesla
PODNETY ELEKTRONIC- KÝCH MÉDIÍ hry s písmom a s textom na počítači	a) uplatniť predstavivosť pri narábaní s textom c) rozvíjanie zákl. manuálnych zručností d) porovnávanie písania a hier s textom v počítači a pri ručnom písaní	písanie krátkych textov, zmeny fontov, zmeny veľkostí a typov písma, montáž rôznych typov a fontov, obrázok z písmen...	Mediálna výchova	a) uplatniť predstavivosť pri narábaní s textom c) rozvíjanie zákl. manuálnych zručností d) porovnávanie písania a hier s textom v počítači a pri ručnom písaní
POROVNÁVACIE KOMBINAČNÉ A SÚHRNNÉ CVIČENIA zobrazenie predmetov podľa kategórii /porovnávanie, triedenie	a) triedenie, kategorizovanie podľa rôznych hľadísk (podľa farby, príbuzného tvary, veľkosti, významu...) b) fantastické	žiaci zobrazujú predmety a zoradujú ich podľa kategórii (podľa farby, príbuznosti tvaru, veľkosti, významu...);	Mediálna výchova	a) triedenie, kategorizovanie podľa rôznych hľadísk (podľa farby, príbuzného tvary, veľkosti, významu...) b) fantastické

	miešanie, vtipné rekombinácie tvarov	porovnávajú ich rôzne aspekty a posudzujú, čo ich spája a čo odlišuje; textový komentár je súčasťou zobrazenia		miešanie, vtipné rekombinácie tvarov
Triedenie a miešanie (hybridácia) tvarov zvierat a vecí	a) rozvoj predstavivosti b) kombinatorika c) akceptácia absurdity	žiaci kombinujú časti tela rôznych živočíchov, časti vecí a časti tiel, geometrické tvary a časti tiel alebo vecí a pod.; následne ich pomenovávajú a triedia do skupín podľa vlastných pravidiel	Osobnostný a sociálny rozvoj	a) rozvoj predstavivosti b) kombinatorika c) akceptácia absurdity
PODNETY HUDBY, LITERATÚRY / SYNESTETICKÉ PODNETY vôňa, chuť / farba, tvar, vo vzťahu navzájom a k motívu	a) estetická reflexia vôní, pachov a chutí b) nachádzanie synestetických vzťahov medzi vizuálnym zobrazením a čuchovým, chuťovým alebo hmatovým vnemom	žiaci na základe priamych zmyslových zážitkov priradujú k jednotlivým chutiám a vôňam farby a motívy a maľujú ich	Mediálna výchova	a) estetická reflexia vôní, pachov a chutí b) nachádzanie synestetických vzťahov medzi vizuálnym zobrazením a čuchovým, chuťovým alebo hmatovým vnemom
Kresbový prepis rôznych rytmov	a) hľadanie možností prepisu rytmov a ich konfrontácie b) sústredené počúvanie krátkych hudobných ukážok a ich porovnávanie z hľadiska rytmu	žiaci počas počúvania krátkych ukážok zaznamenávajú rytmy; z rôznych rytmov vytvárajú kompozíciu	Medzipredmetové vzťahy s hudobnou výchovou	a) hľadanie možností prepisu rytmov a ich konfrontácie b) sústredené počúvanie krátkych hudobných ukážok a ich porovnávanie z hľadiska rytmu

<p>PODNETY Z RÔZNYCH OBLASTÍ POZNÁVANIA SVETA a) podnety prírodovedy: časti tela</p>	<p>a) rozvoj obrazotvornosti b) vzťah medzi tvarom a jeho pomenovaním</p>	<p>žiaci zobrazujú časti zvieracích tiel rovnakej kategórie (rôzne nohy, rohy, chvosty, tykadlá...); vtipne zamieňajú takéto časti na zobrazeniach zvierat, hmyzu... hľadajú, porovnávajú a zamieňajú časti predmetov, ktoré sa volajú rovnako (napr. nohy, rohy, hrdlá, hlavy...)</p>	<p>Environmentálna výchova</p>	<p>a) rozvoj obrazotvornosti b) vzťah medzi tvarom a jeho pomenovaním</p>
<p>Hľadanie a zobrazovanie spoločných formálnych znakov</p>		<p>žiaci hľadajú spoločné (podobné) tvary (časti) v rôznych predmetoch; zobrazujú ich a zvyrazňujú spoločné; spoločné pomenovávajú</p>	<p>Environmentálna výchova</p>	
<p>TRADÍCIA A IDENTITA / KULTÚRNA KRAJINA výtvarná reakcia na prírodniny z okolia</p>	<p>a) rozvíjanie pozornosti k detailom, hľadanie typického, ktoré dáva výraz okolitej každodennosti b) rozvíjanie vzťahu k svojmu prostrediu</p>	<p>žiak si prinesie z vychádzky niekoľko typických predmetov, ktoré podľa jeho názoru charakterizujú jeho bydlisko a okolitú krajinu; z predmetov vytvára objekt alebo ich v triede vystaví s vlastným textovým komentárom</p>	<p>MUV</p>	<p>a) rozvíjanie pozornosti k detailom, hľadanie typického, ktoré dáva výraz okolitej každodennosti b) rozvíjanie vzťahu k svojmu prostrediu</p>
<p>VÝTVARNÉ HRY výtvarná činnosť ako diktát</p>	<p>rozvíjanie vizuálnej pamäti a kresliarskej zručnosti</p>	<p>jeden žiak diktuje druhému názvy predmetov (živočíchov, profesií</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>rozvíjanie vizuálnej pamäti a kresliarskej zručnosti</p>

		a pod.); vyhráva dvojica, ktorá vymyslí najviac tvarov, ktoré dokážu ostatní spolužiaci identifikovať		
--	--	---	--	--

OSR– Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

MDV – Mediálna výchova

MUV – Multikultúrna výchova

DVA – Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

OZO – Ochrana života a zdravia

TBZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hudobná výchova – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenej a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu *Umenie a kultúra* je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa.

Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch majú prevahu hudobné prejavy:

- vokálno-intonačné
- hudobno-pohybové
- inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami

Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Podľa Štátneho vzdelávacieho programu nie je v 1. – 3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo rozdelené do tematických celkov, zameriava sa na nasledujúce oblasti:

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, perцепčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Dôraz je daný na *jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ – c², umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Vyvodenie a intonácia v priestore 1. - 6. stupňa na solmizačné slabiky, tvorivá práca s nimi. Sluchová identifikácia rôznych tónin. Verbalizácia nálady piesní a skladbičiek. Rytmizácia slov a riekaniiek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrtových, osminových a polových hodnôt v 2/4 a 3/4 takte. Vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom.*

Hudobno-výchovný proces:

V 2. ročníku ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v 1. ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, dôraz je kladený na hudobné zážitky, ktorých prameňom je

v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami sa prehlbuje počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Aby sa žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, striedajú sa rôzne hudobné činnosti, uprednostňujú sa zážitkové a skúsenostné metódy a pod.

Konkretizácia:

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniak, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra na jednoduchých ostinátnych nástrojoch, sprievod k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,

- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Ako integrované súčasti vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania boli do hudobnej výchovy 2. ročníka zaradené nasledujúce prierezové témy: mediálna výchova, environmentálna výchova, dopravná výchova. Hudobné umenie organicky dopĺňa materiál z iných umeleckých druhov i poznatky a skúsenosti z iných predmetov. Tým sa uplatňuje v hudobnej výchove integratívny princíp.

Zároveň je do vyučovacieho procesu začlenená téma *Ferda Mravca*, ktorý sprevádza deti počas celého školského roku. Je to jedna z foriem aplikovania celoročného plánu do výchovno-vzdelávacieho procesu druhého ročníka.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania hudobnej výchovy prebieha jednak v kmeňových triedach (skupinové, projektové, diferencované vyučovanie), jednak v počítačových učebniach (využitie elektronických médií, video, film,). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (kultúrne podujatia, hudobné podujatia – koncerty, besedy).

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebaujadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných

- schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
 - poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel,
 - získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Prehľad kompetencií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má mať po absolvovaní **primárneho vzdelania** tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vokálno-intonačné činnosti

- Získať základné spevácke zručnosti a návyky.
- Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas.
- Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.
- Poznať a správne realizovať hodnoty nôt ,
- (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt.
- Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie.
- Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.

Inštrumentálne činnosti

- Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať.
- Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy.

- Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.
- Taktovať v 2/4 a 3/4 takte.
- Ovládať kroky čardáša, valčika, mazúrky.
- Pohybom vyjadriť náladu hudby.

Percepčné činnosti

- Poznať krátke vekuprimerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom.
- Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod.
- Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby.
- Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov.
- Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore.
- Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.
- Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu.
- Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie.
- Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu.
- Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky.
- Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.
- Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.

Postoje

Žiak

- si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov,
- postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Žiak

- spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,
- pochopí morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická

funkcia,

- získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **kľúčové kompetencie** (*Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti, Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti, Schopnosť tvorivo riešiť problémy*) tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vchovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
všetky	Eva Langsteinová, Belo Felix: <i>Hudobná výchova pre 2. ročník základných škôl</i>	Zvukové prístroje, výpočtová technika, dataprojektor, interaktívna tabuľa	výpočtová technika, pracovné listy	Internet, knižnica, odborná literatúra, spevníky, akustické rozhlasové programy, nahrávky na CD, www.youtube.com ...

Tematický výchovno – vzdelávací plán z hudobnej výchovy pre 2.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Opakovanie	Opakovanie piesní z 1. ročníka	Žiaci poznávajú svet zvukov a hudby na báze a	Osobný a sociálny	Žiak chápe poslanie ľudovej hudobnej kultúry

		princípoch hry. Rozospievať triedny kolektív, žiaci sú veselí, aktívni, spolupracujú. Žiaci realizujú svoje hudobné predstavy s pohybovými činnosťami.	rozvoj	v živote človeka. Pohybom správne reaguje na hudbu. Rozvíjanie hlasového rozsahu.
Septembrová pesnička. Adam v škole nesedel	Notová osnova Zoznamovanie sa s notami: celá nota a pomlčka - tvar Pieseň: Septembrová pesnička, Adam v škole nesedel	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne zapisujú celú notu a celú pomlčku.	Ochrana života a zdravia Environmentál na výchova Prírodoveda	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu. Reprodukovať rytmus v jednoduchej rečňovanke.
Krásna, krásna	Celá nota a pomlčka, hodnota Pieseň: Krásna, krásna	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne realizujú hodnotu celej noty a pomlčky.	Ochrana života a zdravia	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Náš tatiček	Zoznamovanie sa s notami: polová nota a pomlčka - tvar Pieseň: Naš tatiček	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne zapisujú polovú notu a pomlčku.	Osobný a sociálny rozvoj Vlastiveda	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Zjedzte ma vlčky, zjedzte	Polová nota a pomlčka, hodnota Pieseň: Zjedzte ma vlčky, zjedzte	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne realizujú hodnotu polovej noty a pomlčky.	Environmentál na výchova Prírodoveda	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu
Pec nám spadla	Zoznamujeme sa s notami: štvrt'ová nota a pomlčka-tvar Pieseň: Pec nám spadla	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne zapisujú štvrt'ovú notu a pomlčku.	Ochrana života a zdravia	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.

Ide, ide vláčik	Štvrt'ová nota a pomlčka, hodnota Pieseň: Ide, ide vláčik	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne realizujú hodnotu štvrt'ovej noty a pomlčky.	Environmentál na výchova Dopravná výchova	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Zebra	Zoznamujeme sa s notami: osminová nota a pomlčka Pieseň: Zebra Osminová nota a pomlčka, ich hodnota	Žiaci získavajú základné spevácke zručnosti a návyky. Vedia spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznajú a správne zapisujú osminovú notu a pomlčku. Poznajú jej hodnotu.	Environmentál na výchova Prírodoveda	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Češem si hlavičku	Kľúč od pesničky: husľový kľúč a jeho tvar Pieseň: Češem si hlavičku	Poznať husľový kľúč a jeho funkciu.	Ochrana života a zdravia	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Prišiel k nám Mikuláš	Nácvik tvaru husľového kľúča Pieseň: Prišiel k nám Mikuláš	Vedieť naznačiť husľový kľúč do notovej osnovy.	Multikultúrna výchova	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Opakovanie	Opakovanie piesní	Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Naučené piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď.		Pohybom správne reaguje na hudbu. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Moderné piesne	Spev moderných piesní	Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.	Multimediálna výchova	Žiak vie správne zaspievať modernú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Moderné piesne	Vnímanie melódie piesne, nácvik piesne s grafickým názorom	Vedieť vnímať melódiu piesne.	Multimediálna výchova	Správne zaspievať pieseň podľa grafického názoru.

Rýmy zimy	Opakovanie nôt – ich názvu a trvania Odpis notového zápisu piesne Pieseň: Rýmy zimy	Poznať a správne realizovať hodnoty nôt.	Prírodoveda	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Koledy	Spev vianočných piesní a kolied Počúvanie príjemných vianočných melódii	Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy. Spoznať vianočnú hudbu svojho národa i iných národov. Pripraviť jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.	Multikultúrna výchova Vlastiveda	Pohybom správne reaguje na hudbu.
Ženilo sa motovidlo	Rytmickeý výcvik podľa nôt (TA-A, TA, TE-NE) Pieseň: Ženilo sa motovidlo	Vedieť realizovať rytmické motívy. Podporiť náladu piesne a skladby.		Pohybom správne reaguje na hudbu. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Karneval	Rytmickeý výcvik podľa nôt Pieseň: Karneval	Vedieť realizovať rytmické motívy. Podporiť náladu piesne a skladby.		Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Opakovanie	Vlastná rytmizácia vyjadrená hlasom a pohybom Opakovanie piesní	Vedieť realizovať rytmické motívy a vyjadriť ich hlasom a pohybom.		Pohybom správne reaguje na hudbu. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Na sluhu	Hudobno-pohybové hry Hra: Na sluhu	Chôdza a pochodovanie podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.	Dopravná výchova	Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.
Dínom, dánom	Vlastná rytmizácia piesní s využitím hudobných nástrojov Pieseň: Dínom - dánom	Vedieť realizovať rytmické motívy a vyjadriť ich detskými hudobnými nástrojmi. Poznať detské hudobné nástroje a správne ich držať.	Prírodoveda	Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy.

Detské hudobné nástroje	Vlastná rytmizácia piesní s využitím hudobných nástrojov	Vedieť realizovať rytmické motívy a vyjadriť ich detskými hudobnými nástrojmi. Poznať detské hudobné nástroje a pomenovať ich správne	Informatická výchova	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Zahrajte mi muzikanti	Zavedenie tónu g a solmizačnej slabiky SO Pieseň: Zahrajte mi muzikanti E. Suchoň: Zahrajte mi muzikanti	Poznať notu g a vedieť ju správne zapísať. Priradiť k nej solmizačnú slabiku SO.	Tvorba projektov a prezentačné zručnosti	Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii.
Fašiangy, Turíce	Zavedenie tónu e a solmizačnej slabiky MI Pieseň: Fašiangy, Turíce	Poznať notu e a vedieť ju správne zapísať. Priradiť k nej solmizačnú slabiku MI. Vedieť správne intonovať 5. a 3. stupeň.	Multikultúrna výchova	Porovnať spev piesne s počúvaním hudby.
Skáče žaba	Opakovanie tónov a solmizačných slabík piesňou Skáče žaba po blate	Správne intonovať melódiu podľa už naučených nôt.	Prírodoveda Výtvarná výchova	Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii.
Spadla hruška zelená	Zavedenie tónu a a solmizačnej slabiky LA Pieseň: Spadla hruška zelená	Poznať notu a správne zapísať notu a. Priradiť k nej solmizačnú slabiku LA	Environmentál na výchova	Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii.
Tvoríme hudbu	Vymýšľanie melódie na daný text	Vedieť vytvoriť jednoduchú melódiu k danému textu – riekankového typu.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Vytvoriť melódiu a zaspievať pesničku riekankového typu.
Pieseň pre tvoje uši	Doprovod piesne hrou na tele Pieseň: Pieseň pre tvoje uši	Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy k piesni hrou na svojom vlastnom tele.		Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
Žaba, žaba, žabisko	Zavedenie tónu f a solmizačnej slabiky FA Pieseň: Žaba, žaba, žabisko	Poznať a správne zapísať notu f. Priradiť k nej solmizačnú slabiku FA.		Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.

Smutný slimák	Zavedenie tónu c a solmizačnej slabiky DO Hra na trúbáčov (DO – MI – SO) Pieseň: Smutný slimák	Poznať a správne zapísať notu c. Priradiť k nej solmizačnú slabiku DO. Intonovať 1., 3. A 5. stupeň v hre na trúbáčov.		Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Spadla hruška zelená	Zavedenie tónu d a solmizačnej slabiky RE Pieseň: Spadla hruška zelená	Poznať a správne zapísať notu d. Priradiť k nej solmizačnú slabiku RE.		Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii.
Vyskočilo slniečko	Zavedenie tónu h a solmizačnej slabiky TI Pieseň: Vyskočilo slniečko	Poznať a správne zapísať notu h. Priradiť k nej solmizačnú slabiku TI.	Prírodoveda Vlastiveda	Získať prehľad o danej note, jej solmizačnej slabike a správnej intonácii. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
Plietla som papučky	Stupnica a jej intonácia Pieseň: Plietla som papučky	Poznať pojem stupnica a správne ju zaintonovať na základe už nadobudnutých poznatkov o notách a ich výškach.	Výtvarná výchova	Zaintonovať stúpajúci a klesajúci rad tónov.
Moderná hudba	Moderná, populárna hudba, jej počúvanie a vlastnosti Hudobná rozprávka	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom . Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy. Spoznať hudbu rôzneho typu – modernú, populárnu. Vytvoriť jednoduchý rozprávkový príbeh s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrovať text, pieseň a pohyb do jedného celku.	Multimediálna výchova Informatická výchova	Pohybom správne reaguje na hudbu. Osvojiť si pojem a porozumieť mu: hudobná rozprávka,

	Muzikoterapia – relaxácia pri hudbe	Oddychovať a relaxovať pri hudbe. Vedieť verbalizovať hudobný zážitok.	Multimediálna výchova	Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.
	Opakovanie a utvrdzovanie učiva HUV	Opakovanie naučených piesní v 2. ročníku. Utvrdzovanie vedomostí a zručností osvojených v edukačnom procese vyučovania hudobnej výchovy.		

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Predmety – telesná výchova

Telesná výchova – 2.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola, Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantné na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej

zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe rozdelený do týchto tematických okruhov:

Tematický celok (TC)	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Základné lokomócie a nelokomočné pohyb.zručnosti	30%	30%	30%	30%
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	30%	30%	30%	30%
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	15%	15%	15%	15%
Psychomotorické cvičenia a hry	15%	15%	15%	15%
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10%	10%	10%	10%

Do obsahu vzdelávania boli zaradené prierezové tematiky *Ochrana života a zdravia* (napr. pozitívne vnímanie základných lokomočných a nelokomočných zručností ako potrebnej a nevyhnutnej súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia, správne vnímanie významu poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu, využitie času na cvičenie a športovanie a *Environmentálna výchova* (pozitívne vnímanie pohybových aktivít v prírode ako potrebnej súčasť pohybu človeka, pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody).

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Vyučovanie prebieha jednak vo vlastnej školskej telocvični, jednak na športových plochách v okolí školy. Zložky predmetu sú však súčasťou aj zimnej a letnej školy v prírode.

Ciele predmetu

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,

- podporovať procesy sebazoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastolovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	Poradové cvičenia Rozvoj základných lokomócií Elementárne zručnosti z akrobacie Manipulačné hry Pohybové hry Jednoduché rytmické cvičenia	hry, cvičenie tlieskanie, vydupávanie, motivované pohyby, dramatizácia, improvizácia
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry		
Kreatívne a estetické pohybové činnosti		
Psychomotorické cvičenia a hry	Psychomotorické cvičenia a hry	jóga, dychové cvičenia hry, cvičenie
Aktivity v prírode a sezónne	Plavecký výcvik	tréning

pohybové činnosti	Turistika Lyžiarsky výcvik Cross - country	súťaže
-------------------	--	--------

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	metodika		žinenka, lavička, lopty, fitlopty, pružný mostík	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	metodika	CD prehrávač, Tv,	lopty, loptičky, stuhy, kruhy	
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	riekanky, básničky, detské piesne	magnetofón, CD prehrávač,	jednoduché hudobné nástroje	
Psychomotorické cvičenia a hry	metodika	dataprojektor	žinenky, lavičky, fitlopty, ľahké činky	
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	príručky, mapy			

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z telesnej výchovy pre 2.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.	bežecká abeceda, beh - rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, kotúle - vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia		Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe. Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách. Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach
Psychomotorické cvičenia a hry	Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného	koordinačné cvičenia a hry, relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, aktivity zamerané na rozvoj dýchania, naťahovacie (strečingové) cvičenia, cvičenia na rozvoj flexibility.		Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky. Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v

	pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania a sebadôvery.			rôznych obmenách. Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry. Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.
Manipul. Pohybové a prípravné športové hry	Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.	hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých a pod.) Prípravné športové hry - zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.		Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Mať primerane veku rozvinuté základné sensorické, motorické (pohybové), intelektuálne,	tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i		Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe. Ukázať správne

	<p>kultúrno - umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu</p>	<p>jeho častí v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>		<p>technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.</p>
--	---	--	--	--

V. Učebné osnovy – 3.ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Predmety – slovenský jazyk a literatúra
– anglický jazyk

Slovenský jazyk a literatúra – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	8 hodín týždenne; spolu 264 vyučovacích hodín
Ročník	Tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Štruktúra učebných osnov pre 3. ročník ZŠ vychádza z najnovších poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúrny, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Pri tvorbe učebných osnov sa vychádzalo zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov).

Predmet pozostáva z dvoch základných častí - slovenský jazyk a literatúra. Má komplexný charakter, ktorý sa prejavuje v úrovni kompetenčnej – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, v medzipredmetovej úrovni – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, v medzizložkovej úrovni – integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a vnútrozložkovej – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je komunikačná kompetencia, ktorá sa vníma ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je jazyková kompetencia, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlišiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety.

Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobejší charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie sa považuje za proces celoživotný

Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov komunikačné zručnosti. *Základné komunikačné zručnosti* sú: počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie. Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii počúvania a čítania (*receptívne*), hovorenia a písania (*produktívne*).

Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných.

Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe určený nasledovne:

- **Jazyková zložka** – tlačené a písané písmená abecedy, radenie slov podľa abecedy, názvy písmen, vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy, slovo, slabika, rozdeľovanie slov na slabiky, vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík, názvy obojakých spoluhlások, pravopis po obojakých spoluhláskach, vybrané slová, morfológia
- **Čítanie a literárna výchova** – literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu, obsahujú témy prírodných motívov, ale rozvíjajú aj schopnosť precítiť literárny text či orientáciu v školskej knižnici; pojmy poézia, próza, verš, odsek, ľudová slovesnosť, pranostika, ľudová rozprávka, prirovnanie, autorská rozprávka, hlavná postava, vedľajšia postava, príslovie, porekadlo, povesť, hlavná myšlienka
- **Komunikácia a sloh** je založená najmä na rozvíjaní komunikačnej kompetencie v písomnom styku (list – oslovenie, podpis; oznam, sms, e-mail, korešpondenčný lístok, inzeráty, reklama, vizitka, pozvánka), ale i rozvíja aj schopnosť porozprávať svoj zážitok s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti (osnova, úvod, jadro, záver, časová postupnosť) či spresňovať význam slov pri vyjadrovaní (opis, odsek)

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfologickej, syntaktickej a stylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií – časť Slovenský jazyk

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci budú schopní

- samostatne písať jednoduché texty
- prečítať, odpísať alebo podľa diktovania napísať arabské číslice
- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť
- osvojiť si normy výslovnosti
- reprodukovat' umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne a stručne)
- zapamätať si podstatné fakty a definície
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu
- uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatried'ovať
- tvoriť a prezentovať vlastný text
- napísať krátky text
- porozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo
- zdramatizovať text

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií – časť Literatúra

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci budú schopní

- správne plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah je primeraný skúsenostiam žiaka
- výrazne čítať a recitovať úryvky z literatúry
- pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč
- zapamätať si podstatné fakty a definície a demonštrovať ich znalosť
- vysvetliť podstatu a vzťahy medzi osvojenými javmi
- zostaviť osnovu a určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu
- prerozprávať obsah a vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu
- identifikovať v textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy
- používať literárne pojmy pri rozbere literárnych textov
- hodnotiť postavy a určiť ich vzájomný vzťah v literárnom texte
- odlišovať prozaické a básnické texty
- odlišovať umelecké a náučné texty
- zreprodukovat' a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti
- na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie
- napísať krátky prozaický útvar
- tvoriť jednoduché rýmy
- inscenovať kratší dramatický text

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- neverbálne sa vyjadrovať
- verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor
- prakticky využiť poznatky s abecedou na prácu s encyklopédiami a slovníkmi
- aktívne využívať abecedu pri vyhľadávaní nových informácií v tlačovej aj elektronickej podobe
- podporovať záujem o spoznávanie nových slov a ich presné využívanie v praxi

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- používať jazykové príručky a slovníky
- orientovať sa v školskej a verejnej knižnici
- pracovať v skupine
- preberať zodpovednosť za svoju prácu
- ohodnotiť svoju prácu (sebahodnotenie) i prácu druhých spolužiakov
- uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčívna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie</p>	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie projekty</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)

Všetky tematické celky	Hirschnerová,Z.: Slovenský jazyk pre 3. roč. ZŠ, Bratislava: aitec,2011 + pracovný zošit + metodické poznámky	CD prehrávač, PC, dataprojektor	pracovné listy	Pružincová,M.: Hravá gramatika – Ako sa nebáť pravopisu, Prievidza: Maquita, 2005 Pružincová ,M.: Precvič si slová vybrané aj tie nevybrané Prievidza: Maquita, 2004 Rýzková,A - Benková,J.: Učíme sa pravopis v 3. roč. ZŠ,Bratislava:SPN, 2006 Kovárová,D. – Kurtulíková,A.: Vybrané slová, Bratislava: OPI, 2007 rôzne rozprávkové knihy, besedy a návštevy školskej knižnice a Krajskej knižnice
------------------------	--	---------------------------------------	----------------	--

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Všetky tematické celky	Benková,S. a kol.: Čítanka pre 3. roč. ZŠ, Bratislava: Poľana – vydavateľstvo Litera, 2007	CD prehrávač, PC, dataprojektor	Pracovný zošit k Čítanke pre 3.roč. ZŠ, Bratislava:Poľana,	rôzne rozprávkové knihy, beseda v knižnici

Hodnotenie

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení pristupuje učiteľ ku každému žiakovi individuálne. Nekomparuje výsledky detí medzi sebou, ale hodnotí každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Cieľom učiteľa je žiaka pozitívne ohodnotiť, čo má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedie k tomu, aby sa vedeli **ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon iných. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5.** Žiaci sú skúšané písomne a ústne, cez projekty. Pri hodnotení žiakov známku zohľadňujeme získané kľúčové kompetencie v súlade s učebnými osnovami a ich schopnosť osvojenia si u žiaka

Tematický výchovno – vzdelávací plán zo slovenského jazyka pre 3.ročník ZŠ				
Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Opakovanie s Opkom Hopkom	Komunikačné ciele	Opakovanie poznatkov z 2. ročníka	Prírodoveda OSR	Správne pomenovať a rozdeliť hlásky, vedieť vytvoriť blahoželanie, list, pozdrav, správne sa predstaviť
Abeceda Delenie slov na slabiky Sloh Delenie slov na slabiky	Prakticky využiť poznatky s abecedou na prácu s encyklopédiami a slovníkmi. Porozprávať svoj zážitok tak, aby sa skladalo z úvodu, jadra a zo záveru. Slabikotvorné hlásky a tvorba slabík s týmito hláskami žiak rozozná takéto slová a vie tvoriť nové slová.	Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy. Úvod, jadro záver. Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy - úvod, jadro, záver. Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Prírodoveda Matematika ENV OSR	V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy. Podobne i v encyklopédií alebo telefónnom zozname. Žiak vie členiť text rozprávania na úvod, jadro a záver. Žiak suverénne rozdeľuje slová na slabiky, zo slabík vie utvoriť slová. Vie, že spoluhláska l, í a r, í môže nahradiť samohlásku.

<p>Delenie slov na slabiky</p> <p>Sloh</p>	<p>Snažiť sa pri písaní krátkych správ používať presné pojmy, názvy. Použiť čo najmenej slov na vyjadrenie správy SMS, alebo e-mailu. Vedieť stručne podať informáciu o niečom, alebo niekom</p>	<p>Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektronicky, písomne.</p>	<p>Prírodoveda Matematika ENV MDV</p>	<p>Žiak pozná funkciu jednoduchej písomnej správy a vie ju napísať. Pozná rôzne druhy správy: novinová, SMS, e-mail, korešpondenčný listok. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.</p>
<p>Obojaké spoluhlásky</p>	<p>Rozširovať aktívnu slovnú zásobu žiakov o vybrané slová a príbuzné slová. Frazémy s vybranými slovami vedieť využívať v komunikačnej situácii</p>	<p>Spoluhlásky rozdeľujeme na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach. Definícia vybraných slov. Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová.</p>	<p>Vlastiveda Výtvarná výchova DOV</p>	<p>Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý. Žiak vie zdefinovať vybrané slová.</p>
<p>Sloh</p> <p>Vybrané slová</p>	<p>Snažiť sa pri písaní krátkych oznamov používať presné pojmy, názvy. Poznať funkciu oznámenia a vedieť ho napísať. Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch (vlastiveda, Prírodoveda, IKT, etická výchova a pod.).</p>	<p>Písomné odovzdávanie informácií písomne.</p> <p>Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po b. Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.</p>	<p>Prírodoveda Vlastiveda</p>	<p>Žiak vie napísať jednoduchý oznam. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.</p> <p>Vie povedať aké i, í alebo y, ý píšeme vo vybraných slovách. Naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová. Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová</p>

				používať v slovách, v iných slovných spojeniach a v textoch.
Vybrané slová po b Inzerát	Pri vyhľadávaní inzerátov cvičiť motorické zručnosti, aplikačné a analytické zručnosti. Pri samostatnej tvorbe inzerátu uplatniť najmä tvorivé zručnosti. Všimáť si jazykové prvky inzerátu.	Inzeráty nachádzajúce sa v tlači . Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov.	Hudobná výchova TBZ	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. Vie sformulovať krátky inzerát - písomne.
Vybrané slová po m	Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvichných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.	Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po obojakej spoluhláske m . Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	Prírodoveda	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách, používať ich nielen v izolovaných slovách, v iných slovných spojeniach a v textoch.
Pozvánka Vybrané slová po p	Pri tvorbe pozvánky žiak uplatňuje motorické zručnosti, aplikačné a tvorivé zručnosti. Vyberá vhodné slová podľa komunikačných okolností. Slová, ktoré sú súčasťou aktívnej lexiky žiaka rozširovať a používať v nových ustálených spojeniach.	Písomná formulácia pozvánky napr. s tematikou Vianočné posedenie, Vianočný koncert žiakov... Obsah pozvánky	Vlastiveda MUV	Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať -miesto, čas, program, kto pozýva. Vie pozvánku primerane graficky ozvláštniť.
Reklama	Vedieť vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Rozlišovať druhy reklamy. Sformulovať krátky	Druhy reklamy. Analýza reklamných textov. Tvorba reklamných textov. Reklamný plagát.	Telesná výchova	Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť druhy reklamy. Vie sformulovať

Opakovanie vybraných slov po b,m,p. Vybrané slová po r	reklamný text. Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.	Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.		krátky reklamný text. Vie posúdiť hodnovernosť reklamy. Žiak vie používať vybrané slová nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.
Vybrané slová po r	Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.	Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po jednotlivých obojakých spoluhláskach . Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	Výtvarná výchova OZO	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, slovných spojeniach a v textoch.
Vybrané slová po s	Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.	Ovládanie vybraných slov po obojakej spoluhláske s. Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	Hudobná výchova	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať v slovách, v slovných spojeniach a v textoch.
Vybrané slová po s	Viesť žiakov k spresňovaniu slov pri	Ústne opísať konkrétne	Prírodoveda RLK	Dieťa vie ústne opísať základné

Opis predmetu	vyjadrovaní (ústnom aj písomnom). Naučiť ich všímať si konkrétne prvky opisovaných predmetov. Učiť žiakov aktívne používať slovnú zásobu, ktorú už ovládajú a rozširovať ju o nové slová a ich presné používanie.	predmet. Všímať si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie.		vlastnosti predmetu. Podľa opisu vie určiť, o aký predmet ide. Učí sa tvorivo rozmýšľať. V ústnom prejave dodržiava spisovnú výslovnosť.
Vybrané slová po v	Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.	Ovládanie vybraných slov po obojakej spoluhláske v. Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	Matematika MUV	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať v slovách, v slovných spojeniach a v textoch.
Vybrané slová po v Rozprávanie príbehu podľa osnovy	Porozprávať príbeh s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti alebo v skupine, alebo pred triedou. Žiak využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky.	Porozprávať príbeh podľa osnovy - úvod, jadro, záver. Časová postupnosť.	Vlastiveda	Žiak vie porozprávať príbeh podľa osnovy. Vie zostaviť osnovu svojho rozprávania. Pri rozprávaní dodržať časovú postupnosť.
Rozprávane príbehu podľa osnovy Vybrané slová po z	Porozprávať príbeh s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti alebo v skupine, alebo pred triedou. Žiak využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky	Porozprávať príbeh podľa osnovy - úvod, jadro, záver. Časová postupnosť.	Vlastiveda	Žiak vie porozprávať príbeh podľa osnovy. Vie zostaviť osnovu svojho rozprávania. Pri rozprávaní dodržať časovú postupnosť.

<p>Vybrané slová po z Opakovanie vybraných slov</p>	<p>Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch.</p>	<p>Ovládanie vybraných slov po obojakej spoluhláske z. Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.</p>	<p>Matematika MDV</p>	<p>Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach a v textoch.</p>
<p>Slovné druhy Podstatné mená Vlastné, všeobecné</p>	<p>Rozlišovanie a vyhľadávanie konkrétnych podstatných mien v texte. Tvorba viet na podstatné mená a ich praktické používanie v texte.</p>	<p>Rozlišovať rôzne funkcie slov. Vyvodiť definíciu podstatných mien na konkrétnych.</p>	<p>Vlastiveda Výtvarná výchova</p>	<p>Žiak vie, že skupiny slov, ktoré sa nazývajú slovné druhy, majú v jazyku rozdielne funkcie. Žiak vie zdefinovať podstatné mená. Vie sa na ne opýtať správnou otázkou.</p>
<p>Vlastné podstatné mená osôb</p>	<p>Tvorba viet na podstatné mená a ich praktické používanie v texte. Správny pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien</p>	<p>Pravopis vlastných podstatných mien.</p>	<p>Prírodoveda ENV</p>	<p>Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...</p>
<p>Prídavné mená</p>	<p>Rozlišovanie a vyhľadávanie prídavných mien v texte. Tvorba viet na prídavné mená a ich praktické používanie v texte.</p>	<p>Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien.</p>	<p>Prírodoveda</p>	<p>Žiak vie zdefinovať prídavné mená. Pozná ich ako slová označujúce vlastnosti osôb, zvierat a vecí. Vie vyhľadať prídavné mená (akostné) z cvičení, z textu. Vie tvoriť antonymá.</p>

<p>Slová s opačným významom Opakovanie prídavných mien</p> <p>Opis predmetu</p>	<p>Problematiku antoným a synonymím je možné riešiť formou hry so slovami zameranú na tvorbu slov s rovnakým a opačným významom. Učiteľ nevyvodzuje príslušné termíny, ale snaží sa u žiakov vzbudiť záujem o slová a ich používanie vo vetách, v komunikácii a písanom texte. Viest' žiakov k spresňovaniu slov pri vyjadrovaní (ústnom aj písomnom). Naučiť ich všímať si konkrétne prvky opisovaných predmetov. Učiť žiakov aktívne používať slovnú zásobu, ktorú už ovládajú a rozširovať ju o nové slová a ich presné používanie.</p>	<p>Písomne opísať konkrétny predmet. Všímať si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver</p>	<p>Matematika Vlastiveda</p>	<p>Žiak vie opísať prvky z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie zostaviť podľa odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namaľovanú k nejakému konkrétnemu literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).</p>
<p>Zámená</p>	<p>Praktické používanie zámen v slovnej aj písomnej komunikácii. Pri vyvodení tohto učiva vychádzame z hovoreného textu. Žiaci na základe vlastnej komunikácie selektujú zámená, učia sa ich pravopis, vedia ich použiť v texte a vedia ich zameniť za iné slovné druhy, ktoré doteraz ovládajú.</p>	<p>Definovať zámená. Vychádzame zo skúsenosti, že žiaci používajú v bežnej komunikácii zámená, napr. ja, ty, on, ona, my, vy, oni, ony, ten, tá, to, tí, tie, moje, tvoje, naše, vaše. Žiakov neučíme delenie zámen, iba ich naučíme prakticky ich vyhľadať v cvičeniach, v textoch.</p>	<p>Prírodoveda OZO</p>	<p>Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vie vymenovať bežne používané zámená v praxi. Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte. Vie ich používať pri komunikácii s inými osobami. Žiak vie, akú funkciu majú zámená. V texte rozozná osobné a privlastňovacie zámená. Nepozná jazykovednú terminológiu, nemusí vedieť v texte rozlišovať druhy zámen.</p>

<p>Opakovanie zámen Opis ilustrácie Opis ilustrácie</p>	<p>Viesť žiakov k spresňovaniu slov pri vyjadrovaní (ústnom aj písomnom). Naučiť ich všímať si konkrétne prvky opisovaných ilustrácií. Učiť žiakov aktívne používať slovnú zásobu, ktorú už ovládajú a rozširovať ju o nové slová a ich presné používanie.</p>	<p>Písomne opísať jednoduchý opis ilustrácie podľa osnovy. Všímať si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver</p>	<p>Prírodoveda Matematika</p>	<p>Žiak vie opísať prvky z ktorých sa ilustrácia. Dokáže napísať jednoduchý opis ilustrácie založený na opise postáv v postupnosti podľa svojho rozhodnutia.. Opis vie členiť podľa odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namalovaných k nejakému konkrétnemu literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).</p>
<p>Číslovky Opakovanie čísloviek</p>	<p>Vedomosti o číslovkách žiak využíva nielen na hodinách jazyka slovenského, ale i v iných predmetoch, najmä v matematike.</p>	<p>Definovať číslovky. Vychádzať zo skúsenosti žiakov s týmto slovným druhom. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v matematike. Môžeme spomenúť číslovky základné aj radové, ale nevyžadujeme, aby tieto pojmy žiaci ovládali.</p>	<p>Matematika OSR</p>	<p>Žiak vie, akú funkciu majú číslovky. Rozlišuje základné a radové číslovky bez použitia terminológie. Vie správne zapísať základné číslovky do 30 v nominatíve singuláru a radové číslovky do 20 slovom aj číslicami. Vie správne uplatniť ich pravopis v texte. Žiak vie vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi, v cvičeniach, v textoch. Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky.</p>

Slovesá	Rozlišovanie a vyhľadávanie slovies v texte. Tvorba viet na slovesá a ich praktické používanie v texte. Správny pravopis slovies v pravopisných cvičeniach a v diktátoch. Žiak vie gramatický jav aplikovať pri tvorbe textov. Učiteľ sa snaží u žiakov vzbudiť záujem o slová a ich používanie vo vetách, v komunikácii a písanom texte.	Vyvodit' jednoduchú definíciu slovies. Vychádzať zo skúseností žiakov s týmto slovným druhom.	Prírodoveda Matematika ENV	Žiak vie, akú funkciu majú slovesá. Pozná ich ako slová pomenúvajúce, čo osoby, zvieratá a veci robia. Vie ich rozoznať vo vete a správne ich použiť.
Slovesá Opakovanie slovies Rozprávanie	Porozprávať svoj zážitok s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti v skupine, alebo pred triedou. Žiak využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky.	Rozprávanie príbehu podľa obrázkov, zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy - úvod, jadro, záver. Časová postupnosť.	Vlastiveda Výtvarná výchova MUV	Žiak vie porozprávať a napísať krátke rozprávanie podľa osnovy. Pri rozprávaní dodržať časovú postupnosť.
Rozprávanie Záverečné opakovanie	Porozprávať svoj zážitok s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti v skupine, alebo pred triedou. Žiak využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky	Rozprávanie príbehu podľa obrázkov, zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy - úvod, jadro, záver. Časová postupnosť. Žiak si upevňuje získané vedomosti.	Výtvarná výchova Vlastiveda	Žiak si upevňuje získané vedomosti.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z čítania pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Škola Jeseň	Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry zlepšovať čitateľské zručnosti. Vedieť sa orientovať v knižnici.	Práca s textom- literárne texty zamerané na zvládnutie techniky čítania na porozumenie textu (témy obsahujúce prírodné motívy spojené s jeseňou a tematikou školy	Prírodoveda ENV	Žiak vie vymenovať knihy pre deti a mládež detských autorov, porozprávať dej alebo obsah.
Rodina	Vymenovať knihy pre deti a mládež detských autorov porozprávať dej alebo obsah.	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu V súvislosti s poéziou vyvodenie pojmu verš. Práca s textom, texty s tematikou rodiny a rodinných vzťahov.	Slovenský jazyk OSR	Žiak dokáže rozoznať poéziu od prózy vie, čo je verš rozozná odsek.
Zima Zimné sviatky Vianoce Tradicie spojené so zimou.	Spoznať pranostiky, ľudové i autorské rozprávky. Obohacovať si slovnú zásobu.	Krátke ľudové útvary, oboznámenie sa s pranostikami, prirovnanie, vyhľadávanie prirovnaní.	Vlastiveda OZO MUV	Žiak rozpozná, čo je ľudová slovesnosť, čo je pranostika, pojem rozprávka, pojem prirovnanie.
Autorská rozprávka, hlavná a vedľajšia postava.	Vedieť rozprávky správne prečítať Pokúsiť sa o dramaturgiu, krátke divadelné predstavenie.	Čítanie rozprávok v učebnici, časopisoch, v knižnici, doma. Členenie rozprávok ako literárneho útvaru. Mená svetových rozprávkárov a ich tvorba.	Hudobná výchova TBZ	Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi autorskou a ľudovou rozprávkou. Vie, podľa čoho je rozčlenený text. Vie v texte vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy. Pokúsi sa o dramaturgiu textu.
Príslovia a porekadlá	Spoznať frazémy v krátkych literárnych útvaroch, využiť ich v praxi.	Nové literárne útvary ľudovej slovesnosti príslovie, porekadlo, ich výchovné využitie.	Matematika DOV	Žiak pozná a vie vysvetliť pojem príslovie, porekadlo, vyhľadať ich v textoch, v literatúre povedať výchovný cieľ.

Povešť Výber zo slovenských povestí	Vedieť rozpoznať nový literárny útvar povestí. Vytvoriť otázky k textu. Pokúsiť sa napísať krátky príbeh.	Jednoduchá povesť a jej druhy. Hlavná myšlienka povesti.	Výtvarná výchova MDV	Žiak pozná a rozumie pojmu povesť, pozná druhy povestí, vie vyhľadať a vyhodnotiť hlavnú myšlienku. Chápe výchovné využitie otázky k textu.
--	---	---	-------------------------	---

Anglický jazyk – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne , spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	Tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Politickými a spoločenskými zmenami, intenzívnym rozvojom médií sa náš svet stále zmenšuje. Sústavne sme konfrontovaní rozmanitosťou osobitostí iných krajín, iných kultúr a jazykov. Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života.

V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti. Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka je oblasť, ktorá je v našej krajine ešte tak trochu "terra incognita". Skúsenosti, ktoré sa získali počas experimentálneho vyučovania, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa
- otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr
- odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie

- *pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu*
- *uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.*

Obsah skorého vyučovania anglického jazyka vychádza zo záujmu dieťaťa, z detského sveta a z reálií krajiny (cultural studies).

V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky.

V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - *hot dog, desk, pen* atď.).

Pri používaní jazyka sa dieťa oboznámi so štruktúrami jazyka hravou formou. Ich systematizácia vo forme gramatickej progresie ostáva však obsahom neskoršieho vyučovania. Správne zvolenými metódami sa

- má vytvoriť atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu
- má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami
- má dieťa naučiť reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).

V skorom vyučovaní anglického jazyka sa

- má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť (predpísanými) známками
- majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa
- má učiteľ viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka sa musí zabezpečiť vyučujúcimi na vysokej odbornej úrovni

- v oblasti výslovnosti (*veľká schopnosť imitácie u detí*)
- v oblasti používania všetkých sociálnych foriem práce (*práca vo dvojici, skupinová práca, a i. - socializácia detí*)
- v oblasti všetkých druhov detskej literatúry (*radosť a ochota detí recitovať a dramatizovať*)
- v oblasti pedagogiky primárneho stupňa, ako aj metodiky skorého vyučovania cudzích jazykov.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

V 3. ročníku žiaci dosahujú úroveň A (*používateľ základov jazyka*), ktorá sa ďalej delí na úroveň A1 (*fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom*) a A2 (*počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov*).

Integrálnou súčasťou obsahu sú i všetky prierezové tematiky.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania anglického jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, e beam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy.

Ciele predmetu

Anglický jazyk na I. stupni

- má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- má sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku
- má umožniť dieťaťu dorozumieť sa v inom jazyku ako vo vlastnom
- má byť prínosom k celkovému vývinu dieťaťa a rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- má umožniť dieťaťu lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvárajú a/alebo prijímajú texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa na úrovni A1 rozvíjajú všeobecné kompetencie tak, aby dokázali:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učitelia sa, ktorí dosiahnu úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Sociolingvistická kompetencia

Učitelia sa, ktorí dosiahnu úroveň A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učitelia sa, ktorí dosiahnu úroveň A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelinajú a doplňajú (integrovane zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty

Písomný prejav

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z DVAolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozumieť známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb
- predstaviť seba

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- v jednoduchých situáciách vyžiadať a poskytnúť pomoc
- spolupracovať v po anglicky hovoriacej skupine na jednoduchej úlohe

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- riešiť jednoduché problémové situácie v cudzojazyčnom prostredí
- nebáť sa hovoriť po anglicky s cudzím človekom
- naučiť sa opísať obsah myšlienky, pokiaľ chýba slovná zásoba

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Jazykové prostriedky Výslovnosť Interkultúrne učenie sa Čítanie a písanie	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčívna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	<p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práca s názornými pomôckami a reálnymi predmetmi</p> <p>sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p>organizačné formy vyučovacia hodina, praktické ukážky konkrétnych činností, projekty, vychádzka, návšteva obchodu, pexesá, slovné hry, doplnovačky, domáca práca, dramatizácia textov, prezentácia pred publikom</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Jazykové prostriedky	Simmons, N. <i>FAMILY and FRIENDS 1</i> (Students book, Work book) Vydavateľstvo OXFORD	PC, CD prehrávač, magnetofón, fotoaparát, tlačiareň, skener EBEAM tabuľa	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety, obrázky,	Doplnková literatúra. 10 veľmi jednoduchých kníh z vydavateľstva LADYBIRD Červená čiapočka –mimočítanková literatúra z vydavateľstva OXFORD Hrnček var Sue Arengo

	UNIVERSITY PRESS		didaktické hry, hračky,	OXFORD UNIVERSITY PRESS Dostupná literatúra pre túto vekovú kategóriu z vydavateľstva OXFORD, Longman, MC MILLAN,
Výslovnosť	Simmons, N. <i>FAMILY and FRIENDS 1</i> (Students book, Work book) Vydavateľstvo OXFORD UNIVERSITY PRESS	PC, CD prehrávač, magnetofón,	CD, magnetofónov é nahrávky, PC	slovník z počítača
Interkultúrne učenie sa	Simmons, N. <i>FAMILY and FRIENDS 1</i> (Students book, Work book) Vydavateľstvo OXFORD UNIVERSITY PRESS	PC, CD prehrávač, magnetofón, fotoaparát, tlačiareň, skener EBEAM tabuľa	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety, obrázky, didaktické hry, hračky,	Internet, edukačný program, mimočítanková literatúra
Čítanie a písanie	Simmons, N. <i>FAMILY and FRIENDS 1</i> (Students book, Work book) Vydavateľstvo OXFORD UNIVERSITY PRESS	PC, CD prehrávač, magnetofón, fotoaparát, tlačiareň, skener E- beam tabuľa	Učebnica, pracovné listy, kartičky so slovami	Edukačný program, E- beam tabuľa

Hodnotenie

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení pristupuje učiteľ ku každému žiakovi individuálne. Nekomparuje výsledky detí medzi sebou, ale hodnotí každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Cieľom učiteľa je žiaka pozitívne ohodnotiť, čo má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedie k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon iných. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovnou klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice pre slovné hodnotenie.

Pri hodnotení žiakov zohľadňujeme získané kľúčové kompetencie v súlade s učebnými osnovami a ich schopnosť osvojenia si u žiaka.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z anglického jazyka pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipre dmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Úvodné opakovanie	Naučiť žiakov nadviazať kontakt, viesť jednoduché dialógy pri zoznamovaní.	Zoznamovacie activity, pozdravy a predstavenie sa. Otázka: How are you? Odpoveď: I am fine. Thank you Určenie ich písanej formy. Hello, Good morning...	OSR Výtvarná výchova	Žiaci si osvoja základné pozdravy, zopakujú si základné zdvorilostné frázy
New friends	Tvorenie otázok a odpovedí pri zoznamovaní. Naučiť žiakov dni v týždni.	Zoznámene sa. Dni v týždni. Pieseň – Hello, what`s your name? Otázka: What`s your name? Odpoveď: My name is... Spojenia: It is Monday, Wednesday...		Žiaci vedia sa vedieť opýtať na meno, vedieť odpovedať. Vedieť povedať, aký je deň v týždni.
My house My room	Pomenovanie miestností v dome a nábytku v izbách, používanie predložiek.	Opis domu a vybavenie miestností Realizácia a prezentovanie jednoduchého projektu: My room, My house Living room, bedroom, bathroom, sofa, chair, bed, pillow... Vety typu: It is in kitchen. It is on the table.	TBZ DOV Hudobná výchova	Žiaci dokážu jednoducho opísať (v ústnej aj písomnej podobe) dom/byt, v ktorom bývajú, pomenovať nábytok a určiť jeho miesto s využitím predložiek.
Come and play! (Toys, transport)	Zopakovať názvy známych hračiek a dopravných prostriedkov a naučiť názvy nových, opakovanie farieb	Pomenovanie hračiek, dopravných prostriedkov Moja najobľúbenejšia hračka Čo je toto? To je ... Náčuvanie a porozumenie Čítanie boat, skateboard, bike.. kite, scoote... What is this? This is My favourite toy is...	DOV MDV Informatická výchova	Žiaci vedia pomenovať jednotlivé hračky, správne odpovedať na otázku : "Čo je toto?" " Začínajú tvoriť vety s použitím prídavných a podstatných

				mien.
Wildlife park (Animals)	Pomenovanie a opis zvierat, časti ich tela, využitie prídavných mien a slovík – can, have	Opis zvierat, nová slovná zásoba Podľa opisu hádame druh zvieratá Príprava a prezentácia projektu: “Moje obľúbené zviera” Snake, parrot, bat, tail, beak, feathers .. Vety typu: A dolphin can swim. A horse has 4 legs. A lion lives in Africa.	TBZ OSR ENV Prírodoveda	Žiaci vedie pomenovať a opísať zvieratá (v ústnej aj písomnej podobe). Pri opise využívajú známe prídavné mená a slovesá can, live, have...
Winter time	Nová slovná zásoba-zima, využívanie slovesa CAN: tvorba krátkych odpovedí Yes, I can/ No, I can't...	Slovná zásoba súvisiaca so zimnou tematikou- zimné oblečenie, zimné športy Boots, winter hat, skating, skiing, snowman... I can ski. It is cold.	OSR	Žiaci vedia odpovedať na otázku so slovesom „can“. Žiaci si osvoja zimnú slovnú zásobu.
At the shop	Naučiť základné frázy v obchode, zvládnutie novej slovnej zásoby (v papierníctve).	Základné frázy v obchode, ich precvičenie pomocou situačných scén Q: Can I have ten balloons, please? A: Yes, here you are. / No, sorry. Sharpeners, felt tips, marbles, stickers, rubbers...	OZO Finančná gramotnosť Slovenský jazyk	Žiaci sú schopní opýtať sa v obchode na daný tovar - rozvíjanie komunikačných schopností. Vie dramatizovať krátky text.
Lunchtime	Pomenovanie rôznych jedál a nápojov. Frázy: I like/I don't like	Pomenovanie rôznych jedál a nápojov. Rozlíšenie ich písanej formy. Tvorba jedálneho lístka. Zadelenie jedál do skupín Cereal/Meat/Dairy... Čítanie. Pieseň. What do you like? I like bread and butter. Are you hungry? Yes, I am./ No. I am not. Slovná zásoba: rice, roll,ham, fruit, chicken...	TBZ OZO Prírodoveda	Žiak je schopný vyjadriť aké jedlo a nápoj má/nemá rád. Rozšírenie slovnej zásoby. Zásady zdravého

		Projekt: Menu		stravovania.
At the fair	Zvládnutie novej slovnej zásoby- prídavné mená, otázka "Ako sa cítiš?"	Nová slovná zásoba – prídavné mená pomenujúce pocity a stavy a sloveso "feel". Čítanie, pieseň Q: How do you feel? A: I am sleepy, hungry, cross, thirsty, scared, happy... Alebo I feel ...	OSR MUV	Žiaci sa vedia opýtať na momentálny stav a náladu a povedať ako sa cítia. Žiaci si osvoja novú slovnú zásobu.
Spring Easter	Aktivity a slovná zásoba súvisiaca s príchodom jari, veľkonočnými sviatkami a tradíciami. Tvorba pohľadnice s veľkonočnou tematikou	Veľká noc, symboly jari piesne. Aktivity (osemsmerovky, dopĺňovačky, básničky...) s veľkonočnou tematikou. Easter, spring, bunny, basket, chick... Veľká noc v meste a na dedine.	RLK Výtvarná výchova Prírodoveda	Žiaci poznajú veľkonočnú slovnú zásobu, povedať o jari niekoľko jednoduchých viet.
At home	Tvorenie jednoduchých viet, spojenie osoby so slovesom. Využívanie slovík pre opis domácich činností	Používanie slovík v jednoduchých vetách. I watch TV. I do my homework. I read a book.	MDV	Žiaci vedia vyjadriť niektoré činnosti, ktoré vykonávajú
At the pool	Pomenovanie voľnočasových aktivít .	Nová slovná zásoba – slovesá, ktoré súvisia s voľným časom. Príprava a realizácia projektu: My free time. Take a photo, float, eat an ice cream, play marbles...	TBZ	Žiaci vedia v písomnej i ústnej podobe opísať trávenie svojho voľného času.
Happy holiday	Rozšírenie slovnej zásoby, komunikačné aktivity, koncoročné opakovanie. Moje prázdniny- projekt	Rozprávanie o lete, prázdninových aktivitách, opakovanie gramat. javov a slovnej zásoby summer, It is hot, sunny. We can swim, ride a bike, play tennis. We can wear shorts, T-shirt, dress...	MUV DOV	Žiaci sú schopní porozprávať a v písomnej podobe opísať leto a aktivity súvisiace s letom.

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Predmety – Prírodoveda Vlastiveda

Prírodoveda – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Prírodoveda ako vyučovací predmet má v sústave predmetov na 1. stupni základnej školy významné postavenie a má dôležitú úlohu v rozvoji osobnosti žiaka. Predmet predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Integruje viaceré prírodovedné oblasti, ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná - Prírodoveda tvorí propedeutický stupeň k vyučovaniu prírodovedných a spoločenskovedných predmetov vo vyšších ročníkoch ZŠ. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Súčasťou je aj rozvíjanie základných spoločenských a sociálnych vzťahov na báze vzťahov rodinných. Žiak získava poznatky o spoločenskom živote, učí sa správne pomenúvať, jednoducho opisovať a hovoriť o situáciách, ktoré sám prežíva a stretáva sa s nimi. Hlavný zdroj poznatkov tvoria sústavné a priame pozorovania prírody a spoločenského diania, na vychádzkach, práca v kútiku prírody, činnosti spojené s plnením úloh v kalendári prírody, jednoduché pokusy žiakov a ich osobné zážitky. Učiteľ cieľavedome využíva tieto podnety na utváranie správnych predstáv, vedomostí, skúseností a zručností. Na dosiahnutie cieľov používa rôzne metódy, formy práce a pracovné postupy, pomocou ktorých žiaci získavajú a utvrdzujú si poznatky.

Prírodoveda je komplexný predmet, ťažisko tvorí učivo o živej prírode, pripájajú sa k nemu jednoduché poznatky o zemepisných a spoločenských javoch z blízkeho okolia, o zariadeniach a inštitúciách, s ktorými sa žiaci môžu dostať do styku. Učivo je usporiadané podľa vzájomných vzťahov a súvislostí, ktoré vyplývajú z prírodných zmien v priebehu roka aj zo všeobecných prírodných zákonitostí a súvislostí medzi prírodou, jednotlivcom, spoločnosťou. Učivo môžeme rozdeliť na prírodovedné a spoločenskovedné.

Prírodovedné učivo:

- poskytuje základné informácie o živej prírode (rastliny, živočíchy, človek)
- obsahuje jednoduché poznatky zo zemepisu (okolie) podieľa sa na výchove kultivovaného vzťahu k prírode
- podieľa sa na ochrane a tvorbe životného prostredia a správania sa v prírode
- vytvára a rozvíja predstavy o prírodných javoch
- poskytuje základné informácie o vode, objeme, hmotnosti, čase, teplote, hustote látok, svetle, teple, horení, trení a pôde

Spoločenskovedné učivo:

- umožňuje získať základné poznatky o živote spoločnosti
- poskytuje základné poučenia o sebe, rozličných situáciách a vzťahoch
- vytvára a formuje sociálne vzťahy

Vzdelávací obsah pre 3. ročník je v Štátnom vzdelávacom programe rozdelený na tieto tematické celky:

- **Objavujeme tajomstvá vody**
- **Zisťujeme, ako meriame objem, hmotnosť, čas a teplotu**
- **Učíme sa, čo je hustota**
- **Objavujeme teplo a svetlo**
- **Objavujeme pôdu**
- **Objavujeme ľudské telo**

Jednotlivé tematické celky sa zaoberajú týmito témami:

- **Objavujeme tajomstvá vody**
 1. Zdroje vody
 2. Pitná a minerálna voda
 3. Tvrdá a mäkká voda
 4. Morská voda
 5. Skupenstvá vody
 6. Voda v plynnom skupenstve-vodná para
 7. Voda v pevnom skupenstve-ľad
 8. Kolobeh vody v prírode
- **Zisťujeme, ako meriame objem, hmotnosť, čas a teplotu**
 1. Porovnávanie množstvo látok
 2. Meranie objemu
 3. Meranie hmotnosti
 4. Meranie času
 5. Meranie teploty
- **Učíme sa, čo je hustota**
 1. Hustota látok
 2. Ako urobiť z plávajúceho predmetu neplávajúci a naopak
 3. Porovnávanie hustoty látok
 4. Prečo môžu predmety plávať na vode aj vo vode
 5. Zmena hustoty látok v závislosti od tepla
 6. Povrchové napätie vody

Objavujeme teplo a svetlo

1. Teplo
2. Ako sa uvoľňuje teplo

3. Horenie
4. Rozpúšťanie a roztápanie
5. Zmena látok pôsobením tepla a iných látok
6. Trenie
7. Svetlo a tieň

- **Objavujeme pôdu**

1. Pôda

- **Objavujeme ľudské telo**

1. Ľudské telo
2. Koža
3. Oporná a pohybová sústava
4. Tráviaca sústava
5. Vylučovacia sústava
6. Dýchacia sústava
7. Obehová sústava. Krv
8. Cievy
9. Srdce a krvný obeh
10. Krvný tlak a pulz
11. Nervová sústava
12. Zmysly
13. Zrak
14. Sluch
15. Chuť
16. Čuch
17. Hmat

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Obsah učiva umožňuje medzipredmetovú integráciu, najmä s výtvarnou výchovou, hudobnou výchovou, slovenským jazykom a literatúrou, regionálnou výchovou, environmentálnou výchovou, informatikou i matematikou. Špecifikom pre tento predmet je tvorba a prezentácia projektov a prelínanie obsahu s témami celoročného plánu 3. ročníka o dobrodružnej, objaviteľskej plavbe loďou.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.

- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sú vedení vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov)
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to svetlo, hustota...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky) napr. názvy skupenstiev vody
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, ...

Pre vytváranie a rozvíjanie **kľúčových kompetencií** (komunikačná kompetencia, kompetencia k učeniu, kompetencia k riešeniu problémov) sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť, aby

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Objavujeme tajomstvá vody	Všeobecno-didaktické metódy <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad 	<i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh,
Zisťujeme, ako meriame objem, hmotnosť, čas a teplotu		
Učíme sa, čo je hustota		
Objavujeme teplo a svetlo		

	<ul style="list-style-type: none"> • Heuristická metóda • Výskumná metóda • CLIL metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, editor, kooperatívne vyučovanie 	<p>samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, vychádzka, domáca práca</p>
Objavujeme pôdu		
Objavujeme ľudské telo		

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Objavujeme tajomstvá vody	www.ludiaavo da.sk/31-sk/publikacie, Voda bez hraníc	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener, interaktívna tabuľa	pracovné listy, fotografie, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	Encyklopédie, výučbové programy <i>Velká kniha pokusů</i> . Svojtka & Co Praha: 2000 sk.wikipedia.org/wiki/ Voda
Zisťujeme, ako meriame objem, hmotnosť, čas a teplotu	Ganeriová A., Oxlade CH.: <i>Encyklopédia pre školákov</i> . Bratislava: Ikar 2005	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener, interaktívna tabuľa	pracovné listy, fotografie, prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	<i>Velká kniha pokusů</i> . Svojtka & Co Praha: 2000 referaty.atlas.sk/prirodne_vedy/chemia/20056/ - publikácie zamerané na fyzikálne veličiny
Učíme sa, čo je hustota	http://cs.wikipedia.org/wiki/Hustota	dataprojektor, PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener, interaktívna tabuľa	pracovné listy, fotografie, prezentácie s príslušnou tematikou, encyklopédie	Encyklopédie www.zborovna.sk
Objavujeme teplo a svetlo	http://zscifer.edupage.org/files/1_Slnečne_svetlo_a_teplo.pdf , Farebná	PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň,	prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	Encyklopédia, Mój svet- detská encyklopédia

	teplota, <i>Encyklopédia pre školákov.</i>	skener, interaktívna tabuľa		
Objavujeme pôdu	Ganeriová A. , Oxlade CH.: <i>Encyklopédia pre školákov</i>	fotoaparát, tlačiareň, skener, interaktívna tabuľa	prezentácie, filmy s príslušnou tematikou obrázky	Encyklopédie, výučbové programy <i>Velká kniha pokusů.</i> Svojtka & Co Praha: 2000
Objavujeme ľudské telo	Ľudské telo - detská encyklopédia, Moje telo - encyklopédia	Interaktívna tabuľa	filmy s príslušnou tematikou obrázky	Moje telo - interaktívna kniha pre najmenších, LOGICO Primo – Ľudské telo - didaktická pomôcka s odporúčacou doložkou MŠVVaŠ SR

Hodnotenie

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri hodnotení pristupuje učiteľ ku každému žiakovi individuálne. Neporovnáva výsledky detí medzi sebou, ale hodnotí každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Cieľom učiteľa je žiaka pozitívne ohodnotiť, čo má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedie k tomu, aby sa vedeli **ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon iných. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5.** Žiaci sú skúšané písomne a ústne, cez projekty. Pri hodnotení žiakov známku zohľadňujeme získané kľúčové kompetencie v súlade s učebnými osnovami a ich schopnosť osvojenia si u žiaka.

Tematický výchovno – vzdelávací plán z prírodovedy pre 3.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Chystáme sa na plavbu Opakovanie	Vedieť vymenovať prírodniny a ľudské výtvary	Prírodniny, ľudské výtvary Látky	ENV Vlastiveda	-vymenovať prírodniny a ľudské výtvary, triediť ich - pozná vlastnosti látok - zadeliť látky podľa skupenstva
Objavujeme tajomstvá vody Zdroje vody	Poznať rôzne druhy zdrojov vody	Zdroje vody	MDV ENV	-vymenovať rôzne zdroje vody (prameň, potok, rieka, jazero, , pleso, more...) - opísať rozdiel v kvalite vody v týchto zdrojoch - vysvetliť, čím sa odlišuje pitná voda od iných druhov vody, jej

				nevyhnutnosť pre človeka
Pitná a minerálna voda	Poznať význam pitnej vody. Vymenovať minerálne vody. Pokusmi zistiť množstvo rozpustných látok v rôznych druhoch vody.	Pitná voda Vznik minerálnej vody Podzemná voda	OZO Informatická výchova	<ul style="list-style-type: none"> - význam a vlastnosti pitnej vody - vymenovať niektoré minerálne vody - diskutuje o pôvode minerálnej vody a o množstve rozpustných látok v pitnej a minerálnej vode (veľké množstvo môže často spôsobiť poškodenie organizmu) - vie, že vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok, a preto je vhodná na pitie - vysvetliť pôvod studničnej vody
Tvrdá a mäkká voda	Zistiť obsah rozpustných látok rôznych druhov vody.	Tvrdá voda Mäkká voda Vodný kameň	Vlastiveda OSR	<ul style="list-style-type: none"> - skúmaním zisťuje, že rôzne druhy pitnej vody obsahujú rozpustné látky, ktoré sa vo varných nádobách usadzujú a tvoria tzv. vodný kameň (aká najviac a najmenej?) - objasní spôsob vzniku dažďovej vody
Morská voda	Vedieť, čo spôsobuje slanosť morskej vody, ako sa z nej získava soľ.	Morská voda Získavanie soli z morskej vody Príprava pitnej vody z morskej vody	TBZ Vlastiveda	<ul style="list-style-type: none"> - vie, že slanosť morskej vody spôsobuje rozpustená soľ v nej - živočíchy v mori by vo vode bez soli neprežili a naopak

				<ul style="list-style-type: none"> - ako z morskej vody sa získa soľ a ako možno z nej vyrobiť pitnú vodu - nájde spôsob ako možno zistiť, či voda v pohári je slaná a to bez ochutnania
Skupenstvá vody	Poznať skupenstvá vody -jej podoby	Skupenstvá vody: kvapalné, plynné, pevné	OSR Matematika	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť, aké vlastnosti má látka v kvapalnom skupenstve - uviesť príklady látok na všetky 3 skupenstvá - rozumie, že rastliny a živočíchy potrebujú pre svoj život kvapalnú vodu - vymenuje, kde všade sa nachádza kvapalná voda a odlišuje sa od ľadu
Voda v plynnom skupenstve – vodná para	Overiť pokusmi, že sa voda vyparuje aj zahrievaním aj bez.	Zmena skupenstva vody z kvapalného na plynné (význam) Vyparovanie vody Vzduch je hmota Najčastejšie sa vyskytujúce plynné látky a ich vlastnosti	MDV	<ul style="list-style-type: none"> - overí pokusmi, že voda sa vyparuje zahrievaním, aj bez zahrievania - utvára si súvislosti - vyparovanie vody a tvorba oblakov s následným dažďom - uvedie príklady iných plynných látok
Voda v pevnom skupenstve – ľad	Vedieť vysvetliť ako a kde vzniká ľad, sneh. Vedieť, že zamrznutá voda môže mať rôznu podobu	Zmena skupenstva vody z kvapalného na pevné Mrznutie vody Vznik snehu, námrazy, cencúľov	ENV Výtvarná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť, ako a kde vzniká ľad, že zamrznutá voda môže mať rôznu podobu (ľadové kocky, zamrznuté jazero, cencúle, sneh, námraza na oknách, srieň, ľad v mrazničke, ľadovce na horách, v oceáne) - vysvetliť, čo sa deje s vodou, keď zamrzá

				- vysvetliť, ako a kde vzniká sneh
Kolobeh vody v prírode	Vedieť vysvetliť kolobeh vody.	Kolobeh vody v prírode, význam vody v pôde	TBZ Hudobná výchova Výtvarná výchova	- jednoducho vysvetliť kolobeh vody v prírode - dokázať prítomnosť vody v pôde - vysvetliť význam prítomnosti vody v pôde (rastliny a zásobáreň pitnej vody)
Zistíme, ako meriame objem, hmotnosť, čas a teplotu. Porovnáваме množstvo látok	Oboznámiť sa s pojmami hmotnosť, objem.	Meranie množstva látok rôzneho skupenstva	MUV Matematika	- diskutovať o možnostiach merania množstva látok rôzneho skupenstva - oboznámiť sa s pojmami hmotnosť a objem
Meranie objemu	Vedieť merať odmerným valcom. Vedieť, čo sa deje s objemom kvapaliny po vložení rôznych pevných látok do valca.	Meranie objemu látok odmerným valcom	Matematika Etická výchova OSR	- merať objem látok odmerným valcom (vníma zvyšovanie hladiny vody ako zväčšovanie množstva látky, ide o pomerné meranie) - skúmať, ako sa zvyšuje hladina vody v odmernom valci pri vložení rôznych pevných látok
Meranie hmotnosti	Vedieť merať hmotnosť. Vedieť, že niektoré predmety sú vzhľadom.	Meranie hmotnosti látok rovnoramennými váhami .	Matematika Telesná výchova OZO	- vie merať hmotnosť rôznych pevných a kvapalných látok (pomerným meraním) - na rovnoramenných váhach zistuje, že nie vždy sú väčšie predmety aj ťažšie - vytvorí zo skúmania záver, že niektoré predmety sú vzhľadom na

				svoju veľkosť ťažké (zatiaľ nepoužíva pojem <i>hustota</i>)
Meranie času	Poznať význam kalendárov, hodín. Vedieť zistiť presný čas. Poznať ako funguje kyvadlo. Poznať hodiny.	Objektívny a subjektívny čas Kyvadlo Meranie času hodinami Hodina, minúta, sekunda	Slovenský jazyk TBZ	- vie, načo slúžia kalendáre a hodiny - zistí presný čas - televízia, rozhlas, internet, hodiny riadené satelitom - cielene skúma ako funguje kyvadlo a na základe riadeného skúmania zisťuje a rozpráva od čoho závisí rýchlosť kmitania kyvadla, vie ho skonštruovať - rozlišuje deň - 24 hodín
Meranie teploty	Vedieť merať teplomerom.	Teplota a teplota Teplomér Teplota varu vody Teplota mrznutia vody	Pracovné vyučovanie TBZ	- pomocou hmatu dokáže odhadnúť, či sú predmety chladnejšie alebo teplejšie ako - ak v nej plávajú kocky ľadu, má 0 °C, keď vrije, má 100 °C - pozoruje stúpanie teploty na teplomere pri zahrievaní vody
Učíme sa, čo je hustota Hustota látok	Pokúsiť sa vysvetliť princíp hustoty látok	Hustota látok – pomer hmotnosti a objemu látok Časticové zloženie látok Hustota rôznych pevných látok	ENV	- pokúsi sa o vysvetlenie princípu rôznej hustoty látok - cieľavedome skúma správanie sa rôznych pevných látok a predmetov vo vode a zo skúmania vytvára záver, v ktorom využije poznatky o hustote látok

<p>Ako urobiť z plávajúceho predmetu neplávajúci a naopak</p>	<p>Vedieť urobiť z plávajúceho predmetu neplávajúce a naopak. Vedieť, kedy sa predmet na vode vznáša, kedy vo vode pláva, kedy sa ponorí</p>	<p>Pomer hustoty látok Nadľahčovanie</p>	<p>DOV Vlastiveda</p>	<ul style="list-style-type: none"> - urobí z plávajúceho predmetu neplávajúci a naopak, napr. prázdny a plný obal - prezentuje, že duté predmety, plné vzduchu, na vode plávajú a možno ich použiť na nadľahčovanie neplávajúcich predmetov
<p>Porovnáваме hustotu látok</p>	<p>Vedieť vysvetliť, čo sa deje vo vode s rozpustnými látkami</p>	<p>Rozpustnosť pevných a kvapalných látok vo vode Hustota rôznych kvapalných látok</p>	<p>OSR Slovenský jazyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetlí, čo sa deje s látkami, ktoré sú vo vode najskôr viditeľné a potom ich už nevidno (sú rozpustené) - skúma správanie rôznych kvapalných látok vo vode - pozná aj kvapaliny, ktoré sa vo vode nerozpúšťajú (olej, nafta, petrolej, benzín)
<p>Prečo môžu predmety plávať na vode aj vo vode</p>	<p>Vedieť zovšeobecniť pôsobenie vztlakovej sily vo vode.</p>	<p>Hustota látok a vztlaková sila</p>	<p>MDV</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť, ako súvisí veľkosť sily, ktorá nadnáša telesá v kvapaline s hustotou danej kvapaliny, vie navrhnúť postup ako porovnávať veľkosť vztlakovej sily pôsobiacej v kvapalinách s rôznou hustotou
<p>Zmena hustoty látok v závislosti od tepla</p>	<p>Poznať možnosť ako relatívne merať hustotu. Vedieť vysvetliť zmenu hustoty vody pri zmene</p>	<p>Zmena hustoty látok pôsobením tepla Hustota rôznych</p>	<p>TBZ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nachádza spôsob, akým možno relatívne merať hustotu dvoch

	jej teploty.	kvapalných látok Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na pevné		kvapalných látok - na základe pozorovania miešania zafarbenej studenej a teplej vody vyvodzuje záver o podobnosti správania teplej vody a teplého vzduchu
Povrchové napätie vody	Vedieť vysvetliť prejavovanie sa povrchového napätia.	Povrchové napätie vody Zmena povrchového napätia vody	Výtvarná výchova	- vysvetlí ako sa prejavuje povrchové napätie vody a ako ho možno meniť - pomocou povrchového napätia vody vysvetlí pohyb hmyzu po hladine vody, tvorbu bublín zo saponátovej vody
Objavujeme teplo a svetlo Teplo	Vedieť, čo je zdrojom tepla a svetla	Slnko ako zdroj svetla a tepla Tepelné zdroje Šírenie tepla prostredím	MDV Výtvarná výchova	- vie, že zdrojom tepla a svetla je slnko - overí si praktickým skúmaním, že pomocou slnečného svetla sa viac zahrievajú tmavé predmety ako svetlé - vymenuje ostatné zdroje tepla - radiátor, žehlička, žiarovka, oheň
Ako sa uvoľňuje teplo	Vymenovať horľavé látky, ktoré poskytujú človeku teplo. Poznať dôležitosť tepelnej izolácie.	Tepelné zdroje Vznik tepla v organizme Tepelná izolácia objektov, ktoré nie sú zdrojmi tepla	OSR	- vymenuje horľavé látky (drevo, papier, olej, benzín, nafta), ktoré poskytujú pre človeka teplo, aby pri nižších teplotách prežil - vie, že rôzne

				elektrické zariadenia sa pri práci zahrievajú (počítač, CD prehrávač, mobilný telefón, mixér a pod.), dôležitosť tepelnej izolácie
Horenie	Vymenovať horľavé i nehorľavé látky Poznať spôsob ako ich zapáliť..	Horenie Horľavé látky Požiarna bezpečnosť Tepelný izolant Vodivosť tepla rôznymi látkami Teplota a chlad ako nedostatok tepla Tepelná izolácia budov a zdrojov tepla	OZO Výtvarná výchova	- vymenuje horľavé a nehorľavé látky - pozná spôsob ako možno látky zapáliť, vie, že látky na horenie potrebujú vzduch - pozná nebezpečenstvo ohňa, vie ako predchádzať vzniku požiaru, čo má v prípade požiaru robiť
Rozpúšťanie a roztápanie	Vedieť vysvetliť zmenu skupenstva, keď látku zahrievame - topenie, aj keď látku ochladzujeme - ztuhnutie	Rozpúšťanie a roztápanie Rozpustnosť a časticové zloženie látok Topenie ako zmena skupenstva tej istej látky Zmena skupenstva vplyvom tepla	TBZ Pracovné vyučovanie	- vysvetlí čo sa stalo s látkou, ktorá sa vo vode rovnomerne rozptýlila - rozpustila - vie vysvetliť zmenu skupenstva, keď látku zahrievame - TOPENIE (cukor - v čaji, .) - vysvetlí opačnú zmenu - ochladzovanie a vyparovanie - látka sa NEMENÍ (zmrzlina, čokoláda,..) - hmota sa mení vplyvom tepla, pričom mení skupenstvá
Zmena látok pôsobením tepla	Vedieť, že hmotu možno meniť nielen	Zmena látok pôsobením iných	Pracovné vyučovanie	- vie, že hmotu možno meniť

a iných látok	pôsobením tepla.	látok – chemická zmena		nielen pôsobením tepla, ale aj rôznych látok (šumivá tableta pri ponorení do vody uvoľňuje bubliny – plynná látka, odstránenie vodného kameňa z nádoby pomocou octu, pri horení sa látky menia, vie opísať vlastnosti látky pred horením a po horení - papiera, dreva popol)
Trenie	Vysvetliť, čo je trenie.	Trenie Časticové zloženie látok Zvyšovanie a znižovanie trenia Praktický význam vysokého a nízkeho trenia	DOV	- vysvetliť, čo je trenie a kde všade sa využíva, pri objasňovaní trenia používať aj predstavu o časticovom zložení látok - skúma trenie dvoch materiálov a zisťuje, ktoré materiály zvyšujú a ktoré znižujú trenie
Svetlo a tieň	Vymenovať zdroje svetla. Vedieť, ktoré zdroje svetlo vytvárajú, ktoré ho len odrážajú.	Svetlo ako príklad nehmotnej reálie Zdroje svetla Putovanie svetla priestorom Odráž svetla	Slovenský jazyk	- že svetlo nie je hmota - vymenovať zdroje svetla - je slnko, hviezdy, žiarovky či oheň,... - cieľavedome skúma, ktoré predmety svetlo vytvárajú a ktoré ho len odrážajú - vysvetliť, aký je rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi

Objavujeme pôdu Pôda	Skúmať rôzne druhy hornín, rozdiely v stavbe kameňov.	Pôda Vznik pôdy Vlastnosti pôdy	Pracovné vyučovanie ENV	uviesť pôdu ako príklad pevnej látky - vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, niektoré jednoduchšie a iné ťažšie, rozdrobovaním sa však nestávajú tekutými - vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria, vzniká pôda, vedieť v súvislosti s tvorbou pôdy jednoducho vysvetliť, prečo sú kamene v potokoch okrúhle
Objavujeme ľudské telo Objavujeme ľudské telo	Zopakovať doterajšie poznatky o tele	Ľudské telo	OZO OSR	Úvodné opakovanie poznatkov o ľudskom tele. - vymenovať časti ľudského tela
Koža	Poznať funkciu kože v ľudskom organizme.	Funkcie kože Citlivosť pokožky	Informatická výchova	- vysvetliť funkciu kože pre ľudský organizmus (medzi rôznymi funkciami aj zmyslovú funkciu) - pomocou hmatu zistiť rôzne vlastnosti - kvalitu materiálov, teplotu
Oporná a pohybová sústava	Vedieť, že pohyb je jedným zo základných prejavov organizmu. Vedieť vymenovať rôzne druhy pohybov. Poznať význam kostí.	Kostra – opora pre svaly Význam pohybu pre zdravie človeka Svaly – pohybová sústava Správna životospráva pre zdravú opornú sústavu Liečenie zlomenín kostí Vývin svalstva	Telesná výchova OZO	- že pohyb je jedným zo základných životných prejavov organizmov, zabezpečujú ho svaly, ktoré sú upnuté na oporu – kostru - vysvetliť, že človek má veľké množstvo menších kostí preto, aby bol ohybnejší - vymenovať

		cvičením		najzákladnejšie kosti v ľudskom tele - vymenovať druhy rôznych pohybov –
Tráviaca sústava	Vedieť vysvetliť, prečo musí človek jesť. Ako a kde sa v organizme, čo spracováva. Poznať časti tráviacej sústavy.	Potrava ako zdroj energie a stavebného materiálu pre obnovu organizmu Potrava s rôznym obsahom výživných látok Obezita; Vitamíny Tráviaca sústava človeka Proces trávenia potravín	TBZ Výtvarná výchova	- jednoducho vysvetlí, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme využíva - objasní, že človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu - vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme (využitie v tele a vylúčenie stolicou)
Vylučovacia sústava	Vedieť vysvetliť, že krv koluje celým telom, kade prechádza. Vysvetliť potenie.	Vylučovacia sústava Moč Význam tvorby moču a stolice Pot Význam tvorby potu	MDV	- vysvetliť, že krv koluje celým telom, prechádza obličkami, v ktorých sa z nej odstraňujú škodlivé látky a nadbytočná voda, vzniká moč, ktorý sa vylučuje z tela von
Dýchacia sústava	Vedieť vysvetliť, čo sa deje vo vzduchu, ktorý vdýchneme. Vymenovať základné prejavy dýchania človeka, z čoho sa skladá dýchacia sústava.	Dýchacia sústava Význam kyslíka pre ľudský organizmus Proces dýchania Súčinnosť dýchania a srdcovej činnosti Kašeľ, kýchanie Kvapôčková infekcia Význam čistoty ovzdušia	Telesná výchova	- jednoducho vysvetliť, čo sa deje so vzduchom, ktorý vdýchneme, že vydychovaný vzduch je iný ako vdychovaný, že zo vzduchu človek využíva len 1 časť – kyslík - pozná základné časti dýchacej sústavy a to, kde sa v tele nachádzajú
Obehová sústava	Opísať základné zložky	Funkcia a zloženie krvi	TBZ	- opíše základné zložky krvi, ktorá

Krv	krvi-ich význam.	Červené, biele krvinky Krvné doštičky Význam darcovstva krvi	Hudobná výchova	rozvádza po tele látky potrebné pre ľudský org. a význam jednotlivých zložiek – červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky - vysvetlí nebezpečenstvo úniku väčšieho množstva krvi z tela a vedieť vysvetliť význam darcovstva krvi
Cievy	Vysvetliť, že krv prúdi po tele v cievach.	Krvný obeh Okysličovanie organizmu Cievy – tepny a žily	OZO	- vysvetlí, že krv prúdi po tele v cievach, vie cievny systém schematicky zaznačiť - že cievy sú napojené na srdce, ktoré zabezpečuje to, aby krv cirkulovala po celom tele
Srdce a krvný obeh	Vedieť opísať srdce, kde sa v tele nachádza ,že ho nemožno ovládať vôľou.	Srdce a jeho funkcia v tele človeka Starostlivosť o srdce	OZO DOV	- opíše srdce - je tvorené svalom, je duté a má funkciu pumpy na krv - popíše, kde sa srdce v tele nachádza, aké je veľké a aký má tvar - že srdcový sval nemožno ovládať vôľou, ale ho možno „vytrénovať“ podobne ako iné svaly v tele – aby bolo silné a zdravé
Krvný tlak a pulz	Vedieť vysvetliť ,čo je srdcový pulz, odmerať ho.	Zmeny srdcovej činnosti		- vie, že srdcový pulz (tep) a tlak krvi sa dajú merať - pokúsi sa vysvetliť čo je srdcový pulz a odmeria ho, vysvetliť, čo je tlak krvi - vysvetlí význam merania krvného

				tlaku pri pravidelných prehliadkach u lekára
Nervová sústava	Vedieť, že info sa z jednotlivých zmyslových orgánov pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu.	Funkcia reflexu Význam reflexu pre život človeka Nervová sústava a mozog	TBZ Pracovné vyučovanie	- vie, že informácie z jednotlivých zmyslových orgánov sa pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu, kde sú spoznávané, porovnávané, spracované, zapamätané - vysvetlí ako funguje reflex a aký má pre človeka význam
Zmysly	Vedieť, že kontakt s prostredím nám poskytujú najmä zmyslové orgány.	Ludské zmyslové orgány Reakcia človeka na podnety z prostredia	OSR	- že kontakt s prostredím nám poskytujú najmä zmyslové orgány, - vysvetlí ako na človeka vplyva strata niektorého zo zmyslov a ako sa o jednotlivé - zmyslové orgány treba starať, aby si zachovávali funkčnosť
Zrak	Poznať funkciu zrakového orgánu. Vedieť, prečo má človek dve oči. vedieť vysvetliť pojmy krátkozrakosť, ďalekozrakosť.	Zrak, zrakový orgán – oko, jeho funkcia Odhadovanie vzdialeností Krátkozrakosť a ďalekozrakosť	MDV	- jednoducho vysvetlí funkciu zrakového orgánu, na čo človeku slúži zrak, - skúma, prečo má človek dve oči (zistí uje funkciu odhadovania vzdialenosti) - uvedomuje si, že bez svetla človek nemôže nič vidieť a čím je svetlo slabšie, tým viac sa oči namáhajú

Sluch	Poznať funkciu ucha.	Sluch, sluchový orgán – ucho , jeho funkcia Zvuk ako chvenie hmoty	Výtvarná výchova	- pozná funkciu ucha ako zmyslového orgánu sluchu - skúma význam ušnice u človeka a porovnáva ich s ušnicami rôznych zvierat - skúma pôsobenie zvukov a zovšeobecňuje, že zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok,
Chuť	Vedieť vysvetliť ako funguje chuť.Poznať rozloženie chutí.	Chuťové orgány Funkcia a význam chuti pre človeka	Pracovné vyučovanie	- jednoducho vysvetlí ako funguje chuť a aký má význam pri spoznávaní prostredia - na základe vlastného skúmania zisťuje rozloženie analyzátorov chutí na jazyku a overuje si poznatky získané vlastným skúmaním v sekundárnych zdrojoch
Čuch	Vedieť vysvetliť ako funguje čuch.	Čuchové orgány Funkcia a význam čuchu pre človeka		- jednoducho vysvetlí ako funguje čuch a aký má význam pri spoznávaní prostredia - vysvetlí nebezpečenstvo spojené so stratou chuti a čuchu
Hmat	Poznať citlivosť pokožky na rôznych miestach.	Hmat Význam hmatu pre človeka	Telesná výchova	- skúma citlivosť pokožky na rôznych miestach na tele a pokúša sa o vysvetlenie zistených rozdielov

Vlastiveda – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Vlastiveda
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je predmet, ktorý zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, regiónu a samotnej obci.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína už v detstve, priestor okolo dieťaťa je plný zaujímavých vecí a potrebujú na ne odpoveď. Vlastiveda na 1.stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska). S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či už školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu ale aj celej republiky musí byť spojené s poznaním histórie.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom obsahu rozdelený do nasledujúcich tematických okruhov:

- **Vlastiveda (Objavujeme Slovensko)**
 - *Príroda Slovenska* – základom spoznanie vybratých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov a i.
 - *Slovensko v minulosti a dnes* – príbehy historického rázu. Zakladá sa na spoznaní významných udalostí v histórii Slovákov, o ich zaradení v správnom časovom slede.
- **Vlastiveda (Cestujeme po Slovensku)** – najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Dôraz je na práci s príbehmi a obrázkami, každý z nich znázorňuje jeden významný prvok regiónu a na čítaní zjednodušenej mapy.

V 3. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Ako sa vyznať vo svojom okolí** – tento tematický celok sa venuje plánu, rôznym druhom máp a orientácii podľa svetových strán
 1. Krajina
 2. Ako sa orientovať podľa svetových strán
 3. Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora
 4. Význam plánu
 5. Ako vzniká mapa
- **Objavujeme Slovensko**
 1. Kde sa nachádza Slovensko

2. Krásy našich hôr, chránené územia
 3. Rieky – dar života
 4. Lesy – naše pľúca
 5. Slovensko plné záhad
 6. Po turistických chodníčkoch
- **Spoznávame dejiny Slovenska** – tento celok sa venuje dejinám Slovenska. Na históriu sa pozeráme cez významné osobnosti
 1. Ako chápať časové súvislosti
 2. Prečo sa ľudia usadili na našom území
 3. Predmety, ako svedkovia doby
 4. Svätopluk a jeho sláva
 5. Prečo chodíme do školy
 6. Ako vznikol slovenský jazyk
 7. Ako vznikla slovenská hymna
 8. Prečo M. R. Štefánik veľa cestoval
 9. Slovensko v súčasnosti
 - **Naše starobylé pamiatky a ich krása** – celok spája zemepisné i historické poznatky a zručnosti. Pozornosť sa venuje významným mestám a pamiatkam. Spoznávanie miest a hradov je realizované formou povestí, ktoré zároveň rozvíjajú čitateľské zručnosti
 1. Ako vznikli mestá
 2. Slávne mestá
 3. Povesti o mestách
 4. Hrady a zámky
 5. Povesti o hradoch
 6. Svetoznáme pamiatky

Obsah učiva umožňuje medzipredmetovú integráciu, najmä s výtvarnou výchovou, hudobnou výchovou, slovenským jazykom a literatúrou, regionálnou výchovou, informatikou i matematikou. Zároveň sú do obsahu vlastivedy začlenené nasledujúce prierezové tematiky, takisto je možnosť uplatniť metódu CLIL vo vyučovaní.

- *Enviromentálna výchova* (ako sa mení príroda, počasie...)
- *Osobnosť a sociálny rozvoj* (zvyky a tradície, rodina a príbuzní...)
- *Ochrana života a zdravia* (starostlivosť o zdravie)
- *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*
- *Multikultúrna výchova* (zvyky a tradície...)
- *Mediálna výchova*
- *Regionálna výchova*
- *Dopravná výchova* (cesta po chodníku a po vozovke, prechádzanie križovatky, bezpečná cesta do školy)

Vlastiveda je učenie o priestore, v ktorom žijeme a chceme, aby sa žiaci od malička učili tento priestor spoznávať, objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede na otázky. Na vlastivede by sa žiaci mali naučiť všímať si svoje okolie (obdivovanie prírodných krás budov, parkov, sôch, stromov, kvetov), čiže, čo je nové v meste, čo sa za posledné obdobie zmenilo v našom okolí.

Témami vlastivedy sa žiaci pripravujú aj na vyučovanie geografie, a tak sa postupne oboznamujú s plánom. Precvičujú si najmä orientáciu na náčrte alebo pláne obce a umiestnenie jednotlivých objektov.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Ciele predmetu

Cieľom vlastivedy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, ktorá je hrdá na svoj národ, na tvorbu našich predkov, čiže na svoju vlasť
- má chuť učiť sa
- rozvíja schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- všíma si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny - vie rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia).
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí, v triede, škole obci
- vedieť pracovať s náčrtmi(napr. triedy, školy, blízkeho okolia), ktoré vedú k zručnosti

pracovať s plánmi obce, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest
vnímať jedinečnosť prírodných výtvorov v okolí a rozvíjať záujem objavovať.

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní vlastivedy sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce pri prezentovaní vlastivedného učiva. V 3. ročníku sa zameriame najmä na tieto metódy a postupy práce:

- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie,
- pozorovania,
- počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru,
- čítania,
- brainstormingu,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- metóda CLIL
- plánovania,
- didaktické hry
- metódy hodnotenia,
- dramatizácie na vyučovaní,
- diskusie,
- a metódy práce s mapou.

Formy vyučovania vlastivedy:

- skupinové vyučovanie,
- problémové vyučovanie,
- projektové vyučovanie,
- exkurzia a vychádzka.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Vlastiveda pre 3. ročník základných škôl a ďalšie odborné publikácie k daným témam vlastivedy, encyklopédie, webové stránky s témami vlastivedy, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

Hodnotenie:

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Dôležité je tiež hodnotiť stupeň komunikácie a schopnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Takisto je dôležité hodnotiť stupeň komunikácie a schopnosť samostatnej prezentácie svojej práce. Úroveň kombinovaných verbálnych, neverbálnych, výtvarných a komikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Hodnotíme známku i slovnou.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z vlastivedy pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Ako sa vyznať vo svojom okolí	Uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov	Krajina a jej vyjadrenie, zmena krajiny, typy krajín Orientácia v minulosti a dnes, hlavné a vedľajšie svetové strany Plán triedy, obzor Význam plánu pre život	Výtvarná výchova Matematika ENV OSR	Žiak vie opísať obraz pozorovanej krajiny. Porovnať rôzne obrazy krajiny. Vedieť sa správať ohľaduplne a s úctou v každom type krajiny. Žiak vie vymenovať hlavné a vedľajšie svetové strany, vie ich správne ukázať. Vie pracovať pomocou slnka a pomocou kompasu. Žiak vie vytvoriť plán triedy pri pohľade zhora, vie charakterizovať pojem obzor. Žiak vie čítať plán podľa mapových znakov. Vie vytvoriť jednoduchý plán známeho prostredia.
Ako vzniká mapa	Pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viac možností riešenia problému	Mapa, mierka mapy, legenda mapy Vrstevnice, turistická mapa, cestná mapa, geografická mapa	Matematika Výtvarná výchova MDV TBZ	Žiak vie porovnávať konkrétny objekt zobrazený na fotografii a na mape. Vie odmerať skutočnú vzdialenosť objektov na pláne podľa mierky. Vie sa orientovať na pláne. Pozná a vie vyhľadávať ďalšie

				<p>znaky na pláne. Žiak pozná rôzne druhy máp, vie ich porovnávať, chápe ich farebné zobrazovanie, vie z nich čítať. Žiak vie odpovedať na položené otázky.</p>
<p>Objavujeme Slovensko</p>	<p>Dokáže adekvátne veku vyhľadávať informácie na internete</p>	<p>Poloha Slovenska, práca s mapou, glóbusom, atlasom, internetom a nástennou mapou Chránené územia Slovenska Rieky Slovenska, priehrady, jazerá, plesá Lesy Slovenska</p>	<p>Matematika Prírodoveda DOV RLK OSR</p>	<p>Žiak vie charakterizovať polohu našej krajiny na mape, aj v rámci Európy pomocou glóbusu, atlasu, internetu či nástennej mapy. Vie vymenovať štáty susediace so Slovenskom. Žiak chápe pojmu chránené územie. Vie ako sa treba pri návšteve chránených území správať. Vie aj niektoré vymenovať. Žiak vie pracovať s príručnou mapou, nástennou mapou. Vie vyhľadať dôležité informácie o jednotlivých pohoroch. Žiak vie vymenovať najznámejšie rieky Slovenska a vie ich ukázať aj na mape. Chápe pojmom priehrada, jazero, pleso, vie ako tieto prírodné útvary vznikli. Žiak vie vymenovať typy lesov na území Slovenska. Vie</p>

				priradiť stromy k jednotlivým typom lesa. Vie vysvetliť prečo sú lesy naše plúca. Vie vytvoriť pravidlá správania sa v lese.
Slovensko plné záhad Po turistických chodníčkoch	Komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky Tvorba projektu „Moje mesto“	Jaskyne Slovenska, minerálne a termálne vody Turistická mapa, plán výletu	Výtvarná výchova Telesná výchova OSR OZO	Žiak vie, na ktorom území Slovenska sa nachádzajú jaskyne, vie ich vymenovať a ukázať na mape. Pozná slovenské kúpeľné mesta. Vie načo slúžia minerálne a termálne vody, jaskyne. Vie, ako sa má správať v jaskyni. Žiak vie s pomocou učiteľa a turistickej mapy napláňovať výlet, ktorý sa bude konať koncom roka
Spoznávame dejiny	Uvedomuje si význam kultúrnej komunikácie vo svojom živote. Rozvíja schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať	Časová priamka, rok, storočie Osídľovanie ľudí Minulosť	Prírodoveda MDV	Žiak vie charakterizovať pojem časová priamka. Vie zoradiť udalosti školského roka chronologicky, tiež aj udalosti svojho života. Vie určiť z časovej priamky, čo sa stalo skôr a čo neskôr. Vie rozlíšiť minulosť, prítomnosť a budúcnosť.

				<p>Žiak vie vysvetliť, ako ľudia osídľovali územia. Vie povedať v chronologickom poradí priebeh osídľovania. Žiak vie povedať, aká inštitúcia uchováva historické predmety. Dokáže vysvetliť prečo sú pre nás historické predmety dôležité. Dokáže formulovať otázky na detstvo.</p>
<p>Spoznávame dejiny</p>	<p>Cení si a rešpektuje kultúrno – historické dedičstvo a ľudové tradície</p> <p>Dejny môjho mesta, projekt</p>	<p>Veľkomoravská ríša jej panovník, povesť Mária Terézia Spisovná slovenčina, Anton Bernolák, Ľudovít Štúr</p>	<p>Slovenský jazyk OSR</p>	<p>Žiak vie charakterizovať ako žili Slovania a vie to porovnať s prítomným životom. Vie pomenovať ich významného panovníka. Vie vlastnými slovami prerozprávať povesť o Svätoplukovi. Žiak vie najzákladnejšie informácie o panovníčke Márii Terézii. Vie zaujať postoj k reformám Márie Terézie a rozhodnúť o ich dôležitosti, vysvetliť svoj názor. Vie povedať ako rozhodnutia M. Terézie ovplyvnili náš život. Žiak vie vymenovať osobnosti, ktoré sa</p>

				zaslúžili o vytvorenie spisovného jazyka.
Spoznávame dejiny	Oceňuje rešpektuje kultúrno – historické dedičstvo a ľudové tradície	Slovenská hymna a jej vznik Milan Rastislav Štefánik Hlavné mesto, slovenská vlajka, mena SR, Európska únia	Hudobná výchova MDV OSR	Žiak pozná meno autora slovenskej hymny, vie ju aj zaspievať. Prostredníctvom povesti vie opísať spôsob vzniku hymny. Žiak vie sa správať počas hrania hymny, vie pri akých príležitostiach sa hymna hrať. Žiak vie opísať život M. R. Štefánika. Vie povedať, prečo bol taká významná osobnosť. Žiak vie pomenovať hl. mesto Slovenska. Vie opísať našu vlajku, vie pomenovať našu menu. Chápe členstvo v EÚ.
Naše starobylé pamiatky a ich krása	Cení si a rešpektuje kultúrno – historické dedičstvo a ľudové tradície Naše mesto pred 100 rokmi-čítanie, tvorba projektu	Vznik miest Slávne mestá Slovenska	Výtvarná výchova RLK DOV	Žiak vie opísať ako vznikali mestá na Slovensku v minulosti. Porovnať život v minulosti a dnes. Žiak vie vymenovať a na mape ukázať slávne mestá Slovenska v minulosti. Vie popísať, čím sa tie slávne mestá preslávili v minulosti a vie vysvetliť ich úlohu v súčasnosti.

<p>Povesti o mestách Hrady a zámky Povesti o hradoch</p>	<p>Vyjadruje sa výstižne a súvisle ústnou formou</p>	<p>Povesti Hrady a zámky</p>	<p>Výtvarná výchova Prírodoveda MUV OZO</p>	<p>Žiak vie charakterizovať pojem povestí. Vie vlastnými slovami rozprávať obsah povestí. Žiak vie vytvoriť vlastnú povešť, opísať rozdiel medzi hradami a zámkami, ukázať hrady a zámky na mape. Žiak pozná niektoré povesti o hradoch a zámkoch, vie ich vlastnými slovami opísať. Vie rozlíšiť, čo je v daných povestiach pravdivé a čo vymyslené.</p>
<p>Svetoznáme pamiatky Svetoznáme pamiatky Opakovanie</p>	<p>Vie si vážiť kultúrne bohatstvo Rieky v našom okolí- projekt</p>	<p>Zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>Matematika Výtvarná výchova OZO ENV</p>	<p>Žiak vie vymenovať svetoznáme pamiatky Slovenska. Vie opísať vlastnými slovami pamiatku a nájsť ju na mape. Vie vysvetliť, prečo je potrebné chrániť objekty kultúrneho dedičstva a prírodného dedičstva.</p>

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Predmety – etická výchova náboženská výchova

Etická výchova – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Prosociálne správanie je také správanie, ktoré prináša prospech druhej osobe alebo skupine osôb, nevyplýva z povinností a nie je sprevádzané očakávaním aktuálnej odmeny.

Etická výchova má štyri základné zložky:

5. Výchovný cieľ.
6. Obsah (výchovný program, ktorý sa premieta do jednotlivých tém v osnovách).
7. Výchovný štýl (vzťah, prístup učiteľa k žiakovi – podrobnejšie sa o ňom hovorí v procesuálnej stránke osnov).
8. Výchovné metódy.

Etická výchova na prvom stupni ZŠ

Mladší školský vek je obdobím, keď dieťa vychádza z rodiny, v ktorej bolo spravidla chránené a milované a vstupuje do reálneho sveta mimo rodiny. Je vhodné, aby škola nadväzovala na to, čo dieťa prežíva doma. V rodine získava primárne skúsenosti prijímania i podriaďovania sa rodinnému spoločenstvu (pocit istoty, starostlivosti, ale aj spravodlivosti, trestu, vytvárania a prijímania pravidiel v rodine...). Rovnako so životom v rodine môže súvisieť i prvá skúsenosť s neprijatím, ponížením, odmietnutím, konfliktom... Skúsenosti vyplývajúce zo vzťahov k najbližším sú v mladšom školskom veku východiskom pri výchove k prosociálnosti. A naopak – rodina je prvým miestom, kde sa môže testovať prosociálne správanie dieťaťa, v istom zmysle účinnosť etickej výchovy.

Na I. stupni ZŠ je zvlášť dôležité venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči

negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie detí na základnej škole.

Ciele etická výchova metodicky realizuje hravými formami a interaktívnymi metódami. Prostredníctvom nich sa s využitím princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárajú pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi, prezentujú sa pozitívne vzory správania v rozprávkach, v umení aj v každodennom živote. Prežitú skúsenosť postupne žiak rozumovo chápe a vytvára si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

Obsahovo je etická výchova pre I. stupeň koncipovaná ako program výchovy k prosociálnosti zostavený podľa modelu R.R. Olivara a rozšírený o témy korešpondujúce s vývinovými osobitosťami žiakov.

Vo vzťahu k iným predmetom je etická výchova otvorená. Podieľa sa na výchove k manželstvu a rodičovstvu, na environmentálnej výchove, výchove k tolerancii, rasovej a náboženskej znášanlivosti. Zároveň etická výchova čerpá z ostatných predmetov a oblastí podnety a v súčinnosti s nimi prispieva k postupnému dozrievaniu osobnosti žiaka, podporuje v ňom sebadôveru a dôveru voči širšiemu sociálnemu prostrediu, samostatnosť, odvahu a iniciatívnosť, dozrievanie etických postojov a sociálnych zručností.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

- *otvorená komunikácia,*
- *sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba,*
- *pozitívne hodnotenie iných,*
- *tvorivosť a iniciatíva,*
- *vyjadrovanie citov,*
- *empatia,*
- *asertivita,*
- *reálne a zobrazené vzory,*
- *prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo,*
- *komplexná prosociálnosť,*
- *etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania,*
- *etika a ekonomické hodnoty,*
- *etika a náboženstvá – tolerancia a úcta,*
- *rodina v ktorej žijem,*
- *výchova k manželstvu a rodičovstvu,*
- *ochrana prírody a životného prostredia.*

V 3. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov** – *dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania, kvalita otvorenej komunikácie - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných, asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).*
- **Vcítanie sa do prežívania iných** – *empatia hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných, pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, a členov rodiny...), odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších, záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.*
- **Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti:** *právo na omyl a možnosť nápravy, význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch, rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty, súťaživosť a kooperácia.*
- **Pomoc, darovanie, delenie sa** – *vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat), zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu, príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými*
- **Naša škola** – *poznávanie kvalít a predností školy (Čo by som porozprával o našej škole priateľovi z zahraničia?), rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole – osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety (Čo sa mi na našej škole najviac páči?), účasť žiakov na živote a úspechoch školy (Podieľam sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole? Ktoré problémy na našej škole ma znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života na našej škole?).*

Integrálnou súčasťou etickej výchovy sú prierezové tematiky, najmä však *OSR*.

Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, interaktívnej tabule...).

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a prítom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a zvnútornenými etickými normami vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi.
- rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../,
- podpora mentálnej hygieny – podieľa sa na primárnej pRLKenciu porúch správania a učenia.

Cieľom etickej výchovy na I. stupni ZŠ je:

- viesť dieťa k sebaúcte, k autonómnemu čítaniu a mysleniu,
- naučiť hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovať prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spoločenstvo detí.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií, ktoré uvádza M. Zelina v systéme KEMSAK

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy,

E – emocionalizácia – jej cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre čítanie, prežívanie, rozvíjať jeho city,

M – motivácia – cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity,

S – socializácia – jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy,

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť,

K – kreativizácia – cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia porozumieť a naďalej budú rozvíjať:

- sebaúctu a úctu k iným
- sociálne zručností
- interpersonálne vzťahy žiakov
- zvyšovanie odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú

Žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky,
- spoluúčast' pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerance,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyhľadávať a kombinovať informácie z rôznych zdrojov (verbálnych, obrazových, grafických; učebníc, slovníkov, kníh, atlasov, novin, webových stránok...),
- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi
- zamýšľať sa nad problémami a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- vyhľadávať a triediť informácie podľa zadaných kritérií a efektívne ich využívať v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčívna metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda • Clil metóda <p>Konkretizácia Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie</p>	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práce, s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, vychádzka, domáca práca, anketa, hranie rolí,</p>

		didaktické hry, modelovanie situácií, učenie posilňovaním žiaduceho správania skupinová terapia kreatívne učenie
--	--	---

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Všetky tematické celky	Ivanová,E.,Kopinová,L.,Otottová,M.: <i>Etická výchova pre 3. ročník ZŠ</i> , Bratislava, SPN, 2010 Alexeva,S., Vopel,K.W.: <i>Nechaj ma, chcem sa učiť sám</i> , Bratislava: SPN, 1992 Vopel,K.W.: <i>Skupinové hry pro život</i> , Praha: Portál, 2007	CD prehrávač, PC s pripojením na internet, dataprojektor, fotoaparát, skener	pracovné listy, pastelky, lepidlo, nožnice,	

Literatúra

Ivanová, E. a kol. :Etická výchova pre 1. ročník met. príručka, Bratislava: SPN, 2005

Ivanová, E. a kol. :Etická výchova pre 2. ročník met. príručka, Bratislava: SPN, 2005

Alexeva, S., Vopel, K. W. :Nechaj ma, chcem sa učiť sám, Bratislava: SPN,1992

Pausewangová, E.: 150 her k utváření osobnosti, Praha: Portál,1999

Fulopová, E., Zelinová, M. : Hry v materskej škole, Bratislava: SPN, 2003

Smith, Ch.A.: Třída plná pohody. Praha: Portál, 1993

Bednařík A, a kol.: Životné zručnosti a ako ich rozvíjať, Nadácia pre deti Slovenska, Bratislava 2004

Hodnotenie

Na hodine etickej výchovy žiakov neklasifikujeme známku ale slovným hodnotením. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z etickej výchovy pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
<p>Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov Dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania, Kvalita otvorenej komunikácie – pravdivosť, objektivnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných. Aseratívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).</p>	<p>Učenie sa efektívne komunikovať s rovesníkmi</p> <p>Naša škola- projekt</p>	<p>-vie vysvetliť pojem komunikácia</p> <p>- vie, čo znamená slovo pravda a ako vplýva na kvalitu komunikácie</p> <p>- vie, ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa</p>	<p>Vlastiveda DVA</p>	<p>- chápe zmysel a podstatu otvorenej komunikácie</p> <p>- rozumie dôvodom ako sa správať v rizikových situáciách</p> <p>- v komunikácii badať snahu o objektivnosť a pravdivosť</p> <p>- vie sa postaviť voči negatívnym javom (šikanovanie)</p> <p>- odoláva príjemným zvodom na zlé, badať snahu povedať nie</p>
<p>Vcítenie sa do prežívania iných - empatia Hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných. Pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, členov rodiny, ..). Odovzdávanie radosti a zmierňovanie</p>	<p>Nadobúdanie sociálnych zručností – asertivita, empatia</p>	<p>rozumie pojmom „súciť, spolucítenie, vcítenie sa do iného“</p>	<p>Prírodoveda OSR DOV</p>	<p>- uvedomuje si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých</p> <p>- učí sa vnímať situáciu chorých, starých, zdravotne postihnutých</p>

<p>smútku najbližších. Záujem o zdravotne postihnutých, starých a a chorých ľudí.</p>				
<p>Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti Právo na omyl a možnosť nápravy. Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie</p>	<p>Napomáhanie zvnútorňovania prosociálnych hodnôt a postojov</p>	<p>vie čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania na svoj omyl i na omyl iných - vie vysvetliť pojem „odpúšťanie“</p>	<p>Slovenský jazyk OZO ENV</p>	<p>- chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou - chápe skutočnosť viny a odpustenia - rozumie významu odpúšťania a práva na omyl - pri konflikte je ochotný diskutovať, vnímať dôvody druhej strany -vie požiadať o odpustenie a vie odpustiť</p>
<p>Pomoc, darovanie, delenie sa Vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat). Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu. Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými. Naša škola Poznávanie kvalít a predností školy</p>	<p>Napomáhanie zvnútorňovania prosociálnych hodnôt a postojov</p> <p>Napomáhanie zvnútorňovania prosociálnych hodnôt a postojov</p>	<p>-vie vysvetliť slovo „pomoc“ a pozná rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, vie uviesť ich príklady -pozná možné reakcie na pomoc (prijatie, odmietnutie) - vie hovoriť o kvalitách svojej školy</p>	<p>Prírodoveda Matematika MDV</p>	<p>Vie ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať - vidí problémy druhých, vie pomáhať a podeliť sa o dobro -je pripravený reagovať na neprijatie pomoci - poznáva kvality a prednosti školy a teší sa z nich -vie prispieť k prezentácii školy</p> <p>-má záujem o aktívnu účasť na živote školy</p>

Náboženská výchova – 3.ročník

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín ročne
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovaci predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovaci predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- o formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- o konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- o hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- o formovať svedomie
- o prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie

- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Ročníkový cieľ: Spoznať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločnosti na základe vzájomnej dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom klúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji klúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
 - voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
 - používať "ja" odkaz
 - kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejavovať radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnanie
- svojimi slovami reprodukovať biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôbovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
- poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny

- brať do úvahy potreby iných
- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- objavovať hranice života a smrti v ľudskom živote
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- objavovať svoj duchovný rozmer
- prežívať atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru pre ľudí

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavovať hodnotu rodiny
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo legendy a biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu
- intuitívne vnímať symbolickú reč legendy

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie*

(logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta lásky“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a precovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Kritéria hodnotenia

Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pri humanizácii, vytváraní správnej klímy v škole a spoločnosti.

Na hodine náboženskej výchovy učiteľ **nebude hodnotiť známku, ale využije vhodné slovné hodnotenie** s dôrazom na samostatnosť a správnosť riešenia úloh.

Učiteľ vyhodnotí úroveň verbálnych, písomných, výtvarných, komunikatívnych zručností v súlade s požiadavkami v učebných osnovách priebežne.

PRIEREZOVÉ TÉMY PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Prierezové tematiky sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania. Prelínajú sa cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) budeme realizovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov alebo formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Spôsob a čas realizácie prierezovej témy sú uvedené pri jednotlivých témach.

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Environmentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- - poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa "ja" odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

Ochrana života a zdravia

Žiak

- objavuje hranice dobra a zla
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Regionálna výchova a tradičná kultúra

Žiak

- dokáže opísať svoj pôvod, ľudové zvyky tradície významných cirkevných sviatkov, Veľkej noci

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard (téma)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma	Výkonový štandard
1. JEŽIŠ UČÍ O BOŽOM KRÁĽOVSTVE	<p>Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu. Jednoduchým spôsobom vysvetliť niektoré bib. obrazy Boha, dôležité pre osobnú predstavu Boha. Reprodukovat' podobenstvo o horčič. semienku. Na obraze horč. semienka spoznávať Ježiš. učenie o B. kráľovstve. Opísať obsah krstných sľubov.</p> <p>Afektívny cieľ: Byť disponovaný pre život kresťanskej viery. V biblických obrazoch vnímať hlbokú výpoveď o Bohu. Na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného. Na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery.</p>	<p>- viera v Boha - Biblické obrazy Boha</p>	<p>Prírodoveda Slovenský jazyk ENV</p>	<p>Žiak vie</p> <p>jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu, porozumieť symbolickému významu reči, reprodukovat' podobenstvo o horčičnom semienku, na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve, na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného, na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">1. JEŽIŠ UČÍ O BOŽOM KRÁĽOVSTVE</p>	<p>Psychomotorický cieľ: Formovať osobný život viery. Výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.</p> <p>Rozvoj kompetencií komunikačné: je schopný sa stíšiť, objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie, číta text s porozumením je pripravený na odkrývanie obraz. r. Biblie</p> <p>existenciálne: disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia o Božom kráľovstve objavuje duchovný rozmer človeka</p> <p>interpersonálne a sociálne: buduje vzťah dôvery si uvedomuje svoju jedinečnosť</p>			
---	---	--	--	--

<p style="text-align: center;">2. JEŽIŠ UZDRAVUJE</p>	<p>Kognitívny cieľ: Reprodukovat' biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, chromého a človeka s „vyschnutou rukou“. Na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť „počuť, konať, vidieť“ podstatu veci.</p> <p>Afektívny cieľ: Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie.</p> <p>Psychomotorický cieľ: Rozvíjať mravný úsudok.</p> <p>Rozvoj kompetencií komunikačné: objavuje v biblických príbehoch o uzdravení zmysel symbolického spôsobu komunikácie</p> <p>existenciálne: interpretuje biblické príbehy o uzdravení ako výzvu k morálnej reflexii svojich schopnosti</p> <p>intepersonálne a sociálne: prejavuje konkrétnymi skutkami úctu k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc</p>	<p>Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, s „vyschnutou rukou“ , chromého) , rozvoj mravného cítenia</p>	<p>Výtvarná výchova Slovenský jazyk</p> <p style="text-align: center;">OSR DOV</p>	<p>Žiak vie</p> <p>reprodukovat' biblické príbehy o uzdravení, slepého, hluchonemého, chromého a človeka s „vyschnutou rukou“ na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť „počuť, konať, vidieť“ to, čo je v živote podstatné identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie</p> <p>disponovať sa pre rozvoj mravného úsudku</p>
--	---	--	--	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">3. JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA</p>	<p>Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobenstva o mánotratnom synovi. Reprodukovat' biblický príbeh o hostine v dome Zacheja. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.</p> <p>Afektívny cieľ: Prijímať sviatosť zmierenia ako dar. Oceňovať sviatostné a mimosviatostné formy pokánia.</p> <p>Psychomotorický cieľ: Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.</p> <p>Rozvoj kompetencií komunikačné: chápe symbolické vyjadrovanie sviatosti zmierenia</p>	<p>Vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) Ježiš odovzdáva moc odpúšťať</p>	<p>Hudobná výchova OZO MDV</p>	<p>Žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu, jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie, vnímať vinu ako súčasť života každého človeka, reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou, reprodukovat' biblický príbeh o hostine v dome Zacheja, osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia, prijímať sviatosť zmierenia ako dar, oceňovať</p>
--	---	--	--	--

3. JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA

Existenciálne:

je schopný jednoduchej reflexie vlastnej viery
prehodnocuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v zhode so svojim svedomím
vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia
je pozorný k rozvoju vlastného svedomia v kontexte biblického príbehu
zhodnotí sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania
je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia

interpersonálne

a sociálne:

vie vyjadriť prejav ľútosti vhodnou formou

mimosviatostné formy pokánia,
oceniť sviatostnú formu pokánia,
pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie,
zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,
podieľať sa na sviatosti zmierenia.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">4. JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE</p>	<p>Kognitívny cieľ: Na obraznej reči biblického príbehu vedieť vysvetliť hriech a jeho dôsledky. Vysvetliť pojem dedičný hriech. Reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní. Nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním.</p> <p>Afektívny cieľ: Akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život. Vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným.</p> <p>Psychomotorický cieľ: Osvojovať si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia. Formovať návyk ku konaniu dobra a vyhýbaniu sa zlu.</p> <p>Rozvoj kompetencií k riešeniu problémov: dokáže zvážiť požiadavky a dôsledky konania na základe poznania Desatora</p>	<p>Hriech a dôsledky hriechu Veľká Noc (Pascha) Desatoro (pravidlá pre život v slobode) Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie (podobenstvo o pšeničnom zrne)</p>	<p>ENV MUV</p>	<p>Žiak vie na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky, vysvetliť pojem hriech, reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život, stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote, nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním,</p>
--	---	--	--------------------	---

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">4. JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE</p>	<p>identifikuje hlavné zložky situačného problému pozná podobnosti predchádzajúcich riešení problémov na základe modelovej situácie dokáže formulovať a klásť si otázky prehodnocuje fakty</p> <p>kultúrne: intuitívne vníma prepojenie kresťanskej a židovskej tradície</p> <p>existenciálne: stotožňuje sa s etickými princípmi Desatora vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote objavuje tajomstvo života z pohľadu paradoxu života a smrti rozvíja chápanie princípu hriechu, ktorý je zo strany človeka slobodným a dobrovoľným prerušením vzťahu k Bohu</p> <p>intepersonálne a sociálne: vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania medzi ľuďmi</p>			<p>Posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti, posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe i iným, jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojím svedomím, posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu), otvoriť sa pre poslanstvo prísľubu nádeje.</p>
--	---	--	--	---

<p>5. JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU</p>	<p>Kognitívny cieľ: Nájsť súvislosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou. Odlišiť chlieb od eucharistického chleba. Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.</p> <p>Afektívny cieľ: Oceniť potrebu slávenia pre život človeka. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve. Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.</p> <p>Psychomotorický cieľ: Formovať návyk pre aktívnu komunikáciu s Bohom počas liturgického slávenia. (odpovede, gestá, symboly)</p>	<p>- nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov, Jn 6, 1-13)</p> <p>-Posledná večera (Eucharistia)</p> <p>-svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, hostina slova, chleba)</p>	<p>OSR Žiak</p> <p>- vníma význam spoločenstva pre život jednotlivca, rodiny aj farnosti</p>	<p>Žiak vie</p> <p>nájsť súvislosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou</p> <p>rozlíšiť chlieb od eucharistického chleba</p> <p>objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie</p> <p>reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja</p> <p>oceniť potrebu slávenia pre život človeka</p> <p>rozvíjať schopnosť života v spoločenstve</p>
--	---	--	---	---

<p>5. JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU</p>	<p>Rozvoj kompetencií komunikačné: rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch kresťanského slávenia existenciálne: je pozorný voči liturgickému sláveniu a je pripravený sa vedome na ňom podieľať je pripravený k prvému prijatiu Eucharistie v spoločenstve rodiny a farnosti vie dať do súvisu uvedené biblické udalosti a chápe ich ako udalosti, ktoré sa stali základom kresťanskej liturgie intepersonálne a sociálne: rozvíja vo svojom živote rozmer slávenia v spoločenstve rodiny a farnosti</p>			
--	--	--	--	--

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Predmety – matematika informatická výchova

Matematika – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	 tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika 1.- 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika v 1. – 4.roč. zahŕňa

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmickeho myslenia
- súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávacie obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

1. Čísla, premenná a početové výkony s číslami,
2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,

3. Geometria a meranie ,

4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

5. Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

V treťom ročníku sú obsahom vzdelávania v matematike nasledovné témy:

- 1. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20** – zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Návčik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie slovných úloh na násobenie. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako propedeutika) v obore do 20. Zavedenie delenia. Propedeutika zlomkov (rozdelenie na polovice, tretiny...). Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Návčik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením. Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.
- 2. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000** – Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel oboru do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave. Číselná os. Nerovnice (propedeutika). Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000. Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.
- 3. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000** – Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny m prienikom.
- 4. Geometria** – Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a centimetroch. Meranie väčších vzdialeností: približne (napr. krokmi), s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: Kratšej v centimetroch (milimetroch), dlhšej v metroch. Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvaru. Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.
- 5. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie** – Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí). Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ, je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

Vzdelávanie teda smeruje k tomu, aby žiaci

- dokázali veku primerane presne použiť materinský a odborný jazyk a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku
- dokázali vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy
- dokázali využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- dokázali v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov
- dokázali na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore
- dokázali riešiť úlohy a problémy na postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou.
- dokázali na základe využitia induktívnych metód získavať nové vedomosti, zručnosti a postoje, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie
- dokázali získavať skúsenosti s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým dôjsť k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model
- dokázali dostať sa bližšie k dennej praxi
- dokázali používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií
- dokázali získať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- dokázali prejavovať aktivitu na vyučovaní
- dokázali racionálne a samostatne učiť sa
- dokázali systematicky riešiť úlohy v osobnom aj verejnom kontexte
- poznali spoločné európske hodnoty, kultúrne a iné hodnoty vytvorené európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

Špecifické ciele sa konkretizujú v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

- poznať obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vedieť ju využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie
- vykonávať z pamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využívať komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov
- zaokrúhľovať čísla na desiatky, vykonávať odhady, kontrolovať správnosť výsledkov početových výkonov
- riešiť a tvoriť numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých vie správne aplikovať osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

- vytvárať jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznávať a sám vytvárať stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavovať pravidlo tvorby postupnosti a pokračovať v tvorení ďalších jej prvkov
- usporiadať údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislosti medzi týmito údajmi
- interpretovať, analyzovať a modelovať riešenia úloh a problémov
- rozvíjať svoje schopnosti a kreativitu, kontrolou správnosti riešenia úloh zisťovať účinnosť svojej práce

Geometria a meranie

- rozoznať, pomenovať, vymodelovať a popísať jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádzať v realite ich reprezentáciu
- poznať, popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary
- rozoznať a modelovať jednoduché súmerné útvary v rovine
- poznať meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky a vedieť ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

- získať skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria prostredníctvom hier a manipulačných činností
- rozlíšiť istý a nemožný jav v jednoduchých prípadoch v realite a v matematike
- zaznamenávať počet určitých udalostí, znázorniť ich a zo získaných a znázornených udalostí robiť jednoduché závery
- prisúdiť v jednoduchých prípadoch výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplniť neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- spoluúčast' pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerance,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi v oblasti matematiky
- využívať poznatky z rôznych predmetov,
- zamýšľať sa nad problémami a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- efektívne využívať poznatky z matematiky v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,

Hodnotenie

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy. Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slov. úl.), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania. Vedomosti overujeme písomnými prácami a didaktickými testami.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecná-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda • Metóda CLIL v základnom učive <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, tutor, kooperatívne vyučovanie 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, domáca práca, práca s počítačom</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Učebnica Matematiky pre 3. ročník ZŠ, Pracovné listy z matematiky pre 3. ročník ZŠ Zbierka úloh z matematiky	dataprojektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener	pracovné listy, kocky, počítadlo, reálne predmety/určovanie počtu, pracovné listy, prezentácie	Matematika pre tretiakov www.infovekacik.sk
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000				
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000				
Geometria				
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie				

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z matematiky pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie Geometria	Použiť matematické myslenie na riešenie praktických problémov	Orientácia v číselnom rade od 0 po 100, sčítavanie, odčítavanie Geometrické útvary	<i>Vlastiveda</i> <i>ENV</i>	Žiak vie spamäti sčítavať a odčítavať čísla do 100, zoradovať ich vzostupne a zostupne. Žiak vie nakresliť krivú čiaru, narysovať rovnú čiaru. Pozná priestorové a rovinné geometrické útvary.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie Geometria	Komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky	Používanie pojmov sčítanec a súčet Základy správneho rysovania	Výtvarná výchova DVA	Žiak vie riešiť nepriamo sformulované úlohy. Žiak vie vyznačiť bod, narysovať priamku a úsečku.
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Používanie počítača na získavanie vhodných kompetencií	Sčítavanie rovnakých sčítancov	Prírodoveda	Žiak chápe súvislosť medzi sčítaním rovnakých sčítancov a násobením.
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Komunikácia cez elektronické médiá	Odčítavanie rovnakých menšencov	Hudobná výchova MUV	Žiak chápe súvislosť medzi odčítaním rovnakých menšencov a delením.
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Schopnosť hľadať odpovede na systematizáciu poznatkov	Násobenie a delenie do 20	Telesná výchova	Žiak vie deliť do 20.

Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Schopnosť používať technické prístroje v praxi	Pojmy: činiteľ, súčin, delenec, deliteľ	Informatika Hudobná výchova OZO	Žiak vie násobiť a deliť do 20 spamäti.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000 Geometria	Dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií	Prirodzené čísla v obore do 10 000 meter	Výtvarná výchova MUV	Žiak vie čítať a písať prirodzené čísla v obore do 10 000. Žiak vie odmerať vzdialenosť približne, ale i presne.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	Dokáže adekvátne veku vyhľadávať informácie na internete	Usporiadúvanie čísel Zaokrúhľovanie čísel na 10, 100 Zapísanie rozvoja dvojciferného čísla v desiatkovej sústave	Vlastiveda	Žiak vie usporadúvať čísla vzostupne, zostupne v obore do 10 000. Žiak vie zaokrúhľovať čísla na desiatky, stovky. Žiak vie rozkladať číslo na tisícky, stovky, desiatky a jednotky. Žiak vie rozložiť číslo v desiatkovej sústave.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	Uvedomuje si svoje potreby a tvorivo využíva svoje možnosti	Číselná os Nerovnice Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000 Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000 Zavedenie jednotiek dĺžky mm, km Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie	Prírodoveda MDV	Žiak sa vie pohybovať na číselnej osi, vie riešiť jednoduché nerovnice. Žiak vie riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Žiak vie tvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000. Žiak pozná jednotky dĺžky a vie ich správne premieňať.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	Uvedomuje si význam iniciatívy a vytrvalosti pre svoj pokrok	Písomné sčítavanie a odčítanie prirodzených čísel	<i>Slovenský jazyk OSR</i>	Žiak vie sčítavať písomne čísla do 10 000 s prechodom. Žiak vie odčítavať čísla do 10 000 spamäti.
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	Má osvojené základy pre tolerantné vnímanie iných kultúr	Pamäťové sčítanie odčítanie prirodzených čísel	Vlastiveda	Žiak vie sčítať a odčítavať čísla do 10 000 spamäti
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	Pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu..	Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh Tvorenie textov k numerickým príkladom Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh, slovných úloh s neprázdny m prienikom	Telesná výchova ENV	Žiak vie sčítavať a odčítavať pomocou kalkulačky. Žiak vie riešiť rôzne typy úloh v obore do 10 000.
Geometria	Overuje správnosť riešenia na nových problémoch	Odhad kratšej dĺžky (v cm, mm) Odhad dlhšej dĺžky (v m) Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti, ich zmenšovanie a zväčšovanie	Prírodoveda	Žiak vie narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti, vie ich v sieti aj zmenšiť, príp. zväčšiť. Žiak vie narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti, vie ich v sieti aj zmenšiť, príp. zväčšiť.

Geometria Opakovanie	Rešpektuje vkus iných ľudí	Stavba telies z kociek na základe plánu Kreslenie plánu stavby z kociek	Vlastiveda DVA	Žiak vie postaviť z kociek stavbu na základe plánu. Žiak vie aj nakresliť plán stavby z kociek.
-------------------------	-------------------------------	---	-------------------	---

Informatická výchova – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Informatická výchova, podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatickej výchove je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás** (*dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT*)
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** (*využitie nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií*)
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** (*základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT*)
- **Princípy fungovania IKT** (*popis a pochopenie mechanizmov informačných a komunikačných technológií*)
- **Informačná spoločnosť** (*etické, morálne a spoločenské aspekty informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík*)

V 3. ročníku je Školský vzdelávací program v nadväznosti na uvedené stanovený takto:

- **Informácie okolo nás** – *textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, dodržiavanie základných zásad písania textu (Wordpad, Word, PowerPoint), pokročilejšie techniky v prostredí Maľovania.*
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** – *bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov), detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch*
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** – *okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov...*
- **Princípy fungovania IKT** – *základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica, pracovná plocha, ikonky, Windows*
- **Informačná spoločnosť** – *objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety využitie komunikačných možností IKT v škole*

Z prierezových tém sa v predmete realizujú najmä *OSR (bezpečnosť na internete, zásady správania na internete...), Ochrana života a zdravia a Tvorba projektu a prezentačné zručnosti,*

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania informatickej výchovy prebieha v špecializovaných učebniach.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania Informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 1. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali zručnosti nevyhnutné pre bezpečné ovládanie IKT
- rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené médiách
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebavzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať :

s IKT, pomocou ktorých

- spoznajú presné určenie jednotlivých komponentov
- pochopia základy algoritmickej
- spoznajú ovládanie určitej skupiny programov (grafické, textové)

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj využívania IKT pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- správne interpretovať získané poznatky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- efektívnu prácu s počítačom a Internetom,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
všetky tematické celky	<p>Metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh • Metóda CLIL 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
všetky tematické celky	Edukačný softvér školy	Dataprojektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener reproduktory programy	fotografie, ppt prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk www.tuxtype.sourceforge.net http://www.sgpsys.com

Hodnotenie

Hodnotenie: Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Učiteľ hodnotí žiakov slovne a vedie žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi. Dôraz kladie pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z informatickej výchovy pre 3.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Informačná spoločnosť	Používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní	Bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni. Správne sedenie pri pc.	OSR OZO	Zvýšiť vedomie ochrany zdravia svojho, aj svojich spolužiakov. Osvojiť si základné pravidla v učebni.
Princíp fungovania IKT	Ovládať základné počítačové aplikácie	Zopakovať základné časti.	Matematika OSR MEV	Vedieť základné časti počítača – monitor, myš, klávesnica.
Informácie okolo nás	Chápať rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom	Aplikácie na spracovanie grafickej informácie	Matematika	Získať zručnosti pri práci s grafickou aplikáciou Vedieť využívať pozadie. Vytvoriť obraz.
Princíp fungovania IKT	Ovládať základné počítačové aplikácie	Jesenná príroda	Prírodoveda Vlastiveda OSR MEV	Vedieť odfotiť prírodu
Informácie okolo nás	Ovládať základné počítačové aplikácie	Prepis krátkeho textu. SHIFT Veľkosť písma.	Matematika Výtvarná výchova	Vedieť písať text a použiť ENTER; DELETE, BACKSPACE; CAPS LOCK Vedieť použiť SHIFT. Vedieť zmeniť veľkosť písma. Dĺžne a mäčkene. Zmeniť typ písma.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie - recept	Získať základy algoritmického myslenia	Získanie algoritmického myslenia využiteľného aj	Slovenský jazyk	Postupnosť krokov, návod pri vytváraní kuchárskeho receptu.

		v bežnom živote.		Pochopiť a vytvoriť podľa prineseného receptu návod na prípravu jedla.
Informácia okolo nás Princíp fungovania IKT	Využívať informačné a komunikačné technológie	Maximalizovanie a minimalizovanie okien, prispôbovanie veľkosti okna Úprava obrázkov. Výber – pravé tlačidlo	Slovenský jazyk Matematika	Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť okno. Vedieť upraviť obrázkov, prevrátiť a otočiť obrázkov.
Komunikácia prostredníctvom IKT Informačná spoločnosť	Dokázať vyhľadať informácie na internete	Google Vyhľadanie informácii Stránka obce, školy	Matematika MDV Regionálna výchova	Samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete. Správne napísať tvar internetovej adresy. Orientovať sa v hypertextoch na internete.
Komunikácia prostredníctvom IKT Informačná spoločnosť	Poznať riziká, ktoré sú spojené s využitím internetu a IKT	Detské webové hry	Slovenský jazyk MDV DOV	Rozpoznať vhodné webové stránky. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním
Princíp fungovania IKT	Rozvoj využívania IKT pre kvalitnú a účinnú komunikáciu	Práca s dvoma oknami	Matematika MUV	Pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého.
Informácie okolo nás	správne interpretovať získané poznatky	Prepis krátkej básne. Dĺžne, mäkkčene, veľké a malé písmena. Tučné a šikmé písmo	Matematika Slovenský jazyk OSR	Vedieť spustiť. Oboznámiť sa s prostredím programu. Vedieť zmeniť farbu písma. Zmeniť písmo na –

		kurzíva		tučné, šikmé, kurzíva. Napísať pozvánku, upraviť písmo – veľkosť, farba. Napísať jednoduchý oznam. Uložiť a vytlačiť dokument. Dokončiť začatú prácu.
Informačná spoločnosť	Rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie	Aké rôzne profesie sú pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista,...)	Hudobná výchova MUV	Narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť a zastaviť.
Komunikácia prostredníctvom IKT	Získať základy pre algoritmického myslenia	Didaktické hry Internet - hry Bezpečnosť na internete Bezpečnosť na internete Záver	Matematika TBZ	Vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách. Vedieť napísať v správnom tvare internetovú adresu. Zásady správania sa na portáloch. Práca s internetovou stránkou. Správanie sa na internete. Práca s internetovou stránkou. Správanie sa na internete. Ukončenie predmetu

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Predmety – pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie – 3.ročník

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Učebné osnovy

Charakteristika predmetu:

Pracovné vyučovanie zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Zameriava sa na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Do obsahu pracovného vyučovania sú začlenené nasledujúce prierezové tematiky, takisto je možnosť uplatniť metódu CLIL vo vyučovaní,

Ciele

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),

- bipolárnemu vnímanie techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraníu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaniu a ošetrovaníu základných druhov rastlín,
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností,
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučení sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraníu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov

- k: pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce, osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
 - autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostredíu,
 - chápaníu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebazvedelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
 - orientácii v rôznych oboch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeníu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
 - k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
 - k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaníu recyklácie materiálov a produktov.

Obsah predmetu

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických celkov:

1. Tvorivé využitie technických materiálov
2. Základy konštruovania
3. Starostlivosť o životné prostredie
4. Stravovanie a príprava jedál
5. Ľudové tradície a remeslá

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní pracovného vyučovania sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce pri prezentovaní pracovného vyučovania. V 3. ročníku sa zameriame najmä na tieto metódy a postupy práce:

- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie,
- pozorovania,

- počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru,
- čítania,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- metóda Clil
- plánovania,
- didaktické hry
- metódy hodnotenia,
- diskusie,

Formy vyučovania pracovného vyučovania:

- skupinové vyučovanie,
- problémové vyučovanie,
- projektové vyučovanie,
- exkurzia a vychádzka.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Pracovné vyučovanie pre 3. ročník základných škôl a ďalšie odborné publikácie k daným témam, encyklopédie, webové stránky s témami pracovného vyučovania, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

Hodnotenie:

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Každá činnosť v tomto predmete musí byť zmysluplná. Dôležité je tiež hodnotiť stupeň komunikácie a schopnosť samostatnej prezentácie svojej práce. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Stimuláciou najschopnejších žiakov vyhľadať talenty, povzbudzovať menej nadaných a podporovať najslabších žiakov.

Tematický výchovno – vzdelávací plán z pracovného vyučovania pre 3.ročník ZŠ				
Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Starostlivosť o životné prostredie	Vytvárať postoje k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,	Poznávanie a ošetrovanie črepníkových rastlín Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie	Prírodoveda ENV OSR	Žiak pozná a vie pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Pozná nároky črepníkových rastlín na životné podmienky a vie správne ošetrovať pestované druhy črepníkových rastlín. Žiak vie založiť jednoduchý pokus na overenie základných

				životných podmienok rastlín. Pozná podmienky, ktoré potrebujú rastliny pre život, vie ich zabezpečiť rastlinám vo váze. Uvedomuje si význam správnych zásad ošetrovania rezaných kvetov.
Tvorivé využitie technických materiálov	Získavať pracovné skúsenosti a zručnosti v kľúčových oblastiach techniky	Papier a kartón	Prírodoveda Matematika OSR	Žiak pozná vlastností papiera porovnávaním, triedením a experimentovaním
Tvorivé využitie technických materiálov	Rozvíjať mravné vedomie a konanie v súvislosti s využitím techniky.	Priestorové vystrihovačky	Prírodoveda Vlastiveda OZO	Žiak dokáže pracovať s papierom, vie strihať, trhať, lepiť a skladať papier, vie vytvoriť jednoduchý predmet z papiera. Žiak dokáže pracovať s dlátom, vie vytvoriť jednoduchý predmet kombinovaním, oddeľovaním, spájaním a maľovaním.
Starostlivosť o životné prostredie	Poznať základné životné potreby rastlín v rámci pestovateľských prác.	Hydroponické pestovanie rastlín	Prírodoveda ENV	Žiak pozná základy hydroponického pestovania rastlín.
Stravovanie a príprava jedál	Vedieť sa orientovať v informáciách pre spotrebiteľa na obale potravín.	Technika v kuchyni Bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti Potraviny rastlinného	Prírodoveda Matematika OZO	Žiak vie pomenovať technické prostriedky v kuchyni, vie ich význam pri príprave jedla. Žiak vie udržiavať poriadok a čistotu

		<p>a živočíšneho pôvodu. Typické potraviny v iných krajinách. Potraviny v supermarketoch, obalové materiály.</p>		<p>pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch v kuchyni. Žiak vie roztriediť potraviny podľa pôvodu, vie rozlišovať potraviny s ohľadom na zdravú výživu. Pozná niektoré typické potraviny v iných krajinách. Žiak sa vie orientovať v informáciách pre spotrebiteľa na obaloch potravín.</p>
Ludové tradície a remeslá	Uplatňovať tvorivosť a vlastné nápady.	Vianočné tradície	Hudobná výchova MUV	Žiak pozná význam Vianoc. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu – vianočné ozdoby.
Základy konštruovania	Objektívne poznávať okolitý svet, viesť sebadôveru, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu.	<p>Konštrukcie okolo nás</p> <p>Ľudské obydlia</p> <p>Zhotovenie objektu zo stavebníc</p>	Vlastiveda Výtvarná výchova ENV	<p>Žiak pozná viacero druhov mostov, pozná ich funkciu a dôležitosť pre človeka. Vie konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod). Žiak pozná základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí. Žiak pozná základné symboly pri technickom náčrte. Vie urobiť technický náčrt. Vie vybrať vhodný materiál na</p>

				konštrukciu určeného modelu.
Základy konštruovania	Vytvárať postoje k hodnotám vo vzťahu k práci človeka.	Elektrický obvod Zdroje elektrickej energie	Prírodoveda OSR	Žiak pozná pojmy elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišuje vodivé a nevodivé materiály. Vie zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Žiak pozná zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné), význam šetrenia elektrickou energiou. Pozná spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.
Základy konštruovania	Chápať prácu a pracovnú činnosť ako príležitosť k sebarealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myšlienka.	Historické a moderné komunikačné prostriedky	Informatická výchova MUV PPZ	Žiak pozná historické i moderné komunikačné prostriedky (telefón, fax, PC). Vie využívať komunikačné prostriedky.
Starostlivosť o životné prostredie	Získavať všeobecné pracovné skúsenosti.	Rozmnožovanie rastlín Klíčenie semien	Výtvarná výchova Prírodoveda ENV	Žiak pozná spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín, vie odobrať a upravovať stonkové a listové odrezky, vie regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, vie zasadiť do črepníkov rozmnožené rastliny, vie založiť

				<p>jednoduchú množiarničku, pozná jej význam a využitie. Žiak vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Sleduje pokusné rastliny, zaznamenáva a dokáže vyhodnotiť výsledky pozorovaní a pokusov.</p>
Tvorivé využitie technických materiálov	Uplatňovať tvorivosť a vlastných nápadov.	Tvorivé využitie technických materiálov	Výtvarná výchova OSR	Žiak pozná vlastnosti textílií porovnávaním, triedením a experimentovaním. Žiak má pracovné zručnosti pri práci s textilom. Vie vytvoriť jednoduchý výrobok z textilu.
Ludové tradície a remeslá	Využívať vhodné pracovné prostriedky v bežnom živote.	Ludové tradície	Hudobná výchova Regionálna výchova Mediálna výchova	Žiak pozná zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žijeme. Pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry. Pozná iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.
Ludové tradície a remeslá	Rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku).	Veľkonočné tradície Remeslá	Hudobná výchova Slovenský jazyk Regionálna výchova	Žiak pozná význam Veľkej noci. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu – veľkonočné ozdoby. Žiak pozná minimálne jedno remeslo v regióne, pozná históriu remesiel regiónu.

<p>Starostlivosť o životné prostredie</p>	<p>Naučiť sa pracovať v tíme.</p>	<p>Poznávanie úžitkových rastlín Zatriedenie úžitkových rastlín do pestovateľských skupín Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad</p>	<p>Prírodoveda ENV</p>	<p>Žiak pozná 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Žiak vie zatriediť poznávané druhy zelenín do pestovateľských skupín, vie vyrobiť vzorkovnicu semien a pozná semená na základe vonkajších vlastností. Žiak pozná pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Pozná význam predpestovania rastlín.</p>
<p>Základy konštruovania</p>	<p>Poznať zásady bezpečnej mobility.</p>	<p>Doprava a dopravné prostriedky Konštrukcia bicykla</p>	<p>Vlastiveda DOV</p>	<p>Žiak pozná zásady bezpečnej mobility. Pozná pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Žiak chápe význam jednotlivých častí bicykla a ich funkciu. Vie zistiť technický stav bicykla. Vie urobiť jednoduchú údržbu bicykla.</p>
<p>Starostlivosť o životné prostredie</p>	<p>Poznávať pravidlá bezpečnosti pri práci a viesť k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.</p>	<p>Význam podmienok na zakorenenie stonkových a listových odrezkov</p>	<p>Prírodoveda ENV</p>	<p>Žiak vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Sleduje pokusné rastliny, zaznamenáva a dokáže vyhodnotiť výsledky pozorovaní a pokusov.</p>

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmety – výtvarná výchova hudobná výchova

Výtvarná výchova – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV naplňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi

možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Metodické východiská predmetu

- **zážitky procesov** (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny. Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi ... Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.
- **v témach/námetoch** zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:
 - osobnosti a veku žiaka,
 - edukačných cieľov,
 - kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- *koncepty časopriestoru – čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka,*
- *kultúrne archetypy vyjadrovania prírody – živly, prírodné polaritty,*
- *kategórie estetického prežívania – krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť,*
- *uvedomenie si osobnej a kultúrnej identity – ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý, rozdielnosť*
- *afektivita – radosť, bolesť, smútok, nálada,*
- *témy z hľadiska osobnosti a veku, edukačných cieľov, kultúrno-spoločenskej reality*

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (Prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

- **v reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Vzdelávací obsah je v Štátnom vzdelávacom programe tvorený sústavou edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov, vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy naplňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ.

V 3. ročníku ide o nasledujúce tematické celky a edukačné témy:

METODICKÉ RADY	EDUKAČNÉ TÉMY
výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	<p>plošné geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> figúra, vecné zobrazenie, zobrazenie z geometrických <p>priestorové geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> 3D objekt z geometrických tvarov <p>farba</p> <ul style="list-style-type: none"> zosvetľovanie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb / tóny sivej farby
výtvarný jazyk / kompozičné princípy a možnosti kompozície	<p>tvar / komponovanie novotvaru</p> <ul style="list-style-type: none"> na základe prienikov rôznych obrysov / kumulácie tvarov <p>mierka</p> <ul style="list-style-type: none"> zokupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách
podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, témy	<p>paketáž</p> <ul style="list-style-type: none"> tvar ako obal <p>materiálový reliéf</p> <ul style="list-style-type: none"> otláčanie do hliny, odlievanie do sadry
výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	<p>inšpirácia gréckym umením</p> <ul style="list-style-type: none"> témami, procesmi, technikami a materiálmi
podnety fotografie	<p>dopĺňanie častí fotografie</p> <ul style="list-style-type: none"> kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou
podnety filmu a videa	<p>priestor filmu, rám, filmová scénografia</p>
podnety architektúry	<p>výraz architektúry</p> <ul style="list-style-type: none"> architektonický výraz a prostredie / mimikry, historické a pamiatkové prostredie
podnety dizajnu	<p>grafický dizajn</p> <ul style="list-style-type: none"> symbol, znak
podnety tradičných remesiel	<p>bábkarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba bábok
elektronické édiá	<p>kreslenie prostredníctvom počítača</p>
podnety rôznych oblastí poznávania sveta	<p>podnety prírodovedy</p> <ul style="list-style-type: none"> zmeny látok a ich výtvarné využitie
škola v galérii/ galéria v škole	<p>atribúty ikonografie</p> <ul style="list-style-type: none"> čo znamená moje meno

Do obsahu Výtvarnej výchovy sú začlenené nasledujúce prierezové témy:

TEMATICKÉ CELKY	UPLATNENIE PRIEREZOVÝCH TÉM
výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	OSR MUV
výtvarný jazyk / kompozičné princípy a možnosť kompozície	DOV

podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, témy	OSR
podnety fotografie	ENV MUV
podnety filmu a videa	MDV
podnety dizajnu	OSR
podnety tradičných remesiel	OSR
elektronické médiá	MDV
podnety rôznych oblastí poznávania sveta	ENV
škola v galérii/ galéria v škole	OSR

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania výtvarnej výchovy prebieha väčšinou v triedach, ale aj v prírode, galérii a na rôznych kultúrnych podujatiach (výstavy, tvorivé dielne). Často sa využíva internet, fotoaparát, skener, tlačiareň, PC.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií.
- Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry.
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť.
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektívitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vyťahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetľovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie –

menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,

- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami,
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.,)
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahneváný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda **autentické riešenie**, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje pRLKažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),

- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Poznámky

- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s inými predmetmi.
- V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaraďovať do vyučovania v poradí a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
všetky	<ul style="list-style-type: none"> • Metóda pozorovania a vnímania • Metóda rozhovoru a vysvetľovania • Metóda demonštrácie a napodobňovania • Metóda rozhovoru a konfrontácie • Metóda hry a provokácie iniciatívy • Metóda pochvaly a povzbudenia • praktická činnosť – metódy a techniky kresby, maľby, modelovania, koláže, grafické techniky a iné kombinované techniky • metóda Clil 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, predvedenie rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p>problémové hádanky, výklad, pozorovanie, riadené pozorovanie, komparácia (porovnávanie), navigovanie, praktický nácvik, kresba na tabuľu, výtvarné hry, skupinové cvičenia, experimentovanie, samostatná výtvarná činnosť, zmyslovo – komunikatívna (prepojenie zmyslov)</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, návšteva exteriéru – súsošie, prírodné objekty, filmové predstavenie, múzeum a galérie</p>

Učebné zdroje

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov metodického radu	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
všetky	<p>Čarný, L., Ferliková: <i>Výtvarná výchova pre 3. ročník</i>, Bratislava : Expol pedagogika, 2010</p> <p>Roeselová V.: <i>Řady a projekty ve výtvarné výchově</i>, Sarah 1997</p> <p>Jabloňská A., <i>Kouzelné barvy</i>, Knižní klub 1997</p> <p>Smith S.: <i>Kurz kreslenia</i>, Ikar 1995</p> <p>Kentová S.: <i>Kompozícia</i>, Perfekt 1996</p> <p>Weltonová J.: <i>Ako vnímat' obrazy</i>, Perfekt 1995</p> <p>Dickinsonová R., McCaffery J.: <i>Kreslime portrét</i>, Svojtka&Co.2 003</p> <p>Weltonová J., Watersová E., Harrisová A.: <i>Velká kniha - Kresba - Malba</i>, Cesty 1996</p> <p>Gibson R.: <i>Co budu dnes dělat?</i> Svojtka&Co.1998</p> <p>Vondrová P.: <i>Výtvarné náměty pro čtvero ročních období</i>, Portál 2005</p>	<p>dataprojektor</p> <p>PC</p> <p>s pripojením na internet,</p> <p>fotoaparát,</p> <p>tlačiareň,</p> <p>skener</p>	<p>fotografie,</p> <p>obrázky,</p> <p>umelecké diela, výtvarné pomôcky</p>	<p>www.zsuzhorodska.sk</p> <p>www.etwinning.sk/data/Namet_vytvarnej_vychovy.doc</p> <p>www.lackovaj.unas.cz/vytv.htm</p> <p>www.atelier.malby.sk</p> <p>www.rvp.cz/sekce/172</p> <p>www.antiskola.eu</p> <p>www.infovek.sk</p> <p>www.mojeskola.net</p> <p>www.alenikoilustracii.estranky.cz</p> <p>www.tridime-vysocina.cz</p> <p>www.specskolytrebic.cz</p> <p>www.vytvarnetechniky.cz</p> <p>www.tvorivadielna.unas.cz</p> <p>www.vytvarnik.net</p> <p>www.vytvarka.cz</p> <p>www.galeriaziakov.szm.sk</p> <p>www.novaumeni.estranky.cz</p>

Hodnotenie

Hodnotenie: Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy

Hodnotenie má funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj.

Učiteľ musí brať ohľad na schopnosti, ambície, vkus a nadanie žiaka. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho súčasných výkonov s predchádzajúcimi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi ostatných žiakov. Celý proces, prístup žiaka v rámci procesu ako aj **konečný výsledok – artefakt sa hodnotí známku.**

Tematický výchovno – vzdelávací plán z výtvarnej výchovy pre 3.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	Poznávať jazyk vizuálnych médií. Rozvíjať tvorivosť	Plošné geometrické tvary Figúra, zobrazenie z geometrických tvarov Hra: zakliate predmety (skryštalizovali, zgeometrizovali sa a pod.) Kompozícia z geometrických tvarov Mozaika	Matematika OSR	Žiak vie obrázok rozdeliť na geometrické časti, následne ho vie opäť poskladať Tvoríť spontánne i cielene vedené stopy Komponovať – vedome umiestňovať tvar
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch	Priestorové geometrické tvary 3D objekt z geometrických tvarov Hrady	Matematika MUV	Žiak vie vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	Poznávať jazyk vizuálnych médií	Farba Zosvetľovanie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb,/tóny sivej farby/ Farebná škála v štvorcovej sieti od najsvetlejšej po tmavú Obkresľovanie	Prírodoveda	Vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy

		predmetu vo farebnej škále		
Výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu	Tvar Komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov /kumulácie tvarov v rôznych variáciách/ a) superzvierá - praveké zvieratá (podľa atlasu) b) superpredmet - predmety rôzneho tvaru Mierka Zoskupovanie predmetných tvarov variovanie, (hore-dole = nad-pod, vpravo-vľavo = vedľa seba, blízko a ďalej, vpredu-vzadu = prekrývanie a zmenšovanie	Matematika Vlastiveda DOV	Žiak vie komponovať – vedome umiestňovať tvar Zvládnuť základné operácie s mierkou
Podnety výtvarného umenia/médiá, štýly, procesy, techniky	Podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov.	Paketáž Tvar ako obal Skrýša, schránky pre predmety Obal na knihu Materiálový reliéf Otláčanie do hliny, odlievanie do sadry Levia hriva–vyrývanie do plastelíny	OZO Slovenský jazyk	Žiak pochopí umenie paketáže, haptické a optické vnímanie tvaru, povrchu Vie realizovať rôzne typy stôp
Podnety výtvarného umenia /výtvarné Činnosti inšpirované dejinami umenia	Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu	Inšpirácia gréckym umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi/ Maska Multikultúrna	Vlastiveda	Vyjadriť plošný, priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy. Žiak vie pripraviť kresbou jednoduchý labyrint vo vybratom tvare

Podnety Fotografie Podnety filmu a videa	Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry	Doplňanie chýbajúcich častí fotografie Hra na detektíva (rekonštrukcia situácie) Priestor filmu, rám, filmová scénografia	Matematika MDV	Žiak dokáže umiestňovať zobrazené prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba Pochopiť filmové prechody od blízkeho (detailu) k ďalekému súvislostí.
Podnety architektúry	Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia	Výraz architektúry Vytúžený dom, vysnívaná krajina, Hra na architekta	Matematika Vlastiveda ENV	Dokáže zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov
Podnety dizajnu	Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry	Grafický dizajn symbol, znak Hľadanie skratky – symbolu a grafického vyjadrenia jednoduchého a výrazného tvaru. Erb rodiny, mesta. Novotvar Skladanie tvaru objektu z iných konkrétnych tvarov	Vlastiveda	Dokáže hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou dizajnom Žiak vie priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
Podnety tradičných remesiel	Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií. Rešpektuje ľudové tradície	Bábkarstvo Príprava bábok, možnosti tvorby bábok Bábkové divadlo	Slovenský jazyk OSR	Žiak pozná vlastnosti materiálov, ovláda základy strihania a šitia

Elektronické médiá	Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník	Kreslenie prostredníctvom počítača - počítačová grafika Základné operácie vyplňania plochy, zmazávania, nastavenia farby, tlače obrázku a p.	Informatická výchova MDV	Žiak dokáže zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi
Podnety hudby a literatúry	Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia	Analógia medzi zvukmi a tvarmi, textúrami, farbami Proces kresby ako akustická perfoancia Výtvarné stvárnenie slova, vety, súvetia Výtvarné vyjadrenie hovorenej alebo písanej vety	Hudobná výchova	Dokáže vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby) Žiak hľadá vzťah tvaru písmena a obrazu. Spontánne kombinuje ikonické a symbolické zobrazenia.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Rešpektovať vkus iných ľudí	Podnety prírodovedy: Vlastnosti a premeny látok Materiálovo-technické podnety pracovného vyučovania Figuratívny objekt - socha z geometrických tvarov	Prírodoveda ENV	Žiak dokáže zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov a improvizovaných materiálov
Tradícia a identita	Cení si a rešpektuje kultúrne dedičstvo a ľudové tradície	Kultúrna krajina Výtvarná reakcia na charakter krajiny Koláž postrehov a komentárov, atlas... details, dominanty Atlas	Vlastiveda Prírodoveda TBZ	Má vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny...

Výtvarné hry	Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie.	Kreslenie na pokračovanie Spoločenská hra, Hádanie Spoločné – náhodné výtvarné dielo so záverečným prekvapením	Hudobná výchova OSR	Žiak dokáže: Komponovať – vedome umiestňovať tvar motív) v rôznych častiach plochy formátu
--------------	--	--	------------------------	---

Hudobná výchova – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú sa v nich záujem o elementárne muzikovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu *Umenie a kultúra* je sprostredkovať národné a svetové kultúrne

dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania ma byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba ma byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch majú prevahu hudobné prejavy:

- vokálno-intonačné
- hudobno-pohybové
- inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami

Hudobne činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Podľa Štátneho vzdelávacieho programu nie je v 1. – 3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo rozdelené do tematických celkov, zameriava sa na nasledujúce oblasti:

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Dôraz je daný na jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ – c², umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Vyvodenie a intonácia v priestore 1. - 6. stupňa na solmizačné slabiky, tvorivá práca s nimi. Sluchová identifikácia rôznych tónin. Verbalizácia nálady piesní a skladbičiek. Rytmizácia slov a riekaniak, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrtových, osminových a polových hodnôt v 2/4 a 3/4 takte. Vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom.

Hudobno-výchovný proces:

V 3. ročníku ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v 1.a 2. ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností dôraz je kladený na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami sa prehĺbuje počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Aby sa žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, striedajú sa rôzne hudobné činnosti, uprednostňujú sa zážitkové a skúsenostné metódy a pod

Konkretizácia:

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,

- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Ako integrované súčasti vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania boli do hudobnej výchovy 3. ročníka zaradené nasledujúce prierezové tematiky: mediálna výchova, environmentálna výchova. Hudobné umenie organicky dopĺňa materiál z iných umeleckých druhov i poznatky a skúsenosti z iných predmetov. Tým sa uplatňuje v hudobnej výchove integratívny princíp.

Realizácia vyučovania hudobnej výchovy prebieha jednak v kmeňových triedach (skupinové, projektové, diferencované vyučovanie), jednak v počítačových učebniach (využitie elektronických médií, video, film, ...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy (kultúrne podujatia, hudobné podujatia – koncerty, besedy).

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precitenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej

- piesne v živote človeka a spoločnosti *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovía, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
 - postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnienia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Prehľad kompetencií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má mať po absolvovaní **primárneho vzdelania** tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vokálno-intonačné činnosti

- Získať základné spevácke zručnosti a návyky.
- Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas.
- Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.
- Poznať a správne realizovať hodnoty nôt ,
- (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt.
- Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie.
- Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvyky.

Inštrumentálne činnosti

- Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať.
- Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy.

- Pomocou detských hudobných nástrojov realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.
- Taktovať v 2/4 a 3/4 takte.
- Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky.
- Pohybom vyjadriť náladu hudby

Percepčné činnosti

- Poznať krátke vekuprimerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom .
- Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod.
- Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby.
- Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov.
- Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore.
- Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.
- Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu.
- Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie.
- Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu.
- Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky.
- Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.
- Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.

Postoje

Žiak

- si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov,
- postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicirovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Žiak

- spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,
- pochopí morálne poslanstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická funkcia,
- získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** (*Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti, Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti, Schopnosť tvorivo riešiť problémy*) tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
všetky	Eva Langsteinová, Belo Felix: <i>Hudobná výchova pre 3. ročník základných škôl</i>	Zvukové prístroje, výpočtová technika	výpočtová technika	Internet, knižnica, odborná literatúra, spevníky, akustické rozhlasové programy, nahrávky na CD, ...

Hodnotenie

Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri hodnotení pristupuje učiteľ ku každému žiakovi individuálne. Neporovnáva výsledky detí medzi sebou, ale hodnotí každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Cieľom učiteľa je žiaka pozitívne ohodnotiť, čo má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedie k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon iných. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovnou klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice pre slovné hodnotenie. Pri hodnotení žiakov zohľadňujeme získané kľúčové kompetencie v súlade s učebnými osnovami a ich schopnosť osvojenia si u žiaka.

Tematický výchovno – vzdelávací plán z hudobnej výchovy pre 3.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Vokálno-intonačné činnosti	Chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti	Opakovanie piesní z2. ročníka a hudobné hádanky	<i>Slovenský jazyk OSR MUV</i>	Rozpamätať sa na melódiu a tempo piesní z minulého roku. Uhádnuť pieseň na základe inštrumentálneho sprievodu. Pojmy: notová osnova, husľový kľúč.

Vokálno- intonačné činnosti	Dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať	Belo Felix: Mopkovia, budiček, Zebra Patejdl - Hevier Pieseň pre tvoje uši	Výtvarná výchova OZO	Rozvíjať u žiaka hudobnú predstavivosť, tvorivosť. Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Rozlišovať rytmus a takt v piesni hrou na telo, synkopický rytmus. Hodnoty nôt – e, g, d, f, a
Inštrumentálne činnosti	Rozvíjať schopnosť Pýtať sa a hľadať odpovede	Slovenská ľudová: Pod horou ovos drobný Belo Felix: Trpaslíci v makovici	Prírodoveda ENV	Rozvíjať u žiaka techniku správneho hrania. Žiaci sa učia hrať na ľahko ovládateľných nástrojoch.
Vokálno- intonačné činnosti	Dokáže veku primerane vyhľadať Informácie na internete	Detské hry:	Telesná výchova DOV	Vedieť vyjadriť hudbu pohybom, tancom. Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať slovenskú ľudovú pieseň.
Percepčné činnosti	Uvedomiť si vlastné potreby a tvorivo využívať svoje možnosti	Ľudové hry Počúvanie hudby Ľudová pieseň	Vlastiveda MUV	Vedieť vystihnúť rytmus v piesni a pri tanci. Hra na telo. Vedieť čisto so správnym výrazom zaspievať slovenskú ľudovú pieseň
Vokálno- intonačné činnosti	Uvedomiť si význam umenia pre život.	Melodické doplňovačky: Ako sa Mopkovia vynašli	Prírodoveda MUV	Vyvodiť horné do´ . Vyjadriť hudbu pohybom. Opakovať stupnicu a vyvodiť dolný 5. stupeň so ,

Percepčné činnosti	Správať sa kultúrne.	Iris Szeghyová: Ťaví pochod, Namrzený papagáj Camille Saint-Saens: Labuť	Slovenský jazyk MDV	Spievať melódiu na solmizačné slabiky .
Vokálno-intonačné činnosti	Empaticky vnímať prejavy iných kultúr	Vianočné koledy	Výtvarná výchova RLK	Vedieť vyjadriť radosť a šťastie v koledách spevom a pohybom
Vokálno-intonačné činnosti Hudobno – pohybové činnosti	.	Belo Felix: Vybrané slová Rozprávka v hudbe	Vlastiveda MDV	Porovnať rôzne hudobné žánre – valčík, reggae, disko. Vyjadriť hudbu pohybom
Vokálno – intonačné činnosti Hudobno-pohybové činnosti.	Rešpektovať vkus iných ľudí.spoločenská etiketa	Ako Mopkovia putovali Poľská pieseň: Martinko Česká pieseň: Pec nám spadla Moravská ľudová: Dú valasi, dú Detská pieseň: Pôjdeme my do lesíka	Vlastiveda TBZ	Poznať piesne našich susedov Vedieť zatancovať tanec v $\frac{3}{4}$ takte - mazúrku (tanec poľských susedov) a polku - $\frac{2}{4}$ takt. Spievať pieseň dvojhlasne, striedať skupiny
Hudobno – pohybové činnosti Percepčné činnosti	Vedieť primerane veku Komunikovať s elektronickými médiami	Hudobné obrázky zvierat Slovenská ľudová: Prší, prší	Prírodoveda OSR	Poznať melódiu, ktorá znázorňuje zvieratko Hudobná teória – $\frac{2}{4}$ /takt. Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať ľudovú pieseň, správne taktovať v $\frac{2}{4}$ takte.
Percepčné činnosti Inštrumentálne	Poznať riziká spojené s využívaním internetu .	Ako Mopkovia pátrali	Matematika MDV OSR	Rozlišovať durové a molové znenie piesne Vedieť zahrať

činnosti				jednoduché sprievody k piesni, správne zvoleným detským hudobným nástrojom.
Vokálno-intonačné činnosti Hudobno-pohybové činnosti	Poznať bežné pravidlá spoločenského kontaktu	Detské anglické hry: If You're Happy Old MacDonald Had a Farm	Anglický jazyk MUV	Vedieť zaspievať po anglicky detské piesne. Pohybom vedieť vyjadriť, čo sa v piesni spieva.
Vokálno-intonačné činnosti Hudobno-pohybové činnosti Percepčné činnosti	Uvedomiť si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede.	Belo Felix: Ženích pre slečnu Myšku O. Vysockij: Náš orchester	Vlastiveda TEV MDV TBZ	Vedieť zaspievať pieseň s ľahko ovládateľnými nástrojmi. Vedieť napodobniť hru na nástrojoch, ktoré sa v piesni spomínajú Opakovať naučené piesne v 3. ročníku. Vedieť spievať čisto so správnym výrazom a vhodným spôsobom používať pri speve nástroj.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Predmety – telesná výchova

Telesná výchova – 3.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Do obsahu vzdelávania boli zaradené prierezové témy *Ochrana života a zdravia* (napr. pozitívne vnímanie základných lokomočných a nelokomočných zručností ako potrebnej a nevyhnutnej súčasti pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia, správne vnímanie významu poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie a *Enviromentálna výchova* (pozitívne vnímanie pohybových aktivít v prírode ako potrebnej súčasti pohybu človeka, pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody). Ostatné prierezové témy sú takisto súčasťou tematicko - výchovno vzdelávacieho plánu.

Vyučovanie prebieha jednak vo vlastnej školskej telocvični, jednak na športových plochách v okolí školy. Zložky predmetu sú však súčasťou aj zimnej a letnej školy v prírode.

Ciele predmetu

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu
- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	Poradové cvičenia Rozvoj základných lokomócií Elementárne zručnosti z akrobacie Manipulačné hry Pohybové hry Jednoduché rytmické cvičenia	hry, cvičenie tlieskanie, vydupávanie, motivované pohyby, dramatizácia, improvizácia
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry		
Kreatívne a estetické pohybové činnosti		
Psychomotorické cvičenia a hry	Psychomotorické cvičenia a hry	jóga, dychové cvičenia hry, cvičenie
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Plavecký výcvik Turistika Lyžiarsky výcvik Cross - country	tréning súťaže

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	metodika		žinenka, lavička, lopty, fitlopty, pružný mostík	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	metodika	CD prehrávač,	lopty, loptičky, stuhy, kruhy	
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	riekanky, básničky, detské piesne	magnetofón, CD prehrávač,	jednoduché hudobné nástroje	
Psychomotorické cvičenia a hry	metodika	dataprojektor	žienky, lavičky, fitlopty, ľahké činky	
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	príručky, mapy			

Hodnotenie: Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. Z týchto okolností prevládajúcim znakom v smere k žiakovi by malo byť pozitívne hodnotenie, ale v smere k rodičom odbornejšie, komplexnejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie hodnotenie.

Tematický výchovno – vzdelávací plán z telesnej výchovy pre 3.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou	Poradová príprava	Matematika OSR	Žiak pozná zásady bezpečného pohybu v telocvični. Žiak vie správne zadávať povely

				(nástup na začiatku vyučovacej hodiny.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Uplatňovať v pohybových činnostiach princípy fair - play	Skákačky, naháňačky, triafačky	Hudobná výchova OZO	Žiak pozná význam súťaživosti v športe. Žiak aplikuje v hrách dohodnuté pravidlá.
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vedieť kooperovať pri športových aktivitách	Kotúľ vpred a kotúľ vzad Zdokonaľovanie techniky rýchleho behu. a hodú.	OZO	Žiak pozná správnu techniku kotúľu vpred a kotúľu vzad Žiak pozná správnu techniku rýchleho behu a hodú.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Vedieť vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami	Pohybové hry: skákanie cez švihadlo, preťahovanie sa lanom	Matematika	Žiak pozná zásady bezpečnosti pri skákaní cez švihadlo či pri preťahovaní sa švihadlom.
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách	Skok do diaľky z miesta. Stoj na lopatkách.	Matematika OZO	Žiak pozná techniku skoku z miesta. Žiak pozná techniku stoja na lopatkách.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Vytvoriť si vlastnú identitu pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu	Prípravné športové hry	Hudobná výchova	Žiak pozná techniku základných herných činností s raketou a loptičkou.

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou	Cvičenia na lavičkách a s lavičkami – rozvoj rovnováhy Skákanie cez švihadlo	Slovenský jazyk OZO	Žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení s lavičkami. Žiak pozná techniku skákania cez švihadlo- vpred, vzad.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Uplatňovať v pohybových činnostiach princípy fair - play	Prípravné športové hry s raketou a loptičkou	OSR	Žiak pozná techniku základných herných činností
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vedieť vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami	Cvičenia s lavičkami a rebrinami – lezenie zoskoky z vyšších plôch – cvičenia s debničkami	Slovenský jazyk	Žiak pozná správnu techniku lezenia. Žiak vie cvičiť pomocou gymnastického náradia.
Psychomotorické cvičenia a hry	Kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou	Relaxačné cvičenia na rozvíjanie správneho držania tela a správneho dýchania	Hudobná výchova MDV	Žiak vie uvoľniť jednotlivé časti tela. Žiak dokáže ukázať správne polohy tela a vykonávať psychomotorické cvičenia.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Uplatňovať v pohybových činnostiach princípy fair - play	Prípravné športové hry s raketou a loptičkou	Vlastiveda OSR	Žiak vie vykonávať prípravné športové hry.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach	Prípravné hry s raketou a loptičkou Vybíjaná	OZO	Žiak pozná správnu techniku základných činností realizovaných hier. Žiak pozná pravidlá športovej hry vybíjaná.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Vytvoriť si vlastnú identitu pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu	Pohyb v zimnej prírode	Vlastiveda Prírodoveda ENV	Žiak pozná význam pobytu v prírode v zime – konkr. na ľade.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Vedieť kooperovať pri športových aktivitách	Tvorivosť, správne držanie tela, kultivovaný pohybový prejav		Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Uplatňovať v pohybových činnostiach princípy fair - play	Vybíjaná - Pravidlá hry	OSR	Žiak pozná presné pravidlá loptovej hry – futbal.
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach	Nácvik gymnastickej zostavy Skákačky, naháňačky, triafačky	Hudobná výchova MUV	Žiak ovláda základy správnej techniky konkrétnych gymnastických cvičení. Žiak pozná význam súťaživosti v športe. Žiak aplikuje v hrách dohodnuté pravidlá.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou	Pohybová tvorivosť - improvizácia Nácvik tanečných krokov spojených s držaním tela	Hudobná výchova	Žiak vie, čo je to kultivovaný pohybový prejav. Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu.
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové	Vedieť vyjadrovať svoje názory, vedomosti	Štafetové hry s náčiním a bez náčinia Nácvik šplhu na	Matematika	Žiak pozná základy správnej techniky chôdze, behu.

zručnosti	a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami	tyči/ lane		Žiak pozná základy správnej techniky šplhu.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch	Pohybové hry v prírode	Vlastiveda Prírodoveda DOV	Žiak pozná význam pri pobyte a pohybe v prírode. Žiak pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách	Loptová hra – vybijaná Skákačky, naháňačky, triafačky Netradičné pohybové hry	Prírodoveda	Žiak pozná pravidlá realizovanej hry. Žiak pozná význam súťaživosti v športe. Žiak aplikuje v hrách dohodnuté pravidlá. Žiak pozná pravidlá realizovaných netradičných pohybových hier.
Psychomotorické cvičenia a hry	Byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou	Cvičenia na rozvíjanie rovnováhy a priestorovej orientácie	Matematika ENV	Žiak sa dokáže sústrediť pri realizovaní cvičení.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	Kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou	Hudobno-tanečné pohybové hry Hudobno-tanečné pohybové hry	Hudobná výchova MUV	Žiak dokáže uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-tanečných pohybových hrách.

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Vedieť kooperovať pri športových aktivitách	Hod kriketovou loptičkou	Matematika	Žiak pozná základnú techniku hodu kriketovou loptičkou.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach	Turistika a pohyb v letnej prírode – chôdza po rôznych povrchoch.	Matematika Hudobná výchova DOV Regionálna výchova	Žiak pozná význam pri pobyte a pohybe v prírode. Žiak pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode

V. Učebné osnovy – 4.ročník

Vzdelávacia oblasť: **Jazyk a komunikácia**

Predmety – slovenský jazyk a literatúra
– anglický jazyk

Slovenský jazyk a literatúra – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	8 hodín týždenne, spolu 264 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Ciele

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohato štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivci zároveň uvedomujú a vníma svoju národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku. Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nielen úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale následne aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zariadení.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je:

- Položenie základov komunikačných zručností žiakov.
- Osvojenie si a zmechanizovanie návykov správneho a estetického písania (t. j. získanie kvalitných ortografických návykov a zručností).
- Zvládnutie základov pravopisnej a výslovnostnej normy.
- Pestovanie lásky a úcty k materinskému jazyku.

Z celkového cieľa vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy vyplývajú i čiastkové ciele, ktoré sa majú dosiahnuť:

- Žiaci sa učia správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať. Osvojujú si techniku písania a cvičia sa v nej.
- Osvojujú si výslovnostnú normu, cvičia sa v správnej artikulácii a v správnej výslovnosti pri asimilácii. Učia sa ústne realizovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- Osvojujú si základy pravopisnej normy (vybrané slová, veľké začiatkové písmená, diakritické a interpunkčné znamienka atď.), učia sa rozoznávať a používať správne slová/tvary slov, slovesné väzby od nesprávnych.
- Učia sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zatriedť do systému.
- Získavajú základné poznatky o význame základných lingvistických pojmov.
- Učia sa orientovať v jazykových príručkách.
- Učia sa reprodukovat' text (doslovne, podrobne, stručne) a cvičia sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov, v ústnej a sčasti aj písomnej podobe. Tvorja vlastné texty zodpovedajúce komunikatívnejmu zámeru.
- Cvičia sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov s dôrazom na rozoznávanie a používanie štylisticky primeraných prostriedkov od štylisticky neprimeraných prostriedkov. Pri písomnej oprave (korekcii) chýb sa učia používať základné korektorské (opravné) značky.

Obsah

Slovenský jazyk na 1. stupni zahŕňa jazykovú zložku, slohovú zložku a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelované, ale tvoria integrálnu súčasť vyučovania materinského jazyka (v osnovách sú formálne vyčlenené kvôli prehľadnosti).

Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou. V 1. ročníku sa vyučuje súbežne s čítaním a literárnou výchovou. Pre nácvik, upevňovanie a zmechanizovanie písomných návykov žiakov nie je určená časová dotácia, lebo je to v kompetencii učiteľa. Treba však dbať na to, aby písanie bolo zakomponované do vyučovania v súlade s preberaným jazykovým učivom.

Pri tematických celkoch sa neuvádza časová dotácia. Učiteľ je kompetentný určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede. Učebné osnovy sú rámcové, obsahujú učivo daného ročníka. V rámci časovej dotácie sa uvádza iba týždenný počet hodín a ročný počet hodín:

Ročník: 4.

Počet hodín týždenne: 4

Počet hodín ročne: 132

Učivo je osnované na základe vyčlenenia:

- a) poznatkov z písania;
- b) jazykových javov z oblasti zvukovej stránky jazyka a pravopisu, lexikológie (vrátane slovotvorby), morfológie a syntaxe;

c) javov v slohovej výchove zameraných na komunikatívnosť.

Žiaci dostávajú veku primeranou formou základné poznatky z písania, zo zvukovej stránky jazyka a pravopisu, z lexikológie, morfológie, v minimálnej miere aj zo syntaxe. Učia sa reprodukovat' prečítané texty a na základe toho tvoriť prvé vlastné texty.

Vo vyučovacom procese má učiteľ **povinne** v plnej miere dodržiavať:

- ročnú časovú dotáciu - povinný počet hodín;
- ciele, ktoré treba vo vyučovaní dosiahnuť;
- obsah, t.j. poznatky z písania, jazykové javy a javy v slohovej výchove zamerané na komunikatívnosť.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá**:

- formy a metódy dosahovania cieľov;
- štruktúru vyučovacej jednotky a spôsob plánovania (voľnosť rozvrhovania v rámci vyučovania materinského jazyka ako celku; možnosť vyučovania v blokoch aktivizačných podnetov);
- využitie textov z literatúry.

Učiteľovi sa **odporúča** v rámci vyučovacích hodín používať:

- učebnice,
- pracovné zošity,
- cvičebnice,
- jazykové príručky,
- encyklopédie,
- ďalšie učebné pomôcky.

Konečné rozhodnutie sa však ponecháva na učiteľa, ktoré je podmienené viacerými činiteľmi (napr. o. i. aj materiálnym vybavením školy).

Novokoncipovaný obsah vyučovania slovenského jazyka zvyšuje nároky na samostatnosť, tvorivosť a organizáciu práce učiteľa.

PREHLAD TEMATICKÝCH CELKOV

Písanie

V rámci jazykového vyučovania pri zmechanizovanom návyku písania dbať na dodržiavanie základných parametrov písma (čitateľnosť, úhladnosť a primeraná rýchlosť):

- písanie vlastných mien: názvy príslušníkov národov, sviatkov, nebeských telies,
- písanie názvu, nadpisu.

Jazykové javy

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA A PRAVOPIS

Spodobovanie

a) Spodobovanie spoluhlások vo vnútri slov a na konci slov pri splývavej výslovnosti a pred prestávkou (pauzou). Nácvik výslovnosti a písania.

b) Výslovnosť a písanie predložiek **s/so, z/zo**.

c) Výslovnosť a písanie predpôň **ob-, od-, nad-, pod-, pred-, bez-, cez-, roz-, v-, vz-**.

Rozdeľovanie slov

Rozdeľovanie predponových slov na konci riadka (na základe gramatického princípu).

Písanie i/í

a) V koreni domácich slov.

b) V gramatických príponách (v súlade s učivom v morfológii).

Písanie y/ý

a) Rozšírenie poznatkov o vybraných slovách o rozoznávanie protikladov zvukovo rovnakých slov, zvukovo podobných slov a slov, ktoré by mohli zvädzať na falošnú slovotvornú motiváciu (napr. *vyť - viť, pýcha - pichá, skryša - skriňa*).

b) V gramatických príponách (v súlade s učivom v morfológii).

Písanie veľkých písmen na začiatku vlastných mien

Písanie veľkých začiatkových písmen v názvoch príslušníkov národov, sviatkov a nebeských telies (v súlade s učivom v prírodovede a vlastivede).

Abeceda

Precvičovanie a upevnenie poznatkov z predchádzajúceho ročníka.

Rozdeľovacie (interpunkčné) znamienka

Nácvik výslovnosti priamej reči (modulácia hlasu z hľadiska priamej reči a uvádzacej vety pri rôznom umiestnení). Formálne poznať úvodzovky (bez ovládania písania v priamej reči).

Rytmické krátenie (rytmický zákon)

a) Podstata rytmického krátenia (základná informácia).

b) Uplatnenie rytmického krátenia a výnimky z rytmického krátenia (v súlade s učivom v morfológii).

Opravné (korektorské) značky

Chýbajúce slovo/písmeno, zbytočné slovo/písmeno, oddeliť od seba, napísať dovedna - využitie značiek pri oprave písaných textov.

Spisovná slovenčina

Protiklad správnej a nesprávnej výslovnosti, správnych a nesprávnych výrazov/tvarov slov (najfrekvencovanejšie javy).

LEXIKOLÓGIA

Slovná zásoba

a) Spisovné a nespisovné slová (bez ovládania delenia na nárečové a slangové).

b) Slová bez citového zafarbenia a slová s citovým zafarbením (bez ovládania delenia na zdobnené, zveličené, žartovné, hrubé, maznavé, zjemňujúce).

Slovotvorba

Tvorenie slov odvodzovaním - niektorými predponami (**ob-, od-, nad-, pod-, pred-, bez-, cez-, roz-, v-, vz-**).

Práca so slovníkom

Pravopisný slovník.

MORFOLÓGIA

Podstatné mená

Ohybnosť. Gramatické kategórie - rod (pri mužskom rode aj životnosť a neživotnosť), číslo, pád. pádové otázky. Základný (slovníkový) tvar. Základné skloňovacie vzory. Pravopis pádových prípon (základná informácia). Výnimky z rytmického krátenia.

Prídavné mená

Gramatické kategórie - rod, číslo, pád. Zhoda prídavného mena s podstatným menom.

Základný (slovníkový) tvar.

Slovesá

Ohybnosť. Kategórie - osoba, číslo, čas. Dvojaké tvorenie budúceho času. Tvorenie prítomného a minulého času (dôraz na príponu **-li**). Základný (slovníkový) tvar. Časovanie sloves. Rytmické krátenie (v súlade s preberaným učivom).

Spojky

Základná charakteristika. Formálne rozoznávanie v texte (najfrekvencovanejšie spojky).

Zámena, číslovky, príslovky, predložky

Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúcich ročníkov.

SYNTAX

Precvičenie a upevnenie poznatkov z predchádzajúceho ročníka: holé a rozvité vety, slovosled, vety podľa postoja hovoriaceho.

Kontrolné diktáty

a) počet: 7

b) zameranie:

- spodobovanie (dôraz na predložky a predpony),
- vybrané slová,
- podstatné mená stredného rodu,
- podstatné mená ženského rodu,
- podstatné mená mužského rodu,
- slovesá,
- zhrnutie učiva 4. ročníka.

Javy v slohovej výchove

Stručná a podrobná reprodukcia textu (umeleckého aj náučného).

Beseda o prečítanom texte.

Rozprávanie príbehu podľa jedného obrázka alebo série obrázkov.

Pokus o rozprávanie príbehu podľa názvu.

Spoločne zostavená stručná a podrobná osnova.

Dialogizácia (rolové čítanie).

Pokus o predvádzanie bábkovej hry.

Slovná (verbálna) a neslovná (neverbálna) komunikácia: vyžiadanie informácie (od rovesníka, dospelého, známeho, neznámeho); podanie informácie a spôsob jej odovzdania; pokus o rolu sprievodcu sprevádzajúceho turistov po svojom okolí (simulovanie situácií).

Proces

Vyučovanie slovenského jazyka je založené na **komunikatívno-poznávacom princípe**, ktorý spočíva vo vyhľadávaní jednotlivých jazykových javov v rôznych typoch textov, v následnom usúvzťažnení, triedení a systematizovaní analyzovaných javov, ktoré vedie k istému zovšeobecnenému poznatku o danom jave. Poučenie o preberanom jave a jeho začlenení do širšej skupiny javov sa môže robiť formou prehľadných tabuliek, grafov a pod. Pri poučkách (definíciách, charakteristikách) nejde o doslovné memorovanie, ale o chápanie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu. Dôležité je precvičovanie poznaného jazykového javu, ktoré vyúsťuje do jazykovej praxe, čiže žiaci sa učia využívať poznaný a precvičený jazykový jav pri tvorení prvých vlastných textov.

Vo vyučovaní sa uplatňuje princíp špirálovitosti a postupnosti, to znamená, že o preberaných jazykových javoch sa postupne pridávajú ďalšie poznatky, ktoré sa rozširujú do hĺbky. Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

Dôsledne sa uplatňuje zásada názornosti, pričom sa okrem textu v učebnici či v pracovnom zošite, živého príkladu učiteľa, názorných pomôcok a jazykových príručiek využívajú akusticko-auditívne pomôcky a opticko-akustický kanál (televízia, video). Učiteľ využíva rozličné typy úloh a cvičení, motivuje žiakov v práci.

Pri výcviku písania sa dôraz kladie na čitateľnosť, úhľadnosť a plynulosť. V 4. ročníku sa uplatňuje individualizovaný postup, aby boli rešpektované rozdiely v úrovni písania jednotlivých žiakov. Veľká pozornosť sa venuje žiakom-favákovi, aby správne držali pero (zrkadlovo súmerne s pravákmi).

Rozsah a obsah domácich úloh má byť účelný pri rešpektovaní zásady primeranosti veku, aby žiak nepísal domácu úlohu dlhšie ako 20 minút. Obsahovo by mali byť zamerané:

- v písaní na cviky, ktoré žiakovi robia ťažkosti,
- v jazykovej zložke na tie javy, ktoré sú náročné na vnímanie a je potrebné domáce precvičenie.

Pri písaní diktátov sa dodržiavajú didaktické zásady diktovania. Dôležitá je ústna analýza nedostatkov v diktáte. Učiteľ má právomoc rozhodnúť, koľko cvičných diktátov treba so žiakmi napísať pred kontrolným diktátom (aj aký typ cvičného diktátu to bude a akou formou sa bude realizovať).

Javy v slohovej výchove sa preberajú v súlade s jazykovými javmi a s využitím textov v literatúre s dôrazom na rozvoj komunikačných zručností žiakov. Výber tém sa ponecháva na učiteľa, ktorý má možnosť učivo aktualizovať a prispôbovať podľa vlastného uváženia.

Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu je hodnotenie a klasifikácia vedomostí a zručností žiakov. Klasifikácia má byť objektívna podľa platných pokynov a zásad. Hodnotí sa veku primerané ovládanie ortoepickej, ortografickej a pravopisnej normy (posledná sa ešte nezakladá na ucelených poznatkoch z morfológie) materinského jazyka. Zároveň sa hodnotí schopnosť stručne aj podrobne reprodukovat' prečítaný text, reprodukovat' vlastný zážitok či rozprávanie inej osoby, vytvorit' jednoduchý, veku primeraný vlastný text.

Pri žiakoch s poruchami písania (dysgrafia), čítania (dyslexia), výslovnosti (dyslália) a s telesným postihnutím sa dodržiava špecifický prístup pri zadávaní domácich úloh, pri písaní diktátov, pri hodnotení a klasifikácii. Vyučovanie slovenského jazyka je úzko späté s ostatnými vyučovacimi predmetmi, ktoré spolupôsobia pri vytváraní správnych jazykových návykov, napr. hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, ako aj ostatné spoločenskovedné predmety.

Vyučovanie slovenského jazyka najmä z hľadiska výberu textov je potrebné koordinovať s vlastivedou a prírodovedou. Správne jazykové návyky zasa uľahčujú prácu na iných vyučovacích predmetoch, skvalitňujú výchovno-vzdelávací proces ako celok.

Celkovo vyučovanie slovenského jazyka vedie k odhaľovaniu základných funkcií jazyka - **funkcie komunikatívnej, kognitívnej, reprezentatívnej a estetickej.**

Prehľad o počte kontrolných písomných prác

Ročník: 4.

Diktáty: 7

Poznámka:

Cvičné diktáty (neklasifikované) sa píše podľa potreby. Nemusia ísť o súvislé texty. Môžu to byť slová, slovné spojenia, samostatné vety. Kontrolné diktáty (klasifikované) sa píše po prebratí daného učiva, na ktoré je diktát zameraný. Môže ísť o súvislý text alebo o samostatné vety.

Literatúra

Ciele

1. Teoretické východiská

Literatúra vedie k chápaniu multikultúrnych vzťahov a súvislostí. Vytvára intelektuálne predpoklady k chápaniu iných kultúr, rôznych systémov hodnôt, morálnych a estetických kategórií. V tomto smere je založená na princípe plurality názorov a tolerance k iným názorom. Škola prostredníctvom aj čítania a literárnej výchovy spoluvytvára základ komunikačných schopností. Pomáha formovať kultúrne vzťahy človeka k ľuďom a svetu, pomáha vytvárať hodnotové postoje. Má pomáhať chápať hmotnú a duchovnú kultúru národa, formovať literárne vedomie, vytvárať osobnostný vzťah k literatúre, vzbudzovať etické a estetické cítenie. Prostredníctvom literatúry sa žiak učí chápať svet, v ktorom žije, a jeho časové podoby.

Vyučovanie literatúry (aj čítania) sa orientuje na pozitívnu motiváciu žiaka s cieľom vypestovať uňho schopnosť rozumieť estetickému obrazu sveta. Základný psychologický efekt novokoncipovanej literárnej výchovy je v tom, že pozitívne formuje sebavedomie dieťaťa, pretože mu sprostredkúva literatúru, ktorá ho chápe ako objekt záujmu, ako člena ľudskej spoločnosti, pozná jeho túžby, vízie, problémy a akceptuje ich ako vážne a dôležité.

2. Estetická funkcia

Literatúra je špecifický druh zobrazenia a poznávania sveta. Ponúka čitateľovi nielen intelektuálne a emotívne poznanie, ale aj prosociálne modely správania sa. Prostredníctvom básnického jazyka ponúka odkrývanie reálneho sveta v jeho jedinečnosti i protirečeniach a umožňuje mu ho vidieť nevšedne. Cieľom literatúry je viesť žiakov k estetickému vnímaniu sveta, k spoznávaniu jeho mnohoznačnosti, mnohostrannosti, otvorenosti pre ich vlastné riešenia, pre ich vlastný prístup, pre ich vlastnú vnímavosť a tvorivosť - teda k spoznaniu jeho krásy. V takomto prístupe je kódovaný aj etický rozmer estetickej funkcie čítania a literárnej výchovy, pretože pochopením otvorenosti sveta možno pestovať toleranciu u žiaka, schopnosť vypočuť názor toho druhého i poznanie, že v literatúre tematizované ľudské situácie nie sú ničím iným než bohatou paletou rozmanitých ľudských osudov a ľudských vzťahov.

Vo vyučovaní literatúry (aj čítania) dominuje chápanie umeleckej literatúry ako estetického fenoménu, pričom estetickosť vysvetľuje ako nejednoznačné nastolovanie životných situácií človeka. Dieťa žije vo svete rovnako ako dospelí, zdieľa s nimi svet a dostáva sa do rozmanitých situácií, v ktorých sa otvára množstvo potencialít na riešenie.

Žánre intencionálnej (primárne pre dieťa písanej) literatúry pre deti a mládež i literatúry neintencionálnej (pre deti nepísanej, avšak nimi čítanej) tematizujú životné situácie dieťaťa primeraným spôsobom. Pozornosť žiaka je orientovaná práve na fakt, že krása literatúry a zážitok z jej čítania vychádza z otvorenosti diela, z možností, ktoré poskytuje pre fantáziu, pre také emócie, ako je strach o toho druhého (princaznu, zajatého bojovníka), radosť z víťazstva nad protivníkom, pocit vykonaného hrdinského činu, prežitie vlastnej zaľúbenosti prostredníctvom príbehu iného (literárnej postavy, lyrického subjektu).

Estetický rozmer (nelineárnosť, nejednoznačnosť, otvorenosť pre tvorivosť žiaka - čitateľa) je súčasťou vyučovania literatúry, a to práve akceptovaním principiálnej otvorenosti diela, t. j. upozornením žiaka na to, že dielo môže interpretovať na základe vlastného pochopenia, vlastného zážitku.

Čítanie a literárna výchova umožňuje žiakovi orientovať sa v systéme literatúry, zoznamuje ho s faktom, že umelecká literatúra je jedným zo spôsobov estetického zobrazenia sveta.

Estetická funkcia literatúry je naplnená pri rešpektovaní nasledovných kritérií:

- a) literatúra je zaujímavá, pocitovo i rozumovo prítlačivá, fascinuje, stavia na zážitkovosti,
- b) literatúra učí premýšľať o dobre a zle, vytvára hodnotové kritériá,
- c) literatúra inšpiruje v pozitívnom i negatívnom zmysle a vzbudzuje záujem o čítanie umeleckých diel,
- d) literatúra udržuje živé tradície a učí zachovávať hodnoty minulých generácií,

- e) literatúra formuje estetické, umelecké, kritické a sociálne myslenie,
- f) literatúra pomáha poznať seba samého,
- g) literatúra vedie k úvahám o zmysle života, o úlohe človeka, o kráse, o zodpovednosti, tolerancii a spolupatričnosti a pomáha hľadať vlastné odpovede,
- h) literatúra je v mnohom motívom nášho konania,
- ch) literatúra poskytuje prehľad o dielach, literárnych druhoch, žánroch a žánrových formách, pripravuje žiaka na neskoršie vnímanie literárnohistorického procesu základnými informáciami o autoroch a čase vzniku literárnych diel.

3. Charakteristika chápania literatúry v základnej škole

Umelecká literatúra je len jedným z viacerých spôsobov tematizovania sveta i jedným z viacerých typov ľudskej tvorivosti. S týmito ostatnými spôsobmi a typmi nestojí v ostrom konkurenčnom vzťahu, ale jestvuje medzi nimi komplementárny vzťah a vzájomná súhra odlišností. Preto treba výchovu k čítaniu a k literatúre spájať aj s upozorňovaním na tieto fakty.

Literatúra umožňuje transformovať literárne dielo do iných spôsobov umeleckého zobrazenia - do filmu, televíznej či rozhlasovej inscenácie, divadelnej hry alebo videopříbehu. Takto koncipovaná literatúra vedie k poznaniu prepojenosti a dopĺňania sa jednotlivých umeleckých druhov, umožňuje porovnávať, vedie k úsiliu spoznať jednotlivé varianty toho istého a stimuluje záujem o kultúru. Súčasne umožňuje spoznať aj proces vzniku literárneho diela, oboznamovať žiaka s tým, že básne, rozprávky, divadelné hry písali a píše spisovatelia, že rozprávky dávno vymýšľali ľudia, ktorých nepoznáme a že ich pre nás sprístupnili zberatelia.

4. Výchovné a didaktické ciele

Cieľom vyučovania literatúry v základnej škole je oboznámiť žiakov so súborom diel slovenskej i svetovej literatúry, ktorá svojou štruktúrou i spôsobom tematizácie sveta zodpovedá dosiahnutému stupňu psychického i fyzického vývinu žiakov.

Literatúra (aj čítanie) na 1. stupni vedie žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov a okrem orientácie na knihu aj k pozitívnemu prijímaniu kultúry.

Cieľom vyučovania literatúry je preto pochopenie umeleckej literatúry ako nejednoznačného, otvoreného (pre fantáziu, vlastný prístup i pre odmietnutie) pohľadu na svet, resp. jeho zobrazenia.

Pri napĺňaní výchovných cieľov sú rešpektované tieto výchovné zásady:

- a) pluralita ideí - rozdielnosť, rôznorodosť ľudskeho myslenia,
- b) humanizácia, etické princípy,
- c) formovanie národného vedomia žiakov prostredníctvom národnej literatúry,
- d) demokratické chápanie kultúry a literatúry - rozdielnosť chápania hodnôt a vzťahov,
- e) formovanie kultúrneho a literárneho vedomia vzťahov,
- f) formovanie estetického a mravného cítenia,
- g) historické súvislosti.

Didaktické ciele sú orientované na činnosti žiakov, ktoré tvoria predpoklad pre príjem literárneho textu - čitateľskú zručnosť, pochopenie a porozumenie čítaného textu v podobe primeranej veku žiaka. Súčasne sa však prezentuje aj systém vedomostí o literatúre - základné identifikačné znaky druhov a žánrov a elementárne charakteristiky literatúry ako umeleckého druhu.

Na zabezpečenie didaktických cieľov vo vyučovacom procese je potrebné dodržiavať a aplikovať tieto didaktické zásady:

- a) názornosť a primeranosť,
- b) komunikatívna funkcia,

- c) rozvoj intelektuálnych schopností,
- d) porozumenie a poznávanie,
- e) vecná analýza,
- f) logické myslenie a myslenie v súvislostiach,
- g) rozvoj schopností a zručností:
 - rozvoj čítania - uvedomelého,
 - estetického,
 - umelecký prednes,
 - čítanie ilustrácií,
 - práca s knihou, literárnymi slovníkmi a náučnou literatúrou,
 - chápanie vzťahov literatúry a ostatných foriem umenia,
 - práca s poznámkovým aparátom, pracovným zošitom, bibliografiou, orientácia v knižnici,
 - rozdielnosť literárneho vývinu, formovanie národnej literatúry,
 - klasifikácia literárnych faktov, ich usporiadanie a prezentácia,
 - ústne a písomné vyjadrovanie o prečítanom diele, samostatné elementárne zápisy a poznámky,
 - vystúpenie pred triedou so svojou interpretáciou.

Špecifické ciele čítania a literárnej výchovy na 1. stupni

Výchovno-vzdelávacie ciele sú rámcové s tendenciou aplikovať ich v každom ročníku a rešpektovať vekové zvláštnosti a individuality žiakov. Cieľom čítania je čítanie pre radosť. Výcvik čítania sleduje osvojovanie si techniky a čitateľských kvalít v rovine zručností. Literárna výchova absorbuje čítanie, aby budovala rovinu poznatkovú, ktorá rozmnožuje informácie, rovinu zážitkovú, ktorá sprostredkúva emotívne poznanie sveta, rovinu výchovnú, rozvíjajúcu osobnosť žiaka, rovinu komunikatívnu, ktorá mu umožňuje odovzdať poznané a precítené, resp. na základe toho tvoriť vlastné hodnoty, a rovinu estetickú, formujúcu jeho kvality života. Čítanie je jedným zo základných systémov ľudskej komunikácie, informačný systém s možnosťou medzikultúrnej komunikácie. Čítanie a literatúra je slovesný znakový systém.

Realizácia výchovno-vzdelávacích cieľov:

- a) osvojenie si a zdokonaľovanie techniky a kvalít čítania:
 - hlasové a dychové cvičenia,
 - nácvik správnej artikulácie,
 - nácvik spisovnej výslovnosti,
 - uplatňovanie suprasegmentálnych javov,
 - hlasné čítanie
 - tiché čítanie,
 - správne a plynulé čítanie,
 - uvedomené čítanie,
 - výberové čítanie,
 - nácvik rôznych spôsobov čítania,
 - výrazné (estetické) čítanie, pokus o umelecký prednes,
- b) počúvanie a čítanie literárnych textov,
- c) reprodukcia literárneho textu (verná, voľná, výberová, dotváranie na základe vlastnej fantázie...),
- d) neverbálna reprodukcia - kresba, pantomimická hra,
- e) analýza deja, konanie postáv, rozprávač...,
- f) formy a metódy zobrazovania,
- g) literárne a jazykové prostriedky,

- h) komparácia literárnych textov,
- ch) práca s ilustráciou, komiks,
- i) tvorivá dramatika,
- j) literárne dielo vo filme, televízii, videu, rozhlase...,
- k) orientácia v knižnici.

Výchovno-vzdelávacie ciele a ich realizácia sa vo vyučovacom procese uskutočňuje s vedomím súladnej protirečivosti. Rešpektuje sa pritom relatívnosť vzťahu čiastkovosti v celistvosti cieľov vyučovania čítania a literatúry.

Obsah

Literatúra (aj čítanie) je integrálnou súčasťou vyučovania materinského jazyka v základnej škole. Fenomén integrácie je ponímaný ako metodický fenomén, podmienený konkrétnou situáciou učiteľa a vyučovacieho procesu.

Keďže na 1. stupni spravidla všetky predmety učí jeden učiteľ, je v jeho kompetencii výmena alebo kumulácia hodín do blokov.

Z hľadiska obsahového zamerania sú osnovy koncipované podľa tematických celkov, v ktorých sú proporcionálne zastúpené lyrické, epické i dramatické druhy a žánre, tematicky zamerané na príslušnú vekovú kategóriu so záberom na autorov a diela slovenskej a svetovej literatúry. Súčasne je na príslušné druhy a žánre zameraná aj základná literárna teória. Pri tematických celkoch sa neuvádza časová dotácia. Patrí do kompetencie učiteľa určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

Učebné osnovy sú rámcové, obsahujú základné učivo daného ročníka. V rámci časovej dotácie sa uvádza iba týždenný počet hodín a ročný počet hodín:

Ročník: 4.

Počet hodín týždenne: 4

Počet hodín ročne: 132

Na 1. stupni je tematico-žánrové osnovanie učiva, ktoré umožňuje vnútropredmetovú, umeleckú a viacpredmetovú integráciu.

Skúsenosti žiaka zo stretnutia s literatúrou sú z rodiny a z predškolskej výchovy (prípadne aj zo sprostredkovania dospelých a z masmédií). Na tomto stupni žiak získa žánrovú orientáciu. Budujú sa základy jeho literárneho vzdelania (nie systémovo). Obsahom vyučovania literatúry (aj čítania) je súbor umeleckých ukážok a diel zo slovenskej a svetovej literatúry, ktorý zodpovedá ontogenetickým možnostiam žiakovčitateľov.

Dôraz pri výbere ukážok sa pritom kladie na národnú literatúru. Východiskom usporiadania a členenia súboru je fakt, že orientačnými bodmi pre "pohyb" dieťaťa na "území" literatúry sú signály, vyrastajúce priamo z literárnych textov, signály, ktoré mu umožňujú diferencovať medzi poéziou a prózou, riekankou a baladou, rozprávkou a poviedkou zo života súčasných detí.

Pri koncipovaní obsahu literatúry (aj čítania) sa v záujme vytvorenia vzťahu žiaka k literatúre ponúkajú žánre literatúry, ktoré sú mu blízke. V oblasti literárnej teórie sa kladie dôraz na minimálne rozlišovacie znaky - charakteristiky, podľa ktorých sa dieťa môže vo "svojej" literatúre orientovať, rozlišovať jeden typ textu od druhého, a teda vyberať si v literárnej produkcii. V oblasti literárnej histórie sa postupuje tak, aby žiak mal možnosť spoznať tvorcov, ktorí mu túto zaujímavú a zrozumiteľnú literatúru písali a píše.

Výber ukážok i celých diel je založený na dôslednom rešpektovaní kritéria vekuprimeranosti (ontogenetických možností dieťaťa) textov i spôsobov narábania s nimi a súčasne na dôslednom rešpektovaní tých poznatkov, ktoré o literatúre pre deti a mládež a o detskom čitateľovi získala literárna veda, estetika, psychológia, etika i pedagogika.

Novokoncipovaný obsah vyučovania literatúry v základnej škole predpokladá zmenu práce učiteľa na vyučovacích hodinách, ale aj zmenu učebníc a učebných pomôcok.

Vo vyučovacom procese má učiteľ **povinne** v plnej miere dodržiavať:

- ročnú časovú dotáciu - povinný počet hodín,
- tematické okruhy - žánre, ktoré treba prebrať v príslušnom ročníku (základnú ponuku tvoria texty zaradené do čítanky),
- ciele, ktoré treba vo vyučovaní dosiahnuť (to zn. vymedzenie základného učiva). Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ **vyberá**:
- diela a autorov v príslušnom tematickom okruhu (učiteľ sa má orientovať aj na autorov regiónu),
- spoločnú mimočítankovú literatúru (po dohode so žiakmi) zo širšej ponuky, ktorá sa uvedie v metodической príručke alebo v odborných časopisoch,
- formy a metódy dosahovania cieľov,
- štruktúru a spôsob plánovania (možnosť vyučovania v blokoch, voľnosť rozvrhovania v rámci vyučovania slovenského jazyka a literatúry ako celku).

Učiteľovi sa **odporúča** v rámci vyučovacích hodín používať:

- pracovné zošity,
- pre literárnu výchovu vytvorené učebné pomôcky (obrazové súbory, zvukové nahrávky, videokazety atď.),
- slovníky, encyklopédie, literárne časopisy.

Na spoločné mimočítankové čítanie sa odporúča prečítať v ročníku 2 - 3 knihy podľa výberu žiakov a učiteľa. Prednesom 2 - 5 básní alebo kratších prozaických úryvkov majú žiaci vyjadriť pochopenie obsahu a estetickéj pôsobivosti textu.

PREHEAD TEMATICKÝCH CELKOV

Tematické celky:

1. Tematické osnovanie je zamerané na budovanie literárnej vzdelanosti - je orientované na dedičstvo a overené hodnoty slovenskej a svetovej literatúry s cieľom dotvárať hodnotové literárne vedomie žiaka.
2. Žánre ľudovej slovesnosti (rozprávka, povesť, bájka).
3. Poézia slovenských a svetových autorov, texty určené deťom, no aj presah do neintencionálnej literatúry (texty piesní, reflexívna, prírodná lyrika).
4. Poviedky zo života detí a dospelých.
5. Divadlo, film, video, rozhlas, televízia.

Pojmy:

úryvok, rozprávač, postava, dialóg ako rozhovor, personifikácia, prirovnanie, bájky, komiks.

Proces:

Vyučovanie literatúry je založené na zásade vekuprimeranosti obsahu vyučovania, čím sa vytvárajú predpoklady pre aktivizáciu žiaka na hodine, jeho pozitívnu motiváciu vo vzťahu k predmetu vyučovania i k zobrazovanému svetu.

Na 1. stupni základnej školy sa vyučovanie literatúry orientuje na mechanizmus neúmyselného učenia, neskôr prechádza špiralovite k osvojovaniu literárnoteoretických pojmov a základov literárneho vzdelania (od regiónu k národnej a inonárodnej literatúre).

Základom vyučovania literatúry (aj čítania) na 1. stupni je komunikatívno-poznávaci

a zážitkový model vyučovania s možnosťou integrácie:

- vnútropredmetovej,
- umeleckej (hudobná výchova, ...),

Východiskom čítania, literárnej výchovy a literárneho vzdelania je literárny text (čítanka), časopisy, mimočítanková literatúra. Učiteľ však orientuje žiakov nielen na knihu, ale aj na auditívne a vizuálne druhy umenia.

Dôležité je uplatňovanie zážitkových modelov osvojovania si literárneho textu (tvorivá dramatika, hry, prepojenosť na iné druhy umenia a pod.).

Keďže literatúra v sebe obsahuje aj esteticko-výchovné zameranie, ktorého súčasťou sú interpretačné a vyjadrovacie schopnosti a hodnotiace súdy, učiteľ vedie žiaka aj k tomu, aby na základe vlastného zážitku, pochopenia a poznania literárneho textu vyslovil vlastný názor. K vlastnému názoru je potrebná aj istá vedomosť z literárnej teórie. Na 1. stupni sa treba vyhnúť memorovaniu poučiek. Použiť treba mechanizmus neúmyselného učenia – jednoducho a systematicky dostať do povedomia žiaka literárnoteoretické pojmy a ich obsah. Významnou zložkou vyučovacieho procesu je aktualizácia poznatkov o literatúre na základe externých kultúrnych podnetov - publikovanie nového diela v recipovanej literatúre, výstavy ilustrácií, besedy s autormi, porovnávanie adaptácií diela s vlastným dielom.

Vyučovanie literatúry smeruje k poznaniu, že literatúra je zaujímavá, a preto, aby sme sa s jej obsahom mohli oboznámiť, treba vedieť dobre čítať. Súčasne žiak spoznáva, že o prečítanom možno zaujímavovo rozprávať, že každé rozprávanie o tom istom diele môže byť iné, že sa text môže, ale aj nemusí čitateľovi páčiť. Učiteľ oboznamuje žiakov aj s výrobným procesom knihy, s cestou, ktorú dielo prejde od spisovateľa až k čitateľovi, so systémom tvorby vlastnej knižnice žiaka, s knižničným systémom. A konečne vedie žiakov k vlastným literárnym pokusom.

Zmena výchovných a didaktických cieľov a rešpektovanie príslušných a vhodných výchovných a didaktických princípov a zásad, ako aj posilnenie estetickej funkcie čítania a literárnej výchovy v základnej škole vyžaduje zásadným spôsobom zmeniť vyučovanie literatúry.

Metodické postupy pri realizácii výchovno-vzdelávacích cieľov vo vyučovacom procese je potrebné inovovať. Vyučovanie literatúry má rešpektovať osobnosť a individualitu žiaka, jeho záujmy, životnú filozófiu i hodnotovú orientáciu, ale aj psychologické predpoklady a danosti a jedine na základe ich poznania a uznávania sa volia metodické postupy a formy oboznamovania s literatúrou. Najdôležitejšia v tomto smere je motivačná funkcia literatúry, teda aby žiak získal k nej pozitívny vzťah, aby sa jej začal pravidelne venovať, aby sústavne a rád čítal, chodil do knižnice alebo si kupoval knihy sám.

Na každej hodine učiteľ motivuje žiakov k estetickému precíteniu počutého či prečítaného textu, k umeleckému zážitku z literatúry a až potom vedie žiakov k aplikácii poznatkov. Metodické postupy by preto pri transformácii výchovných, didaktických a estetických cieľov mali prihliadať na tieto formálne znaky metodického prístupu:

- a) prečítanie textu s porozumením,
- b) precítenie prečítaného (počutého) textu,
- c) uvedomenie si zmyslu obsahu,
- d) pokus o reprodukovanie čitateľského zážitku,
- e) aplikácia a využitie osvojených vedomostí,
- f) analýza - rozbor literárneho diela nasmerovaný na prehĺbenie čitateľských zážitkov,
- g) syntéza - porovnanie prvkov v diele,
 - porovnanie diel,
 - vyvodenie vzťahov, súvislostí, generalizácia a rozlišovanie,
- h) hodnotenie - posudzovanie podľa vlastných kritérií, interpretácia, hodnotové kategórie

a rebríčky.

Uskutočnenie naznačených krokov sa zabezpečuje prostredníctvom rôznych foriem: učiť sa počúvať; skúmať slová a významy, ich konfrontácia so skutočnosťou; analýza a kritické hodnotenie rôznych textov; analýza vlastných tvrdení i tvrdení druhých; rôzne formy čítania (rýchlo a správne, rôznymi spôsobmi, informatívne čítanie, zážitkové čítanie); učiť sa klásť otázky, vysvetľovať, argumentovať vlastný názor; rozvoj výslovnosti; dramatizácia literárnych diel; prednes a pod..

Pri realizácii novej koncepcie literárnej výchovy majú významnú úlohu aj inovované základné učebné pomôcky. Do základného vybavenia žiaka by mali patriť okrem učebníc aj pracovné listy a antológie. Učiteľ by mal mať k dispozícii účelovo vyrobené video a audiokazety obsahovo zamerané na jednotlivé ročníky.

Treba zmeniť aj doterajší tradičný spôsob hodnotenia žiakov na hodinách literatúry.

Estetický zážitok je príliš individuálny fenomén, aby bolo možné objektívne ho hodnotiť - určovať jeho kvalitu prostredníctvom stupnice známok či bodov.

V literatúre je možné hodnotiť čitateľskú aktivitu žiaka, schopnosť orientovať sa v umeleckej literatúre (vyberať si z nej), nadobudnuté poznatky, ktoré tento výber uľahčujú (schopnosť identifikovať umelecký druh a žáner i poznať časť autorov "svojej" literatúry), schopnosť interpretovať obsah z prečítaného (písomne i ústne). Je to tá časť literárnej výchovy a literárneho vzdelania, ktorú možno objektivizovať aj v podobe známky, ale súčasne prítomné pocity, zážitky, emócie sú u každého žiaka iné, autentické, preto aj ťažko hodnotiteľné.

Vyučovanie literatúry v základnej škole postupne prechádza od tradičného skúšania - memorovania poznatkov o literatúre a o autoroch k využívaniu rozhovoru, čitateľskej besedy, rôznych foriem didaktických hier, ktoré môžu poskytovať zasvätené informácie o ponúkaných knihách, na pôsobenie žiakov v školských knižniciach, na pokusy o dramatizáciu prečítaného, na rozhovor o rozdieloch medzi knihou a jej filmovou podobou, na spoločné zoznamovanie sa s textami populárnej piesne a podobne. Preto je potrebná aj zmena metód a spôsobov hodnotenia žiakov na hodinách čítania a literárnej výchovy.

Klasifikácia literatúry má vychádzať z prioritného postavenia estetickú funkcie jej obsahu. Preto najvhodnejším spôsobom klasifikácie sa javí kombinované klasifikovanie:

- prostredníctvom známky sa klasifikuje úroveň zvládnutia problematiky žánru,
- slovné sa hodnotia čitateľské schopnosti a zručnosti, schopnosť interpretovania, hodnotové činitele i estetické vnímanie (slovné hodnotenie je súčasťou klasifikovania známky).

Literatúra ako zložka učebného predmetu je úzko spätá s cieľmi jazykovej a slohovej zložky z hľadiska foriem, využívania literárnych textov (ukážok) pri vyučovaní jazykovej a slohovej zložky, ale aj aplikácia poznatkov z gramatiky a štylistiky pri rozbere literárneho diela.

Vyučovanie literatúry je späté aj s ostatnými vyučovacími predmetmi, preto je potrebné dotvárať obsahové i formálne prepojenia obsahu, metód a foriem vyučovania literatúry, najmä s estetickými a výchovnými predmetmi - výtvarnou výchovou, hudobnou výchovou a etickou výchovou. Súčasne je možné vytvárať podmienky na spájanie hodín hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy, etickej výchovy a literatúry do tzv. integrovaných hodín. Vyučovanie literatúry je prezentované ako vyučovanie estetického a kultúrneho artefaktu, ktorý plní aj výchovnú funkciu. Získané čitateľské zručnosti a návyky tvoria predpoklady pre ďalšie literárne vzdelávanie.

Zdroje:

Vypracované podľa :

PaedDr. Marta **MANCOVÁ**
Mgr. Kamila **ŠTEFEKOVÁ**

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete slovenský jazyk sa vykonáva klasifikáciou.

Tematický výchovno – vzdelávací plán zo slovenského jazyka pre 4.ročník

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Jazyková zložka Vybrané slová	Vybrané slová Delenie hlások Ohybné slovné druhy Učivo gramatiky prepojiť s učivom slohovým. Využívať slohové témy (opis, inzerát, rozprávanie).	písanie i, í y, ý v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií.	OSR Vlastiveda	Používať pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.
Tvorenie slov	Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony Naučiť žiakov učivo o predponách, explicitne ho používať v slohových útvaroch. Rozširovanie slovnej zásoby.	Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodení. Slabičné a neslabičné predpony	MUV	Žiak vie: Rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.

<p>Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske</p>	<p>Pravopis ďalších vybraných slov. Využitie pravopisu vybraných slov pri tvorbe umeleckého a vecného textu, v rôznych komunikačných situáciách.</p>	<p>Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.</p>	<p>Prírodoveda OSR</p>	<p>Žiak vie: Používať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov, pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.</p>
<p>Delenie hlások Spodobovanie spoluhlások.</p>	<p>Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov Praktické využitie v textoch (slohových alebo čítankových). Písanie diktátu a pravopisných cvičení.</p>	<p>Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom šviku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky <i>f</i>.</p>	<p>ENV</p>	<p>Žiak vie: Vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.</p>
<p>Priama reč</p>	<p>Priama reč Uvádzacia veta Bodkočiarka Úvodzovky Využívať učivo o priamej reči v rôznych komunikačných situáciách. Napr. v slohu - v rozhovore na danú tému alebo v interview.</p>	<p>Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).</p>	<p>TBZ Hudobná výchova</p>	<p>Žiak vie: Identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.</p>
<p>Slovné druhy</p>	<p>Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, funkcia podstatných</p>	<p>Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená</p>	<p>MDV</p>	<p>Žiak vie: Rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády</p>

	<p>mien. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen. Druhy zámen. Poznatky o slovných druhoch aplikovať pri tvorbe textov, v jazykových alebo v slohových cvičeniach.</p>	<p>podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky predňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a prívlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu sloviess. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloviess. Neurčitok. Časovanie sloviess.</p>		<p>(otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mena a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloviess (osoba, číslo a čas). Vie vyčítať slovesá. Vie určiť u sloviess neurčitok.</p>
<p>Neohybné slovné druhy</p>	<p>Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia Poznatky o slovných druhoch aplikovať pri tvorbe textov, v jazykových alebo v slohových cvičeniach.</p>	<p>Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Naučíme žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom na do, v, s/so, z/zo Pravopis a výslovnosť predložiek s/so, z/zo, pravopis a výslovnosť</p>	<p>OZO Matematika</p>	<p>Žiak vie: Triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie</p>

		<p>predložiek s/so, k/ku v spojení s osobnými zámenami. Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky Spojky – vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že atď.</i>). Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite a i.</i>). Citoslovčia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov.</p>		<p>ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>
<p>Sloh Umelecký a vecný text</p>	<p>Umelecký a vecný text Kľúčové slová Prezentovať oba druhy textov. V komunikačných prejavoch žiakov dbať na umelecký prednes. Zachytiť kľúčové údaje z písomného textu (formou poznámok). Podporovať tvorivosť na primeranej úrovni.</p>	<p>Poukázat' na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.</p>	<p>ENV</p>	<p>Žiak vie: Pomenovať jednotlivé druhy textu správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Spätne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.</p>
<p>Diskusia Názor</p>	<p>V ústnom prejave využívať verbálne i neverbálne prostriedky. V komunikačných situáciách používať niektoré stratégie na riešenie konfliktu. Napr. naučiť žiakov</p>	<p>Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť</p>	<p>MDV Vlastiveda</p>	<p>Žiak vie: Diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie. Žiak vie</p>

	„hádať sa“ .	konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.		vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu. Vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami).
Opis	Opis osoby, ústne, písomne V písomnom prejave využívať metódy tvorivého písania.	neučíme definíciu slohového útvaru. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne . Všímať si charakteristické črty a vlastnosti osoby	MDV	Žiak vie: Charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodencu, kamaráta. Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne
Cielený rozhovor - Interview	Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview.	Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie	OSR	Žiak vie: Definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.
Reprodukcia, Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť . Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie.	-pojem reprodukcia textu, reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí .	Prírodoveda	Žiak vie: Ovládať pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.
Koncept	Realizácia konceptu v praxi.	Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť		Žiak vie: Ovládať definíciu

		na príklade.		konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru
Plagát Mediálna výchova	Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. -tvorba plagátu v programe power point	Pojem plagát, vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov .	MDV Informatická výchova	Žiak vie: Zadefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.
Literárna výchova Umelecká literatúra Divadelná hra	Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmi v 3. ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť o pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukázkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry.	Rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou. Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným najmä detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (<i>maňuškové, marionetové</i>). Žiakov oboznámime s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež.. Uviesť príklad divadelnej hry. Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru – dôraz kladieme na dramatizáciu. Dramatizáciu realizovať v triede, zahrať si divadelné predstavenie. Viest žiakov k tomu, aby si vedeli vytvoriť sami divadelnú hru s jednoduchým námetom a pokúsili sa ju aj zahrať.	MDV	Žiak vie: Odlíšiť pojem umelecká literatúra od vecnej poézie. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Neskôr ho rozvineme pri pojme divadelná hra. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz sa kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese. Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. Vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov. Talentovaní žiaci

				môžu vytvoriť samy kratšiu divadelnú hru so života detí. Vedia ju spoločne zahrať.
Rozhlas Televízia Film - kino	Základné druhy médií. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Výchovné využitie vhodnosti televíznych a filmových predstavení.	Zavedenie pojmov: rozhlas, tel. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú. Ich využitie v každodennom živote. Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa.	MDV RLK Hudobná výchova	Žiak pozná: Pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídlia, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.
Dialóg	Dialóg Povzbudzovať žiakov, aby sami dokázali skoncipovať dialóg, prípadne ho vedeli aj prakticky predniesť. Využívať kompetencie tvorivosti a ústnu prezentáciu	Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom a vzájomnom kontakte. Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom	TBZ	Žiak vie: Charakterizovať pojem dialóg. Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.

		supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika.		
Kapitola Strofa Rým	Využívať analytické zručnosti. Realizovať analýzu textu, vyhľadať kapitoly, strofy a rýmy.	Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel (zväzok). Strofa je skupina veršov oddelená od ďalšej strofy. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.	MDV	Žiak vie: Ovládať pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.
Bájka	Bájka , pracovať s textami bájok nielen v súvislosti s ich čítaním a interpretáciou, ale vyjadriť ich prostredníctvom výtvarného prejavu. Využiť medzipredmetové vzťahy výtvarnej výchovy a IKT	Pojem: bájka. Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop. V našej literatúre J. Záborský.	OSR Prírodoveda	Žiak ovláda: pojem <i>bájka</i> . Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bájkaru.
Komiks	Komiks , pozornosť zamerať najmä na dejovú a literárnu stránku komiksu, najmä na postupnosť deja	Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný (kreslený) príbeh.	DVA	Žiak ovláda: pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu.

	(udalosti) vyjadrenej v komikse.	Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo v bublinách uprostred textu alebo na okrajovej časti obrázka. Obrázky sú často doplnené zvukomalebnými výrazmi.		Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spoluziakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.
--	--	---	--	---

Anglický jazyk – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučb	4 hodiny týždenne , spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	anglický jazyk

Charakteristika predmetu

Politickými a spoločenskými zmenami, intenzívnym rozvojom médií sa náš svet stále zmenšuje. Sústavne sme konfrontovaní rozmanitosťou osobitostí iných krajín, iných kultúr a jazykov. Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života.

V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr

si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti. Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka je oblasť, ktorá je v našej krajine ešte tak trochu "terra incognita". Skúsenosti, ktoré sa získali počas experimentálneho vyučovania, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- *má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa*
- *otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr*
- *odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie*
- *pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu*
- *uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.*

Obsah skorého vyučovania anglického jazyka vychádza zo záujmu dieťaťa, z detského sveta a z reálií krajiny (cultural studies).

V začiatkovej fáze skorého vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky.

V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - *hot dog, desk, pen* atď.).

Pri používaní jazyka sa dieťa oboznámi so štruktúrami jazyka hravou formou. Ich systematizácia vo forme gramatickej progresie ostáva však obsahom neskoršieho vyučovania. Správne zvolenými metódami sa

- *má vytvoriť atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu*
- *má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť*
- *majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami*
- *má dieťa naučiť reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence).*

V skorom vyučovaní anglického jazyka sa

- *má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa ako hodnotiť (predpísanými) známami*
- *majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti*
- *má uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa*
- *má učiteľ viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment).*

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka sa musí zabezpečiť vyučujúcimi na vysokej odbornej úrovni

- *v oblasti výslovnosti (veľká schopnosť imitácie u detí)*
- *v oblasti používania všetkých sociálnych foriem práce (práca vo dvojici, skupinová práca, a i. - socializácia detí)*
- *v oblasti všetkých druhov detskej literatúry (radosť a ochota detí recitovať a*

dramatizovať)

- v oblasti pedagogiky primárneho stupňa, ako aj metodiky skorého vyučovania cudzích jazykov.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

V 3. ročníku žiaci dosahujú úroveň A (*používateľ základov jazyka*), ktorá sa ďalej delí na úroveň A1 (*fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom*) a A2 (*počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov*).

Integrálnou súčasťou obsahu sú i všetky prierezové tematiky.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania anglického jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, e beam tabule...). V špecifických prípadoch sa výučba uskutočňuje mimo priestorov školy.

Ciele predmetu

Anglický jazyk na I. stupni

- má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- má sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku
- má umožniť dieťaťu dorozumieť sa v inom jazyku ako vo vlastnom
- má byť prínosom k celkovému vývinu dieťaťa a rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- má umožniť dieťaťu lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učitelia sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivuje tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze

kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiály a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty

Písomný prejav

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozumieť známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb
- predstaviť seba

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- v jednoduchých situáciách vyžiadať a poskytnúť pomoc
- spolupracovať v po anglicky hovoriacej skupine na jednoduchej úlohe

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- riešiť jednoduché problémové situácie v cudzojazyčnom prostredí
- nebáť sa hovoriť po anglicky s cudzím človekom
- naučiť sa opísať obsah myšlienky, pokiaľ chýba slovná zásoba

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Jazykové prostriedky Výslovnosť Interkultúrne učenie sa Čítanie a písanie	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčivná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, tutor, kooperatívne vyučovanie 	<p>rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, práca s názornými pomôckami a reálnymi predmetmi</p> <p>sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p>organizačné formy vyučovacia hodina, praktické ukážky konkrétnych činností, projekty, vychádzka, návšteva obchodov, pexesá, slovné hry, doplnovačky, domáca práca, dramatizácia textov, prezentácia pred publikom</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledujúce učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Jazykové prostriedky	Phillips, S. Incredible English 3 (Students book, Work book) Vydavateľstvo	PC, CD prehrávač, magnetofón, fotoaparát, tlačiareň, skener EBEAM tabuľa	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety,	Doplnková literatúra. 10 veľmi jednoduchých kníh z vydavateľstva LADYBIRD Červená čiapočka – mimočítanková literatúra z vydavateľstva OXFORD Hrnček var Sue Arengo

	OXFORD UNIVERSI TY PRESS		obrázky, didaktické hry, hračky,	OXFORD UNIVERSITY PRESS Dostupná literatúra pre túto vekovú kategóriu z vydavateľstva OXFORD, Longman,MC MILLAN,
Výslovnosť	Phillips, S. Incredble English 3 (Students book, Work book) Vydavateľst vo OXFORD UNIVERSI TY PRESS	PC, CD prehrávač, magnetofón ,	CD, magnetofón ové nahrávky, PC	slovník z počítača
Interkultúrne učenie sa	Phillips, S. Incredble English 3 (Students book, Work book) Vydavateľst vo OXFORD UNIVERSI TY PRESS	PC, CD prehrávač, magnetofón , fotoaparát, tlačiareň, skener EBEAM tabuľa	pracovné listy, prezentácie projektov, edukačný program..., reálne predmety, obrázky, didaktické hry, hračky,	Internet, edukačný program, mimočítanková literatúra
Čítanie a písanie	Phillips, S. Incredble English 3 (Students book, Work book) Vydavateľst vo OXFORD UNIVERSI TY PRESS	PC, CD prehrávač, magnetofón , fotoaparát, tlačiareň, skener E- beam tabuľa	Učebnica, pracovné listy, kartičky so slovami	Edukačný program, E- beam tabuľa

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z anglického jazyka pre 4.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Osobné informácie – otázky, odpovede	Porozumieť položenej otázke, ktorá sa týka základných údajov, informácií . Dokázat' odpovedat' jednoduchou rozvitou vetou alebo krátkou odpoveďou na danú otázku.	Otázky, frázy typu: <i>Kolko máš rokov?</i> <i>Kedy si sa narodil?</i> Odpovede na dané otázky Radové číslovky <i>first, second, third...</i> Mesiace v roku <i>January, February...</i> Opakovanie <i>How old are you?</i> <i>čísla (1-30)</i> <i>What's your name? I am ...</i>	Matematika: Radové číslovky OSR MUV Vedieť sa predstaviť a nadviazať rozhovor	Žiaci rozumejú položenej otázke, ktorá sa týka ich osoby, ich základných údajov a informácií o ich veku, adrese, dátume narodenia... Žiak dokáže odpovedať krátkou odpoveďou alebo jednoduchou rozvitou vetou.
Predložky vo vetách	Naučiť žiakov používať predložky miesta vo vetách a gramatickú väzbu : THERE IS/ THERE ARE... Odpovedať na otázku "Kde je...?"	Predložky <i>behind, in front of, next to</i> is / are <i>The glasses are next to the bag.</i> <i>Where are my ... ?</i> <i>They're ...</i> Are they ... ? <i>Opakovanie</i> <i>cat, in, on, under</i> <i>It's ...</i> <i>The cats in the bag.</i> Dni v týždni		Žiaci vedia používať predložky miesta v jednoduchých vetách. Rozširujú si slovnú zásobu. Ovládajú dni v týždni v písomnej i ústnej podobe.

<p>Určovanie času</p>	<p>Naučiť žiakov určovať čas, časové úseky, údaje) Oboznámiť s časovými predložkami. Vedieť odpovedať na otázku „Kedy sa niečo stalo?“</p>	<p>Frázy: <i>What's the time?</i> <i>It's seven o'clock.</i> <i>It's quarter past one.</i> <i>It's half past two.</i> <i>It's quarter to five.</i></p>	<p>Matematika: vyjadrovanie času</p>	<p>Žiaci vedia určovať čas, spájať predložky s časovými údajmi a povedať kedy vykonávajú akú činnosť.</p>
<p>Oblečenie</p>	<p>Utvrdiť u žiakov slovnú zásobu – názvy oblečenia, používať ich v jednoduchej oznamovacej vete a osvojiť si prednes piesne</p>	<p>Oblečenie <i>belt, coat, gloves, scarf, shirt, tights...</i></p> <p>Privlastňovacie zámená <i>his, her</i></p> <p>Vety <i>What colour's his jacket?</i> <i>What's he / she / Finn wearing?</i> <i>He's / She's wearing ...</i></p>	<p>MUV Inakosť v obliekaní u rôznych ľudí</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Čo si rád obliekam</p>	<p>Žiaci si utvrdia slovnú zásobu – názvy oblečenia, ktoré dokážu aj používať v rôznych jednoduchých vetách, žiak dokáže povedať čo má oblečené, čo majú iní ľudia oblečené....</p>
<p>Prídavné mená</p>	<p>Rozvíjať u žiakov slovnú zásobu – prídavné mená vyjadrujúce stav a pocity osôb</p>	<p>Prídavné mená na opisovanie ľudí – pocity, stavy <i>rich, poor, serious, angry, happy, sad</i></p>	<p>OSR Moje pocity a pocity iných ľudí</p> <p>Ako sa cítia ľudia na obrázkoch?</p>	<p>Žiaci dokážu používať nadobudnutú slovnú zásobu pri vyjadrení svojho momentálneho stavu a nálady a tiež u iných ľudí, písomnou i ústnou podobou.</p>
<p>Stanovanie v prírode</p>	<p>Naučiť žiakov používať sloveso „mať“ a spájať ho s podstatnými menami. Rozvíjať u žiakov slovnú zásobu – veci, ktoré potrebujeme na</p>	<p>Veci na kempovanie: <i>mat, pillow, pyjamas, sleeping bag, torch,</i></p> <p>Have got: <i>Have you got a torch?</i> <i>I haven't got a / any ...</i></p> <p>Štruktúra Sloveso“ mat“</p>	<p>Prírodoveda</p> <p>ENV Príbeh – Stanovanie v prírode</p>	<p>Žiaci dokážu používať slovesko „mať“ vo vetách, vytvoríť s ním otázku a krátku odpoveď. Dokáže ho spájať s rôznymi podstatnými menami.</p>

	stanovanie			
Zvieratá	Rozširovať u žiakov slovnú zásobu - pomenovanie a opis zvierat, časti ich tela, využitie prídavných mien a sloviess – can, have	Názvy zvierat a časti ich tela: <i>Snake, parrot, bat, tail, beak, feathers</i> ... Vety typu: <i>A dolphin can swim.</i> <i>A horse have 4 legs.</i> <i>A lion lives in Africa.</i>	<i>Prírodoveda</i> <i>Enviromentálna výchova</i> <i>Chráňme zvieratá</i> TBZ Príprava a prezentácia projektu: “Moje obľúbené zviera”	Žiaci vedia pomenovať a opísať zvieratá (v ústnej aj písomnej podobe). Pri opise využívajú známe prídavné mená a slovesá can, live, have...
Zima, Vianoce	Spoznáť názvy zimných športov, vianočnú slovnú zásobu súvisiacu so zimnou tematikou- zimné oblečenie, zimné športy, Vianočné piesne.	Zimné oblečenie, aktivity <i>Boots, winter hat, skating, skiing, snowman</i> <i>I can ski.</i> <i>It is cold.</i>	MUV <i>Ako trávime sviatky u nás a ako vo svete</i>	Žiaci poznajú vianočnú slovnú zásobu, vedia zaspievať koledy a tvoriť množné číslo z uvedenej slovnej zásoby
V obchode	Naučiť žiakov základné frázy v obchode, zvládnutie novej slovnej zásoby (názvy potravín, ovocia, zeleniny...)	Potraviny <i>broccoli, butter, cocoa, coconut, spinach, strawberries</i> Opakovanie: <i>biscuits, sugar, cheese, eggs</i> is / are <i>How much is flour?</i> <i>It's</i>	Prírodoveda MDV: <i>Tvorba knižky o ovoci a zelenine, práca s internetom</i> OZO– význam ovocia, zeleniny	Žiaci sú schopní opýtať sa v obchode na daný tovar, poznajú názvy ovocia, zeleniny; - rozvíjanie komunikačných schopností
Naše mesto	Poznať budovy a miesta v meste a na dedine, lokalizovať ich pomocou predložiek, vytvoriť jednoduchú mapu so symbolmi	Miesta v meste <i>bus station, car park, library, post Office, restaurant...</i> Slová s opačným významom <i>There's a slide.</i> <i>There are eight swings.</i> <i>Is there a ... ?</i> Opakovanie	Vlastiveda: Súradnice máp RLK: Naše mesto – jednoduchý opis	Žiaci vedia pomenovať budovy a miesta v meste, lokalizovať ich pomocou predložiek. Žiak dokáže jednoduchými vetami opísať svoje mesto.

	daných miest	cinema, park... <i>Where's the shopping centre? It's next to the park.</i>		
V športovom centre	Naučiť žiaka názvy jednotlivých druhov športu a vyjadriť ktoré športy má rád a ktoré nie...	Športy <i>badminton, baseball, basketball, chess...</i> <i>Do you play chess? Do you do judo? I play tennis. I don't do judo.</i> Frázy: <i>Is there a tennis class on Monday? There's football on Monday.</i>	OSR Ktoré športy mám rád	Žiaci ovládajú názvy športov, vie vyjadriť, ktoré športy vykonáva a má rád
Režim dňa	Naučiť žiaka vytvoriť jednoduché vety, na opis činností, ktoré žiak cez deň vykonáva. Využívanie slovies pre opis domácich činností	Denný režim <i>get up, have breakfast, go to work, go to...</i> <i>What time does he have breakfast? What time does he leave work?</i> Opakovanie: <i>Do you get up at eight o'clock?</i>	OSR Aké aktivity vykonávam cez deň	Žiaci sú schopní použiť slovesá, v jednoduchej vete, vedia vyjadriť niektoré činnosti, ktoré vykonávajú
V cirkuse	Naučiť žiaka názvy činností, ktoré sú vykonávané v cirkuse, prečítať si pozvánku do cirkusu	Cirkus <i>walk on stilts, do a handstand, walk on your hands, do a headstand, ride a horse</i> Opakovanie: <i>ride a bike, juggle I'm jumping. I can do a somersault. I can't walk on my hands. Can you juggle?</i>	Výtvarná výchova: Kreslenie postáv pomocou oválov OSR Čo všetko dokážem	Žiaci sú schopní vyjadriť písomnou i ústnou podobou čo robia artisti v cirkuse, prečítať si pozvánku do cirkusu

Vzdelávacia oblasť: **Príroda a spoločnosť**

Predmety – Prírodoveda Vlastiveda

Prírodoveda – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	Štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

- ranné vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním

vedeckej práce).

- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

ŠPECIFIKÁCIA VZDELÁVACIEHO OBSAHU

Vzhľadom na špecifiká prírodovedného vzdelávania je predmet prírodoveda zameraný predovšetkým na rozvoj kognitívnych, informačných a čiastočne sociálnych kompetencií. Pri rozvoji **kognitívnych kompetencií** je dieťa vedené k špecifickému spracovávaniu informácií získaných vlastným pozorovaním a skúmaním, rozvíjajú sa objavné (induktívne) spôsoby poznávania. Pri rozvoji **informačných kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj detskej schopnosti vyhľadávať informácie v rôznorodých zdrojoch a posudzovať ich využiteľnosť pre pochopenie skúmaného javu ako aj ich mieru objektivity poskytovaných údajov. Pri rozvoji **sociálnych kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj konštruktívneho dialógu zameraného na modifikáciu aktuálne platných predstáv detí o skúmaných javoch.

Vzdelávací obsah je konštruovaný tak, aby si deti postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústreďujú na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie, kategorizačné schopnosti a neskôr sa sústreďujú na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať principiálne fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjajú sa schopnosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Uvedené spôsobilosti a kompetencie sa rozvíjajú pri nadobúdaní a modifikácii vybraných pojmov a najmä pri modifikácii komplexnejších predstáv, ktoré sú špecifikované obsahovým štandardom v jednotlivých témach.

Prírodovedné vzdelávanie je základom pre kvalitný rozvoj ekologických poznatkov, environmentálnych súvislostí, ako aj pre kvalitný rozvoj kladného postoja k vlastnému zdraviu a zdravému životnému štýlu. Keďže ide o rozvoj postojov a poznatkov vytvorených na základe tvorby súvislostí medzi vedomosťami, nie je vhodné ich rozvíjať osobitnými aktivitami, ich rozvoj je súčasťou špecifického prístupu k prírodovednému vyučovaniu. Ich zmysluplný rozvoj je zabezpečený špecifikáciou výkonového štandardu, ktorý sústreďuje žiakov na tvorbu súvislostí medzi nadobúdanými poznatkami.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kľúčová kompetencia: učiť sa

- využívať vhodné spôsoby pre efektívne vyučovanie,
- vyhľadávať a triediť informácie a na základe ich pochopenia používať vhodné termíny, znaky a symboly,
- spájať veci do súvislostí,
- samostatne pozorovať a experimentovať,
- získané výsledky porovnávať a poznávať zmyslami,

Kľúčová kompetencia: riešiť problémy

- vnímať najrôznejšie problémové situácie v škole i mimo nej,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problémov,
- samostatne riešiť problémy a voliť vhodné spôsoby riešenia,
- prakticky overovať správnosť riešenia problémov a osvedčené postupy aplikovať pri riešení podobných situácií.

Kľúčová kompetencia: sociálnej a komunikačnej spôsobilosti

- formulovať a vyjadrovať svoje myšlienky a názory,
- vedieť počúvať názory iných ľudí,
- porozumieť rôznym druhom textov,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky,
- využívať získané komunikatívne schopnosti na vytváranie vzťahov potrebných k plnohodnotnému spolužitiu.

Kľúčová kompetencia: osobnej, sociálnej a občianskej spôsobilosti

- vytvárať pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti,
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie,
- kontrolovať vlastné konanie, vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- účinne spolupracovať v skupine,
- ochotne prijímať nové nápady, prípadne sám prichádzať s novými nápadiami a postupmi,
- diskutovať o nich, prispievať k spoločnej práci,
- podieľať sa na dobrých medziľudských vzťahoch v triede.

Kľúčová kompetencia: prírodovedného myslenia

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k syntetizácii poznatkov.

Kľúčová kompetencia: vnímania a chápania kultúry

- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku vedieť vyjadriť svoj názor a vkusový postoj
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- správať sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám tolerovať iné kultúry.

Kľúčová kompetencia: rozvoj informačnej komunikácie

- používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Rastliny Rastliny poľí a lúk	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, pojmová mapa,	Skupinová práca, Individuálna práca, Práca dvojíc, práca s knihou vychádzka
Živočíchy	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, pojmová mapa,	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL
Prostredie, v ktorom živočíchy žijú	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, pojmová mapa, didaktické hry	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL
Jednoduché stroje	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL
Elektrická energia	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy,	Individuálna práca Skupinová práca

	výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, pojmová mapa,	Práce s PL
Základné životné prejavy živočíchov	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, pojmová mapa,	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL
Vesmír	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, pojmová mapa,	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL
Sila	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, projekt výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním, , didaktické hry	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL
Detektívna encyklopédia	pozorovanie, riadený rozhovor, demonštračné metódy, výklad, predĺžený výklad, zážitkové učenie, , riešenie problémov, učenie objavovaním,	Individuálna práca Skupinová práca Práca s PL

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Rastliny Rastliny poľí a lúk	Veľká detská encyklopédia,1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	Demonštračné pomôcky PL	Knižnica internet detský časopis
Živočích	Veľká detská encyklopédia,1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa	PL Obrázky	encyklopédie internet
Prostredie, v ktorom živočích žijú	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia,1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet Encyklopédie

Jednoduché stroje	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia, 1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet Encyklopédie
Elektrická energia	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia, 1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet Encyklopédie
Základné životné prejavy živočíchov	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia, 1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet Encyklopédie
Vesmír	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia, 1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet Encyklopédie
Sila	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia, 1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet encyklopédie
Detektívna encyklopédia	Veľká kniha otázok a odpovedí, Perfekt, 1994 Veľká detská encyklopédia, 1994 Už to viem, Mladé letá 2000	Interaktívna tabuľa, počítače	PL Obrázky Demonštračné pomôcky	Internet encyklopédie

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Prírodoveda sa vykonáva klasifikáciou.

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z prírodovedy pre 4.ročník**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzi-predmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Sila	-vie, že zemeguľa má svoje vlastné magnetické pole, výskumnou činnosťou zisťovať, ktoré predmety padajú rýchlejšie a prečo -skúmať súvislosť medzi hmotnosťou predmetu a rýchlosťou jeho pádu	Magnetická sila Magnet Magnetické a nemagnetické materiály Magnetické pole Zeme Kompas Gravitačná sila Gravitačná sila a hmotnosť predmetov	ENV Vlastiveda	Žiak vie, čo je to magnet a ako pôsobí na rôzne materiály. Vie, že magnety majú dva póly a vie vysvetliť, ako sa dva magnety vzájomne k sebe správajú pri rôznych vzájomných pozíciách. Žiak vie vysvetliť funkciu kompasu, vie zostrojiť jednoduchý kompas a skúmať na ňom pôsobenie magnetického poľa Zeme a magnetického poľa rôznych druhov magnetov.
Vesmír	žiak pozná podmienky života vo vesmíre, vie charakterizovať slnečnú sústavu, pozná význam slnka pre vesmír - iné civilizácie vo vesmíre	Vesmír Vesmírne telesá Vákuum Čierne diery Skúmanie vesmíru Planéta Hviezda Galaxia Súhvezdie Pohyby Zeme	OSR Matematika	Žiak vie rozprávať o tom, ako človek skúma vesmír zo zeme (ďalekohľady, hvezdárne, planetária) a ako ho skúma z vesmíru. Žiak vie, že Zem je planéta a Slnko je hviezda a vie vysvetliť, aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou Žiak vie, že Slnečná sústava má osem planét Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Vie, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín
Jednoduché stroje	Žiak vie skúmať predmety a zisťovať, či využívajú na svoju funkciu páku, naklonenú rovinu, kladku, ozubené koleso. Pozná princíp práce jednoduchých strojov. -časti bicykla	Jednoduché stroje páka, naklonená rovina, kladka, ozubené koleso	DVA Vlastiveda	Žiak vie, že jednoduché stroje sú zariadenia, ktorými si ľudia uľahčovali a uľahčujú namáhavú prácu. Vie, že pomocou jednoduchých strojov môžeme meniť aj veľkosť sily. Učí sa rozoznávať páku, naklonenú rovinu, kladku a ozubené koleso.

Elektrická energia	Žiak vie vysvetliť význam elektrickej energie pre človeka -zostrojenie jednoduchého elektrického obvodu	Elektrická energia Elektrický prúd Význam elektrickej energie pre človeka Elektricky vodivé a nevodivé materiály Elektrický izolant Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami Statická elektrina Blesk Bezpečné správanie sa v búrke	Matematika OZO	Žiak vie, že elektrická energia sa vyrába v elektrárňach. Žiak vie, že niektoré látky vedú elektrický prúd a niektoré nevedú. Žiak vie, že elektrický prúd je životu nebezpečný a vie predchádzať styku s vysokým napätím. Žiak vie jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavu na rôznych predmetoch. Žiak vie, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a vie jednoducho vysvetliť funkciu bleskozvodu

<p>Živočích</p>	<p>Znaky pre jednotlivé skupiny stavovcov</p>	<p>Životné prejavy organizmov Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce</p>	<p>Slovenský jazyk RLK</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, čím sa živočích vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Žiak si uvedomuje, že živočích sa vzájomne od seba odlišujú a to nielen tvarom, ale najmä spôsobom života. Žiak vie, že živočích, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvarom tela, spôsobom života) patria do tej istej skupiny živočíchov – napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Pozorovaním skupiny živočíchov vie žiak samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny – vie živočích porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné).</p>
<p>Základné prejavy života živočíchov</p>	<p>Žiak vie diskutovať o jednotlivých základných prejavov života živočíchov -ako prichádza na svet človek</p>	<p>Dýchanie, pohyb, prijímanie potravy, rozmnožovanie rast, vývin</p>	<p>TBZ</p>	<p>Žiak vie, že základnými prejavmi života živočíchov sú dýchanie, pohyb, prijímanie potravy, rozmnožovanie, rast a vývin</p>
<p>Prostredie, v ktorom živočích žijú</p>	<p>Žiak si uvedomuje rôznorodosť živočíchov a ich životné podmienky</p>	<p>Typickí zástupcovia živočíchov lúk, polí, pôd, vôd, vzduchu</p>	<p>Etická výchova MUV</p>	<p>Žiak vie, že živočích sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú a že tomuto prostrediu sú prispôsobené. Vie, že živočích môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vie vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážďovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor); vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión).</p>
<p>Rastliny</p>		<p>Rastliny ako živé organizmy</p>	<p>Vlastiveda MDV</p>	<p>Žiak vie vymenovať, kde všade rastú rastliny, vie uviesť, že</p>

	<p>Žiak vie cez praktické skúsenosti zaradiť jednotlivé rastliny do daných oblastí</p> <p>vegetarianstvo – odlišnosť ľudí podľa jedla</p>	<p>Životné prejavy rastlín Základná stavba rastlinného tela: koreň, stonka, list, kvet, plod Základné podmienky pre rast rastliny: svetlo, teplo, voda, vzduch, pôda</p>		<p>rastliny rastú aj vo vode, na skalách, vo veľmi chladných oblastiach, tiež vo veľmi teplých oblastiach, v močariskách, ale aj na iných rastlinách. Vytvára súvislosti medzi predchádzajúcimi skúsenosťami a aktuálne získavanými vedomosťami. Žiak vie, že rastliny sú živými súčasťami prírody a to aj napriek tomu, že nie sú tak pohyblivé ako napríklad živočíchy alebo človek. S pomocou učiteľa žiak identifikuje niektoré zo základných životných prejavov rastlín.</p>
Detektívna encyklopédia	Podporiť záujem detí o vedu	<p>Obal Zeme – Dopravné prostriedky z magnetickým pohonom Informácie o planétach slnečnej sústavy Vznik kolesa Ako vznikla žiarovka</p>	Matematika OSR	<p>Žiak získava nové informácie a poznatky z oblasti vedy a techniky. Vie si uvedomiť v praxi význam jednotlivých technických prostriedkov, ktoré nám uľahčujú život nielen počas dňa, ale nám umožňujú skúmať okolie Zeme.</p>

Vlastiveda – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Vlastiveda
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj »Objavujeme Slovensko« je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie

určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

Ciele predmetu

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa.

Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda, a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Vekuprimerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne púťavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybratú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,
- orientovať sa v mape, narábať s vekuprimeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

Kompetencia

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy **funkčnej gramotnosti** a **komunikatívne kompetencie** tým, že majú možnosť slovne alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo **interpretovať** prečítanú alebo vypočítanú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti. Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj **čitateľskú gramotnosť**. Žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie **kultúrnej kompetencie**, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia.

Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy **personálnej** a **interpersonálnej** kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímovo.

OBSAH VZDELÁVANIA VLASTIVEDY

Kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Obec, v ktorej žijem. Spoznávanie, opis, charakteristika a rozprávanie o kraji, v ktorom žiaci žijú. Premeny prírody, kraja počas roka. Príroda, ľudia, kultúra, doprava, pamätihodnosti a zaujímavosti z blízkeho okolia. Hodnota práce a peňazí. Starostlivosť o svoje prostredie. Náčrt cesty do školy.

Objavujeme Slovensko

Objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska. Naše starobylé a svetoznáme pamiatky a ich krásy. Krátka cesta do minulosti, spoznávanie sveta našich predkov.

Cestujeme po Slovensku

Oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu, vlastivedné osobitosti každého územia. Spoznávanie našej vlasti prostredníctvom povestí, rozprávok a hier (aj s využitím mapy).

Kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Prvá vlastivedná vychádzka.

Objavujeme premeny okolo nás

Čo vytvorila príroda a človek. Čím je zaujímavý kalendárny rok a školský rok.

Cesta do školy a domov

Poznávanie cesty do školy Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí).

Nakreslím si cestu do školy - povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia. (Čo rastie v našom okolí), rieka, potok. Pozorujeme oblohu (pranostiky, počasie a predpoveď počasia). Pozorujeme oblohu (Slnko, Mesiac a hviezdy na oblohe). Ako sa staráme o naše okolie a životné prostredie.

Čo a ako sa deje v našom okolí

Kalendár – jeseň, zima, jar, leto.

Moje mesto alebo moja dedina (miesto, kde žijem). Ľudia v mojom okolí (úcta k starším obyvateľom). Spomíname si našich predkov. Čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra. Kde zavolať pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky), starostlivosť o zdravie.

Zvyky a tradície

Vianočný čas (aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Tešíme sa na prázdniny.

Čo sa mi v našom kraji najviac páči

Tematický výchovno – vzdelávací plán z vlastivedy pre 4.ročník

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Krajina v ktorej žijeme	Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, charakteristika kraja. Povrch krajiny podľa členitosti, pohoria, rieky, nížiny, usporiadať udalosti podľa času, kraje Slovenska a krajské mestá.	-čítanie mapy Slovenska -časová priamka -územné členenie, kraje -charakteristika kraja v ktorom žijem	<i>OSR</i> <i>TBZ</i> <i>Matematika</i>	Žiak vie: Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti, opísať polohu pohorí a nížin, vymenovať a ukázať na mape najväčšie rieky. Porovnať a usporiadať udalosti na časovej priamke, vymenovať podľa mapy kraje SR a krajské mestá.

<p>Mestá a dediny</p>	<p>Rozlíšiť a pomenovať osobitosti a rozdiely mesta a dediny. Naučiť sa kraje a ich krajské mestá. -osobnosti mesta Žilina</p>	<p>-charakteristika mesta a dediny -krajské mestá</p>	<p>MDV ENV</p>	<p>Žiak vie: Opísať charakteristiku mesta a dediny, porovnať ich výhody a nevýhody. Správne priradiť krajské mestá ku krajom.</p>
<p>Cestujeme z Bratislavy do Košíc</p>	<p>Pochopiť funkciu a význam cestovných poriadkov, orientovať sa v nich, zostaviť plán cesty, poznať historické pamiatky Bratislavy a Košíc. -historické miesta Žilina</p>	<p>-vlakové, autobusové a letecké spojenie do Košíc -cestujeme po Bratislave -cestujeme po Košiciach -hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy /Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch/ -moje obľúbené miesto na cestovanie, ako by sme cestovali v minulosti a dnes</p>	<p>Informatika RLK DVA</p>	<p>Žiak vie: Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov, orientovať sa v nich, dodržiavať pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku. Z mapy a internetu vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a Košíc, prezentovať ostatným zaujímavosti a zážitky z vlastných ciest.</p>
<p>Zaujímavosti zo Slovenska</p>	<p>Získať predstavu ako a kde vznikali banícke mestá, baníctvo na Slovensku v minulosti a dnes.</p>	<p>-kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať /ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu/ -práca baníkov v minulosti a dnes /spomienky na baníctvo, čo nám z baníctva zostalo/</p>	<p>OZO Hudobná výchova</p>	<p>Žiak vie: Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v minulosti, opísať prácu baníka, aké nástroje používal, porovnať ako sa zmenila práca baníkov. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu, ich využitie pri výrobe šperkov. Banícke múzeum.</p>
<p>Tradície a zvyky</p>	<p>Poznať historické regióny Slovenska, skanzeny, život ľudí v minulosti ,</p>	<p>-historické regióny na Slovensku /Orava, Liptov, Šariš, Spiš.../ -zvyky a tradície</p>	<p>RLK</p>	<p>Žiak vie: Zaradiť zvyky a tradície do historických regiónov Slovenska,</p>

	ich zvyky a tradície.	podľa regiónov -život v stredovekom meste -práce na vidieku v minulosti počas leta a zimy -skanzeny na Slovensku /čo všetko v nich nájdeme/		opísať život ľudí v minulosti a porovnať ho so životom v súčasnosti.
V súlade s prírodou	Ochrana prírody a bezpečný pohyb v horskom prostredí, voľný čas v minulosti a dnes, vznik riek, formovanie územia, jazerá, gejzíry, tok Dunaja a Dunajca, prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou a človekom. projekt o vlastnom kraji. -rieky v meste Žilina	-ideme do hôr /prípravy, horská služba, správanie/ -ako sa oddychovalo v horách v minulosti a dnes -prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou a vytvorené človekom	MUV Slovenský jazyk	Žiak vie: Dodržiavať základy ochrany prírody a ochrany zdravia, zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí, zaujať vlastný postoj k tráveniu voľného času, vytvoriť dramatizáciu k povesti, aké podoby môže mať rieka, ako jej tok ovplyvňuje človek, opísať vybrané úseky Dunaja a Dunajca, vytvoriť projekt o vlastnom kraji.

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Predmety – etická výchova
náboženská výchova

Etická výchova – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne , spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prírodovednej príprave porúch správania a učenia.

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,

- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangażovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútosťi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeludskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktiváciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E emocionálna, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre čítanie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

OBSAH PREDMETU

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu v primárnom vzdelávaní je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnej činnosti a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,

- umožniť žiakom, aby sa v nich znútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov

Stratégia vyučovania

Časový rozsah výučby: 1 h týždenne - 33 h ročne

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Medzipredmetové vzťahy Prierezové témy	Časová dotácia
1. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:	<ul style="list-style-type: none"> • tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.), • rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...), • dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, • kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia). 	<p>chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam rovnoprávnosti ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia - vie pochopiť správanie iného pohlavia - badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia - v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie - kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie - v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia 	OSR	5 hod
2. Reálne a zobrazené vzory:	<ul style="list-style-type: none"> • sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok), • pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier... (reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV), • prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti), • čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – 	<ul style="list-style-type: none"> - na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne vplyvy jednotlivých médií - vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí. - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badať snahu o reguláciu jej sledovania - vie si voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom - badať na jeho správaní prosociálne prvky 	OSR	7 hod

	čo a koľko čítaš?).			
3. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	<ul style="list-style-type: none"> • podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...), • osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo, • tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov. 	<ul style="list-style-type: none"> -uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť - prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede 	OSR MUV	6 hod
4. Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:	<ul style="list-style-type: none"> • súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?), • Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo), • práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?), • solidarita a prijatie odlišnosti (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solildarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ť ťžkú prácu, alebo sexuálne...). 	<ul style="list-style-type: none"> - má ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie - je iniciatívny vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia 	OSR	7 hod
5. Naš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?),-projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy • iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu 	<ul style="list-style-type: none"> -pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ - vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa -pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť -vie vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete osvojuje si sociálne normy - dožaduje sa svojich práv - rešpektuje práva iných poznáva a je hrdý na špecifiká, krásy i možnosti vlastného regiónu - učí sa vidieť problémy 	RLK OSR- osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi a potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu	8 hod

	regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).	regiónu, je na ne citlivý a hľadá i možnosti vlastného zaangažovania sa pri ich riešení je iniciatívny pri objavovaní krás a špecifik regiónu, prejavuje ochotu pomôcť zveľadiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich)		
--	---	--	--	--

Realizácia vyučovania prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií, ebeam tabule...).

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Všetky tematické celky	Ivanová,E.,Kopinová,L.,Ottová,M.: <i>Etická výchova pre 4. ročník ZŠ</i> , Bratislava, SPN, 2010 Alexeva,S., Vopel,K.W.: <i>Nechaj ma, chcem sa učiť sám</i> , Bratislava: SPN, 1992 Vopel,K.W.: <i>Skupinové hry pro život</i> , Praha: Portál, 2007	CD prehrávač, PC s pripojením na internet, dataprojektor, fotoaparát, skener	pracovné listy, pastelky, lepidlo, nožnice,	

Literatúra

- Ivanová, E. a kol. :*Etická výchova pre 1. ročník met. príručka*, Bratislava: SPN, 2005
 Ivanová, E. a kol. :*Etická výchova pre 2. ročník met. príručka*, Bratislava: SPN, 2005
 Alexeva, S., Vopel, K. W. :*Nechaj ma, chcem sa učiť sám*, Bratislava: SPN,1992
 Pausewangová, E.: *150 her k utvárení osobnosti*, Praha: Portál,1999
 Fulopová, E., Zelinová, M. : *Hry v materskej škole*, Bratislava: SPN, 2003
 Smith, Ch.A.: *Třída plná pohody*. Praha: Portál, 1993
 Bednařík A, a kol.: *Životné zručnosti a ako ich rozvíjať*, Nadácia pre deti Slovenska, Bratislava 2004

Hodnotenie

Na hodine etickej výchovy žiakov neklasifikujeme známku ale slovným hodnotením. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Tematický výchovno – vzdelávací plán z etickej výchovy pre 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
IX.SOCIÁLNE POSTOJE A ZRUČNOSTI V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH	Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie /Batoh plný želaní/	Žiak sa vie zoznámiť, oslovovať menom, uvedomuje si hodnotu vlastného mena i mena každého v spoločenste	OSR	Nadviazať prvé kontakty a oboznámiť deti s ETV
	Základné komunikačné zručnosti /Čarovné slovička Malý florentský pisárik/ Tolerancia. / Okuliarnik/	Žiak pozná základné komunikačné zručnosti Žiak v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerance k osobám iného pohlavia	OSR OSR	Chápať zmysel a podstatu slov ďakujem, prosím, prepáč a je schopný ich používať Prehĺbiť kamarátske vzťahy medzi spolužiakmi, podnietiť vzájomnú všímavosť, rozvíjať toleranciu
X. SOCIÁLNE POSTOJE	Vnútorňý svet druhého pohlavia / Mój zvláštny sen/	Pochopiť myslenie a prežívanie druhého pohlavia	OSR	Žiak vie vysvetliť základné rozdiely

A ZRUČNOSTI V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH				medzi pohlaviami, chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch
	Čo očakávame od chlapcov a čo očakávame od dievčat /Chlapci a dievčatá/	Ujasniť si predstavy o chlapcoch a dievčatách, učiť sa tolerovať a kultivovane správať k osobám iného pohlavia	OSR Prírodoveda	Žiak kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie
	Kultivované správanie / Ako spolu vychádzame/	Osvojiť si základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii, pozitívne prijať príslušníka iného pohlavia a kultivovane sa k nemu správať	OSR	Žiak si osvojil základné prejavy vzájomnej úcty, je ohľaduplný, zdvorilý, toleruje odlišnosti
	Kultivované správanie Tolerancia / Hviezdne dieťa/ /Tolerujme a vážme sa navzájom/	Osvojiť si základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii, pozitívne prijať príslušníka iného pohlavia a kultivovane sa k nemu správať	TBZ	Žiak si osvojil základné prejavy vzájomnej úcty, je ohľaduplný, zdvorilý, toleruje odlišnosti
XI.REÁLNE A ZOBRAZENÉ VZORY	Porozumenie / Uhádnem kto som?, Hľadáme porozumenie/	Motivovať k uvažovaniu a hľadaniu pozitívnych vzorov	OSR	Žiak pozná pojmy vzor, vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správania
	Môj vzor Projekt opis môjho vzoru	Rozvíjať schopnosť zodpovedne si vybrať vzor a riadiť sa podľa neho / optimizmus, ochota, povaha vybranej osoby/	TBZ	Žiak prezentovať prosociálne vzory
	Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu,	Upozorniť na vzory v bezprostrednom	TBZ Informatická výchova	Žiak rozozná pozitívne a negatívne

	počítačových hier, reklamy, prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa – rodič, učiteľ...	okolí, naučiť sa analyzovať a hodnotiť programy vysielané masmédiami		modely správania
	Sloboda a zodpovednosť / Môj kamarát, môj vzor/	Uvažovať o osobe dôležitej v živote jednotlivca, podnietiť vzájomnú komunikáciu		Žiak vie voliť medzi pozitívnym a negatívnym vzorom
XII. REÁLNE A ZOBRAZENÉ VZORY	Čitateľský návyk ako možný vzor objavovania prosociálnych vzorov / Môj literárny vzor/	Uvedomiť si možnosť pozitívneho ovplyvnenia cez literatúru, prečo je potrebné veľa čítať	TBZ Slovenský jazyk	Žiak vie voliť medzi pozitívnym a negatívnym vzorom v literárnom diele
	Filmový vzor / Môj filmový hrdina/	Učiť sa rozlišovať, čo je dobré a čo je zlé na správaní rozprávkových hrdinov, rozlišovať žiadúce a nežiadúce správanie televíznych hrdinov	MDV	Žiak vie voliť medzi pozitívnym a negatívnym vzorom vo filmoch
	Ľudské hodnoty / Kde býva krása/	Pochopiť význam pozitívnych ľudských hodnôt		Žiak pozná pozitívne ľudské hodnoty
I. ROZVOJ TVORIVOSTI A INICIATÍVY	Zmeny a detaily / Komu to patrí/	Vnímať detaily na iných a ich zmeny, všímať si zmeny najmä v správaní – v škole, doma, v skupine priateľov	OSR	Žiak vie pozorovať a vnímať zmeny a detaily
	Podporovanie záujmov / Kto pomôže Tiborovi/	Prezentovať svoje osobnostné kvality, využiť ich tvorivo v prospech iných – schopnosť, sebadôvera. Hrdosť, užitočnosť	OSR	Žiak vie kto je. Svoje reakcie, realizuje ústretovosť k iným, badať na jeho správaní prosociálne prvky
	Tvorivosť	Pripraviť návrhy	TBZ	Žiak vie tvoriť,

	/ Slávnostný deň/	na prekvapenie, vytvoriť v skupine darček pre konkrétneho adresáta, využiť tvorivosť ako prostriedok na riešenie problému		darovať a pomáhať iným
II. ROZVOJ TVORIVOSTI A INICIATÍVY	Pravidlá / Ktoré nám uľahčujú život/	Uvedomiť si, že dodržiavanie pravidiel je podmienkou spolužitia bez konfliktov	OSR	Žiak vie využívať osobné kvality pre dobro jednotlivca i celé spoločenstvo
	Komunikácia a medziľudské vzťahy / List pre Marťana/	Rozvíjať komunikačné schopnosti, uvedomiť si pojmy a súvislosti týkajúce sa medziľudských vzťahov.	Slovenský jazyk	Žiak vie komunikovať na slušnej úrovni.
	Riešenie každodenných problémov / Neslušné slová/	Využiť schopnosti a iniciatívu žiakov pri každodenných problémoch, otázky typu Čo sa stane keď...	OSR	Žiak je schopný prosociálneho správania
	Čím sa líšime / Chlapec s dvoma očami/	Porovnať čím sa ľudia v rôznych krajinách od seba odlišujú a prečo		Žiak vie vnímať rozdiely ľudí v iných krajinách
III. NAPŔNANIE OBSAHU DOHOVORU O PRÁVACH DIEŤAŤA	Želania a potreby /Čo chcem a čo potrebujem/	Naučiť sa rozlišovať medzi želaniami a potrebami, nie na všetko čo si želám mám aj právo Dohovor o právach dieťaťa	OSR	Žiak rozlišuje rozdiel medzi želaním a potrebou
	Dohovor o právach dieťaťa	Uvedomiť si, že naše práva nám nikto nemôže odňať		Žiak vie čo potrebuje a na čo má právo
	Individuálne a skupinové práva / Let balónom/	Uvedomiť si rozdiel medzi individuálnymi	OSR	Žiak pozná svoje práva

		a skupinovými právami, utvárať názorový konsenzus		
IV. NÁŠ REGIÓN - VLASTĽ	Povinnosti / Práva a povinnosti/	Poznať, že práva úzko súvisia s povinnosťami	RLK	Žiak pozná svoje povinnosti
	Ochrana práv / Bingo 2/	Poznávať problematiku práv v každodennom živote	OSR	Žiak chápe a uvedomuje si svoje práva a ich akceptáciu v demokratických krajinách
	Spoločenstvo / Morálne ponaučenie/	Uvedomiť si, aký je dôležitý spôsob nášho správania sa pre prijatie inými		Žiak sa dožaduje svojich práv a rešpektuje práva iných
	Slovensko, moje rodisko	Uvedomiť si dôležitosť vlastného domova, prehlbovať vzťah k svojmu rodisku, miestu, kde žijem.	OSR RLK	Žiak dobre pozná svoje rodisko, okolie
VI. NÁŠ REGIÓN - VLASTĽ	Tradicie nášho regiónu	Rozvíjať povedomie a príslušnosť k svojmu regiónu pozitívne vzory	MDV RLK	Žiak objavuje tradície v regióne
	Čo chýba nášmu regiónu	Vedieť čo treba v regióne vylepšiť, ako ho chrániť a rozvíjať, byť iniciatívny pri pozitívnom ovplyvňovaní svojho regiónu	OSR	Žiak vie vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k svojmu regiónu, ochrane prírody a životnému prostrediu
	Vlasť / Slovensko – moja vlasť/	Rozvíjať pozitívny vzťah k vlasti	RLK Vlastiveda	Žiak rozvíja povedomie a príslušnosť k svojej vlasti
	Č o mi dala etická výchova	Zhodnotiť prínos ETV pre žiakov		Žiak vie posúdiť prínos ETV na jeho rozvoj a

				vzdelanie
VI. OPAKOVANIE	Hry pre radosť a uvoľnenie	Prežívanie radosti zo spoločných hier		Žiak dodržiava pravidlá hry
	Hry pre radosť a uvoľnenie	Prežívanie radosti zo spoločných hier		Žiak dodržiava pravidlá hry

Náboženská výchova – 4.ročník

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 hodín ročne
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovacia predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovacia predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasť identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Ročníkový cieľ: Spoznať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločnosti na základe vzájomnej dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- naväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého textu a vedieť naň reagovať
 - voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
 - používať "ja" odkaz
 - kultivovane poprosiť
- aktívne a so záujmom počúvať
- slovne prejavovať radosť a vďačnosť z obdarovania
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnanja

- svojimi slovami reprodukovať biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôsobovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
- poznať úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny
- brať do úvahy potreby iných
- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- objavovať hranice života a smrti v ľudskom živote
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- objavovať svoj duchovný rozmer
- prežívať atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru pre ľudí

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavovať hodnotu rodiny
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo legendy a biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu
- intuitívne vnímať symbolickú reč legendy

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- byť je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločnosti cirkvi

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvážanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávanía, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta lásky“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a precovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Kritéria hodnotenia

Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pri humanizácii, vytváraní správnej klímy v škole a spoločnosti.

Na hodine náboženskej výchovy učiteľ **nebude hodnotiť známku, ale využije vhodné slovné hodnotenie** s dôrazom na samostatnosť a správnosť riešenia úloh.

Učiteľ vyhodnotí úroveň verbálnych, písomných, výtvarných, komunikatívnych zručností v súlade s požiadavkami v učebných osnovách priebežne.

So slovným hodnotením a výsledkami práce žiakov budú rodičia oboznamovaní priebežne.

PRIEREZOVÉ TÉMY PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Prierezové tematiky sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania. Prelínajú sa cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) budeme realizovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov alebo formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Spôsob a čas realizácie prierezovej témy sú uvedené pri jednotlivých témach.

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova
Mediálna výchova
Osobnostný a sociálny rozvoj
Environmentálna výchova
Dopravná výchova
Ochrana života a zdravia
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Regionálna výchova a tradičná kultúra

Prostredníctvom začlenením prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Environmentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- - poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa "ja" odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

Ochrana života a zdravia

Žiak

- objavuje hranice dobra a zla
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Regionálna výchova a tradičná kultúra

Žiak

- dokáže opísať svoj pôvod, ľudové zvyky tradície významných cirkevných sviatkov, Veľkej noci

Multikultúrna výchova

Žiak

- porozprávať o tradíciách a zvykoch regiónu, v ktorom žije

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 4.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1. CESTA NÁDEJE	<p>Objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života vnímať potrebu sebariadenia akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom formovať postoj nádeje prostredníctvom</p>	<p>Obsahový štandard: Cesta k sebe – som jedinečný Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo) Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....) Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)</p> <p>Názvy podtém: September 1. Úvodná hodina 2. Mať nádej 3. Som jedinečný 4. Cesta k druhým Október 5. Noe dôveruje Bohu 6. Obrazy Božej blízkosti</p>	<p>Medzipredmetové vzťahy: Slovenský jazyk Hudobná výchova OSR: Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách <p>ENV:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopný ekologického postoja – ochrany prírody 	<p>Žiak vie vysvetliť čím je človek jedinečný reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu biblických obrazov Božej blízkosti.</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 4.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
2. BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI	<p>Na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.</p> <p>formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.</p>	<p>Obsahový štandard: Biblia kniha kníh Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária) Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky) Názvy podtém: Október 7. Biblia – kniha nádeje 8. Prvý zákon a Nový zákon November 9. Zem Biblie 10. Dobytie zaslúbenej zeme 11. Gedeon December 12. Pán Boh utešuje 13. Očakávanie Mesiáša 14. Príchod Mesiáša Január 15. Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo 16. Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo 17. Opakovanie</p>	<p>Medzipredmetové vzťahy: Slovenský jazyk Výtvarná výchova OSR:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu 	<p>Žiak vie vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie reprodukovat' biblický príbeh o povolani Gedeona jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty proctiev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 4.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
3. NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ	<p>Objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii</p>	<p>Obsahový štandard: Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš – silnejší ako smrť Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí Názvy podtém: Február 18. Najväčšie obmedzenie človeka 19. Bože, kde si? (Jób) 20. Ježiš – silnejší ako smrť Apríl 21.Vzkriesenie Lazára 22.Veľkonočné obdobie 23.Sviatosť pomazania chorých</p>	<p>Medzipredmetové vzťahy: Slovenský jazyk Výtvarná výchova</p> <p>Prierezové témy OSR: Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské posolstvo nádeje 	<p>Žiak vie reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť</p>

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 4.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
4. SVEDECTVO NÁDEJE	Vytvoríť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnuť spoločnú angažovanosť pre dobro(sociálna oblasť) osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií	Obsahový štandard: rôzne veže v jednom meste kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne) miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví Názvy podtém: Máj 24.Veže v našom meste 25.Rôzne veže – rôzne vierovyznania 26. Kostolné veže – symboly nádeje 27.Kresťan – nositeľ Krista Jún 28. Kresťania - nádej pre svet 29. Svedkovia nádeje	Medzipredmetové vzťahy: Slovenský jazyk Výtvarná výchova MUV Žiak <ul style="list-style-type: none"> je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť 	Žiak vie prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z náboženskej výchovy pre 4.ročník ZŠ**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
5. PRAMEŇ NÁDEJE	Vnímať potrebu stíšenia cvičením a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe	Obsahové štandardy: Modlitba – život v Božej prítomnosti Bože, si pri mne (Žalm 139) Boh – stred kresťanského spoločenstva Názvy podtém: Jún 30. Modlitba – prameň nádeje 31. Cirkev – prameň nádeje 32. Modlitba svätého ruženca 33. Opakovanie	OSR Žiak <ul style="list-style-type: none"> • vníma svoj duchovný rozmer • je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie 	Žiak vie jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery

Vzdelávacia oblasť: **Matematika a práca s informáciami**

Predmety – matematika informatická výchova

Matematika – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika 1.- 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia
- súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

1. Čísla, premenná a početové výkony s číslami,

2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,

3. Geometria a meranie ,

4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

5. Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Prehľad tematických celkov a ich obsahu:

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

Násobenie a delenie v obore násobilky (orientačný počet hodín 32)

Násobenie a delenie v obore násobilky.

Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...)

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100.

Komutatívnosť násobenia (propedeutika).

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika).

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom.

Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).

Tvorenie textov k numerickým príkladom

Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100

II. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000

Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 (orientačný počet hodín 25)

Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky.

Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie.

Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.

Skúška správnosti riešenia.

Riešenie slovných úloh.

Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000

Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel.

III. Geometria a meranie

Rysovanie – základné zásady rysovania.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán.
Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).
Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek.
Násobok dĺžky úsečky.
Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.
Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.
Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).
Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom.
Vlastnosti kruhu a kružnice.
Premieňanie jednotiek dĺžky.
Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.
Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka).
Kreslenie plánov stavieb z kociek.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (orientačný počet hodín 20)
Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.
Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.
Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).
Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.
Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ, je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

Vzdelávanie teda smeruje k tomu, aby žiaci

- dokázali veku primerane presne použiť materinský a odborný jazyk a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku
- dokázali vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy
- dokázali využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- dokázali v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov
- dokázali na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore
- dokázali riešiť úlohy a problémy na postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou.
- dokázali na základe využitia induktívnych metód získavať nové vedomosti, zručnosti a postoje, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie
- dokázali získavať skúsenosti s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým dôjsť k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model
- dokázali dostať sa bližšie k dennej praxi
- dokázali používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií
- dokázali získať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- dokázali prejavovať aktivitu na vyučovaní
- dokázali racionálne a samostatne učiť sa
- dokázali systematicky riešiť úlohy v osobnom aj verejnom kontexte
- poznali spoločné európske hodnoty, kultúrne a iné hodnoty vytvorené európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

Špecifické ciele sa konkretizujú v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch

učebného obsahu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

- poznať obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vedieť ju využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie
- vykonávať z pamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využívať komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov
- zaokrúhľovať čísla na desiatky, vykonávať odhady, kontrolovať správnosť výsledkov početových výkonov
- riešiť a tvoriť numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých vie správne aplikovať osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

- vytvárať jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznávať a sám vytvárať stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavovať pravidlo tvorby postupnosti a pokračovať v tvorení ďalších jej prvkov
- usporiadať údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi
- interpretovať, analyzovať a modelovať riešenia úloh a problémov
- rozvíjať svoje schopnosti a kreativitu, kontrolou správnosti riešenia úloh zisťovať účinnosť svojej práce

Geometria a meranie

- rozoznať, pomenovať, vymodelovať a popísať jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádzať v realite ich reprezentáciu
- poznať, popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary
- rozoznať a modelovať jednoduché súmerné útvary v rovine
- poznať meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky a vedieť ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

- získať skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria prostredníctvom hier a manipulačných činností
- rozlíšiť istý a nemožný jav v jednoduchých prípadoch v realite a v matematike
- zaznamenávať počet určitých udalostí, znázorniť ich a zo získaných a znázornených udalostí robiť jednoduché závery
- prisúdiť v jednoduchých prípadoch výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplniť neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- spoluúčastť pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerancie,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi v oblasti matematiky

- využívať poznatky z rôznych predmetov,
- zamýšľať sa nad problémy a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- efektívne využívať poznatky z matematiky v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
 - plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
-

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Všetky tematické celky	<p>Všeobecno-didaktické metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda • Metóda Clil v základnom učive <p>Konkretizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, sokratovská metóda, prípadová štúdia, metóda riešenia úloh, ditor, kooperatívne vyučovanie 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, samostatné štúdium, písomné práce, práca s IKT</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, domáca práca, práca s počítačom</p>

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100	Učebnica Matematiky pre 4. ročník ZŠ, Pracovné listy z matematiky pre 4. ročník ZŠ Zbierka úloh z matematiky Pracovný zošit z geometrie Pracovné listy na finančnú gramotnosť	dataprotektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener interaktívna tabuľa	pracovné listy, kocky, počítadlo, reálne predmety/určovanie počtu, pracovné listy, prezentácie	Matematika pre štvrtákov www.infovekacik.sk
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000				
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000				
Geometria				
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie				

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z matematiky pre 4.ročník**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Opakovanie učiva 3.ročníka	Úvodná hodina opakovanie učiva 3. ročníka Sčítanie a odčítanie spamäti do 100	Matematické pojmy, fakty, tvrdenia a postupy Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 100, vedieť urobiť kontrolu výpočtov	OSR RLV Prírodoveda	Žiak pozná algoritmus písomného sčítania a odčítania a vie ho pohotovo využívať pri výpočtoch. Vie písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 100
Sčítanie a odčítanie spamäti do 100 Viacciferné čísla	Sčítanie a odčítanie spamäti	Porovnávanie, chýbajúce čísla, slovné úlohy, algoritmus sčítania a odčítania Eurá a centy a ich premena Zápis čísla v desiatkovej sústave Rozklad čísla v desiatkovej sústave. Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000, vedieť urobiť kontrolu výpočtov, porovnávať, zaokrúhľovať nadol i nahor.	OSR Vlastiveda	Žiak pozná algoritmus písomného sčítania a odčítania a vie ho pohotovo využívať pri výpočtoch. Vie písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 Vie porovnať čísla pomocou znakov nerovnosti Vie zaokrúhliť číslo na celé desiatky, stovky a tisíce smerom nadol i nahor
Geometria a meranie	Meranie úsečiek	Bod, priamka, úsečka Bod patrí, nepatrí	OSR Vlastiveda	

<p>Sčítanie a odčítanie pamäti v obore do 10 000, orientácia na číselných osiach</p>	<p>Nákupujeme koberce</p> <p>Numerácia, orientácia na číselnej osi</p>	<p>priamke/úsečke, správne označenie bodu, priamky, úsečky. Dĺžka úsečky s presnosťou na milimetre Porovnávanie dĺžky úsečiek. Násobenie úsečiek.</p> <p>Zväčšovanie a znižovanie čísla o daný počet, orientácia na číselných osiach a znázornenie na číselných osiach, čísla vľavo a vpravo od daného čísla – propedeutika riešenia rovníc, správny zápis a riešenie rovníc</p>	<p>Informatická výchova OZO</p>	<p>Vie správne narysovať a označiť bod, priamku a úsečku danej dĺžky s presnosťou na milimetre. Vie narysovať úsečku niekoľkokrát dlhšiu i kratšiu a geometricky porovnávať dĺžku úsečiek.</p> <p>Žiak pozná algoritmus písomného sčítania a odčítania a vie ho pohoťovo využívať pri výpočtoch. Vie sa správne orientovať na číselných osiach Vie porovnávať čísla znakmi nerovnosti Vie zaokrúhliť číslo na celé desiatky, stovky a tisíce smerom nadol i nahor</p>
<p>Násobenie a delenie v obore násobilky Násobenie a slovné úlohy na násobenie Počítanie s kalkulačkou</p>	<p>Násobenie v obore násobilky Násobenie a slovné úlohy na násobenie</p>	<p>Matematické pojmy, fakty, tvrdenia a postupy Ovládať pamäti všetky spoje násobenia a delenia v obore do 20. Počítanie pamäti. Automatizácia spojov</p>	<p>ENV Vlastiveda</p>	<p>Žiak vie pamäti všetky základné spoje násobenia v obore násobilky do 20. Žiak si osvojil praktické násobenie a delenie na</p>
<p>Geometria a meranie Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej</p>	<p>Rysovanie štvorcov a obdĺžnikov</p>	<p>Použitie symbolického, formálneho a technického vyjadrovania Vedieť narysovať</p>	<p>Vlastiveda Prírodoveda ENV</p>	

<p>sieti</p> <p>Násobenie a delenie v obore násobilky Polovice, tretiny, propedeutika zlomkov Násobenie na kalkulačke Rozdeľovanie na skupiny s daným počtom</p> <p>Delenie Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie</p> <p>Riešenie jednoduchých slovných úloh typu porovnanie podielom Nepriamo sformulované slovné úlohy Slovné úlohy na priamu úmernosť</p>	<p>v štvorcovej sieti Stavíme dom – pôdorys bytu</p> <p>Úvod do učiva zlomkov</p> <p>Rozdeľovanie na skupiny s daným počtom</p> <p>Správne riešenie slovných úloh</p>	<p>úsečku danej dĺžky v milimetroch Vedieť narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti.</p> <p>Počítanie spamäti, automatizácia spojov Matematické pojmy, fakty, tvrdenia a postupy Vysvetliť správnosť svojho výpočtu urobením kontroly</p> <p>Vyjadriť súvislosť medzi násobením a delením ako opačnými operáciami.</p> <p>Vysvetliť použitú početnú operáciu pri úlohách s pojmi o koľko viac, menej, koľkokrát viac, menej. Zostaviť správny príklad pri riešení slovných úloh na násobenie a delenie obore násobilky. Riešiť zložené slovné úlohy</p>	<p>Etická výchova MDV</p> <p>MUV</p> <p>Slovenský jazyk DVA</p>	<p>Žiak pozná vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vie ich charakterizovať. Vie narysovať štvorec a obdĺžnik v štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán).</p> <p>Žiak vie využiť komutatívnosť násobenia.</p> <p>Chápe súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p> <p>Chápe súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p> <p>Žiak vie riešiť slovné úlohy na násobenia a delenie. Žiak vie riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Vie riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100: - rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) - delenie podľa obsahu, zmenšiť dané číslo niekoľkokrát</p>
--	--	--	--	---

<p>Geometria a meranie Obvody rovinných útvarov</p>	<p>Vypočítať obvod štvorca, trojuholníka, obdĺžnika</p>	<p>vedúce k zápisu typu: $a+a.b$, $a+a:b$, $a.b+c$, $a.b+c.d$.</p> <p>Obvod štvorca, obdĺžnika, súčet veľkosti strán Obvod trojuholníka – len ako súčet veľkosti strán, (propedeutika) Pojem rovinné útvary Prepočítať obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka ako súčtov ich strán Používať symbolické, formálne a technické vyjadrovanie</p>	<p>Vlastiveda OZO</p>	<p>Vie vyriešiť jednoduché aj zložené slovné úlohy, slovné úlohy na násobenie a delenie, na priamu úmernosť a nepriamo sformulované úlohy</p> <p>Žiak vie vypočítať a zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán. Žiak pozná niektoré rovinné útvary</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p>	<p>Správny zápis čísla v desiatkovej sústave</p>	<p>Číselný rad, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné čísla, vzostupný a zostupný číselný rad,...</p> <p>Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať 3 a 4-ciferné čísla spamäti</p>	<p>Slovenský jazyk OSR</p>	<p>Žiak vie spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla spamäti</p>
<p>Geometria</p>	<p>Vedieť narysovať</p>	<p>Rysovanie trojuholníka</p>	<p>Prírodoveda TBZ</p>	

<p>a meranie Rovinné útvary - Trojuholník</p>	<p>trojuholník</p>	<p>(ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán a správne označenie (oproti vrcholu leží strana s rovnakým písmenom). Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.</p>		<p>Žiak vie rýsovať trojuholník (ľubovoľný a ak sú dané dĺžky strán), správne vie pomenovať jeho vrcholy a strany. Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie do 10 000 Automatizácia a fixácia poznatkov I. polroku s využitím edukačných programov</p>	<p>Vedieť čítať čísla</p>	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000, internetové zdroje, zbierky úloh a tvorba vlastných úloh, projekty v matematike Poznať a pohotovo používať algoritmus písomného sčítania a odčítania Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000.</p>	<p>Slovenský jazyk RLK</p>	<p>Žiak vie edukačných matematických programoch používať algoritmus písomného sčítania a odčítania Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000.</p>
		<p>Písomné sčítanie</p>	<p>MDV</p>	

<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Skúška správnosti riešenia. Riešenie jednoduchých slovných úloh s využitím edukačných programov</p>	<p>Riešenie jednoduchých slovných úloh</p>	<p>a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Skúška správnosti riešenia. Riešenie jednoduchých slovných úloh.</p>		<p>Žiak vie písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10 000. Vie vykonať skúšku správnosti riešenia. Vie riešiť jednoduché slovné úlohy.</p>
<p>Násobenie a delenie Čo už vieme o násobení? Čo vieme o rozdeľovaní a delení? Vzťah medzi násobením a delením.</p>	<p>Násobenie a delenie prirodzených čísel</p>	<p>Zopakovať súvislosť medzi násobením a delením ako opačnými operáciami. Používať početovú operáciu pri úlohách s pojmami o koľko viac, menej, koľkokrát viac, menej.</p>	<p>Prírodoveda</p>	<p>Žiak vie využiť komutatívnosť násobenia Chápe súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie Žiak chápe súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p>
<p>Násobenie a delenie číslami 2, 5, 10, premena jednotiek dĺžky pomocou desiatkovej sústavy</p>	<p>Pamäťové ovládanie násobenia a delenia do 100</p>	<p>Vedieť násobiť a deliť jednoduché príklady spamäti v obore do 100, pri delení číslami 10, 100 a 1000 v obore do 10 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia. Osvojiť si algoritmus násobilky a delilky. Vedieť násobiť a deliť spamäti v obore do 100</p>	<p>ENV</p>	<p>Žiak vie spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vie urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Žiak vie násobiť a deliť 100, 1 000. Pozná algoritmus výpočtu veľkej násobilky a delilky.</p>
<p>Násobenie</p>	<p>Pamäťové</p>	<p>Vedieť násobiť a deliť jednoduché</p>	<p>Vlastiveda OZO</p>	<p>Žiak vie spamäti všetky základné spoje násobenia</p>

<p>a delenie číslami 4 a 8</p>	<p>ovládanie násobenia a delenia do 100</p>	<p>príklady spamäti v obore do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia. Osvojiť si algoritmus násobilky a delilky. Vedieť násobiť a deliť spamäti v obore do 100.</p>		<p>a delenia v obore násobilky do 100. Vie urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky.</p>
<p>Geometria a meranie Obvod rovinných útvarov</p>	<p>Správne určenie obvodu geometrických útvarov</p>	<p>Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Projekt: Obvod budovy školy, oplotenie školy. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán. V skupinách rieši úlohy projektu, zaznamenáva získané údaje, prezentuje výsledky projektu</p>	<p>Slovenský jazyk TBZ</p>	<p>Žiak vie vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán. V skupinách vie riešiť úlohy projektu. Zaznamenávať získané údaje, prezentovať výsledky projektu.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 Sčítanie prechodom</p>	<p>Zvládnuť algoritmus písomného sčítania s prechodom</p>	<p>Písomne sčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000.</p>	<p>Vlastiveda</p>	<p>Žiak vie písomne sčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Vie urobiť kontrolu správnosti sčítania odčítaním v obore do 10 000.</p>
<p>Sčítanie</p>	<p>Riešiť zložené</p>		<p>ENV</p>	

<p>s prechodom v slovných úlohách Čo má v matematike prednosť</p>	<p>slovné úlohy</p>	<p>Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie v obore do 10 000 s kombináciou násobenia a delenia. Poznať poradie výpočtu matematických operácií.</p>		<p>Žiak vie riešiť všetky typy zložených slovných úloh v danom obore. Žiak vie, že násobenie a delenie má prednosť vo výpočtoch pred sčítaním a odčítaním.</p>
<p>Násobenie a delenie Násobenie a delenie číslami 3 a 6</p>	<p>Pamäťové ovládanie násobenia a delenia do 100</p>	<p>Vedieť násobiť a deliť jednoduché príklady spamäti v obore do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia. Osvojiť si algoritmus násobilky a delilky. Vedieť násobiť a deliť spamäti v obore do 100.</p>	<p>Prírodoveda MDV</p>	<p>Žiak vie spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vie urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky.</p>
<p>Násobenie číslom 9 a 7</p>	<p>Pamäťové ovládanie násobenia a delenia do 100</p>	<p>Vedieť násobiť a deliť jednoduché príklady spamäti v obore do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia. Osvojiť si algoritmus násobilky a delilky. Vedieť násobiť a deliť spamäti v obore do 100.</p>	<p>RLK</p>	<p>Žiak vie spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vie urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky.</p>
<p>Geometria Kruh a kružnica, rysovanie</p>	<p>Rysovať kružnicu</p>	<p>Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom,</p>	<p>DVA</p>	<p>Žiak pozná základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Vie narysovať ľubovoľnú</p>

<p>kružnice s daným stredom a polomerom</p> <p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 Odčítanie s prechodom, zápis čísla v desiatkovej sústave i s využitím kalkulačky</p> <p>Odčítanie s prechodom v slovných úlohách Čo má v matematike prednosť Počítanie so zátvorkami</p> <p>Násobenie a delenie Úlohy na násobenie a delenie</p>	<p>Rímske čísla</p> <p>Práca s kalkulačkou -domáci rozpočet</p> <p>Poradie matematických operácií</p> <p>Finančná gramotnosť -deti a vreckové</p>	<p>kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Pojmy: kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, rozdiel kruhu a kružnice Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu s daným stredom a polomerom. Vedieť vyznačiť polomer kružnice</p> <p>Písomne odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000. Vedieť využívať kalkulačku pri jednoduchých spojoch odčítania v danom obore.</p> <p>Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na odčítanie v obore do 10 000 s kombináciou násobenia a delenia. Poznať poradie výpočtu matematických operácií.</p> <p>Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a+a.b$, $a+a:b$, $a.b+c$, $a.b+c.d$.</p>	<p>OSR</p> <p>Prírodoveda</p>	<p>kružnicu (kruh) s daným stredom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vie vyznačiť polomer kružnice.</p> <p>Žiak vie písomne odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Vie urobiť kontrolu správnosti odčítania sčítaním v obore do 10 000. Žiak vie efektívne využívať kalkulačku na zrýchlenie a zjednodušenie výpočtov.</p> <p>Žiak vie riešiť všetky typy zložených slovných úloh v danom obore. Žiak vie, že násobenie a delenie má prednosť vo výpočtoch pred sčítaním a odčítaním.</p> <p>Vie vyriešiť jednoduché aj zložené slovné úlohy, slovné úlohy na násobenie a delenie, na priamu úmernosť a nepriamo</p>
---	--	--	---	---

<p>Obchodné úlohy</p>		<p>Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: - určiť súčet rovnakých sčítancov - zväčšiť dané číslo niekoľkokrát Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy.</p>		<p>sformulované úlohy</p>
<p>Geometria a meranie Premena jednotiek dĺžky Trojuholník a kružnica</p>	<p>Premeny jednotiek dĺžky</p>	<p>Vedieť riešiť nepriamo sformulované úlohy. Riešiť slovné úlohy zamerané na kombinatoriku, rozvíjať logické kombinatorické myslenie</p>	<p>Vlastiveda</p>	<p>Žiak vie riešiť nepriamo sformulované úlohy. Rieši slovné úlohy zamerané na kombinatoriku.</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Pravdivostná hodnota výroku Diagramy</p>	<p>Finančná gramotnosť</p>	<p>Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Žiak vie vytvoriť stĺpcový diagram na základe jednoduchých údajov z prostredia triedy.</p>	<p>OSR</p>	<p>Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodniť pravdivosť – nepravdivosť výroku. Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov.</p>
<p>Opakovanie</p>	<p>Numerácia</p>	<p>Násobenie a delenie v obore</p>	<p>Vlastiveda</p>	<p>Vedieť vypočítať všetky</p>

<p>učiva 4. ročníka</p>	<p>v obore do 10 000</p>	<p>násobilky, písomné násobenie. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 Žiak ovláda násobenie a delenie v obore násobilky aj mimo neho Žiak ovláda sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p>		<p>typy príkladov na násobenie a delenie, ovládať algoritmus písomného násobenia. Vedieť sčítavať a odčítavať čísla do 10 000 písomne, jednoduché typy pamäti.</p>
--------------------------------	--------------------------	---	--	--

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete matematika sa vykonáva klasifikáciou.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slov. úl.), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania. Vedomosti overujeme písomnými prácami, didaktickými testami a ústnymi odpoveďami.

Informatická výchova – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika, a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás** (dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení

najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT)

- **Komunikácia prostredníctvom IKT** (využitie nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií)
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** (základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT)
- **Princípy fungovania IKT** (popis a pochopenie mechanizmov informačných a komunikačných technológií)
- **Informačná spoločnosť** (etické, morálne a spoločenské aspekty informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík)

Z prierezových tém sa v predmete realizujú najmä *Osobnostný a sociálny rozvoj* (bezpečnosť na internete, zásady správania na internete...), *Ochrana života a zdravia* a *Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*.

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania informatiky prebieha v špecializovaných učebniach

Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať :

s informáciami, ktoré budú schopní

- prezentovať v pútavej forme,
- podať vo forme prezentácie,
- overovať a hľadať zdroj,
- preposielať ďalej vo forme pošty či okamžitej správy,

s IKT, pomocou ktorých

- spoznajú presné určenie a parametre jednotlivých komponentov

- pochopia princípy programovania a algoritmickej

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **komunikačnej kompetencie** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj využívania IKT pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet, diskusné skupiny, maily)
- správne interpretovať získané fakty

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- efektívnu prácu s počítačom a Internetom,
- skupinovú prácu na diaľku,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k riešeniu problémov** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému, hľadať ich zhodné, podobné a odlišné znaky,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégia vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Informácie okolo nás	<p>metódy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačno-receptívna metóda – úvod do nových tematických celkov (fakty, názvy, termíny, postupy...) • Reprodukčná metóda – zručnosti a návyky (aplikovanie pojmov, vzťahov, zákonov, teórií...) 	<p><i>metodické formy:</i> rozprávanie, objasňovanie, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia</p>
Princípy fungovania IKT		
Komunikácie prostredníctvom IKT		
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie		
Informačná spoločnosť		

	<ul style="list-style-type: none"> • Problémový výklad • Heuristická metóda • Výskumná metóda <p>Konkretizácia Metóda výkladu, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh</p>	<p>úloh, samostatné štúdium</p> <p><i>sociálne formy:</i> frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie</p> <p><i>organizačné formy</i> vyučovacia hodina, projekty, domáca práca</p>
--	--	---

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Informácie okolo nás	<p>Navrátil, P.: <i>Informatika a výpočetní technika</i> KOMPENDIU M: Computer Media, 2006</p> <p>J., Řezníček, P.: <i>Informatika pro základní školy 1.</i> Praha: ComputerPress, 2004. <i>Microsoft Office Powerpoint – Základní dovednosti.</i> Brno: ComputerPress 2004</p>	<p>Dataprojektor PC s pripojením na internet, fotoaparát, tlačiareň, skener mobil</p>	<p>fotografie, ppt prezentácie</p>	<p>www.infovek.sk www.google.sk www.wikipedia.sk</p>

Princípy fungovania IKT	Navrátil, P.: <i>Informatika a výpočetní technika</i> KOMPENDIU M: Computer Media, 2006	Dataprojektor PC s pripojením na internet, tlačiareň, skener, reproduktory	ppt prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk www.wikipedia.sk
Komunikácia prostredníctvom IKT	Navrátil, P.: <i>Informatika a výpočetní technika</i> KOMPENDIU M: Computer Media, 2006 ,J.,Řezníček, P.: <i>Informatika pro základní školy 1.</i> Praha: ComputerPress, 2004.	Dataprojektor PC s pripojením na internet	ppt prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk www.wikipedia.sk www.icq.com www.msn.com www.miranda-im.org www.meebo.com www.pokec.sk
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Pecinovský, R., Vácha, J.: <i>BALTÍK - učebnice programování nejen pro děti.</i> Uherské Hradiště, SGP Systems, 2000. Blaho, A., Kalaš, I. – I. <i>Zošit z programování</i> a. Bratislava: SPN 2005	Dataprojektor PC s pripojením na internet,	ppt prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk http://www.sgpsys.com http://www.imagine.infovek.sk http://user.edi.fmph.uniba.sk/tomcsanyiova/ImagineTutorial/index.html
Informačná spoločnosť		Dataprojektor PC s pripojením na internet,	ppt prezentácie	www.infovek.sk www.google.sk www.zbierka.sk www.ifpi.sk http://www.minv.sk/

Tematický výchovno – vzdelávací plán z informatickej výchovy pre 4.ročník ZŠ				
Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ (1h)	Osvojiť si bezpečnosť pri práci.	Bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni. Správne sedenie pri PC. <i>(Nástenka do počítačovej učebne.)</i>	OSR Slovenský jazyk	Zvýšiť vedomie ochrany zdravia svojho, aj svojich spolužiakov. Zoznámiť sa so základnými pravidlami práce na internete.
2. PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT (1h)	Zopakovať základné vedomosti o počítači.	Zopakovať základné časti počítača, prídavné zariadenia, ukladanie dokumentov. <i>(Prezentácia o častiach počítača, PL)</i>	Matematika OZO	Poznať základné časti počítača – monitor, myš, klávesnica, prídavné zariadenia. Za pomoci učiteľa vedieť použiť tlačiareň a skener. Vedieť uložiť dokument.
3. INFORMÁCIE OKOLO NÁS PRÁCA S GRAFIKOU (5h)	- Kresliť v rôznych programoch, tematické obrazy k sviatkom, výročiam, pohľadnice, pozdravy. - Osvojiť si zručnosti pri tvorbe ilustrácie rozprávky, návrhu obalu na knihu,, reklamy. - Vedieť vytvoriť maľované čítanie, tapety, koláž, maľbu,	Spustenie programu. Opakovanie základných nástrojov grafického editora. <i>(GCompris, RNA, Skicár, Sebran, www.Kerpoof.com)</i> Využitie počítačovej grafiky v rámci medzi predmetových vzťahov. <i>(RNA, Skicár, GCompris)</i> Detský grafický editor. <i>(RNA, Textáček, Skicár, softvér Maľované čítanie)</i>	MDV Slovenský jazyk Vlastiveda	Získať zručnosti pri práci s grafickou aplikáciou. Vedieť používať výber oblasti, presunutie, kopírovanie, zmena veľkosti, zrušenie oblasti. Digitalizovať grafickú informáciu, vedieť používať

	<p>kresbu obrázka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojiť si prácu s digitálnou fotografiou, dokresľovanie, koláž. - Osvojiť si prácu s digitálnou fotografiou, dokresľovanie. - tvorba pozdravu pre mamičky - projekt moje mesto 	<p>Fotografia spolužiaka, dotváranie. (Program Irfan View)</p> <p>Ľubovoľná fotografia, dotváranie. (Program Irfan View)</p>		<p>tlačiareň, skener.</p> <p>Zapnúť a vypnúť fotoaparát, odfotiť objekt. Vytvoriť koláž nástrojmi výber, kopírovanie, prílepenie.</p> <p>Dokresliť fotografiu v grafickom editore, doplniť text.</p>
<p>4. PRINCÍP FUNGOVANIA IKT (1h)</p>	<p>Získať zručnosti pri práci s počítačom.</p> <p>-projekt skanzemy na Slovensku</p>	<p>USB, CD, DVD – ukážka, rozdiel Ikona, program, súbor, pomenovanie súboru. Vytváranie priečinku, ukladanie do priečinku</p>	<p>Vlastiveda TBZ</p>	<p>Nadobudnúť prvé skúsenosti so súbormi, programami a priečinkami.</p>
<p>5. INFORMÁCIE OKOLO NÁS PRÁCA S PRÍBEHOM (2h)</p>	<p>Vedieť vytvoriť komix</p> <p>Vedieť vytvoriť príbeh</p>	<p>Plánovanie a zostavovanie komixu. www.rexik.zoznam.sk</p> <p>Plánovanie a zostavovanie príbehu. (WordPad , WordArt)</p>	<p>Slovenský jazyk</p>	<p>Vedieť vytvoriť komix</p> <p>Vedieť vytvoriť príbeh</p>
<p>6. INFORMÁCIE OKOLO NÁS PRÁCA S GRAFIKOU (2H)</p>	<p>Osvojiť si zručnosti pri tvorbe animácií.</p> <p>Vedieť vytvoriť animácie</p>	<p>Záber, animácia, postupnosť záberov, prehrávanie, zrušenie záberu (RNA)</p> <p>Fáza, animácia, postupnosť, nastavenie, prehrávanie, zastavenie. (RNA)</p>	<p>MUV</p>	<p>Vytvoriť animáciu v grafickom editore, prehrať ju a zastaviť, nastaviť rýchlosť prehrávania.</p> <p>Nastaviť počet fáz , vytvoriť animáciu kombinovaním obrázka a statického pozadia.</p>
<p>7. INFORMÁCIA OKOLO NÁS</p>	<p>Vedieť sa „hrať“</p>	<p>Prehrávanie zvukov,</p>		<p>Nahrávať a prehrávať zvuky,</p>

<p>PRÁCA S MULTIMÉDIAMI (3H)</p>	<p>so zvukmi.</p> <p>Vedieť sa „hrať s rytmom.</p> <p>Získať zručnosti s prehrávaním videa.</p>	<p>hlasitosť, zvukové efekty. (<i>Audacity</i>)</p> <p>Melódia, postupnosť zvukov, tóny, hudobné nástroje (www.infovekacik.sk)</p> <p>Film, video, prehrávač, spustenie, zastavenie.</p>		<p>meniť hlasitosť, pridať zvukové efekty.</p> <p>Komponovať (na úrovni hrania sa s notami, rytmom). Oboznámiť sa s nástrojom na prehrávanie videa.</p>
<p>8. POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE (3H)</p>	<p>Vedieť nájsť správne postupy riešenia.</p> <p>Osvojiť si jednoduché algoritmy.</p> <p>Oboznámiť sa a nájsť správne riešenie pri logických hrách.</p>	<p>Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí. (<i>softvér Panák, Kartičky, Mravec Filip</i>)</p> <p>Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (<i>softvér Stromy, Váženie</i>)</p> <p>Nájsť a opraviť chybu v návode, zoradiť kroky návodu v správnom poradí. (<i>Hry: Vlk, koza, kapusta, Misionári</i>)</p>	<p>MDV Prírodoveda</p>	<p>Riešiť jednoduché problémy, navrhnuť postup riešenia.</p> <p>Postupovať podľa návodu, vytvoriť jednoduchý návod.</p> <p>Postupovať podľa návodu, vytvoriť jednoduchý návod, hľadať chybu, hrať hry.</p>
<p>9. INFORMÁCIE OKOLO NÁS PRÁCA S TEXTOM (3H)</p>	<p>Vedieť správne napísať list pre spolužiaka.</p> <p>Osvojiť si tvorbu ozdobných nápisov.</p> <p>Zvládnuť prepis básne, textu.</p>	<p>Vety, označenie textu, formátovanie textu (farba písma, veľkosť, typ písma, centrovanie). (<i>WordPad, WordArt, Textúčik</i>)</p> <p>Diplomy, pozvánky, plagáty. (<i>WordArt</i>)</p> <p>Formátovanie textu na elementárnej úrovni.</p>	<p>RLK</p>	<p>Porozumieť textovej informácii na úrovni viet.</p> <p>Vedieť používať WordArt.</p> <p>Porozumieť textovej informácii v kombinácii s obrázkami.</p>
<p>10. KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT (4H)</p>	<p>Vedieť pracovať s webom.</p>	<p>Web - písanie adresy, prehliadač, stránka, adresa webovej stránky.</p>	<p>Slovenský jazyk OSR</p>	<p>Zoznámiť sa s web stránkou.</p> <p>Porozumieť</p>

	<p>Poznať školskú stránku, detské internetové časopisy.</p> <p>Zvládnuť e-mailovú komunikáciu.</p> <p>Vedieť si správne vybrať hru na internete. -hľadanie informácii na školskej stránke</p>	<p>Školská stránka, odkazy, používanie detského internetového časopisu. (www.bublina.sk, www.alik.cz, www.fifik.sk)</p> <p>Posielanie, prijímanie e-mailov, etiketa, e-mail, predmet správy, zmazanie e-mailu.</p> <p>Vzdelávacie hry na internete. (www.onlinehry.sk, www.smejo.info.sk)</p>		<p>odkazom, vedieť sa pohybovať po stránkach.</p> <p>Naučiť sa používať elektronickú poštu, dodržiavať zásady písania e-mailu.</p> <p>Pochopiť možnosti využitia internetu ako zdroja vzdelávania a zábavy.</p>
11. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ (4H)	<p>Osvojiť si ochrana súkromia, riziko, bezpečnosť.</p> <p>Poznať čo je autorské právo, porušovanie práva, zdroje.</p> <p>Pochopiť - počítače na učenie sa, počítače na hranie sa, počítače pre umenie.</p> <p>Osvojiť si zručnosti pri správnych počítačových hrách. -mailové adresy a hesla</p>	<p>Oboznámenie sa s rizikami spojenými s prácou s internetom. (www.ovce.sk, www.ovecky.sk, www.zodpovedne.sk)</p> <p>Oboznámenie sa s pojmom autorské práva.</p> <p>Úlohu a význam počítačov v živote ľudí a spoločnosti. (www.autoskolak.sk)</p> <p>Správny výber počítačovej hry, pomoc kamarátovi. (www.duplo.lego.com,)</p>	ENV Matematika	<p>Zoznámiť sa so základnými pravidlami práce na internete.</p> <p>Spoznať dôležitosť týchto pojmov.</p> <p>Spoznať možnosti a uplatnenie počítačov v živote.</p> <p>Samostatne si vedieť spustiť hru.</p>
12. POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE (2H)	<p>Osvojiť si prácu v štvorcovej sieti, pohyb v sieti, vypĺňanie.</p>	<p>Vypĺňanie štvorcovej siete podľa kritérií. (softvér <i>Pexeso, Domino</i>)</p>	OZO	<p>Chápať pravidlá a obmedzenia, hľadanie riešenia.</p>

	Poznať príkaz, vykonávanie príkazu.	Úlohy na príkazy hore, dole, vpravo – vľavo (v priamom režime). (softvér Živý obraz, Izy Logo)		Pracovať, vyjadrovať sa, popisovať návod pomocou obmedzenej množiny slov.
13. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ (2H)	Osvojiť si bezpečnosť na internete, pochopiť pravidlá. Chápať prácu na internete okrem iného aj ako súhrn pravidiel.	www.bezpecnenainternete.sk www.bezpecnenainternete.sk http://www.zachranari.sk/	DVA	Osvojiť si a pochopiť pravidlá bezpečnosti na internete. Pochopiť, osvojiť si pravidlá a vedieť správne poradiť pri práci na internete.

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Predmety – pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvdelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,

- pestovaniu a ošetrovaní základných druhov rastlín,
 - získavaní všeobecne využiteľných pracovných skúseností,
 - využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
 - naučení sa pracovať v tíme,
 - poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.
- Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k: ŠVP,
- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
 - vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
 - autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postojú a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
 - chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebvzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
 - orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
 - k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
 - k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

OBSAH PREDMETU

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických celkov:

- 1. Tvorivé využitie technických materiálov**
- 2. Základy konštruovania**
- 3. Starostlivosť o životné prostredie**
- 4. Stravovanie a príprava jedál**
- 5. Ľudové tradície a remeslá**

Použitá literatúra:

Kožuchová M a kol.: Pracovné vyučovanie pre 4. ročník ZŠ. 2003

Honzíková, J.: Pracovní činnosti na 1. stupni ZŠ. 2000

Matejček, T.: Příručka pro základní školy a střediska ekologické výchovy. 2007

Logman, D.: Pestujeme izbové rastliny 1. 2006

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z pracovného vyučovania pre 4.ročník**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
1.TVORIVÉ VYUŽITIE TECHNICKÝCH MATERIÁLOV	Poznávať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením. Hodnotiť výsledok svojej práce. Prostredníctvom technických činností realizovaných samostatne i v kolektíve chápať význam technickej záujmovej činnosti a do tejto sa zapájať.	Poznávanie vlastnosti materiálov: -papier a kartón /strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie/ -textil /navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, základné stehy, zhotovenie výrobku podľa strihu/ -dRLKo /skúmanie vlastností dRLKín, kombinovanie dRLKín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie/.	MDV Vlastiveda TBZ	Žiak vie: Rozoznať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním, pracovať s nimi. Vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi, vytvárať estetické prostredie. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.
2. ZÁKLADY KONŠTRUOVANIA	Efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť prácu v kolektíve, pomáhať a akceptovať názorové odlišnosti. Rozvíjať poznanie, že produktívna práca je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti. Využívať techniku vo svoj	-konštrukcie okolo nás /skúmanie konštrukcií okolo nás a ich význam pre človeka, mosty, buDVAY.../ -elektrický obvod , zdroje elektrickej energie /jednoduchý elektrický obvod, zdroje elektrickej energie, šetrenie elektrickou energiou/ -technické komunikačné prostriedky /telefón, fax, PC/ -technika v doprave	Prírodoveda TBZ OZO	Žiak vie: Vysvetliť základné symboly pri technickom náčrte, urobiť technický náčrt. Rozlíšiť základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií, význam mostov, konštruovať mosty, navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického a estetického. Rozlíšiť pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič, vodivé a nevodivé

	<p>prospech i v prospech iných, osvojiť si potrebné poznatky a zručnosti významné pre možnosť spoločenského uplatnenia sa a pre ďalšiu voľbu vlastného profesijného zamerania.</p>	<p>/doprava, dopravné prostriedky, technické vybavenie bicykla/</p>		<p>materiály. Zostaviť funkčné elektrické obvody podľa návodu. Zistiť technický stav vlastného bicykla, urobiť jednoduchú údržbu, používať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli.</p>
<p>3. STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE</p>	<p>Pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia. Význam zeleniny pre zdravú výživu, hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny. Význam pokusov a pozorovaní z hľadiska pochopenia nových poznatkov, objavovania súvislostí. Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre skrášľovanie okolia, oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou. Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním.</p>	<p>-črepníkové rastliny a životné prostredie / poznávanie, odborné pomenovanie, ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín/ -poznávanie úžitkových rastlín /zatriedenie do pestovateľských skupín, význam zeleniny pre zdravie a výživu/ -pokusy a pozorovania /význam vody, tepla a svetla pre rastliny, klíčenie semien – hrach-stonkové a koreňové odrezky/ -pestovanie vonkajších okrasných rastlín /poznávanie – letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky/ -rez a úprava kvetín do váz /aranžovanie do váz, kytic/</p>	<p>Slovenský jazyk ENV DVA</p>	<p>Žiak vie: Využívať kútik živej prírody na pestovateľské činnosti, pomenovať a poznať viac druhov črepníkových rastlín, regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, poznať spôsoby rozmnožovania rastlín, zasadiť ich do črepníka. Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien, poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby, založiť jednoduché pokusy, zaznamenávať objektívne výsledky, pozorovania. Poznať 5 druhov vonkajších rastlín, zaradiť ich do pestovateľských skupín, pomenovať náradie. Používať základné</p>

				pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu.
4. STRAVOVANIE A PRÍPRAVA JEDÁL	Naučiť sa vhodne správať pri stolovaní, dodržiavať pravidlá spoločenského správania, poskytnúť alebo zabezpečiť pomoc pri úraze. - príprava receptu	-technika v kuchyni /význam/ -základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti -výber, nákup a skladovanie potravín /potraviny rastlinného pôvodu, živočíšneho, typické potraviny v iných krajinách, v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje pre spotrebiteľa, príprava jednoduchého jedla, príprava narodeninovej torty, stolovanie/.	Prírodoveda Matematika OSR RLK	Žiak vie: Pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie, samostatne pripraviť jednoduchý pokrm, udržať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce, vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.
5. ĽUDVÁĚ TRADÍCIE A REMESLÁ	Poznať vlastné kultúrne zvyky a tradície, iných národov, národnostných skupín. Rozvíjať kreativitu pri zhotovovaní produktov. Projekt tradície u nás doma a rodinné zvyky	-skúmanie vlastnej kultúry /objavovať vlastnú kultúru a iné kultúry v oblasti ľudových tradícií/ --tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami /vytvorenie vlastných ozdôb, uvažovanie o význame sviatkov/ -spoznávanie ľudových remesiel /základné ľudové remeslá, ktoré sa vyskytovali v minulosti/.	Vlastiveda Výtvarná výchova MUV	Žiak vie: Význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry Vianoc a Veľkej noci. Zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pomenovať jedno remeslo v regióne.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Predmety – výtvarná výchova
hudobná výchova

Výtvarná výchova – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné

činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Metodické východiská predmetu

Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry.

Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých pRLKažuje kognitívny cieľ.

Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania. ŠVP, Výtvarná výchova

b) v témach /námetoch zobrazovania, ktoré vnímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarities, procesy...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch iných ľudí),
- kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (Prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom

zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

c) v **reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyka a vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, pRLKažne kognitívnymi predmetmi.

Obsah predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke

vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka (v tabuľke zvislý rad) umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne – označené ako a), b).

V metodickej prílohe osnov sú k jednotlivým metodickým radom vypracované vzorové úlohy, mali by však slúžiť ako nezáväzná inšpirácia pre učiteľov. Okrem navrhovaného priebehu úlohy obsahujú možné motivačné a námetové východiská, navrhovanú techniku (pokiaľ nie je predmetom edukačnej témy) a vyjadrujú ciele každej.

Edukačné témy zoradené do metodických radov

(*číslovanie edukačných tém zodpovedá ich zaradeniu v metodických radoch v metodickej prílohe osnov, ktoré zohľadňuje aj edukačné témy odporúčané do školského vzdelávacieho programu)

Metodické rady	edukačné témy / výtvarné problémy			
1. výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	1.1. škvrna a tvar /vyhľadávanie a dopĺňanie	2.1. línia /hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom	3.1. plošné geometrické tvary /figúra, vecné zobrazenie, zobrazenie z geometrických tvarov	4.1. bod /hravé činnosti s bodmi
	1.2. obrys /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov		3.2. priestorové geometrické tvary /3D objekt z geometrických tvarov	4.2. šrafúra, tieň/buDVAanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami /predmetná kresba
	1.3. farba /lokálny tón, zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou	2.3. farba, výraz farby	3.3. farba /zosvetľovanie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb, /tóny sivej farby	4.3. farba /farebné kontrasty: teplá – studená, tmavá – svetlá, doplnkové farby

2. výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	1.4. plocha a tvar /vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre	2.4. kompozícia -umiestňovanie vo formáte	3.4. tvar /komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov /kumulácie tvarov	4.5. výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení / základy proporčnosti v kresbe
	1.5. vytváranie kompozície /z tvarov písmen	2.6. rytmus a pohyb /arytmia a nehybnosť	3.6. mierka /zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách	4.6. výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení /základy proporčnosti v modelovaní
	1.6. uvedomenie si formátu	2.7. symetria a asymetria /tvarov, farieb, plôch (objektov)		
	1.7. mierka: zmenšovanie a zväčšovanie predmetných tvarov			
3. podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy	1.8. akčná maľba /gesto, škvrna	2.9. land art /výtvarné hry v krajine	3.8. paketáž /tvar ako obal	4.8. impresionizmus, /krajinomaľba /krajina ako ťaner /variácie krajiny v rôznych atmosférach
		2.10. surrealizmus /fantastický portrét /použitie surrealistickej metódy	3.9. materiálový reliéf /otláčanie do hliny, odlievanie do sádry	
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	1.11. inšpirácia pravekým umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi /alt.: inšpirácia umením	2.11. inšpirácia archaickými písmami /hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda...	3.11. inšpirácia gréckym umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi	4. 11. inšpirácia umením d'alekého východu (Čína, Japonsko), /papierový objekt, kaligrafia

5. podnety fotografie		2.12. koláž /montáž z fotografií	3.12. dopĺňanie častí fotografie /kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou	
6. podnety filmu a videa	1.13. pohyblivý obraz /akcia a atrakcia	2.13. filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	3.13. priestor filmu, rám, filmová scénografia	4.13. filmový trik, kulisa
7. podnety architektúry		2.14. architektúra ako skladačka /stavebnica, stavba konštrukcia; zodpovednosť a hra	3.14. výraz architektúry /architektonický výraz a prostredie / mimikry, historické a pamiatky. prostredie	4.14. antropo- (zoo-, fyto-) morfná architektúra
8. podnety dizajnu	1.16. dizajn a ľudské telo /telo a jeho doplňky, maska		3.15. grafický dizajn /symbol, znak	4.15. dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami
				4.16. dizajn inšpirovaný slovom (názvom)
9. podnety tradičných remesiel			3.17. bábkarstvo /tvorba bábok	
10. elektronické médiá		2.18. hry s písmom a s textom na počítači	3.18. kreslenie prostredníctvom počítača	4.18. maľovanie prostredníctvom počítača
11. porovnávacie , kombinačné a súhrnné cvičenia	1.19.poznávanie a porovnávanie rôznych médií	2.19. triedenie /zobrazenie predmetov podľa kategórií/porovnávanie		4.19. syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície (krajiny a zátišia, prípadne

				portrétu)
		2.20. miešanie (hybridácia) tvarov /zvierat a vecí		4.20. možnosti zobrazovania motívu / odklon od schém
12. podnety hudby	1.21. výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby			4.21. hudba ako obraz tónov, farebné tóny, farebné stupnice
13. synestetické podnety	1.22. hmat /tvar, povrch, vo vzťahu navzájom a k motívu	2.22. hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite		
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta		2.23. a) podnety prvouky: časti tela možnosť spojiť s edukačnými úlohami 2.19. a 2.20	3.23. a) podnety prírodVEdy: zmeny látok a ich výtvarné využitie	4.23. a) podnety vlastivedy: mapa ako výtvarných prejav
15. tradícia a identita /kultúrna krajina	1.24. výtvarná reakcia na prostredie školy			4.24. výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce
16. škola v galérii /galéria v škole	1.25. portrét v galérii /výraz tváre		3.25. atribúty ikonografie /čo znamená moje meno	
17. výtvarné hry				

Cieľové kompetencie

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje.

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti

– formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné

tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladat' tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,

- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

– technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

– mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti –

motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,

- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Poznámky

- Pri používaní IKT (tematický rad: Podnety elektronických médií) odporúčame triedu deliť na 2 skupiny.
- Organizácia činnostného vyučovania vyžaduje väčšie časové jednotky ako 45 min., z toho dôvodu je optimálne v školskom vzdelávacom programe navýšiť hodinovú

dotáciu.

- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do dvojhodinových celkov, prípadne do spoločných projektov s inými predmetmi.
- K učebným osnovám je vydaná metodická príloha s rozvedenými metodickými radmi, ktoré nie sú záväzné, majú charakter inšpiračného materiálu pre učiteľa. Expozičný, pracovný a demonštračný vizuálny materiál sa nachádza na edukačnom DVD (príloha učebníc VV).
- V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaraďovať do vyučovania v poradi ako aj v časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.
- Predmet VV je klasifikovaný na vysvedčení známami. Metodika hodnotenia je rozpracovaná v metodickej prílohe.

Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu predmetu

Výtvarná výchova na základnej škole

V rámci novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ, zavádzame v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známami.

V súvislostiach civilizácie, v ktorej žijeme, hrá hodnotenie dôležitú úlohu. Predstavuje spätnú väzbu prostredia, ktorá symbolizuje jeho názor na kvalitu a význam hodnoteného faktu. Týmto aktom zároveň zaraďuje hodnotený fakt medzi veličiny, ktoré stojí za to hodnotiť, ktoré sú pre dané prostredie (spoločnosť) hodnotou. Myšlienka nehodnotiť výchovy vychádzala – podľa nášho názoru – z mylnej predstavy, ktorá redukovala hodnotenie na kvantitatívne meranie výkonu. To, samozrejme, nie je možné uplatniť na etické postoje, oblasť názorov o svete, tvorivosť ani estetické posudzovanie. Oblasť prežívania, interpretácie sveta a umeleckého vyjadrovania predstavuje hodnoty, ktoré sú v takej miere viazané na individuálne vlastnosti a podmienky jednotlivca, že možnosť ich kvantifikácie a objektivizácie je obmedzená. Napriek tomu, citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie týchto hodnôt je pre ich nositeľa a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité. Proces hodnotenia je podstatnou súčasťou výchovy aj vzdelávania.

Nehodnotenie predmetu, resp. uvedenie vo vysvedčení slovom absolvoval, znamená vzdať sa dôležitého výchovného aspektu vzdelávania. Nehodnotenie predmetu môže tiež znamenať v očiach žiaka i verejnosti, že ide o predmet, v ktorom nedochádza k buDVAaniu zásadných osobnostných hodnôt, predmet doplnkový, ktorý len dopĺňa dôležité formálne predmety.

Hodnotenie každého predmetu je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácií skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci sebayjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný

vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov.

Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Formy hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Školy najmä v prvom ročníku primárneho vzdelávania používajú rôzne formy hodnotenia. Odporúčame hodnotenie výtvarnej výchovy na ZŠ primerane zosúladiť so spôsobom hodnotenia ostatných predmetov.

Hodnotíme (od 2. ročníka)škálou od 1 do 5, pokiaľ škola nepoužíva na hodnotenie iný systém (slovné hodnotenie a pod.). Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytl žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Odporúčame však, aby žiak bol hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Kritériá hodnotenia

Učiteľ má brať ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, seba projekciou, záujmami a intímny svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka. Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá. Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o seba vyjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a

- vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
 - cieľavedomosť riešení,
 - záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
 - schopnosť spolupracovať,
 - schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;
- b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:**
- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
 - formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
 - mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
 - mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
 - mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);
- c) priebeh získavania vedomostí:**
- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
 - **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
 - **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;
- d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.**

**Tematický výchovno – vzdelávací plán
z výtvarnej výchovy pre 4.ročník**

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk – základné prvky výtvarného vyjadrovania	Rozvíjať predstavivosť a fantáziu, výtvarný jazyk. Budovať tvar a priestor. Využívať farebné kontrasty. Používať významové kontrasty motívov, kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania.	Bod Šrafúra, tieň Farba	Matematika MUV OSR	Žiak vie: Používať výtvarný jazyk, - hravé činnosti s bodmi, -budovať tvar a priestor linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami /predmetná kresba/. -využívať farebné kontrasty /teplá – studená, tmavá – svetlá/, doplnkové farby
Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície	Získať poznatky o princípoch impresionistickej maľby, znalosť vybraných	Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení Výstavba proporcií	RLK Vlastiveda Matematika	Žiak vie: Používať základy proporčnosti v kresbe, základy

	<p>charakteristických diel týchto smerov. Vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys s nárokom na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov /detailov/ a spontánny výraz.</p>	<p>a tvarov v priestorovom vyjadrení Impresionizmus</p>		<p>proporčnosti v modelovaní.</p>
<p>Podnety výtvarného umenia</p>	<p>Poznať výtvarné metódy a štýly. Podnety výtvarného umenia. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia krajín ďalekého východu.</p>	<p>Krajinomalba Zátišie Inšpirácia umením ďalekého východu</p>	<p>MDV CD a videokazety</p> <p>ENV</p>	<p>Žiak vie: Vytvoriť variácie krajiny v rôznych situáciách, variácie svetla, farby, materiálov, papierový objekt, kaligrafia / Čína, Japonsko/ Napodobniť techniku a materiály.</p>
<p>Podnety filmu a videa</p>	<p>Využiť podnety filmu, videa, architektúry, dizajnu, netradičných architektonických diel, elektronických médií. Hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom. Hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.</p>	<p>Film Filmový trik, kulisa</p> <p>Podnety architektúry Antropo- /zoo-, fyto-/ morfná architektúra</p> <p>Kreslenie prostredníctvom počítača</p> <p>Podnety dizajnu Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi</p>	<p>MDV DVA Slovenský jazyk</p>	<p>Žiak vie: Filmová scénografia, určiť a vyjadriť historické prostredie, vytvoriť symbol, znak. Vytvoriť výtvarnú prácu na počítači.</p> <p>Použiť organické tvary a telesné funkcie, inšpirovať sa tvarom alebo názvom.</p>
<p>Podnety rôznych oblastí</p>	<p>Využiť podnety z rôznych oblastí poznávania sveta. Zvládnuť základné operácie</p>	<p>Poznávanie sveta Elektronické média Hudby Tradícia a identita</p>	<p>TBZ Vlastiveda Informatická výchova</p>	<p>Žiak vie: Použiť na výtvarné využitie mapu ako výtvarný prejav, -maľovať</p>

Škola v galérii	na počítači. Použiť vedomosti o krajine svojho okolia, obce a ich vizuálnych a estetických kvalitách vo svojej práci.ň -projekt môj kraj	Atribúty, ikonografie		prostredníctvom počítača, -použiť hudbu ako obraz tónov, -vytvoriť monument obce.
Porovnávacie súhrnné a kombinačné cvičenia	Použiť základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch.	Syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície. Možnosti zobrazovania motívu.	ENV	Žiak vie: Namaľovať krajinu, zátišie alebo portrét -odkloniť sa od schémy.

Hudobná výchova – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne , spolu 30 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hravých činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú v nich záujem o elementárne muzikovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. Posilňuje ich vrodené prirodzené predpoklady a sklony k hravosti, spontánnosti, ich schopnosť údivu a očarenia, celostnosť ich vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Vedie ich k uvedomeniu a rozlišovaniu mravných a estetických hodnôt, k otvorenosti a tvorivosti. Hudobná výchova formuje mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole, posilňuje ich pozitívny vzťah k prírode, ku všetkým prejavom života, napomáha k ich socializácii v kontexte regiónu i celej spoločnosti.

Vo štvrtom ročníku sa postupne prehľbuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- o prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- o poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva

Úlohou HV je maximálne využiť špecifické možnosti predmetu: aktivizovať tvorivé sily, formovať emocionálnu a rozumovú stránku žiakov, získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov. Hudobné činnosti naďalej dávajú možnosť žiakovi aktívne sa stretávať s hudbou, sú rozhodujúcimi prostriedkami rozvíjania hudobnosti žiakov. Majú nezastupiteľnú funkciu aj preto, lebo zásluhou ich rozmanitosti dostávajú žiaci možnosť seberealizácie, experimentovania, spájajú hudbu so slovom, pohybom, s hrou na detských hudobných nástrojoch.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je prehľbovať počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby hudba a vlastné hudobné prejavy prinášali radosť a možnosť seberealizácie; formou reprodukcie a elementárnej produkcie hudby skvalitňovať úroveň ostatných hudobných činností; vytvárať podmienky hudobného vzdelávania žiakov; obohatiť estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti; hravou formou postupne vštepovať žiakovi elementárne hudobné vedomosti; hudobnými aktivitami posilňovať socializáciu žiaka v kolektíve a jeho motiváciu k samostatnému predmetu; poznaním slovenského zvykoslovie, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi minulej a súčasnej podoby získať základy národnej identity a vlastenectva; postupným poznávaním umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

sociálne komunikačné spôsobilosti (kompetencie):

- dokázať určitý čas sústredne načúvať;
- náležite reagovať a vyjadriť svoj názor;
- vyjadrovať sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti;
- vedieť samostatne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálne úroveň zrakovo-motorickej koordinácie);
- rozumieť bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokázať na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností;
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptovať a rešpektovať kultúrne odlišnosti detí a dospelých
- správať sa v skupine podľa spoločenských noriem a pravidiel.

spôsobilosť učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení

osobné sociálne a občianske spôsobilosti

- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb

spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania
	Metódy a formy práce
Vokálno – intonačné činnosti	imitačná , intonačná, vokálno- intonačná, kombinovaná metóda, indukcia, dedukcia, pozorovanie, problémové, tvorivá dramatika, hudobný dialóg, samostatné objavovanie hudby hravé formy, improvizácia, aktivizačné a motivačné, upevňovanie vedomosti a zručnosti, precvičovanie a hodnotenie.
Inštrumentálne činnosti	imitačná , intonačná, vokálno- intonačná, kombinovaná metóda, indukcia, dedukcia, pozorovanie, problémové, tvorivá dramatika, hudobný dialóg, samostatné objavovanie hudby hravé formy, improvizácia, aktivizačné a motivačné, upevňovanie vedomosti a zručnosti, precvičovanie a hodnotenie.
Hudobno – pohybové činnosti	imitačná , intonačná, vokálno- intonačná, kombinovaná metóda, indukcia, dedukcia, pozorovanie, problémové, tvorivá dramatika, hudobný dialóg, samostatné objavovanie hudby hravé formy, improvizácia, aktivizačné a motivačné, upevňovanie vedomosti a zručnosti, precvičovanie a hodnotenie.
Percepčné činnosti	imitačná , intonačná, vokálno- intonačná, kombinovaná metóda, indukcia, dedukcia, pozorovanie, problémové, tvorivá dramatika, hudobný dialóg, samostatné objavovanie hudby hravé formy, improvizácia, aktivizačné a motivačné, upevňovanie vedomosti a zručnosti, precvičovanie a hodnotenie.
Hudobno – dramatické činnosti	imitačná , intonačná, vokálno- intonačná, kombinovaná metóda, indukcia, dedukcia, pozorovanie, problémové, tvorivá dramatika, hudobný dialóg, samostatné objavovanie hudby hravé formy, improvizácia, aktivizačné a motivačné, upevňovanie vedomosti a zručnosti, precvičovanie a hodnotenie.

Učebné zdroje

Na podporu vyučovania a učenia žiakov sa využijú tieto učebné zdroje.

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Vokálno – intonačné činnosti	Hudobná výchova pre 4. ročník ZŠ	Magnetofón, PC Miniharmónium	inštrukčné média-akustické , textové, optické	internet
Inštrumentálne činnosti		Magnetofón, PC Miniharmónium	inštrukčné média-akustické, textové, optické	internet
Hudobno – pohybové činnosti		Magnetofón, PC Miniharmónium	inštrukčné média-akustické, textové, optické	internet
Percepčné činnosti		Magnetofón, PC	inštrukčné média-akustické, textové, optické	internet
Hudobno – dramatické činnosti		Magnetofón, PC	inštrukčné média-akustické, textové, optické	internet

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Hudobná výchova		Ročník: štvrtý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín	
Názov tematického celku/vrátane tém	Prierezové témy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia
Vokálne – intonačné činnosti (Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h – d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické dopĺňovačky.)	MUV MDV OSR RLK	Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie z nôt od h po d ² .	Žiak dokáže správne zaspievať 15 piesni, intonuje v durovej diatonike. Ovláda základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Spieva intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonuje v durovej diatonike + molový 5-akord, tvorí v tomto tónovom priestore. Rozlišuje durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vie zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Pozná a vie správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Pozná a správne realizuje hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovláda čítanie z nôt od h po d ² .
Inštrumentálne činnosti (Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.)	MUV OSR RLK	Vedieť tvoriť ostínatne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.	Žiak vie zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, vie zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.
Hudobno – pohybové činnosti (Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.)	MUV OSR RLK	Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazurku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- doby takt.	Žiak vie zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Dokáže pohybom správne reagovať na hudbu. Dokáže vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Dokáže taktovať 2- a 3- doby takt.
Percepčné činnosti (Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. Storočia podnes.)	MUV OSR RLK	Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.	Žiak podľa sluchu pozná minimálne 6 hudobných skladieb, dokáže vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval. Vie podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vie sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.
Hudobno – dramatické činnosti (Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden	MUV OSR	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami.	Žiak prežívaním modelových situácií pociťuje spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektuje

hudobno- celok)	dramatický	RLK	Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	názory iných a stojí si za svojimi riešeniami. Vie transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.
--------------------	------------	-----	---	---

Hodnotenie

Na hodine hudobnej výchovy žiakov neklasifikujeme známku ale slovným hodnotením. Je vhodné a žiaduce jednotlivcov slovné oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

Tematický výchovno – vzdelávací plán z hudobnej výchovy pre 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
Úvodná hodina	Opakovanie piesní z 3. ročníka	Opakovanie detských a ľudových piesní z 3. ročníka, rytmický sprievod pozostávajúci zo štvrtových, osminových a polových hodnôt.	OSR Vlastiveda	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať detské a ľudové piesne, podľa taktovania učiteľa a vedieť hrať jednoduché rytmické motívy.

Vybrané slová	opakovanie piesne	Slovenská detská pieseň, intonačno-rytmické cvičenie,	OSR Prírodoveda	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň,
Cip, cip cipovička	nácvik piesne	Slovenská detská ľudová pieseň, rozlišovanie štvrt'ovej, osminovej noty.	RLK Slovenský jazyk	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, poznať hodnotu štvrt'ovej, osminovej a polovej noty, rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte
Báseň	nácvik piesne	Pomlčka v notovom zápise, $\frac{3}{4}$ takt	OSR DVA	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, Dokázať určiť náladu piesne, vyvodíť charakteristické výrazové prostriedky taktovanie
Dievča, dievča, čože to máš	nácvik piesne		MDV Telesná výchova	Zvládnuť pri spievaní bodku pri note, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom
Čierne oči choďte spať	nácvik piesne	Slovenská ľudová uspávanka.	RLK Vlastiveda	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, dýchanie pri speve, náladu a výraz pri speve
Keď sa vlci zišli	počúvanie hudby	Počúvanie a rozbor skladby, tvorba Eugena Suchoňa, nálada, tempo, dynamika, hudobné nástroje	MDV Vlastiveda	Poznať kontrast v hudobnej skladbe, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu, pohybom správne reagovať na

				hudbu, rytmickým nástrojom zdôrazniť hudobnú myšlienku v počúvnej skladbe.
Parobská karička	nácvik piesne	Východoslovenský tanec, synchronizácia pohybu, 2/4 takt	ENV	Zvládnuť správne nasadenie tónu, rytmus, zdokonaľovať sa v technike
Išli tri panenky z Turca	nácvik piesne	Ľudová pieseň, bodka pri note, intonačné a rytmické cvičenie, rytmický sprievod a jednoduchý pohyb.	RLK	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom a rytmickým sprievodom, podľa sluchu odhaliť výrazové prostriedky.
Mobil		Detská moderná pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, rytmus, bodka pri note, pomlčky v notovom zápise	OSR Matematika	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, správne intonovať, rytmický sprievod – tlieskanie, plieskanie
Mesiace v roku	nácvik piesne zo série Škola hrou	Detská pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, pojem refrén, opakovacie znamienka /:	Vlastiveda DVA	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, pohybom správne správne reagovať na hudbu.
Keby mala rozum stonožka	nácvik piesne	Detská pieseň spojenie hudobno-dramatického prejavu rytmické a melodické doplnovačky	ENV	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za

				svojimi riešeniami.
Muzikanti co děláte	nácvik piesne	Moravská ľudová pieseň so žartovným podtónom , molová tónina	MUV– zvyky a tradície iných krajín	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, poznať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, vedieť tvoriť ostinátny sprievod.
Vianoce	Vianočné koledy - nácvik piesní na vianočnú besiedky, tanec a spev	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, zvonkohra, rytmický a melodický sprievod k piesni.	TBZ	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť zahrat' jednoduchý sprievod k piesni, detským nástrojom zdôrazniť náladu piesne.
Hymnické piesne Hymna SR	nácvik piesne, počúvanie hudby	Slovenské hymnické piesne Dynamika pri speve, piano, forte, mezzoforte,	OSR Vlastiveda	Vedieť zaspievať hymnu SR , poznať vznik hymny, jej autorov, pochopiť obsah hymnických piesní Aká si mi krásna, Kto za pravdu horí
Pred muziku verbunk chasa stojí	nácvik piesne	Slovenská pieseň s nárečím Pieseň súčasných autorov, reťazová hra, refrén, noty c, d, e, f, g, a, c".	RLK	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, výslovnosť nárečových slov, poznať ich význam
A vy, páni muzikanti	nácvik piesne	Slovenská pieseň, krátke intonačné a rytmické cvičenia, spev na jednom tóne	OSR Telesná výchova	Správna intonácia pri speve, dodržiavanie rytmických hodnôt nôt nachádzajúcich sa v notovom zápise
Ket' komára ženili	nácvik piesne - deň	Slovenská ľudová pieseň, intonačné	RLK	Poznať a správne realizovať hodnoty

	matiek	a rytmické cvičenia, noty, ostinátny sprievod k piesni		nôt vyskytujúcich sa v piesňach, intonovať podľa fonogestiky, vedieť tvoriť ostinátne sprievody k piesni.
Pokapala na salaši slanina	nácvik piesne	Hudobné hry, hra na ozvenu, jednoduchý ostinátny dvojhlas čítanie nôt c – c2	OSR	Vedieť zaspievať jednoduchý ostinátny dvojhlas, uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.
Fašiange sa krátia	nácvik piesne	Slovenská ľudová pieseň	RLK	Vedieť čisto intonačne zaspievať pieseň, rytmické vyjadrenie piesne pomocou
Pije, pije	nácvik piesne nácvik piesní na projekt Písmom za poznaním	Slovenská ľudová pieseň, spievanie podľa ruky, tempo a rytmus piesne	ENV	Dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, správne artikulovať nárečové slová
Nemá ryba	nácvik piesne	Slovenská pieseň, intonačné, rytmické a sluchové cvičenia v molovej tónine, polová nota.	RLK	Zvládnuť základné spevácke návyky a zručnosti, vedieť zaspievať jednoduchý notový zápis, vyjadriť náladu v molovej tónine, rozlíšiť durový a molový akord
Dínom, dánom	nácvik piesne	Česká pieseň, hudobné hry, noty a pomlčky, hudobné hádanky	OZO Vlastiveda	Vedieť zaspievať pieseň, poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, pohybom správne reagovať na hudbu.
Slonia pesnička	nácvik piesne	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, jednoduchý rytmický sprievod k piesni, chôdza podľa rytmu.	ENV	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť správne zvoliť detský hudobný

				nástroj, dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom.
C. Saint- Saens: Karneval zvierat	počúvanie hudby	Rozbor ukážok , hudobné nástroje, vyjadrenie nálad pomocou tónov	OSR Vlastiveda	Podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať vystihnúť jej náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky, pohybom správne reagovať na hudbu.
Slávik Slovenska	príprava na súťaž	Slovenská ľudová pieseň, sólový spev so sprievodom	OSR Slovenský jazyk	Vedieť zaspievať pieseň z ponuky, správne otváranie úst, mäkké nasedenie tónu, intonácia, spev hlavovým tónom
Močila konope močila	nácvik piesne	Slovenská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, jedno kročka, osminové noty	RLK	Vedieť zatancovať jedno kročku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, vedieť správne artikulovať text s osminovými notami
U susedov tam je topoľ	nácvik piesne	Slovenská ľudová pieseň v molovej tónine, bodka pri note	ENV	Vedieť zaspievať ľudovú pieseň s výrazom, dodržať správny rytmus, hodnotu jednotlivých tónov, rozoznať molovú a durovú tóninu
Musorgskij: Tanec kuriatok v škrupinkách	počúvanie hudby	Rozbor jednotlivých ukážok, analýza hudobných nástrojov, ktoré hrajú v hudobnej ukážke, vyjadrenie nálad pomocou tónov	MDV	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, poznať podľa sluchu fagot, sláčikové nástroje
Muzikant	nácvik piesne	Slovenská pieseň zameraná na	OZO Matematika	Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku

		intonačné, rytmické a sluchové cvičenia, výrazové prostriedky v hudbe		piesne, hra na rytmických hudobných nástrojoch, hra na muzikantov, napodobňovanie hudobných nástrojov
Zoologická	nácvik piesne	Slovenská detská pieseň, pomlčky v notovom zápise	ENV Prírodoveda	Vedieť čisto intonačne zaspievať pieseň, dodržať správny rytmus, tlieskanie, plieskanie, lúskanie, nálada a výraz pri spievaní
Durová, molová stupnica	Starý Donald farmu mal /nácvik piesne/	Americká ľudová pieseň, durová a molová melódia, jednoduchý sprievod k piesni, hlasové, rytmické cvičenia.	MUV	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, intonovať podľa ruky, vedieť zahrat' jednoduchý sprievod k piesni.
Zaspievajme a zahrajme si ... Bol jeden gajdoš	nácvik piesne	Sprievod k piesni, pohybová improvizácia piesne.	RLK	Vedieť čisto zaspievať pieseň, vedieť zahrat' jednoduchý sprievod k piesni, pohybom správne reagovať na hudbu, poznať najnižší a najvyšší tón, nástroje typické pre Slovensko: gajdy, fujara, píšťala
Zaspievajme a zahrajme si ...	Opakovanie naučených piesní, hier a hudobných skladieb v 4. ročníku. - vedieť zahrat' jednoduché sprievody k piesňam, podľa sluchu poznať aspoň 6 skladieb.		OSR	Vedieť čisto zaspievať minimálne 15 piesní,

Červeným – rozšírené vyučovanie

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Predmety – telesná výchova

Telesná výchova – 4.ročník

Učebné osnovy

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 65 vyučovacích hodín
Ročník	štvrtý
Škola (názov, adresa)	Súkromná základná škola Oravská cesta 11, Žilina
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Názov Školského vzdelávacieho programu	S angličtinou objavujeme svet
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebaopoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,

- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

Cieľ zameraný na osobnostný rozvoj

Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.

Cieľ zameraný na zdravie

Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

Cieľ zameraný na motoriku

Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Cieľ zameraný na postoje

Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

OBSAH

Prehľad tematických celkov

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivné obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojovanie si základov techniky behov, skokov, hodov,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, kotúle ap.),
- osvojovanie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.

- pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostredku na upevňovanie si zdravia,
- správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu, vyžitie času na cvičenie a športovanie,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry

Kompetencia:

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH - poznať a vedieť pomenovať,
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- dodržiavať zásady fair-play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera
- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Kreatívne a estetické pohybové činnosti

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

Kompetencia:

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo-orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,

- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách,
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,
- pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,
- prejavovať snahu o sebapoznanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

Psychomotorické cvičenia a hry

(Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,
- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať,
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo-priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo-orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách,
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

(Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)

Hodnotenie: Pri hodnotení sa rešpektuje Metodický pokyn č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. Z týchto okolností v smerek žiakovi by malo byť pozitívne hodnotenie, ale v smere k rodičom odbornejšie, komplexnejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča nadieť a i konštruktívnejšie hodnotenie.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Lokomočné a nelokomočné zručnosti	metodika		žinenka, lavička, lopty, fitlopty, pružný mostík	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	metodika	CD prehrávač, Tv,	lopty, loptičky, stuhy, kruhy	
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	riekanky, básničky, detské piesne	magnetofón, CD prehrávač,	jednoduché hudobné nástroje	
Psychomotorické cvičenia a hry	metodika	datapojektor	žinenky, lavičky, fitlopty, ľahké činky	
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	príručky, mapy			

Tematický výchovno – vzdelávací plán z telesnej výchovy pre 4. ročník ZŠ

Tematický celok	Ciele	Obsahový štandard	Medzipredmetové vzťahy Prierezová téma	Výkonový štandard
IX..Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Poradové a organizačné cvičenia	Rad, zástup, družstvo, základné povely poradovej prípravy Zásady bezpečného a účelného pohybu po telocvičnici Aktivity na precvičenie pojmov poradovej prípravy	OSR Slovenský jazyk	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Byť aktívny v hre, spolupracovať, dodržiavať pravidlá, technicky správne mani-pulovať s náčiním, kultúrne správanie sa na šport.podujatia	Náčinie - lopta, loptičky, švihadlá, kruhy, pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností a zruč., pre zábavu a zdrav.	Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním	ENV DVA Prírodoveda	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul.s náčiním
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Byť aktívny v hre, spolupracovať, dodržiavať pravidlá, technicky správne mani-pulovať s náčiním, kultúrne správanie sa na šport.podujatia -turnaje futbal	Náčinie - lopta, loptičky, švihadlá, kruhy, pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností a zruč., pre zábavu a zdrav.	Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním	ENV MDV Matematika	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul.s náčiním
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Primerane veku realizovať aktivity v prírode	Hry v prírode	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri aktivitách v prírode, význam pobytu a pohybu v prírode	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu: jazda, hry a súťaž na kolobežke	ENV OSR Vlastiveda	Primerane veku realizovať aktivity v prírode

<p>X. Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno- umelecké a tvorivé schopnosti, ich aplikácia v živote</p>	<p>Rytmika, tanec - druhy, taneč- ný krok, motív</p>	<p>Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela</p>	<p>Tanečná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tel</p>	<p>OSR Výtvarná výchova</p>	<p>Správne pomenovať tanečné kroky, zladať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potles-kom, zvukovým signálom, hudbou</p>
<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p>Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, ve-dieť aplikovať škálu cvič.zamera- ných na koordináciu ako zákl sebapoznania ,seba- kceptácie -joga cvičenia</p>	<p>Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela</p>	<p>Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcia orga- nizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách</p>	<p>Koordináčné cvičenia a hry</p>	<p>OSR ENV</p>	<p>Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie držania tela,dý- chania</p>
<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p>	<p>Vedieť primerane veku a schopnosti m správne technicky vykonať skok do diaľky</p>	<p>Skok, žinenka, mostík</p>	<p>Základy správnej techniky skoku do diaľky z miesta,s rozbehom</p>	<p>Skok do diaľky</p>	<p>RLK</p>	<p>Ukázať správne technické pRLKedenie skoku do diaľky z miesta, s rozbehom</p>

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.podujatia	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohy-bových schopností alebo zručností ,pre zábavu a zdravie	Pohybové hry za-merané na rozvoj pohybových schopností	OZO TBZ	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote
.Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.podujatia	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohy-bových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry za-merané na rozvoj pohybových schopností	OZO Slovenský jazyk	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.podujatia	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohy-bových schopností alebo zručností ,pre zábavu a zdravie	Pohybové hry za-merané na rozvoj pohybových schopností	RLK	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote

<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti</p>	<p>Rytmika, fantázia pri pohybovej činnosti</p>	<p>Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela</p>	<p>Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov</p>	<p>OSR Hudobná výchova</p>	<p>Ukázať správne technické pRLKedne-rytmických cvičení, uplatniť prvky rytmiky v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách</p>
<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p>Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať škálu cvičení zameraných relaxáciu ako zákl. seba-poznania, seba-akceptácie, sebadôv</p>	<p>Relaxačné cvičenia a hry</p>	<p>Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela</p>	<p>Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách</p>	<p>ENV OZO</p>	<p>Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania</p>
<p>XII. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p>	<p>Mať primerane veku a schopnostiam osvojené prevedenie kotúľa vpred, poznať možnosti aplikácie akrobatických zruč.</p>	<p>Elementárne zručnosti z akrobacie</p>	<p>Kotúľ, gymnastické náradie - žinenka</p>	<p>Základy správnej techniky kotúľa vpred</p>	<p>OSR ENV OZO Prírodoveda</p>	<p>Správne pomenovať a technicky správne pRLKiest' kotúľ vpred, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách</p>

<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p>	<p>Mať primerane veku a schopnosti m osvojené - kotúľa vpred, poznať možnosti aplikácie akrobatických zruč.</p>	<p>Elementárne zručnosti z akrobacie</p>	<p>Kotúľ, gymnastické náradie - žinenka</p>	<p>Základy správnej techniky kotúľa vpred</p>	<p>OSR ENV OZO</p>	<p>Správne pomenovať a technicky správne predviesť kotúľ vpred, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách</p>
<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p>	<p>Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport. podujatia</p>	<p>Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...</p>	<p>Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností ,pre zábavu a zdravie</p>	<p>Pohybové hry za-merané na rozvoj pohybových schopností</p>	<p>OSR</p>	<p>Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote</p>
<p>I. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Primerane veku realizovať aktivity v prírode -prechádzka do okolia</p>	<p>Guľovanie, sánkované, kĺzanie, stavby zo snehu</p>	<p>Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, význam pobytu a pohybu v prírode</p>	<p>Hry v snehu, guľovanie, stávanie zo snehu, sánkované, kĺzanie na klzákoch</p>	<p>OZO ENV</p>	<p>Ukázat správne technické pRLKedenie realizovaných pohybových zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.</p>

<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Primerane veku realizovať aktivity v prírode - guľovačka na škol.dvore</p>	<p>Guľovanie, sánkované, kĺzanie, stavby zo snehu</p>	<p>Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prír., význam pobytu a pohybu v prírode</p>	<p>Hry v snehu, guľovanie, stávanie zo snehu, sánkované, kĺzanie na klzákoch</p>	<p>ENV OSR RLK</p>	<p>Ukázať správne technické - realizovaných pohyb.zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.</p>
<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti</p>	<p>Mať primerane veku a schopnosti osvojené prevedenie stojky na lopatkách, poznať možnosti aplikácie akrobatických zručností</p>	<p>Stojka, gymnastické náradie - žinenka</p>	<p>Základy správnej techniky stojky na lopatkách</p>	<p>Stojka na lopatkách</p>	<p>RLK</p>	<p>Ukázať správne technické prevedenie stojky na lopatkách, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach ap.</p>
<p>II. Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti</p>	<p>Rytmika, tanec, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti</p>	<p>Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela</p>	<p>Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p>	<p>OSR Matematika</p>	<p>Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, i pri iných pohyb.</p>

Psychomotorické cvičenia a hry	Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať škálu cvič. zamera- ných na relaxáciu ako zákl. seba- poznania ,seba- akceptácie, se- badôv.	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie orga- nizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách	Relaxačné cvičenia	ENV	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poz- nať jednoduché tes- y na posudzovanie svojej flexibility, drža- nia tela, dýchania
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Mať primerane veku a schopnosti a m osvojené dané gymnastické zručnosti, vnímať ich význam pre život a špor	Skok, poskok, ob- rat, výskok, zoskok, gymnastické náradie - žinenka, mostík, švédska debna	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Obraty, poskoky, skoky, výskoky, zoskoky	OZO Prírodov eda	Ukázať správne technické prevedenie gymnast. cvičení, ich uplatnenie v hrách, súťažiach ap.
.III. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Mať primerane veku a schopnosti a m osvojené dané gymnastické zručnosti, vnímať ich význam pre život a špor	Lezenie, plazenie, šplhanie, tyč, lano, gymnastické náradie - rebriny, žinenka, lavička	Základy správnej techniky lezenia, plazenia, šplhania sa	Lezenie, plazenie, šplhanie	OSR	Ukázať správne technické prevedenie gymnast. cvičení, ich uplatnenie v hrách, súťažiach ap.

<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p>	<p>Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.poduja</p>	<p>Pohybové hry</p>	<p>Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...</p>	<p>Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoji pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie</p>	<p>Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atlet...)</p>	<p>RLK</p>	<p>Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote</p>
<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti</p>	<p>Tanečný krok, motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanec.improvizácia</p>	<p>Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela</p>	<p>Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p>	<p>RLK</p>	<p>Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramat. hrách, i pri iných pohybových činnostiach</p>	<p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách</p>
<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku osvojené zákl.zručnosti z turistiky, vedieť ich aplikovať v živote i v športe</p>	<p>Turistika, jej druhy a formy</p>	<p>Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, význam pobytu a pohybu v prírode</p>	<p>Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu</p>	<p>OSR ENV</p>	<p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách</p>	<p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách</p>

<p>IV. Psychomoto-ricke cvičenia a hry</p>	<p>Mať osvojené správne držanie a vnímanie tela pri pohybových čin., aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na dýchanie</p>	<p>Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela</p>	<p>Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie</p>	<p>Aktivity zamerané na rozvoj dýchania</p>	<p>OSR</p>	<p>Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity ra-dosti z pohybu, poz-nať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania</p>
<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p>	<p>Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.poduj</p>	<p>Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihris-ko, bránka, kôš,...</p>	<p>Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie</p>	<p>Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal</p>	<p>OSR ENV</p>	<p>Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre do-hodnuté pravidlá, u-kázať a uplatniť správnu techniku manipul.s náčiním</p>
<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p>	<p>Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.poduj</p>	<p>Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihris-ko, bránka, kôš,...</p>	<p>Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie</p>	<p>Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal</p>	<p>ENV</p>	<p>Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul.s náčiním</p>

<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p>	<p>Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.poduj</p>	<p>Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihris-ko, bránka, kôš,...</p>	<p>Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie</p>	<p>Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal</p>	<p>ENV OZO</p>	<p>Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul.s náčiním</p>
<p>V.Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti</p>	<p>Rytmika, tanec, tanečný krok, motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia</p>	<p>Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela</p>	<p>Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p>	<p>OSR</p>	<p>Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach</p>
<p>Psychomoto-ricke cvičenia a hry</p>	<p>Mať osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na relaxáciu, koordináciu, dýchanie, flexibilitu</p>	<p>Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela</p>	<p>Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách</p>	<p>Strečingové (naťahovacie) cvičenia</p>	<p>ENV</p>	<p>Pomenovať a ukázať základné polohy te-a, uplatniť prvky psychomoto-rických hier, prežívať pocity radosti z pohybu</p>

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Mať primerane veku a schopnosti m osvojenú bežecú a-becedu, poznať možnosti jej aplikácie	Chôdza, beh, lifting, skipping, zakopávanie, poskoky, práca rúk	Základy správnej techniky behu	Bežecá abeceda	OZO	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie jednotl.prv-kov bežeckej abecedy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Mať primerane veku a schopnosti m osvojenú bežecú a-becedu, poznať možnosti jej aplikácie	Chôdza, beh, štart, cieľ	Základy správnej techniky behu	Rýchly beh	RLK	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie jednotl.prv-kov bežeckej abecedy
VI.Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Mať primerane veku a schopnosti m osvojenú bežecú a-becedu, poznať možnosti jej aplikácie	Chôdza, beh, vytrvalosť, štart, cieľ	Základy správnej techniky behu	Vytrvalosný beh	OSR ENV	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie jednotl.prvkov bežeckej abecedy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Mať primerane veku a schopnosti m osvojenú bežecú a-becedu, poznať možnosti jej aplikácie	Hod	Základy správneho hodu loptičkou	Hod loptičkou	OSR	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie hodu loptičkou

<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p>	<p>Byť aktívny v hre, schopnosť spolupracovať, dodržiavať pravidlá, pozitívny postoj k herným čin, kultúrne správanie sa na šport.podužatia</p>	<p>Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...</p>	<p>Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností,pre zábavu a zdravie</p>	<p>Pohybové hry za-merané na precvičovanie osvojova-ných si elementár-ných pohybových zručností rôzneho charakteru (gym-nastických, atlet...)</p>	<p>ENV OSR</p>	<p>Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pra-vidlá,využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote</p>
<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z turistiky, vedieť ich aplikovať v živote a v športe Dopravná výchova</p>	<p>Turistika, jej druhy a formy, výstroj, turistický chodník, značka</p>	<p>Hygiena, pravidlá pohybu a bezpeč-nosti pri realizácii aktivít v prír., o význame pobytu a pohybu v prírode</p>	<p>Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu</p>	<p>RLK</p>	<p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách</p>